

СТЕПЕНИ НА СЪЗНАНИЕТО

Л Е К Ц И И

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

НА УЧЕНИЦИТЕ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
IX ГОДИНА (1929—1930 г.)

ТОМЪ II.

СОФИЯ
1939

Степени на съзнанието

Т. м.

Единъ важенъ социаленъ въпросъ е въпросътъ за придобиване на храната. Всички хора казватъ, че като живѣе, човѣкъ трѣбва да яде. Явява се въпросъ, колко трѣбва да яде, много или малко. При това, трѣбва да се знае, ако яде много или малко, какво ще придобие въ единия и въ другия случай. Дали нѣкой е ялъ много, малко или никакъ, това зависи отъ работата, която той върши, отъ здравословното му състояние, както и отъ условията, при които се намира. Здравиятъ и работещъ човѣкъ яде повече отъ онзи, който не работи, или не е здравъ. Обаче, ако нѣкой човѣкъ вѣнъ отъ васъ опредѣля, колко храна да ви се дава, той ще вземе въ внимание взаимнитѣ отношения, които имате помежду си. Запримѣръ, ако сте въ неприятелски отношения, той ще ви дава по възможность по-малко храна, да отслабнете, да нѣмате сила да го преследвате. Ако отношенията ви сж приятелски, той ще ви дава повече храна, да имате сила за работа. Сжщото прави и разумниятъ свѣтъ. Когато иска да помогне на нѣкой човѣкъ, той му дава благоприятни физически и духовни условия. Иска ли да възпитава нѣкого, да не дава възможность на злото въ не-

го да се развива, той го ограничава и физически, и духовно.

Следователно, видите ли, че човѣкъ или животно не яде, вие се безпокоите. Защо? Вие мислите, че като не яде, той не може да работи. Когато слугата е боленъ и не яде, господарьтъ му веднага взима мѣрки да му помогне, по-скоро да оздравѣе. Когато волътъ не яде, господарьтъ му сжщо се безпокои, да не се разболѣе и да не може да му служи. Ако волътъ не работи, нивата на земеделѣца остава неразорана. За да подържа здравето и силата си, човѣкъ трѣбва да се чисти, външно и вътрешно. Чистотата е първото условие за здравето на човѣка, на всички живи същества. Чистота е необходима и въ науката. Запримѣрь, преди да се произнесете за свойството на дадено съединение, вие трѣбва да го освободите отъ всички странични примѣси, които нарушаватъ неговата чистота. За да опредѣлите свойствата му, то трѣбва да бжде абсолютно чисто. Както животътъ е непреривенъ процесъ, така и всички негови прояви сж непреривни процеси. Говори ли се за чистотата, ние я разбираме като непреривенъ процесъ. Не може днесъ да бждешъ чистъ, а утре—не-чистъ. Говори ли се за горение, ние пакъ разбираме непреривенъ процесъ. Ако огньътъ на живота ту изгасва, ту се запалва, и проявитѣ му ще се прекъсватъ, а това е невъзможно.

Като се говори за закони и за прояви на живота, нѣкои мислятъ, че познаватъ жи-

вота, знаятъ законитѣ му и могатъ да ги прилагатъ. Истинско знание е това, съ което човѣкъ може да си служи при всички случаи на живота. Истинска добродетель е тази, съ която човѣкъ може да си служи всѣкога. Който разполага съ такова знание, той владѣе магическата пръчица. Каквато работа хване, добре я свършва. Ако проявява милосърдие, той знае, къде и какъ да помогне. Тръбватъ ли му пари, и въ празенъ джобъ да бръкне, все ще намѣри нѣщо да даде. Който не е милосърденъ, и въ пъленъ джобъ да бръкне, той нищо не може да даде. Запримѣрь, срѣщате единъ богатъ човѣкъ, който се спира предъ нѣкой беденъ, съ намѣрение да му даде нѣщо. Бръкне единъ-два пѣти въ джоба си, извади нѣщо, пакъ го върне назадъ. Защо? Намира, че нѣма дребни пари въ джоба си, които би могълъ да даде на бедния. Най-после той продължава пѣтя си, а бедниятъ, съ празни рѣце, остава на пѣтя да чака, дано мине другъ нѣкой да му даде нѣщо. Ще кажете, че този човѣкъ е скжперникъ. Възможно е, но може би въ джоба му нѣма това нѣщо, което е специално за васъ. Когато носи писма, пощаджията влиза отъ кѣща въ кѣща, а нѣкои кѣщи прескача. Защо? Въ чантата му не е турено това писмо, което е специфично за васъ. Много писма носи той въ чантата си, но нито едно отъ тѣхъ не е за васъ. Мислите ли, че паритѣ въ касата на банкера сж за васъ? Тѣ могатъ да бждатъ за мнозина, но не и за

васъ. Ще дойде день, когато въ касата на банкера ще има нѣщо и за васъ. Ако днесъ нищо не ви се дава, това показва, че вашиятъ редъ още не е дошълъ.

Следователно, когато се произнасяте за човѣка, вие трѣбва да имате знание, разбиране на нѣщата. Не е достатъчно само да кажете, че еди-кой човѣкъ трѣбва да ви даде нѣщо. Този човѣкъ е пощаджия. Ако има писмо въ чантата си на ваше име, той непременно трѣбва да ви го даде. Нѣма ли нищо за васъ, той ще замине кжщата ви, безъ да чувствува нѣкаква отговорностъ, че не е влѣзълъ вътре и нищо не ви е далъ.

Като ученици на Велика Школа, вие трѣбва да мислите право, да не се отклонявате отъ законитѣ на истинската мисль. За да разсждава правилно, човѣкъ трѣбва да бжде здравъ. Здравето може да бжде човѣшко, ангелско и Божествено. Човѣкъ може да бжде физически здравъ, да има разположение да си хапне и пийне добре, но духовно може да не е здравъ, да нѣма разположение да направи нѣкакво добро. Като прави добро, човѣкъ се храни духовно. Ако нѣма разположение да прави добро, това показва, че е духовно боленъ, т. е. въ духовно отношение сърдцето му не е здраво. Да бжде човѣкъ духовно здравъ, това подразбира здрави и устойчиви чувства. Когато не е здравъ физически, човѣкъ взима очистително, и неразположение то му минава. Когато не е здравъ духовно,

той пакъ може да си послужи съ специално очистително, за освобождаване на сърдцето отъ лоши и горчиви чувства, които внасятъ неразположение на духа му. И праведни, и свети хора изпадатъ въ неразположение на духа. Не е лесно човѣкъ да се справи съ живота на сърдцето.

Единъ день гръцкиятъ философъ Диогенъ излѣзълъ да се разходи изъ града, да си почине отъ честитѣ посещения на хората, които отивали при него за съветъ. Този день той решилъ да се отделечи отъ тѣхъ, да не приема никого. На края на града той видѣлъ една круша и се излегналъ подъ сѣнката ѝ да си почине. Въ това време единъ селянинъ се приближилъ къмъ него и го помолилъ да му даде нѣкакъвъ съветъ. Диогенъ се ядосалъ на селянина, че и тукъ не го оставилъ на покой, но му далъ съветъ. Като си отишълъ селянинътъ, Диогенъ започналъ да размишлява: Защо, наистина, изгубихъ разположението си? Трѣбваше ли за нищо и никакво да се гнѣвя? Виновенъ ли е съ нѣщо селянинътъ? Той има нужда отъ съветъ, намѣрилъ ме е свободенъ и дохожда при мене. Трѣбва ли да губя разположението си? Мжчно е човѣкъ да запази разположението си. Има случаи, когато човѣкъ изпитва вътрешно неразположение и спрѣмо себе си. За да може въ всички случаи да запази своето вътрешно равновесие, човѣкъ трѣбва да бжде съвършенъ, т. е. да бжде абсолютно здравъ физически, духовно и умстве-

но. Това значи, да разполага човѣкъ съ Божествено здраве.

Като изучавате проявитѣ на човѣка, виждате, че той е двойно сжщество, вследствие на което понякога самъ се хвали, нѣкога самъ се кори. Може ли единъ и сжщъ човѣкъ едновременно да се хвали и да се кори? Може ли този, който те мрази, да те хвали? Това е невъзможно. Който обича, той не вижда погрѣшкитѣ. Който вижда погрѣшкитѣ на човѣка, той не е сжщиятъ, който обича. Ще кажете, че пророкътъ изобличава хората. Пророкътъ изобличава грѣшнитѣ, а не праведнитѣ хора. Следователно, този пророкъ, който говори на грѣшнитѣ, е единъ; този, който говори на праведнитѣ, е другъ. Той не е единъ и сжщъ пророкъ. Това сж два различни пророка, които изпълняватъ две различни мисии. Следователно, и въ човѣка има две различни сжщества, които изпълняватъ различни служби. Ако единъ день виждате едни прояви въ човѣка, а другъ день — други, съвършено различни на първитѣ, ще знаете, че това сж две различни състояния въ него, предизвикани отъ две различни сжщества. Всѣки човѣкъ е дошълъ на земята подъ чуждо име. Той не носи своето истинско име, което отговаря на неговото първично естество. Колкото повече е далъ ходъ на Божественото начало въ себе си, толкова повече човѣкъ проявява своето неизмѣнно, първично естество. Не проявява ли това естество въ себе си, вие се натъквате на не-

говия псевдонимъ. Докато съзнанието на човѣка се раздвоява, той представя пукната стомна.

Като наблюдаватъ промѣнчивитѣ прояви на човѣка, мнозина мислятъ, че това е естественъ пътъ въ развитието му. Не, счупването на стомната не е естественъ процесъ въ развитието на живота. Щомъ стомната на човѣка се пукне, това показва, че съзнанието му се е раздвоило. Дето става раздвояване, т. е. пропукване на съзнанието, тамъ никакъвъ прогресъ не може да се очаква. Скъса ли се веднѣжъ конецътъ, работата е свършена. Ама конецътъ щѣлъ да се завърже. Завързването на конца не може да радва човѣка. Утре вжзелътъ пакъ ще се скъса. Човѣкъ се развива правилно, докато концитѣ му нѣматъ вжзли. Щомъ иматъ вжзли, енергиитѣ въ неговия организъмъ не текатъ правилно. При всѣки вжзелъ става спиране и изтичане на частъ отъ енергията. Сѣщото се забелязва и съ електрическата енергия. Когато жицитѣ сж здрави, електрическата енергия тече правилно. Щомъ се яви прекъсване на жицитѣ, и енергията се прекъсва.

И тъй, човѣкъ е дошълъ на земята да работи, да примири онѣзи две сѣщества въ себе си, които живѣятъ два противоположни живота. Докато не се примирятъ, тѣ всѣкога ще внасятъ раздвояване на човѣшкото съзнание и на човѣшката мисль. Тѣ ще се примирятъ, само когато се подчинятъ на Божестве-

ното начало въ човѣка. Примирятъ ли се, интереситѣ имъ ставатъ едни и сѣщи. Тѣ ставатъ едно цѣло съ Божественото. Съзнателно или несъзнателно, човѣкъ се стреми къмъ придобиване на вътрешенъ миръ, на вътрешно равновесие въ себе си. Това е задачата на алхимицитѣ. Тѣ сж търсѣли методъ, чрезъ който да превръщатъ неблагороднитѣ метали въ благородни. Ученитѣ отричаха този процесъ, но днесъ отново се връщатъ къмъ идеята на алхимицитѣ. Тѣ се убелиха, че това превръщане е възможно. Всичко, което става вътре въ човѣка, става и вънъ отъ него. Доколкото е възможно облагородяването на човѣка, дотолкова е възможно облагородяването и на металитѣ. Алхимицитѣ сж търсѣли нѣкакъвъ философски камъкъ, съ помощта на който да става това превръщане. Този камъкъ е сѣществувалъ нѣкога, сѣествува и днесъ. Той е Божественото начало въ човѣка. Той е любовта. Само любовта е въ състояние да превръща нѣщата, да ги облагородява. Дето любовта действува, тамъ проявитѣ сж едни и сѣщи. Когато изявява любовта си, и животното, и човѣкътъ иматъ едни и сѣщи прояви. И животното става нѣжно, внимателно къмъ възлюбената си, както и човѣкътъ. Колкото жестоко и свирепо да е едно животно, къмъ възлюбената си то има особено поведение. Ще каже нѣкой, че любовта му стои по-високо отъ тази на животнитѣ. Въ какво отношение е по-висока? Сърдцето му го-

рѣло отъ любовъ. Изгарянето на сърдцето не е качество на любовта. Сърдцето на човѣка изгаря, само когато срѣща противодействие на пжтя си. Не срѣща ли никакво противодействие, енеріитѣ на любовта текатъ правилно. Любовъ, въ която става изгаряне на сърдцето, е неестествена. Въ тази любовъ се извъ'шватъ неестествени процеси.

Съвременнитѣ хора се страхуватъ отъ любовта. Заговори ли се нѣкжде за любовъ, всѣки казва: Не ми говорете за любовъ, не искамъ да чуя за нея, сърдцето ми изгорѣ отъ любовъ. Когото срещнете днесъ, всѣки се оплаква отъ изгаряне на сърдцето. Господарѣтъ се оплаква отъ слугата си, че изгорилъ сърдцето му; бащата — отъ сина си; майката — отъ дъщеря си. Всички хора се страхуватъ отъ огъня на любовта. Не, огънь, който гори и изгаря, не е истинскиятъ огънь на любовта. Огъньтъ на любовта е свещенъ. Той вѣчно гори, безъ да изгаря, безъ да загасва. Той вѣчно свѣти, безъ да потъмнява.

Една майка разправяше една отъ своитѣ горчиви опитности въ живота си. Тя имала четири момичета, но останала вдовица. На нея предстоялъ тежкия товаръ да ги отгледа и изучи. Понеже на времето си нѣмала възможность да учи, тя останала неграмотна и решила да изучи дъщеритѣ си, да имъ даде това, което на нея липсвало. Тя ходила по чужди къщи да пере, да чисти, да тъче, само да даде образование на дъщеритѣ си. Съ трудъ, съ усилия, тя по-

стигнала целта си: дъщеритѣ ѝ свършили гимназия. Тя се радвала и благодарила, че могла да изпълни желанието си. Но каква била изненадата ѝ, когато день следъ день дъщеритѣ ѝ започнали да ставатъ груби къмъ нея, да ѝ казватъ, че била проста жена, че нищо не знаела и т. н. Силно огорчена отъ тѣхъ, тя казваше: Втори пжтъ да се ожения, зная, какво да правя. Имамъ ли дъщери, ще имъ дамъ мотика въ ржце и, хайде на нивата! Никакво образование нѣма да имъ дамъ. Толкова трудъ и грижи употрѣбихъ за тѣхъ, за да ме нарекатъ проста. Това не е човѣщина!

Като наблюдавахъ тази жена, видѣхъ проявата на дветѣ естества въ човѣка. Едното естество е мекото, любещото, което е готово да направи всичко за дъщеритѣ си. Второто естество е коравото, жестокото, което, остане ли незадоволено, търси начинъ да си отмъсти. Ако тази жена знаеше причината за лошото отнасяне на дъщеритѣ къмъ нея, коравото ѝ естество би се смекчило. Днесъ и майката, и дъщеритѣ ѝ сж пукнати стомни. Невъзможно е истинската майка да съжالياва за това, което е направила за децата си отъ любовъ. Невъзможно е истинската дъщеря да отговаря съ неблагодарностъ за това, което майка ѝ направила за нея отъ любовъ. Щомъ и едната, и другата постигватъ неправилно, между тѣхъ се е вмъкналъ нѣкакъвъ чуждъ, страниченъ елементъ, отъ който трѣбва да се освободятъ. Когато е била бременна,

майката е постъпвала грубо, неправилно сънѣкоя вдовица, и тази ѝ постъпка се възприела отъ детето, което било въ утробата ѝ. Като знаете това, пазете се отъ лоши мисли, чувства и постъпки, да не се отразятъ върху вашия плодъ. Всѣки човѣкъ минава презъ бременността. Когато нѣкой се мжчи да реализира една своя идея, но срѣща мжчнотии и препятствия на пжтя си, казватъ, че този човѣкъ е бремененъ. Единство се иска отъ човѣка: единство между животинското, човѣшкото и Божественото начало. Човѣкъ се стреми, именно, къмъ това: да подчини животинското на човѣшкото, а човѣшкото — на Божественото. Постигне ли това, той ще разбере Божиитѣ пжтища. Да разбере човѣкъ Божиитѣ пжтища и да имъ се подчини, това значи, да има будно съзнание, да бжде носителъ на велики идеи.

Като слушатъ да се говори така, нѣкои мислятъ, че трѣбва да бждатъ въздържатели отъ всичко, да не смѣятъ да се проявятъ. Човѣкъ трѣбва да се въздържа отъ неестествени нѣща, които предизвикватъ пропукване на съзнанието. Истинското въздържание е вътрешенъ процесъ. Това въздържание наричаме самообладание. Да се владѣе човѣкъ, това значи, да е разбралъ смисъла на живота, да е позналъ Божиитѣ пжтища, да е позналъ проявитѣ на любовта. Който е развилъ самообладание, той гледа на всички прояви на любовта съ уважение, независимо това, дали

се отнася до любовта на бръмбара или до любовта на човѣка. Въ всѣка проява на любовта той вижда Божественото, проявено въ малка или голѣма степенъ. Различието се заключава само въ степенъта на съзнанието. Който разбира езика на животнитѣ, той придобива голѣми знания. Съвременниятъ човѣкъ не разбира езика на подобния си, а още по-малко на по-низко стоещитѣ отъ него. Че наистина днесъ хората не разбиратъ своя езикъ, виждаме отъ послѣдствията на тѣхнитѣ отношения. Тѣ се разговарятъ на непознатъ езикъ, вследствие на което не се разбиратъ. Външно хората си говорятъ, като че се разбиратъ, въпрѣки това едни други си създаватъ противоречия. Много отъ противоречията на съвременнитѣ хора се дължатъ на факта, че често попадатъ въ по-високо или по-низко състояние отъ това, въ което обикновено живѣятъ и, като се върнатъ между подобнитѣ си, не могатъ да се примирятъ съ това, което виждатъ. Изкуство е, като се върне човѣкъ между своитѣ си, да се нагоди споредъ тѣхния животъ, да не влиза като клинъ помежду имъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате закона за превръщане на нѣщата, за да се справяте съ условията на живота. Този законъ има приложение и въ любовта. Човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ превръщане на любовта, отъ низша къмъ висша. Едно отъ качества на любовта е мекотата. Да бѣде човѣкъ мекъ, но не мекушавъ, това значи, да е

далъ пжтъ на любовъта въ себе си. Който може да прецени любовъта на ближния си, той ще се ползува отъ нея. Не може ли да я прецени, тя не го ползува. Дето да се обърне този човѣкъ, навсѣкжде намира затворени пжтища. Казано е, че любовъта отваря пжтищата на човѣка. Наистина, когато любовъта посети нѣкой домъ, всички блага идатъ следъ нея. Горко на онзи, който не е обичанъ! По-не единъ човѣкъ трѣбва да ви обича, да се намирате подъ крилата на любовъта. Нѣма сжщество въ свѣта, на което да не е дадено любовъ. Колкото малка да е, тази любовъ трѣбва да се цени. Отдето да иде, тя крие въ себе си алхимически свойства. Отъ човѣка се иска умѣние да цени любовъта. Цени ли я, той има условия да се развива. Не цени ли любовъта, която му се дава, той завинаги остава невежа. Като не съзнава това, човѣкъ самъ се лишава отъ благата, които любовъта носи.

Любовъта представя богата трапеза, на която сж сложени всѣкакви блага. Обича ли те нѣкой, т. е. покани ли те на тази трапеза, не се отказвай. Седни и яжъ! Ама щѣлъ си да ошетишъ нѣкого — не мисли за това. Трапезата на любовъта никога не осиромашава. — Достоенъ ли съмъ да се ползувамъ отъ благата ѝ? — Щомъ минавашъ край нея, имашъ право да се ползувашъ отъ благата ѝ. Любовъта не прави разлика между сжществата. Слънцето еднакво изпраща бла-

гата си на добри и лоши, на учени и прости. Като несъвършено същество, човѣкъ не гледа еднакво на всички хора. Кѣмъ по-достоещитѣ отъ него той поглежда съ презрение. Който иска да учи, да работи съзнателно върху себе си, той трѣбва да гледа и по-долу, и по-горе отъ себе си. На тия, които стоятъ по-долу отъ него, той трѣбва да помага, а отъ по-горностоещитѣ — да се учи. — Докога ще се учи човѣкъ? Нѣма ли учението предѣлъ? — Въ природата процеситѣ сж безпредѣлни. Ако прилага разумнитѣ природни закони въ живота си, човѣкъ никога не може да бжде нещастенъ. Каквото да изгуби, природата ще му го даде четирикратно. Нѣкой се оплаква, че откраднали възлюбената му. Щомъ се обърне къмъ природата, тя веднага ще му върне благото, което сж му отнели. Вмѣсто първата възлюбена, ще му даде друга, по-красива и разумна, съ повече материални срдства за добъръ животъ. Изобщо, който живѣе въ любовта, той не може да се оплаква отъ сиромашия, отъ лишения, отъ страдания. Любовта носи всички блага и богатства въ живота.

И тъй, за да бжде доволенъ отъ живота си, човѣкъ трѣбва да придобие онова, което му липсва. Колкото да е напредналъ въ духовно отношение, човѣкъ все се нуждае отъ нѣщо ново. Той трѣбва всѣки день да придобива по нѣщо ново, което да се влива като струя въ неговия животъ, да го освежава. Кое е оно-

ва, което освежава и подмладява човѣка? Любовта. И днесъ хората любятъ, но вмѣсто да ставатъ по-млади, тѣ остаряватъ. Защо? Защото методитѣ и проявитѣ на тѣхната любовъ сж стари. Старитѣ прояви на любовта предизвикватъ пропукване на съзнанието. Дойде ли до тази любовъ, човѣкъ трѣбва да измѣни мисълта си, да започне да мисли за Бога. Достатъчно е човѣкъ да помисли за Бога, за да се разшири сърдцето му, да се просвѣти ума му. А какво би било, ако би могълъ да види Бога? Ако веднѣжъ само види Бога, човѣкъ запазва този образъ за цѣлата вѣчностъ. Всички страдания и противоречия ще изчезнатъ отъ неговия животъ. Той ще се примири съ всички сжщества. Дойдатъ ли сиромашията, болестъта, страданието, злото при него, той ще имъ каже: Елате следъ мене! Дето отивамъ азъ, елате и вие. Той ще ги заведе при Бога, всѣки да придобие това, което му е нужно. Задоволятъ ли се, тѣ ще го напуснатъ. Кой не би желалъ да отиде при Бога? Всѣки търси Бога, всѣки търси любовта.

Нѣкой иска да бжде силенъ. Той мисли, че съ сила всичко се придобива. Не, съ любовта всичко се придобива. Любовта съдържа сила въ себе си. Любовта закриля човѣка. Има ли любовъ, никой не може да го нападне. Който се е опитвалъ па се бори съ любовта, той всѣкога е бивалъ победенъ. — Едно време сърдцето ми горѣше отъ любовъ, но сега я изгубихъ. — Любовта

не се губи. Не е било време и нѣма да бжде, когато любовта да се изгуби. Кжде може да отиде любовта? Казано е, че любовта е вѣчна и неизмѣнна. Ако човѣкъ самъ се оттегли отъ нея, това е другъ въпросъ. Обаче, любовта е постоянна. Тя не се мѣни, нито се губи. Любовта не може да напусне човѣка, но човѣкъ, поради своето непослушание, поради неразбиране на законитѣ ѝ, може да се отдалечи отъ нея и да отиде въ широкия свѣтъ. Следъ дълго лутане изъ свѣта, той пакъ ще се върне при любовта, но вече съ опитности. Той знае, че Божиитѣ пѣтица сж съвършени, и всѣко отклонение отъ тѣхъ води къмъ погибель.

Единъ отъ въпроситѣ, който занимава всички хора, е въпросътъ за единството на съзнанието. Дето има единство на съзнанието, тамъ съществува органическа, неразривна връзка. Днесъ хората се сближаватъ и раздѣлятъ лесно, поради това, че връзката между тѣхъ е механическа. Ще кажете, че връзката между братята и сестритѣ е кръвна и, като такава, тя е здрава, непреривна. Какво виждаме, обаче, въ свѣта? Братя и сестри не искатъ да се видятъ, каратъ се, раздѣлятъ се. Каква връзка е тази, която може да доведе до такива резултати? За да образува здрави връзки съ хората, преди всичко човѣкъ трѣбва да бжде свързанъ съ Бога. Щомъ е свързанъ съ Бога, и любовта Му ще потече въ него. — Дали наистина Богъ ме обича? — Щомъ слънцето те огрѣва, и Божията любовъ е съ тебе. Не-

възможно е да имашъ връзка съ Първата Причина на нѣщата, безъ да имашъ нейната любовъ. При това положение, когото срещнешъ, ще те спре. ще се разговаря съ тебе, като истински братъ. и ще бжде готовъ да те последва. Ако си учителъ или професоръ нѣкъде, той ще тръгне следъ тебе, да чуе, какъ преподавашъ. Ако остане доволенъ, той ще разбере, че за да постигне нѣщо, човѣкъ трѣбва да се упражнява. Пѣвецътъ, музикантъ, поетътъ, художникътъ, трѣбва да работятъ най-малко по три-четири часа на день въ своята областъ, за да придобиятъ техника, чистота, сръчностъ въ изкуството си. Ако сж нужни упражнения въ науката и въ изкуствата колко повече тѣ сж необходими за изучаване изкуството да живѣе човѣкъ и да люби. Велика наука е животътъ. Велика наука е любовта.

Мнозина се занимаватъ съ окултни науки, но всички не успѣватъ. Защо? Тѣ бързатъ много, искатъ по външенъ, по механически начинъ да придобиятъ всичко. Това е невъзможно. Нѣкой прочелъ нѣщо по алхимия и веднага иска да превръща неблагороднитѣ метали въ благородни. Той не знае, че преди да придобие това изкуство отвънъ, трѣбва да го е придобилъ въ себе си. Преди да борави съ външни методи, той трѣбва да е придобилъ любовта, т. е. онзи философски камъкъ, който превръща неблагородното въ благородно. Всички хора правятъ опити, но опититѣ на всички не сж сполучливи. Всички домакини готвятъ,

но яденето на всички не е еднакво вкусно. Вжтрешна алхимия е нужна на човѣка. Тя разполага съ методи и правила, които не сж писани въ никоя книга. Тѣ сж писани въ самия човѣкъ, както и въ великата природа. Който знае този езикъ, само той може да чете и да се ползува отъ тѣхъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате природата и да правите това, което тя прави. Великитѣ хора сж станали велики, защото сж прилагали законитѣ на природата. Вървите ли по човѣшкитѣ закони, вие преждевременно ще остарѣете. Стариятъ се отличава по своитѣ установени възгледи. Той има толкова стари, установени възгледи, че трѣбва да ги кърти съ длето. Старитѣ възгледи правятъ човѣка старъ, а не годинитѣ. Не е въпросъ да къртите възгледитѣ на човѣка. Тѣ трѣбва да се стопятъ естествено. Когато слънцето изгрѣва, старитѣ възгледи се стопяватъ като ледъ. Когато детското въ човѣка вземе надмощие, старото ще си замине. Въ пжтя на човѣшкото развитие ставатъ редъ вжтрешни процеси, които самъ човѣкъ не забелязва. Тѣзи процеси сж тайни, скрити отъ окото на външнитѣ хора. Така и скулпторътъ работи своитѣ статуи. Докато вае статуята си, той я закрива съ платно. По цѣли часове той чука, кърти, никой не вижда, какво прави. Когато статуята се завърши, той дига платното и показва работата си на всички, които се интересуватъ отъ нея. Следователно, видите ли, че нѣкой се е скрилъ задъ платното и работи, не ди-

гайте платното да гледате, какво прави. Никой нѣма право да се мѣси въ работата на своитѣ ближни. Иска ли да има успѣхъ въ работата си, човѣкъ трѣбва да се ограда, никой да не го смуцава. Докато работи, човѣкъ трѣбва да бжде на затворено. — Какво работишъ?—Това е моя работа. — Кога ще свършишъ картината си? — Това е моя работа. — Не работишъ, както трѣбва. — Това е моя работа. — Какъ ще познаемъ, че си свършилъ работата си? — Когато дигна платното.

Днесъ всички хора се намиратъ въ процесъ на сериозна вътрешна работа. Докато свършатъ работата си, тѣ минаватъ презъ постоянно обезсърдчаване и насърдчаване: ту се обезсърдчаватъ, че нищо не могатъ да направятъ, ту се насърдчаватъ, че ще излѣзе нѣщо отъ тѣхъ; ту се считатъ грѣшници, ту се мислятъ праведни. Обаче, единъ вътрешенъ гласъ ги насърдчава, потиква ги да вървятъ напредъ. При всички случаи на живота, като богатъ и сиромахъ, като способенъ и неспособенъ, като праведенъ и грѣшенъ, този гласъ постоянно нашепва на човѣка: Гледай си работата! Дали го хвалятъ или корятъ, този гласъ казва: Гледай си работата!

Сега, като говоря върху гласа на Божественото въ човѣка, това не значи, че трѣбва да се намирате подъ нѣкакъвъ страхъ. И като ви говори Божественото, вие пакъ живѣете, както разбирате. Бръмбарътъ живѣе като бръмбаръ, рибата — като риба, птицата — като птица,

млѣкопитаещото — като млѣкопитаещо, човѣкътъ — като човѣкъ. Следъ време всѣко живо сѣщество ще мине въ по-високъ животъ по естественъ начинъ, а не чрезъ насилие. И човѣкъ ще мине въ по-висока фаза на животъ отъ тази, въ която днесъ се намира. Когато е на мѣстото си, всѣко живо сѣщество представля нѣкаква сила. Лесно е да кажете, че брѣмбари е нищожно, дребно сѣщество, но той може да върне престѣпника отъ пѣтя му и да го предпази отъ известно зло. Ако единъ човѣкъ отива да убие нѣкого, много брѣмбари могатъ да го нападнатъ и да го върнатъ отъ пѣтя на престѣплението. Той ще хвърли пушката и ще бѣга у дома си да се скрие. Милиони брѣмбари могътъ да обсадятъ цѣлъ градъ.

Следователно, когато се съединява съ подобния си, слабиятъ увеличава силата си. Това, което единицата не може да направи, колективитетътъ ще го направи. Който не може да използва малката сила въ природата, той не може да използва и голѣмата. Ако човѣкъ не може да се справи съ малката мѣчнотия, какъ ще се справи съ голѣмата? Ако не може да изправи малката погрѣшка, какъ ще изправи голѣмата? Ако не може да се справи съ малката скръбъ, какъ ще се справи съ голѣмата? Всѣка мѣчнотия, всѣка погрѣшка, всѣка скръбъ съдържатъ въ себе си известни блага, известни богатства, които трѣбва да се използватъ. Това не значи, че човѣкъ трѣбва съзнателно да ги търси, но като дойдатъ, той трѣбва да

бжде разуменъ, съзнателно да ги използва.

И тъй, работете върху себе си да придобиете онази любовъ, която разширява съзнанието, която дава потикъ и импулсъ на човѣка да работи, да върви напредъ. Каквото правите, имайте предъ видъ тази любовъ. Въ каква форма ще се яви, не е важно. Формата се мѣни, но съдържанието остава вѣчно и неизмѣнно. Тази любовъ, именно, помага на човѣка при всички случаи на неговия животъ. Тя е изворъ, който постоянно тече. Мине ли пятникъ край този изворъ, той непременно ще спре да си начерпи вода. Изворътъ дава на всички и то преизобилно. Въ любовта, т. е. въ живота на извора нѣма никакво лицепрятие. Тя дава на всички споредъ нуждитѣ и споредъ възможноститѣ имъ да възприематъ и обработватъ приетото. Едно се иска отъ човѣка: да приема и прилага. Ако приема, безъ да прилага, той се натъква на голѣма опасностъ. Въ него се образуватъ наслоявания, които причиняватъ редъ болезнени състояния. Каквото възприеме, човѣкъ трѣбва да го обработи и приложи. Прилагайте любовта въ живота си, да укрепнете и придобиете повече вѣра.

Т. м.

Божията Любовъ да бжде съ васъ!

18. Лекция отъ Учителя, държана на
25 декемврий, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Личностъ и душа

Съвременнитѣ хора искатъ да бждатъ силни, лесно да се справятъ съ мжнотиитѣ си. Обаче, силата на човѣка не се крие въ външнитѣ условия, но въ условията на неговата душа. Силата на душата пъкъ не е въ човѣшката личностъ. Личността е нѣщо промѣнчиво, преходно, временно. Въ това отношение тя представя живота на физическия свѣтъ. Физическиятъ животъ е най-малката, най-ограничена проява на цѣлокупния животъ. Следователно, малкитѣ нѣща не разрешаватъ въпроситѣ. Тѣ сж условия само за проявяване на живота, началото на който не трѣбва да се търси въ миналото, но въ настоящето.

Съвременнитѣ хора още въ настоящия моментъ трѣбва да си отговорятъ, дали сж личности, азове или души. Животътъ на личността се отличава по това, че въ него има радостъ и скръбъ, умраза и любовъ, завистъ и съревнование. Този животъ е изтъканъ отъ контрасти. Дойде ли до проявитѣ на личността, човѣкъ трѣбва да знае, че се намира на най-ниското стѣпало на живота. Произходътъ на личността се крие въ съзнанието. То е майка на личността. Азъ-тъ пъкъ е баща на личността. Значи, съзнанието — низшето се-

бе и азъ-тъ — висшето себе, представятъ двойката, която е родила личността. Надъ тази двойка стои Божествената монада. Надъ Божествената монада — Божествената душа, а надъ Божествената душа — Божествениятъ Духъ.

Окултната наука, въ своето развитие, е достигнала вече до разбиране проявитѣ на Божествения Духъ. Надъ тѣзи прояви има още много, които тя не познава и не разбира. Много хора не разбиратъ себе си даже като личностъ. Да разбира и да познава човѣкъ себе си, въ пълния смисълъ на думата, това значи, да се владѣе. Ако не е господарь на своята личностъ и не може да се владѣе, човѣкъ още не владѣе себе си. Да се сърди, това е проява на личността. Въ сърденето, като проява на личността, се крие известно благо за нея. Ако не се сърди, ако не скърби, личността ще умре; ако не се радва, тя пакъ ще умре.

Следователно, личността живѣе, само когато се радва и когато скърби, когато люби и когато мрази. Тѣй щото, това, което е добро за личния животъ, не е добро за съзнателния. Други сж положенията за съзнателния животъ. Значи, качествата на сина се опредѣлятъ отъ майката и отъ бащата, а не отъ сина. Синътъ не опредѣля качествата на своитѣ родители. Понеже се е родила отъ съзнанието, личността се е заблудила въ своя пжтъ, вследствие на което и досега не е раз-

брала живота. И действително, личността не разбира живота: тя се сърди и примириява, тя обича и мрази, тя се радва и скърби и т. н. Защо се сърди, и тя не знае. Обаче, сърденето показва, че липсва нѣщо на човѣка. Детето се сърди на майка си. Защо? То иска отъ нея петъ орѣха, а тя му дава четири. То ги взима, хвърля ги на земята, сърди се и казва: Дай ми петъ орѣха! Защо детето иска непременно петъ орѣха? Защото сж малки. Ако орѣхитѣ бѣха голѣми, то щѣше да иска отъ майка си само единъ, но понеже сж малки, то иска повече. Значи, колкото повече предметитѣ се намаляватъ, толкова по-голѣмъ брой ще иска детето. И обратно: колкото повече предметитѣ се увеличаватъ, толкова по-малко ще иска детето. Ако детето иска диня отъ майка си, то ще иска само една, а не петъ; то знае, че динитѣ сж голѣми и не може да се справи съ петъ дини. Дори когато иска една диня, ще иска малка. Хората на личния животъ сж малки деца. Желанията имъ сж подобни на орѣхи, на лешници и т. н.

Човѣкъ трѣбва да се изучава, да прави анализа на живота си, да види, колко е извървѣлъ досега отъ своя дълъгъ пътъ и какъ го е извървѣлъ. Той трѣбва да види, до кой класъ е достигналъ. Първиятъ класъ на великата житейска школа е животътъ на личността. Той е подготовителниятъ класъ за училището. Следъ него иде втори, трети, четвърти, пети класъ и т. н. Какъ се учи, какъ разбира жи-

вота, учителя има думата по този въпросъ. Всѣки човѣкъ има свой вътрешенъ учитель, който го напътва и корегира въ живота. Анализътъ и самоанализътъ сж два метода, които се прилагатъ въ училището. Когато започне да яде, едновременно съ това човѣкъ прилага методата на анализа: той анализира. отъ какви елементи сж съставени оризътъ, житото, маслинитѣ, хлѣбътъ, ябълкитѣ. Следъ това проучава, на какви мѣста сж расли всички тия продукти, кой ги е сѣлъ, отде сж купени, кой ги е варилъ, на каквъ горителенъ материалъ — въглища или дърва и т. н. Тия нѣща указватъ влияние върху хранитѣ и даватъ своитѣ добри или лоши резултати. Това е една отъ великитѣ задачи на съвременния човѣкъ. Въпросътъ за храненето, въ физическо и въ духовно отношение, е интересувалъ човѣчеството още въ миналото, интересува го и днесъ. Въпрѣки това, този въпросъ не е напълно разрешенъ.

Днесъ всички хора се намиратъ предъ изтичане на старата година и влизане въ новата. Какво правятъ търговецътъ и банкерътъ предъ настѣпване на новата година? — Балансъ. Тѣ преглеждатъ своитѣ приходи и разходи, провѣряватъ състоянието на своитѣ капитали. По сжщия начинъ всѣки човѣкъ трѣбва да направи балансъ на своя животъ, да направи вътрешенъ отчетъ на всичко, което е спечелилъ и изгубилъ презъ изтеклата година. За да направи равностѣтка на

своя животъ, човѣкъ трѣбва да е живѣлъ на земята, да ималъ взимания и давания съ хората, да е преживѣлъ радости и страдания. Като прави балансъ на своя животъ, той вижда, че добритѣ смѣтки се обуславятъ отъ знанията му. Колкото повече знания е ималъ, и колкото по-умѣло ги е приложилъ, толкова по-добри сж резултатитѣ на неговия животъ. Който има знания, той самъ оправя смѣткитѣ си, самъ се лѣкува. Ако ржката му е болна, той ще постави здравата върху болната и ще се излѣкува. Нѣма ли знания, той ще се принуди да търси външна помощъ; ако нѣма такава, ще се намира подъ влиянието на болната ржка: ще страда, ще плаче, ще се моли за помощъ. Той не е свободенъ човѣкъ.

Свободенъ човѣкъ е онзи, който има знания и който може да ги прилага. Нѣкой минава за ученъ, за човѣкъ съ голѣми знания, а като се намѣри предъ известно страдание, не може да си помогне. Знание, което не може да освободи човѣка отъ страдания и мъчнотии, или не е положително, или още не е приложено. Който разполага съ положителната наука, гой трѣбва да се лѣкува съ нея и самъ да плаща дълговетѣ си. Истинско знание е онова, което човѣкъ всѣкога носи съ себе си и прилага на всѣко време. Новороденото дете носи известни знания съ себе си и щомъ отвори устата си, то знае вече, какво да прави. Кой учи новороденото дете да яде, да сучи отъ майка си? Кой учи току-що излюпено-

то пиленце да кълве? Следователно, като живѣе, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ придобиване на знания, които ще му послужатъ презъ всички времена и епохи. Това знание наричаме Божествено.

Време е вече да отворите пжтъ на Божественото въ себе си, да приемете Божествения животъ. Този животъ е на степени, вследствие на което се проявява по различенъ начинъ. Въ личността той се проявява по единъ начинъ, въ съзнанието — по другъ, въ душата — по трети начинъ, въ духа — по четвърти начинъ и т. н. Въ това, именно, седи разнообразието на Божествения животъ, който се проявява въ различни форми и по различни начини. Божественото живѣе въ всички форми, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ. Докато една форма живѣе по начинъ, специфиченъ за нея, и изпълнява законитѣ, по които е създадена, тя всѣкога е жива. И като умре, тя пакъ продължава да живѣе. Наруши ли законитѣ, по които е създадена, тя умира. Въ това се заключава философията на живота. Отъ гледището на тази философия човѣкъ казва: Докато Богъ живѣе въ мене, и азъ живѣя. Престане ли Богъ да живѣе въ мене, и азъ умирамъ.

Дръжте въ ума си мисълта: Богъ живѣе навсѣкжде, и Неговата воля трѣбва да се слуша. Щомъ Богъ е създалъ свѣта, трѣбва ли да оставимъ малкитѣ същества да го управляватъ? — Защо е създаденъ свѣтътъ? — То-

ва е Божия работа. Щомъ е създалъ свѣта, Богъ е ималъ нѣкаква велика цель. Нашата задача не се заключава въ разрешението на въпроса, защо свѣтътъ е създаденъ, но да разберемъ, защо сме дошли на земята. Хората задаватъ този въпросъ и различно си отговарятъ. Нѣкои казватъ, че човѣкъ е дошълъ на земята да яде и да пие. Отчасти този отговоръ е правъ, но яденето и пиенето не сж единствената цель на човѣшкия животъ. Ако нѣмаше ядене, малцина биха дошли на земята. Безъ ядене животътъ на земята е невъзможенъ. Едно отъ великитѣ нѣща на земята е яденето. Чрезъ ядене хората се примиряватъ. Чрезъ ядене тѣ разрешаватъ противоречията въ живота си. Значи, яденето опредѣля смисъла на живота. Въпросътъ за яденето, за осигуряване на храната е единъ отъ важнитѣ социални въпроси на днешния вѣкъ. Той стои на масата на съвременния човѣкъ като пръвъ и най-важенъ за разрешаване. Като се разрешава този въпросъ, трѣбва да се има предъ видъ неговото тройко значение: физическо, духовно и умствено.

И тъй, всѣки човѣкъ трѣбва да направи балансъ на своитѣ капитали, да знае, съ какво разполага презъ всѣка нова година. Като има предъ видъ крайния резултатъ на своитѣ смѣтки, той ще знае причинитѣ на този резултатъ, ще знае, защо печели и защо губи. Въ този случай човѣкъ не се интересува толкова отъ резултата, колкото отъ причината, която

го произвежда. Богатството и сиромашията сж резултатъ на правилната или неправилна деятелность на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърдце. Не е достатъчно само човѣкъ да бжде богатъ, но богатството трѣбва да бжде за него благо, да се чувствува доволенъ отъ него. Ако богатството е правилно разпредѣлено между хората, богатиятъ би се чувствувалъ доволенъ. Днесъ богатитѣ хора не сж доволни отъ положението си. Защо? Има нѣщо неправилно въ тѣхното забогатяване. Тѣ ставатъ богати за смѣтка на много хора, вследствие на което носятъ тѣхното неразположение. Богатството трѣбва да бжде така разпредѣлено между хората, че едновременно да бжде благо за всички. Злото въ свѣта се ражда по причина на това, че богатата на живота не сж еднакво разпредѣлени между всички хора. Всѣки човѣкъ има право да се ползува отъ богатата на живота. Обаче, ако има злато, а нѣма хлѣбъ, той пакъ ще бжде недоволенъ. Значи, златото е нужно на човѣка само като сръдство за доставяне на хлѣбъ. Нѣма ли хлѣбъ, противоречията неизбежно го следватъ.

Кжде има най-много противоречия? Въ живота на личността. Тя заема най-високото мѣсто въ човѣка. По-горе отъ човѣка тя не може да отиде. Засега господарка на човѣка е личността. Видите ли, че нѣкой се обижда, ще знаете, че той ое проявява като личностъ. Съзнателенъ ли е, човѣкъ трѣбва да се качи повисоко отъ своята личностъ, да не се обижда.

Можете ли да обидите силно разгорѣлия се огънь, като му сипете нѣколко капки вода? Можете ли да обидите океана, като черпите отъ него вода? Можете ли да обидите съ нѣщо Хималаитѣ? Човѣкъ се обижда, когато не е зачетена неговата личностъ, когато сж пренебрегнати нѣкои нейни права. За да бжде почитанъ, човѣкъ трѣбва да почита другитѣ. Докато човѣкъ прави разлика между хората, докато поставя своята личностъ надъ личността на всички хора, той никога нѣма да бжде почитанъ.

Съвременнитѣ хора не признаватъ личния елементъ на животнитѣ, вследствие на което не имъ отдаватъ нужното внимание и ги третираатъ като безлични сжщества. И животнитѣ иматъ личенъ елементъ, само че личността на човѣка седи най-високо, като царъ на всички личности. Мнозина предаватъ на личността Божественъ произходъ. Ако, наистина, Божественото начало е въ човѣшката личностъ, никаква дисхармония не би трѣбвало да сжществува въ свѣта. Докато въ човѣшкия животъ сжществуватъ редъ отрицателни прояви, Божественото не е проникнало още въ личността. Човѣкъ не познава още своята личностъ. Разбере ли я веднѣжъ, той ще ѝ даде нужното мѣсто и ще се освободи отъ противоречията и страданията въ живота.

Двама души се сдружили и трѣгнали заедно на пѣтъ. Единиятъ отъ тѣхъ билъ дребенъ, низкъ по-ръстъ, а вториятъ — едъръ,

здравъ, силенъ човѣкъ. Първиятъ взелъ за пжтъ нѣколко хлѣба, а вториятъ, понеже не обичалъ да носи много товаръ, взелъ само единъ хлѣбъ. Той турилъ хлѣба си въ торбата на първия. За колко време ще имъ стигне този хлѣбъ? Вториятъ, като едъръ, силенъ човѣкъ, още въ началото на пжтуването изялъ своя хлѣбъ и започналъ да яде отъ хлѣба на другаря си. Това негово поведение породило недоволство въ първия. Пжтътъ имъ билъ дълъгъ, вследствие на което хлѣбътъ щѣлъ скоро да се свърши. За да запазятъ добри отношения, вториятъ пжтникъ трѣбвало да вземе два пжти повече хлѣбъ отъ първия.

Какво представятъ двамата пжтници? Първиятъ пжтникъ представя Божественото въ човѣка, а вториятъ — човѣшката личностъ, която живѣе за смѣтка на Божественото, което предвижда нѣщата. Дребниятъ, малкиятъ човѣкъ знае, че му предстои дълъгъ пжтъ и взима повече хлѣбъ въ торбата си. Грѣшката е тамъ, че този човѣкъ се е сдружилъ съ голѣмъ и физически силенъ. Божественото може да върви паралелно съ личността, но да не се сдружава съ нея. Ама личността била голѣма, богатата, разполагала съ много знания. Който много знае, той много трѣбва да прилага. Богатиятъ трѣбва да дава повече, а сиромаштъ — по-малко. Малката цевъ пуца малко вода, голѣмата цевъ пуца много вода. Такива сж законитѣ на физическия свѣтъ. Въ Божествения свѣтъ, обаче, законътъ е обратенъ: малкото ражда голѣмото.

Отъ малкото житно зърно се раждатъ великитѣ нѣща въ свѣта. Житното зърно ражда великитѣ хора: таланти, гении, светии. Ще кажете, че житното зърно е мъртво, не може да създава велики хора. И презъ воденица да мине, и въ пещъ да се пече, житното зърно всѣкога остава живо. Божиятъ Духъ живѣе въ житното зърно и показва на хората, че роденото отъ Духа духъ е и никога не умира. Дойдете ли до живитѣ нѣща, използвайте ги; дойдете ли до мъртвитѣ, тѣхъ погребвайте въ земята. Христосъ казва: „Който не яде плътта ми и не пие кръвта ми, нѣма животъ въ себе си“.

Личността въ човѣка представя живота на плътта, а Божественото — живота на духа. Когато духътъ вземе първо мѣсто въ човѣка, плътта трѣбва да остане на последно. Вземе ли плътта първо мѣсто, духътъ отстъпва. Дето духътъ живѣе, плътта умира; дето плътта живѣе, духътъ умира. Защо? Храната имъ не е еднаква. Духътъ не може да поддържа живота си съ храната на плътта. И плътта не може да живѣе съ храната на духа. Ако плътта живѣе при духа и не умира, това показва, че тя живѣе по свой начинъ, независимъ отъ този на духа. Ако и духътъ живѣе при плътта, безъ да умира, това показва, че той живѣе свой собственъ животъ. Тази с причината, поради която виждаме два различни живота въ единъ и сѣщъ човѣкъ. Тѣзи два живота, именно, създаватъ борбитѣ и противоречията въ човѣка. Човѣкъ

ще се справи съ противоречията си, само когато животът на плътта се подчини на живота на духа, т. е. когато личността се подчини на Божественото начало въ човѣка. Днесъ хората мислятъ върху въпроса, защо духътъ не живѣе въ съгласие съ плътта, и защо плътта не живѣе въ съгласие съ духа. Много естествено. Тѣ сж размѣнили мѣстата си. Единъ день, когато всѣки отиде на мѣстото си, плътта и духътъ ще бждатъ въ пълна хармония и единство.

Често хората иматъ крива представа за себе си, вследствие на което се мислятъ по-учени, по-силни, по-духовни, отколкото сж въ действителность. Обаче, когато изпитанията дойдатъ въ живота имъ, тѣ виждатъ истинската си стойность. Може ли да се нарече силенъ човѣкъ този, който отъ една дума се обижда? Може ли да се нарече дълбокъ изворъ този, който отъ най-малкия дъждъ се размѣтва? Ако отъ най-слабото земетресение водата на извора се губи, това показва, че той нѣма голѣма дълбочина. Следователно, въ пълния смисълъ на думата, духовенъ човѣкъ е онзи, който остава неизмѣненъ при всички изпитания. Каквито бури и вѣтрове да срещне на пътя си, каквито сътресения да го сполетятъ, той всѣкога остава тихъ и спокоенъ. При обикновенитѣ земетресения земята се разтърсва на дълбочина най-много 5—10 клм. При голѣми земетресения, които рѣдко се случаватъ, земята се разтърсва

на по-голяма дълбочина. Земята представя млада мома, която се движи около своя възлюбенъ — слънцето. Когато земята се разиграе силно, както при земетресенията, това показва, че като млада мома, тя се е хванала на хоро и играе. Застои ли се дълго време на едно мѣсто, безъ да тропне на хорце, земята започва да остарява: отъ млада мома тя постепенно отива къмъ стара баба. Има страни, въ които не ставатъ никакви земетресения. Тѣ се намиратъ въ положението на баби, които си почиватъ.

Като се казва, че земята е млада мома, мнозина искатъ да се докаже това по наученъ начинъ. И да се докаже, ако не е истинна, пакъ недоказано остава. Въ сегашната наука много нѣща сж доказани, но всички не сж истинни. Изучавате единъ, втори, трети фактъ, виждате, че сж доказани, но между тѣхъ пакъ нѣма никаква връзка. Каква наука е тази, която не може да свърже всички факти въ едно неразривно цѣло? Можете ли да наречете научни факти тия, между които не сжествува никаква зависимостъ? Единъ наученъ фактъ е добре обоснованъ, когато между него и близкитѣ факти около него сжествува известна зависимостъ, както между живачния термометъръ, външната температура и подобряването или влошаването на времето. Запримѣръ, видите ли, че живакътъ въ термометъра се подига, вие знаете, че външната температура се увеличава; ако живакътъ въ

термометъра слиза, температурата се понижава. Въ зависимостъ отъ подигането и падането на температурата се опредѣля времето, дали ще бжде топло, или студено. Зависимостта между тия факти е не само външна, но и вътрешна, т. е. психическа. Тѣзи факти указватъ влияние върху характера и темперамента на човѣка. Запримѣръ, ако едно дете е заченато въ моментъ, когато живакътъ въ термометъра се е изкачвалъ, въ характера на това дете ще има възходъ. То ще е любвеобилно, съ открита душа. Ако пъкъ е заченато въ моментъ, когато живакътъ въ термометъра е спадалъ, то ще бжде студено, затворено, хладнокръвно — ще минава за философъ. Това е наученъ фактъ, за доказването на който се изискватъ редъ наблюдения. Какъ ще се докаже факта, че баща и синъ, които сж родени въ единъ и сжщъ градъ, иматъ нѣщо общо въ характера си? За да се докаже този фактъ, вие трѣбва да изучавате характеристикѣ на бащата и на сина и да видите, дали си приличатъ. Ако си приличатъ, да разберете, на какво се дължи приликата. Не само това, но ако бащата и синътъ сж заченати въ моментъ, когато живакътъ въ термометъра се е изкачвалъ, и двамата ще иматъ едно и сжщо количество калории топлина и еднакъвъ родъ енергии.

Сега, като изучавате зависимостта между характера на човѣка и външнитѣ условия,

вие си задавате въпросъ, съвпадение ли е това, или действителностъ. Ако е действителностъ, вие искате да знаете, външнитѣ условия ли създаватъ характера, или характерътъ указва влияние на външнитѣ условия. Когато посетите приятеля си презъ нѣкой студень, зимень день и намѣрите стаята му добре отоплена, какво означава това? Това показва, че приятелътъ ви има добро разположение къмъ васъ. Той ви очаква, затова е изчистилъ стаята си добре, отоплилъ я, иска да ви посрещне сърдечно. Ако този день, именно, приятелътъ ви не е добре разположенъ къмъ васъ, той нарочно остава стаята си нечиста, неотоплена. Този день той не иска да ви приеме, затова не ви е създалъ добри условия. Следователно, заварите ли стаята на приятеля си, или на вашия познатъ нечиста, неотоплена, не влизайте вжтре. Студътъ показва, че този день не ви приематъ на гости, и вие трѣбва да останете у дома си, да размишлявате. Растенията разбиратъ този законъ и разумно го прилагатъ. Щомъ вѣнъ е студено, тѣ не излизатъ никжде. Тѣ не подаватъ главата си вѣнъ отъ своята стая. Нищо въ свѣта, както и въ цѣлата природа, не е случайно. Следователно, не е случайна и зависимостъта между външнитѣ условия и човѣшкия характеръ.

Представете си, че отъ върха на една планина, като връхъ на тригълникъ, извиратъ две рѣки, които текатъ въ две различни посоки и образуватъ дветѣ страни на тригъл-

ника. Едната рѣка тече къмъ югъ, другата — къмъ северъ, вследствие на което произвеждатъ два различни резултата. Първата рѣка е по-топла и производителна, втората — по-студена и по-малко производителна. Ако дветѣ рѣки представятъ краката на човѣка, и, ако при движението си съ лѣвия кракъ, той възприема нѣкаква отрицателна мисль, въ скоро време сърдцето му ще истине. Какво трѣбва да направи въ този случай? Единственото спасение се заключава въ това, да продължава движението си. Втория моментъ той ще дигне дѣсния си кракъ. Ако съзнанието му е будно, той трѣбва да образува повече топлина въ организъма си, съ която да компенсира изразходваната. Не може ли да направи това, въ него ще се яви желание да се върне назадъ. Този законъ съществува и въ природата.

Следователно, човѣкъ не може да направи една следъ друга две стѣпки, при които да става подигане или спадане на живака въ термометъра. Ако при първата стѣпка температурата се подига, при втората ще спада. И обратно: ако при първата стѣпка температурата спада, при втората ще се подига. Изобщо, ако нѣкъде въ природата или въ живота става подигане на температурата съ единица, на противоположния полюсъ нѣкъде става понижаване на температурата съ единица. Това наричаме законъ на смѣни въ природата. Който разбира този законъ, той разби-

ра и своитѣ състояния. Като преживѣе нѣкакво високо, подигнато състояние, той знае, че неизбѣжно предстои понижаване на състоянието му.

Като ученици, вие трѣбва да наблюдавате проявитѣ на човѣшкия животъ и да ги изучавате. Запримѣрь, виждате, че единъ човѣкъ се гнѣви. Вие се приближавате при него и започвате да му говорите, че не трѣбва да се гнѣви. Това е неразбиране на живота. Оставете човѣка на свобода. Докато живѣе въ личността си, той не може да не се гнѣви. Ако не се гнѣви, той ще умре; ако не се радва и не скърби, той пакъ ще умре. Човѣкътъ на личността може да живѣе само при правилна смѣна на състоянията, т. е. когато ту се радва, ту скърби. За да живѣе този човѣкъ, причината на това се дължи на факта, че при минусъ единъ градусъ той получава отрицателна, потенциална енергия, а при плюсъ единъ градусъ — кинетична или положителна, вследствие на което става трансформиране на неговитѣ енергии. Следователно, ако въ дѣсния си кракъ не далѣ ходъ на своята положителна или кинетична енергия, а въ лѣвия—на отрицателната или потенциална енергия, човѣкъ е осъденъ на страдания и болести, на смъртъ. Това показва, че енергиитѣ въ човѣшкия организъмъ трѣбва правилно да се смѣнятъ, да се движатъ отъ дѣсния кракъ въ лѣвия и отъ лѣвия въ дѣсния. Ако искате да знаете, дали този фактъ е наученъ, направете следния опитъ:

раздѣлете нивата си на три части. Въ едната частъ посѣйте жито въ пълнолуние, въ втората частъ — въ време, когато луната се празни, а въ третата — когато слънцето е въ своята най-висока точка. При пълнолуние се забелязва възходъ, подигане на температурата; при изпразване на луната — понижаване на температурата. Проследете, какви резултати ще имате при третѣ случая. Направете още единъ опитъ, съзнателно да вложите положителна енергия въ дѣсия си кракъ, отрицателна — въ лѣвия, и съ тази мисълъ обиколете нивата си и сѣйте. Резултатътъ на този опитъ ще бѣде различенъ отъ резултата на първитѣ опити.

Всички промѣни въ природата, въ нейнитѣ външни и вътрешни условия, говорятъ за дейтелността на висши, разумни същества. Подигането и спадането на температурата не се дължи на човѣшката дейтелностъ. Подигането на температурата, топлото време показватъ, че разумнитѣ същества иматъ добро разположение къмъ хората и по този начинъ имъ помагатъ. Рѣзкото и ненавременно понижаване на температурата показва, че хората сж нарушили нѣкакви природни закони. Благоприятнитѣ условия въ живота сж изразъ на любовта и разположението на разумнитѣ същества къмъ човѣка; неблагоприятнитѣ условия сж изразъ на неразположението имъ къмъ човѣка, по поводъ на нѣкаква негова погрѣшка. Значи, погрѣшката на човѣка е била отъ такъвъ

характеръ, че води къмъ нарушаване на нѣкой природенъ законъ.

Често религиознитѣ хора изпадатъ въ заблуждение, като мислятъ, че щомъ е благъ, Богъ трѣбва да бжде снизходителенъ къмъ човѣка, независимо отъ това, дали живѣе правилно, или не. Ако е вѣрно, че Богъ всѣкога трѣбва да бжде благъ, защо човѣкъ умира? При това, казано е въ Писанието, че Богъ не съизволява въ смъртта на грѣшника. Не е въпросъ, защо грѣшниятъ или праведниятъ умира, но защо човѣкъ умира преждевременно. Когато умира преждевременно, човѣкъ самъ предизвиква смъртта си, самъ се лишава отъ ония условия, при които животътъ му може правилно да се развива. Всѣка преждевременна смъртъ е равна на самоубийство. Моментъ, въ който личността помисли, че е свободна, самостоятелна, напълно независима и може да прави, каквото желае, смъртта настѣпва за нея. Човѣкъ живѣе, докато мисли, чувствува и постѣпва правилно. Личността трѣбва да има предъ видъ, че не живѣе за себе си. Тя е свързана съ съзнанието, а то — съ висшето азъ. Значи, между подсъзнанието, съзнанието, самосъзнанието и свръхсъзнанието сѣществува непреривна връзка. Самосъзнанието е животъ на личността, свръхсъзнанието — животъ на душата.

Следователно, личността може да живѣе повече или по-малко, въ зависимостъ отъ това, доколко е въ услуга на душата. Душата

се нуждае отъ други източници, а не отъ тия, отъ които личността черпи своя животъ. Продължителността на земния животъ на човѣка зависи отъ отношенията, които той е създадъ съ душата си: ако обича душата си, животътъ му се продължава; не я ли обича, животътъ му се съкращава. Невъзможно е човѣкъ да живѣе изключително за личността си и да стигне до дълбока старостъ. Дългиятъ животъ е въ зависимостъ отъ любовта на човѣка къмъ душата. Колкого повече душата изявява своя животъ, толкова по-издържливъ е човѣшкиятъ организъмъ. Искане ли да се лѣкува, човѣкъ трѣбва да потърси лѣкаръ и лѣкарства въ душата си. Тя лѣкува по вътрешенъ пътъ. Обаче, не може човѣкъ да се лѣкува, ако не обича душата си. Който обича личността повече отъ душата си, той е осъденъ на смъртъ. Защо? Защото качествата на личността сж: страхъ, умраза, ревностъ и т. н. Казано е въ Писанието: „Който мрази, той е осъденъ на смъртъ“. Сжщото се отнася и до останалитѣ отрицателни качества. Кой човѣкъ мрази? Който нѣма любовъ къмъ Бога. Има ли любовъ къмъ Бога, човѣкъ е придобилъ вѣчния животъ.

Какво разбирате подъ думитѣ „любовъ къмъ Бога?“ Да обичате Бога, това значи, да бждете извори, да давате изобилно. И чешмата дава на хората, и тя носи благо, но въ края на краищата за това благо ще се счупятъ много глави. Докато посетителитѣ на

чешмата сж малко, водата е благо за тѣхъ. Увеличи ли се броятъ на посетителитѣ, около чешмата залочва споръ, блѣскане, бой, кой прѣвъ дошѣлъ, докаго най-после борбата свършва съ пукнати глави. Отъ благо за хората чешмата се превръща въ зло. За да се избѣгне това зло, количеството на водата трѣбва да се увеличи, да се хване по-голѣма частъ вода огъ планинския изворъ. Оттукъ вадимъ следния законъ: когато броятъ на хората се увеличава, и количеството на благата, т. е. производителността трѣбва да се увеличи. Не се ли спазва този законъ, въ живота се явява известна дисхармония. Израсте ли повече, отколкото сж срѣдствата за подържане на организъма, човѣкъ е осжденъ на страдания. Колкото повече човѣкъ расте и се развива, толкова повече трѣбва да увеличава своята дажба.

Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣшкитѣ желанія. Нѣкой иска да стане ученъ, силенъ, виденъ човѣкъ. Преди да очаква това, той трѣбва да се опита и провѣри, има ли условия за постигане на тия желанія. Може ли при сегашнитѣ условия всички хора да станатъ учени? На всички хора се проповѣдва да станатъ силни, учени, богати, но малцина могатъ да постигнатъ това. За да живѣе човѣкъ дълго време на земята, все трѣбва да има нѣкой, който да поддържа този животъ. Ако бащата носи въ себе си условия за дълъгъ животъ, и синътъ може да живѣе дълго. За всѣки човѣкъ

може да се опредѣли, има ли условия за дълъгъ животъ, или нѣма. Онѣзи хора, на които е опредѣленъ дълъгъ животъ, се намиратъ подъ влиянието на особени планетни съчетания. За тѣзи хора сж отворени и 12-тѣ извори на живота. Онѣзи пѣкъ, за които сж отворени само петъ извора на живота, ще живѣятъ малко време на земята. Това, именно, показва, че въ свѣта нищо не е произволно.

Мнозина искатъ да имъ се дадатъ дарби, да се проявятъ. Ако отсега нататѣкъ човѣкъ иска дарби, неговата работа е свършена. Човѣкъ се ражда съ дарби, които постоянно трѣбва да развива. Ще възразите, че въ времето на Апостолитѣ Духъ Божи ги осѣнилъ, и тѣ започнали да говорятъ на 12 различни езици. Ако това е станало въ миналото, защо да не стане и сега? Това не е произволно явление. За да ги осѣни Духътъ, това показва, че въ тѣхъ сж били отворени всичкитѣ извори на живота. Следователно, за да стане ученъ, човѣкъ трѣбва да се е родилъ ученъ. Само онзи може да се роди ученъ, който е работилъ въ миналото. Той има добре развити умъ и сърдце. Днесъ човѣкъ се нуждае отъ условия, които да му съдействуватъ да се прояви. Тѣй щото, за да бжде ученъ, силенъ, човѣкъ се нуждае отъ здравъ оріанизъмъ, отъ добре разработени умъ и сърдце, да устоява на външнитѣ и вътрешни условия. Такъвъ човѣкъ се отличава съ голѣма устойчивостъ. Не е ли придобилъ тия нѣща, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ,

за да си осигури сносенъ животъ. Каквото днесъ придобие, той ще го складира като капиталъ за бждеция си животъ. Казватъ за нѣкого, че е добъръ човѣкъ, че е светия. Той може да е добъръ, светъ човѣкъ, но за хората. По отношение на Бога, обаче, не е толкова добъръ. За Бога е добъръ човѣкъ този, който изпълнява Неговата воля. Той може да се колебае за много нѣща въ живота си, но стане ли въпросъ за волята Божия, тамъ всѣкакво колебание изчезва. Когато върши волята Божия, дълбоко въ душата си той чувствува правотата на своитѣ действия и не се подава на мнението на хората. Какво хората говорятъ за него, това не го смущава. Той се държи за волята Божия и съ огледъ на нея изправя постѣпкитѣ си. Той не се спира върху външния изгледъ на нѣщата, но ги разглежда вътрешно. Понѣкога външно човѣкъ може да бжде праведенъ, а вътрешно — не. И обратно: вътрешно може да е праведенъ, а външно — не. Човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, да разбира и най-скрититѣ си мисли и желания и да си дава отчетъ за тѣхъ. Има мисли въ човѣка, които сж въ състояние да го умъртвятъ; има и такива мисли, които могатъ да го възкресятъ. Ако една ваша мисль не може да изправи едно ваше чувство или желание, или, ако едно чувство не може да изправи една мисль, вие сте осждени на голѣми страдания.

На какво се дължатъ страданията? На вътрешна дисхармония между ума и сърдцето,

между мислитѣ и чувствата на човѣка. Това разногласие между мислитѣ и чувствата на човѣка се дължи на факта, че той иска да вземе повече нѣща. отколкото може да носи. За-
 примѣръ, щеславниятъ иска всички хора да го хвалятъ. Могатъ да го хвалятъ нѣколко души, но невъзможно е всички хора да го хвалятъ. Защо трѣбва да го хвалятъ всички хора? Христосъ казва: „Търсете слава отъ Бога, а не отъ човѣци“. Може ли бедниятъ, невежиятъ да ви даде това, което искате? Може ли престѣпникътъ да отговори на това, което душата ви желае? Какво може да даде престѣпникътъ, освенъ своето престѣпление? Какво може да даде болниятъ, освенъ своята болестъ? Какво може да даде слабиятъ, освенъ своята слабостъ? Какво може да даде невежиятъ, освенъ своето невежество? Като ученици, вие трѣбва съзвателно да работите върху себе си, да придобивате знания. Като ги придобиете, трѣбва да ги приложите. Кажете ли ви нѣкой, че изведнѣжъ можете да станете ученъ, и повѣрватъ на думитѣ му, вие сте на кривъ пѣтъ. Човѣкъ постепенно придобива знания. Придобититѣ знания трѣбва да се приложатъ. Не се ли приложатъ, тѣ могатъ да уморятъ човѣка. Необработеното знание представя ледъ или снѣгъ, който, приеме ли го човѣкъ въ стомаха си, може да го умори. Който е пилъ студена, ледена вода отъ планински изворъ, когато е билъ изпотенъ, той знае. какви сѣ нейнитѣ послед-

ствия. Ще кажете, че водата е чиста, слиза отъ планински изворъ и не може да причини никаква вреда. Ако температурата на водата е ниска, преди да се пие, тя трѣбва да се стопли. Следователно, отдето и да иде знанието, за да се ползува отъ него, човѣкъ трѣбва да го асимилира и приложи. Всѣко необработено и неприложено знание не ползува човѣка. Каквито усилия да прави, съ такова знание, човѣкъ не може да стане философъ. За да стане философъ, той трѣбва да има добре развитъ умъ, да прониква въ дълбочината на нѣщата. Споредъ окултната наука, философътъ трѣбва да е развилъ своето причинно тѣло, да вижда и разбира причинитѣ и последствията на нѣщата. Поетъ може да стане онзи, който е влѣзълъ въ областъта на Нирвана. Значи, философътъ трѣбва да има философски умъ, поетътъ—въображение, добриятъ човѣкъ—любовъ. Безъ любовъ човѣкъ не може да прави добро. За да направи добро, човѣкъ трѣбва да вложи въ доброто частъ отъ себе си. Доброто има смисълъ само тогава, когато може да пресъздаде човѣшкия характеръ. За това, именно, човѣкъ трѣбва да върши волята Божия. Като върши волява Божия, той се свързва съ Неговата Любовъ. Тогава Божието дѣло ще бѣде и негово. Това означаватъ думитѣ: „Богъ да живѣе въ човѣка, и човѣкъ — въ Бога“.

Нѣкои мислятъ, че като живѣе въ Бога, човѣкъ се изгубва. Той се изгубва толкова, колкото детето, което следъ години става

старъ дѣдо. Губи ли се детето, изобщо? Детето не се губи нито въ юношата, нито въ възрастния човѣкъ, нито въ стареца. Това сж фази на живота, презъ които човѣкъ неизбежно минава. Старецътъ често си спомня за своето детинство. На кое мѣсто въ стареца живѣе детето, не може да се опредѣли. Слушаме, обаче, дѣдото да казва: Едно време, като бѣхъ дете, направихъ това и това. Детето не се вижда въ образа на дѣдото, но то съществува въ неговия умъ. И дѣдото съществува въ ума на детето. Играе ли, приказва ли, детето си представя, че ще израсте, ще стане момъкъ, възрастень човѣкъ и най-после старецъ, съ побѣлѣла глава, съ бѣла брада и мустаци. Детето символизира любовта, а стариятъ човѣкъ — мъдростта. Стариятъ отъ време на време хваща космитѣ си, съ което иска да каже: Виждате ли тия бѣли косми на брадата ми? Това сж закони, по които човѣкъ трѣбва да живѣе.

Ангелитѣ нѣматъ бради и мустаци, което показва, че тѣ живѣятъ безъ правила и закони. Тѣ не се нуждаятъ отъ правила и закони, като хората, защото живѣятъ въ свѣтлина. Като срещнете единъ ангелъ, ще видите, че отъ цѣлото му тѣло излиза свѣтлина въ видъ на лъчи. Тѣ свѣтятъ като слънце. Космитѣ на главата, брадата и мустацитѣ въ човѣка представятъ растителното царство. Като знае това, човѣкъ трѣбва да пази главата си отъ оголяване. Космитѣ служатъ за

урегулиране на енергиитѣ въ човѣшкия организмъ, а оттамъ и при кръвообръщението. Всѣки косъмъ е центъръ на динамическа сила, която помага за разпространение на кръвта по повърхността на тѣлото. Ако всички косми по тѣлото на човѣка се отнематъ, той ще се натъкне на голѣми нещастия. Космитѣ сж толкова необходими за човѣка, колкото растенията за земята. Ако растенията изчезнатъ, земята ще се превърне въ суха и безжизнена пустиня. Коренитѣ на растенията и на дърветата играятъ роля на помпи за извличане на вода отъ дълбочината на земята. Когато водата потъне дълбоко въ земята, коренитѣ на дърветата, съ своята магическа сила, я извличатъ на повърхността на земята. Поради това, че сѣкатъ горитѣ, почти въ цѣла Европа се забелязва намаляване на водата. И въ България изсичатъ горитѣ. Ако и въ бждеще продължаватъ да ги сѣкатъ, много отъ сегашнитѣ извори ще изчезнатъ. За да не става това, на мѣстото на изсѣченитѣ гори трѣбва да посадятъ нови.

Следователно, за да не пресъхнатъ изворитѣ на човѣшкия животъ, всѣки день човѣкъ трѣбва да посажда по една добра мисль и по едно добро чувство въ своята почва. Само по този начинъ мисълта на човѣка ще се засили, а чувствата му — ще се облагородятъ. Преди всичко човѣкъ трѣбва да развива самообладанието си, при всички условия на живота да бжде тихъ и спокоенъ. За да развива

самообладанието си, човѣкъ трѣбва да знае, че единъ Богъ сѣществува въ свѣта и къмъ Него да опредѣли отношенията си — отношения на любовъ и самоотричане. Законътъ на себеотричането не подразбира загуба. Да се отречешъ отъ себе си, отъ своя животъ, това значи, да придобиешъ Вѣчния животъ. Затова е казано, че отъ онзи, на когото е много дадено, много се иска. Много е дадено на праведния, но ако той падне, голѣмо е падението му. Ако грѣшникътъ се подигне, голѣмо е въздигането му. Съ други думи казано: голѣми сж спънкитѣ на добрата мисль, когато попадне при лоши, неблагоприятни условия за реализирането ѝ. И обратно: всичко разумно се притича на помощъ на слабото, да го превърне въ силно, а лошото — въ добро.

Да се говори на човѣка за доброто и красивото въ свѣта, за наука и култура, това значи, да му се даде потикъ къмъ тия нѣща. Като се стреми къмъ наука, човѣкъ вижда, какво поле се открива предъ него. Съвременната наука е още въ детинството на своето развитие, но въпрѣки това има области, които сж добре разработени. Такава областъ е, за-примѣръ, анатомията. Въ физиологията има много въпроси, които впоследствие ще се изяснятъ. Теоретически много въпроси сж обяснени, но дойде ли до практиката, тѣ не се съвпадатъ. Истинско знание е това, въ което има пълно единство между практика и теория. Истинско наследство е това, което

едновременно съ съобщението за него, даватъ паритѣ на наследника. Той веднага го пуца въ обръщение. Който разполага съ положително знание, той може да го приложи въ всички области на живота. Това знание става плътъ и кръвъ за човѣка.

Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да се домогне до положителната наука? Отъ човѣка се иска само едно: да разработва своята почва и да знае, какви растения могатъ да вирѣятъ въ нея. Що се отнася до останалитѣ условия, това не е негова работа. Запримѣрь, знаете, че житото вирѣе въ умѣрения поясъ. Какво ще правите, ако попаднете въ студенъ климатъ? Колкото да разработвате и подобрявате почвата, при студения климатъ житото може само да покълне, но не и да израсте, да цъвне и плодъ да даде. Ще кажете, че можете да отглеждате житото подъ стъкла, при изусгвено отопление. Това е невъзможно. Щомъ знаете, че житото не вирѣе въ студенъ климатъ, ще се заемете съ обработването на други култури, за които даденитѣ условия благоприятствуватъ.

Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣшкитѣ мисли и чувства. Хранете въ себе си такива мисли и чувства, за развитието на които вашата температура и почва благоприятствуватъ. Оттукъ вадимъ следнитѣ правила за живота: отглеждай само такива семена, които могатъ да вирѣятъ въ твоята почва. Не отглеждай въ почвата си такива семена, за

развитието на които трѣбва да употребишъ всичката си енергия, всичкитѣ си сръдства и време. За нѣкои това сж противоречиви мисли, но способниятъ ученикъ намира правия пътъ чрезъ противоречията въ живота. Витлото, което движи аероплана, прави хиляда обръщания въ минута, но въпрѣки това, картечницата въ аероплана е така наодена, че когато действува, куршумитѣ ѝ минаватъ презъ междинитѣ на витлото, безъ да го засѣгатъ.

Следователно, искате ли да реализирате една мисълъ, тя трѣбва да се движи съ такава бързина, че да излиза презъ междинитѣ на ограничителнитѣ условия, безъ да ги засѣга. Въ този случай, ограничителнитѣ условия могатъ да се уподобятъ на витлото въ аероплана. Може ли да се нарече човѣкъ онзи, който не е въ състояние да излѣзе отъ ограничителнитѣ условия на гнѣва, умразата, съмнението, малодушието и да ги превърне въ благотворна енергия? Малодушиятъ е ленивъ човѣкъ. Той не вѣрва на силитѣ си, затова очаква на помощта на хората. Каквато работата да започне, преди всичко човѣкъ трѣбва да разчита на себе си, а после на другитѣ. Каквото предприемешъ, върши го за себе си, а после за другитѣ. Учишъ ли, учи добре за себе си, а не за хората. Ако живѣешъ добре, живѣй за себе си, а не за това, какво хората мислятъ за тебе. Прилагай доброто за самото добро, а не за похвалитѣ на хората. Развивай и прилагай силата си за самата си-

ла, отъ любовъ къмъ нея, къмъ ползата, която тя допринася, а не отъ щеславие да покажешъ предъ хората, че си силенъ. Важно е желанието на човѣка да постигне нѣщо красиво въ живота си. Има ли това желание, той трѣбва да употреби всички усилия да го постигне. Който види тия усилия, той може да му се притече на помощъ. Обаче, не прави ли човѣкъ усилия, никаква помощъ нѣма да му дойде отвънъ.

Като ученици, прилагайте тази година закона за превръщане на енергиитѣ. Мине ли нѣкаква лоша мисль презъ ума ви и лошо чувство презъ сърдцето ви веднага ги превърнете въ добри. Ако видите нѣкой боленъ, не казвайте въ себе си, че нищо нѣма да излѣзе отъ него, но го насърдете, кажете му нѣколко утешителни думи. Ако мислите да се скарате съ нѣкой вашъ близъкъ, да му кажете нѣколко строги думи, откажете се отъ намѣренieto си и помислете, че и този човѣкъ е толкова добъръ и благороденъ, колкото сте и вие. Какво сте направили за него, за да имате право да го сждите? Мислите ли, че като сждите човѣка, служите на Бога? Който иска да служи на Бога правилно, той трѣбва да се откаже отъ своитѣ стари навици, отъ критика и одумване. Не мислете, че ако се откажете отъ старитѣ навици, отъ слабоститѣ си, вие изведнѣжъ ще станете светии, ангели. Усиленa работа се иска отъ чо-

вѣка, за да постигне онова. което душата му желае.

Думата „ангелъ“ подразбира Божи служителъ. Не служи ли на Бога, човѣкъ служи на себе си. Който служи на себе си само, той е ангелъ безъ крила. Да не мисли човѣкъ за себе си, това не значи да престане абсолютно да се интересува отъ своя животъ, но като знае, че сѣществува великъ Промисълъ, той знае, че каквото да прави, има Единъ, Който се грижи и за него. Щомъ има предъ видъ тази мисълъ, човѣкъ ще излѣзе отъ положението на своята личностъ, която мисли само за себе си, и ще започне да се грижи и за ближния си. Щомъ мисли за ближния си, човѣкъ се подига по-високо и се свързва съ Първата Причина на нѣщата. Промисълъ сѣществува за всѣки, който изпълнява волята Божия. Който не я изпълнява, той не се намира подъ защитата на великия Промисълъ. Той трѣбва да се мжчи, да се труди и да работи. По този начинъ само той може да се спаси, да забогатѣе.

Всички хора се стремятъ къмъ придобиване на знания, да се осигурятъ. Многого знания не спасяватъ човѣка. Колкото повече знания прилобива човѣкъ, толкова повече неприятели печели Въ този случай знанието е подобно на голѣмъ капиталъ, който човѣкъ не може правилно да разпредѣли. Щомъ не може правилно да го разпредѣли, той ще му създаде много неприятели. Знанието е енергия,

която, щомъ се събере въ голѣмо количество въ мозъка, трѣбва да се впрегне на работа: за доброто на човѣчеството и за слава Божия. Не е достатъчно само да се търкатъ две тѣла, за да произведатъ топлина и свѣтлина, но тази енергия трѣбва да се впрегне на работа. Не е достатъчно човѣкъ да придобива само знания, но той трѣбва да впрегне тия знания на работа. Човѣкъ може да се занимава съ всички отрасли на науката и изкуствата, но преди всичко, той трѣбва да използва тия придобивки за самата природа, която му е дала всички благоприятни условия за работа. Музикантътъ, поетътъ, художникътъ, трѣбва да работятъ поне по единъ часъ на день само за себе си. Какъ ще познае поетътъ, запримѣрь, че работата му е добра? Като напише едно свое произведение, той трѣбва да го остави настрана, поне единъ месецъ да не го пипа. Следъ това да го прочете и корегира. Следъ единъ месецъ пакъ да го прочете, и ако не намѣри никаква погрѣшка, това показва, че работата му е добра и ще задоволи всички хора. Човѣкъ не трѣбва да изнася изведнѣжъ всички свои работи предъ свѣта. Ако изнесе предъ свѣта всичко, което знае, даже и най-силниятъ човѣкъ ще се обезсили. Искате ли да помогнете на нѣкого, дайте му нѣщо отъ себе си, но само тогава, когато знаете, че той ще го употреби за добро. Не може ли да го употреби за добро, той нищо не печели, а вие губите.

Следователно, човѣкъ трѣбва да работи така, че всѣкога да има поне микроскопическа придобивка. За да работи по този начинъ, той трѣбва да разбира основнитѣ закони на самообладанието. Той трѣбва да прилага този законъ въ погледа, въ движенията, въ чувствата, въ постѣпкитѣ си. За такъвъ човѣкъ казваме, че има установенъ погледъ. Като гледа нѣкого, той гледа спокойно, безъ никакво трепване или колебание на очитѣ. Чрезъ такъвъ погледъ Божествената свѣтлина се предава отъ единъ човѣкъ на другъ. Когато казватъ за нѣкого, че лицето му е озарено, това показва, че той е приелъ Божествената свѣтлина отъ ближния си. Не можете ли чрезъ очитѣ си да предадете тази свѣтлина на своя ближень, това показва, че не сте го погледнали правилно. Какъ трѣбва да погледнете човѣка? Тихо и спокойно.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да знае, че очитѣ, ушитѣ, устата не сж само негови удове и не може да разполага съ тѣхъ, както пожелае. Тѣ му сж дадени да работи съ тѣхъ, не само за свое благо, но и за благото на своитѣ ближни, на цѣлото човѣчество. Когато иска да свърши нѣкоя работа съ единъ отъ своитѣ удове, човѣкътъ на самообладанието се отправя за позволение тамъ, отдето му сж дадени удоветѣ. Щомъ получи позволение, той пристѣпва къмъ работата си, която свършва съ пълень резултатъ. Този е пѣтьтъ, по

който следъ време и обикновениятъ човѣкъ може да стане гениаленъ.

Мнозина се стремятъ къмъ придобиване на дарби по механически пѣтъ. Каквито усилия да правятъ, тѣ трѣбва да знаятъ че чрезъ външни, физически усилия, никакви дарби не могатъ да се развиятъ. Запримѣрь, колкото поклони да прави човѣкъ, колкото молитви да чете, щомъ нѣма съдържание въ тѣхъ, тѣ не даватъ никакви резултати. Искане ли да постигне нѣщо възвишено и благородно, човѣкъ трѣбва да приложи самообладание. Физическитѣ усилия не развиватъ дарбитѣ. За развиване на ясновидството, за примѣрь, се изисква голѣмо самообладание и усиленна работа върху ума, сърдцето и волята. Ясновидецътъ трѣбва да има буденъ, развитъ умъ и чисто сърдце, да тълкува правилно образитѣ, които невидимиятъ свѣтъ му представя въ будно и въ сънно състояние. Ако човѣкъ види на сънъ вълкъ, змия, лисица, ще знае че скоро ще срещне човѣкъ съ характеръ на вълкъ, на лисица, на змия. Ако сънува, че една птичка иска да влѣзе въ дома му, това показва, че скоро ще срещне една страдаща душа. Това сж символи, чрезъ които невидимиятъ свѣтъ си служи. Това е неговиятъ езикъ. Вмѣсто да говорятъ съ часове, разумнитѣ същества си служатъ съ образи, които съдържатъ въ себе си нѣкакви идеи. Вълкътъ има нѣщо добро въ характера си. Той се привързва като куче. Привърже ли се веднѣжъ, нищо не може

да го застави да се отдѣли отъ човѣка. Лошата чѣрта на вълка е, че дави овцетѣ. Влѣзе ли въ една кошара, той може да одуши всички овце.

Като изучаватъ проявитѣ и характера на вълка, хората намиратъ, че е свирепо, жестоко сжщество. Наистина, жестоко сжщество е вълкътъ. но не прави ли сжщото и престжпникътъ? Като влѣзе въ нѣкой домъ, той убива всички, които му попаднатъ на пхтя, обере, каквото намѣри. а отгоре на това запали кжщата и бѣга. Не е ли жестока постжпката на нѣкой ученъ човѣкъ, който, за една обидна дума, търси начинъ на отмъщение? Като се вземе пѣдъ видъ степенъта на развитието му и знанието, което има, постжпката на този човѣкъ е равна на тази на вълка къмъ овцетѣ. Въ бждеще постжпката на този ученъ човѣкъ ще има такива послѣствия, каквито и тази на вълка. Причината, която кара вълка да дави овцетѣ, е желанието му да се нахрани. Че е одушилъ една овца, престжплението му не е толкова голѣмо. Той е гладенъ и трѣбва да се нахрани. Голѣмо е престжплението му, когато изведнжжъ удавя цѣло стадо. Престжпна е лакомията, която той проявява. Като иска да се осигури, той напада цѣлото стадо. Въ сжщность, за момента му е нужна само една овца. Лакомията е присжщо качество на много животни. Тѣ искатъ да се осигурятъ, но какво придобиватъ съ това желание? Какво сж придобили вълкътъ и лисицата съ своето лаком-

ство? Съ лакомството си тѣ сж намѣрили капана — нищо повече. Следъ това плащатъ съ кожата си. Особено много се цени кожата на лисицата. Не само лакомията на животнитѣ води къмъ капана, но всѣка лоша постѣпка на човѣка води къмъ капанъ. Дойде ли до човѣка, законътъ е по-строгъ. Това показва, че не е позволено на човѣка да допуша въ себе си лоши мисли и чувства, да проявява лоши постѣпки.

И тѣй, който иска да живѣе добре на физическия свѣтъ, той трѣбва да води добъръ, разуменъ, трезвъ животъ. Първоначално той ще има голѣми спѣнки и мжнотии, но съ усилие на волята всичко ще преодолѣе. Разколебае ли се въ Божиитѣ закони той нищо нѣма да придобие. Може ли да живѣе вълкътъ безъ овца? Не може. Всѣка овца, изядена отъ вълка, поумнява, а вълкътъ скжсява живота си. Вълци, които нападатъ овце, не живѣятъ дълго време. Овцата, изобщо, има довѣрие на вълка, но когато я нападне, тя изпитва голѣмъ страхъ и умраза противъ него. Тѣзи чувства внасятъ отрова въ организъма на вълка, вследствие на което животътъ му се съкращава. На сжщото основание, всѣка лоша мисль, всѣко лошо чувство и всѣка лоша постѣпка внасятъ отрова въ човѣшкия организъмъ и намаляватъ деятелността на неговия духъ.

Сега, като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, отъ една страна да пазите

своята вътрешна чистота, а отъ друга — да се чистите отъ наслояванията на миналото. Тази чистота не се постига само съ физически постъ. както мнозина мислятъ. Истинскиятъ постъ подразбира умѣрено ядене и спане. умѣренъ животъ и т. н. Чистиятъ животъ изключва всичко онова, което скжсява живота. Има блага въ живота, които, придобие ли човѣкъ преждевременно, ставатъ причина да изгуби много ценни нѣща. Запримѣрь, богатство придобито не на време. става причина човѣкъ да изгуби чистотата, добротата, знанието си и др. Защо му е това богатство? Богатството крие въ себе си сили, които могатъ да провалятъ всѣси слабъ, неустойчивъ човѣкъ. Значи, въ всѣки човѣкъ има една тъмна зона, въ която се криятъ всички отрицателни качества, които могатъ да го унищожатъ. Не работи ли съзнателно върху себе си, човѣкъ всѣкога ще бжде робъ на тази тъмна зона. Който е силенъ, който има мораленъ устой, той може да бжде господарь на тази зона. Слабиятъ, обаче, докато се засили, трѣбва да заключи тази зона и да не дава ухо на това, което иде оттамъ. Минава ли презъ тази зона, той трѣбва да бжде глухъ и слѣпъ, да не чува и да не вижда. Особено силно се проявява тази зона въ човѣка, когато той се стреми къмъ чистъ, възвишенъ животъ, къмъ нови, свѣтли идеи. Ето защо, новото е само за силни хора, които искатъ да работятъ, да се справятъ съ мъжнотиитѣ и противоречията си. Ония пъкъ, които

се чувствуватъ слаби, които не сж си отживѣли, нека си поживѣятъ, докато придобиятъ опитности, които ще имъ помогнатъ въ бждещия животъ. — Ама трѣбва да живѣемъ добре, да си помагаме. — Какъ? Като проповѣдвате? Не учете човѣка, какъ трѣбва да готви, но спогвете добре и го поканете у дома си да хапне. Като опита яденето, той самъ ще разбере какъ се готви и какво значи добре приготвено ядене.

Сега, като ви наблюдавамъ, виждамъ, че като ученици, имате добри качества, но сте особено слаби въ самообладанието. На най-силнитѣ по самообладание може да се постави тройка. Изобщо, самообладанието е слабо развито въ българина. Липсата на самообладание въ българина може да се вземе като дефектъ на цѣлия народъ. Самообладанието е необходимо за всѣки човѣкъ, а особено много за окултния ученикъ. Безъ самообладание ученикътъ не може да се развива правилно. Като работи върху себе си, ученикътъ трѣбва да се пази отъ слабостта да преувеличава или да намалява нѣщата. Разказва ли нѣщо, той трѣбва да го предаде, както е станало, безъ никакво преувеличаване или намаляване на фактитѣ. Българинътъ обича да преувеличава нѣщата, затова, като разказва нѣщо, после се извинява, да не би да е преувеличилъ нѣкой фактъ. Преувеличаването на фактитѣ не е грѣхъ, но не е условие за точностъ. Точенъ трѣбва да бжде човѣкъ. Преувеличаването се

дължи на желанието въ човѣка да усилва ефекта. Запримѣръ, нѣкой казва, че видѣлъ нѣкъде чешма, която текла много силно, воденица могла да кара. Като отиде човѣкъ на сжщата чешма, какво ще види? Обикновена чешма, която тече, като всички чешми, но далечъ отъ възможността да кара воденица. Изкуство е човѣкъ да предава фактитъ, както сж. Това значи, да говори човѣкъ истината. Нѣкой се укорява, съ цель да получи нѣкаква похвала; другъ се хвали, за да получи потвѣрждение на думитъ си. И единиятъ, и другиятъ не говорятъ истината. Изкуство е, и като се укорява човѣкъ, и като се хвали, да говори истината.

Като ученици, вие трѣбва да развивате въ себе си чувство на благоговение, което се изразява въ взаимна почитъ и уважение помежду ви. Който е развилъ въ себе си любовъ къмъ Бога, той има силно развито чувство на благоговѣние. Въ това отношение българинътъ не може да се вземе за образецъ. Той не е развилъ въ себе си любовъ къмъ Бога. Въ българина това поле е кораво, твърдо, мжно се подава на обработване. Мжно се възприематъ семената на Божественото учение отъ българската почва. Неблагоприятни сж условията за новитъ, Божествени идеи въ България. Като знае това, българинътъ трѣбва да работи съзнателно върху себе си, да развие тъкмо това качество — любовъ къмъ Бога, за да даде пътъ на Божественото начало въ своя животъ. Той трѣбва да развие въ себе си лю-

бовъ къмъ истината. Този е единствениятъ пжтъ за неговото спасение и самоусъвършенстване.

Съвременниятъ човѣкъ, билъ той българинъ, или каква да е друга нация, се намира въ свѣтъ, поставенъ между доброто и злото. За да се справи съ този свѣтъ, той трѣбва съзнателно да изучава и доброто, и злото. Доброто и злото представятъ два вида енергии, необходими за живота на личността. Като енергия, доброто слиза отъ слънцето, а злото излиза отъ земята. Човѣкъ живѣе, докато е свързанъ съ доброто; прекжсне ли тази връзка, той умира. Прекжсне ли връзката си съ злото, животътъ отново дохожда. Значи, животътъ се крие въ доброто, а смъртта — въ злото. Като знаете това, не се стремете да премахнете злото отъ пжтя си, но увеличавайте доброто въ себе си, като му давате широкъ просторъ. Доброто не се изявява чрезъ добри постжпки, но чрезъ любовта. Доброто е резултатъ на любовта. Човѣкъ не може да прави добро, докато не обича. Любовта пжкъ произтича отъ благостта. Който е благъ, той има любовъ въ себе си; който не е благъ, той нѣма любовъ. Следователно, изучавайте любовта като мирова, козмическа сила, която ражда цѣлокупния животъ. Дайте пжтъ на любовта въ себе си, а това, какво представятъ доброто и злото, оставете настрана. Достатъчно е да знаете, че злото е остатъкъ отъ вашия миналъ животъ, а доброто — продъл-

жение отъ миналия ви животъ. Злото има начало, а доброто е безъ начало и безъ край. То е сжществувало въ миналото, сжществувва днесъ, ще сжществува и въ бждеще.

Съвременнитѣ хора говорятъ, четатъ, пишатъ, работятъ много, но за да се ползватъ отъ всичко това. тѣ трѣбва да придобиятъ нѣщо, което да остане съ тѣхъ презъ вѣковетѣ. Тѣ трѣбва да придобиятъ такова знание, което да ги ползува въ живота. Колкото малко да е семето, което се посажда въ земята, все трѣбва да знае нѣщо. Запримѣръ, то трѣбва да знае, на каква дълбочина да пусне коренчетата си и на каква височина да се издигне надъ земята. Какво трѣбва да знае рѣката? Рѣката трѣбва да знае посоката, къмъ която тече, и дали ще отиде въ морето, или нѣма да отиде. Какво трѣбва да знае свѣтлината? Свѣтлината трѣбва да знае пѣтя и за най-малката дупчица, да влѣзе тамъ и да освѣти всичко, каквото срещне на пѣтя си. Въ действията на водата и на свѣтлината има нѣщо противоположно: тия мѣста, които свѣтлината първи огрѣва, водата последни залива; тия мѣста, които свѣтлината последни огрѣва, водата първи залива. Значи, водата слиза първо въ низкитѣ мѣста, а въ голѣми дъждове само залива и високитѣ мѣста. При свѣтлината е обратнo: тя огрѣва първо високитѣ планински върхове, а при залѣзъ слънце огрѣва низкитѣ мѣста — долинитѣ. Следователно, ако човѣшкиятъ умъ не се стреми да слиза и въ доли-

нитѣ, да ги огръва, човѣкъ нищо не може да свърши. И ако човѣшкото сърдце не се стреми да се качва и по високитѣ планински върхове и оттамъ да се стича надолу, човѣкъ нищо нѣма да свърши.

Днесъ всички хора говорятъ за култура, за наука, за изкуства и т. н. Какво означава думата „култура“? Въ широкъ смисълъ културата подразбира обработване на нѣщо. Запримѣръ, говори се за житна култура, за култура на лозови прѣчки, на различни плодни дървета, на животни, на хора и т. н. Следователно, всичко онова, което човѣшкиятъ умъ и човѣшкото сърдце могатъ да посадятъ въ своята почва, да му дадатъ условия да израсте, да цѣвне, да даде плодъ, и този плодъ да узрѣе, представя култура на човѣка. Той култивира, т. е. обработва нѣщата въ себе си, съ цель да види единъ день тѣхниятъ плодъ. За да дойде до известна култура, човѣкъ се нуждае отъ импулсъ въ себе си. Този импулсъ е вложенъ въ човѣшката душа. Всички дарби и способности на човѣка сж вложени въ неговата душа, въ видъ на семена, които чакатъ своето време за посѣването имъ. Щомъ се посѣятъ, тѣ се нуждаятъ отъ специфична енергия, която слиза отъ високитѣ свѣтове. За да се домогне до тази енергия, човѣкъ трѣбва да влѣзе въ връзка съ възвишени същества, които да му дадатъ начинъ за работа.

Казано е въ Писанието: „Когато Духътъ на Истината дойде, Той ще ви научи, какво да пра-

вите!“ Като знаете това, вие трѣбва да работите така, че да предизвикате Духа да дойде въ васъ, да отвори сърдцата и умоветѣ ви. Духътъ постоянно слиза и възлиза, но се спира само при ония хора, които сж отворили сърдцата и умоветѣ си за Него. Свѣтлината се спира само при ония пжпки, които се готвятъ да цѣвнатъ. Свѣтлината обича ония пжпки, които криятъ въ себе си условия за разцѣвяване. Учителътъ обича ония ученици, които учатъ, които се трудятъ и работятъ. Човѣкъ се обича не само за външнитѣ си чѣрти, но и за вътрешнитѣ. Вътрешнитѣ качества го опредѣлятъ като човѣкъ. Тѣ се отразяватъ и върху външността му. Запримѣръ, ако устата на човѣка е красива, това показва устойчивост на чувствата му. Ако на челото на човѣка има две успоредни, напрѣчни линии, тѣ показватъ добре развита съвестъ. Този човѣкъ никога не лъже. Следователно, човѣкъ се обича само за нѣщо красиво. Само красивото въ човѣка се обича, но не и лошото. Когато казваме, че Богъ обича и грѣшния, Той обича доброто, което е вложено въ него. Чрезъ своята любовъ Богъ въздига грѣшния. Чрезъ любовта си Той корени злото въ него. Злото е потрѣбно дотолкова, доколкото служи на доброто. Вземи ли връхъ надъ доброто и пожелае да го погълне, злото ражда вече смъртта. Богъ забрани на първитѣ човѣци да ядатъ отъ дървото за познаване на доброто и на злото, за да не допуснатъ злото, отри-

цателното въ свѣта. Допуснатъ ли злото въ себе си, тѣ никога нѣма да се домогнатъ до Вѣчния животъ.

За да придобие живота, изобщо, човѣкъ трѣбва да работи въ съгласие съ доброто, съ положителното въ свѣта. Животътъ изисква отъ човѣка будно съзнание, отговорностъ за всички негови постѣпки. Като живѣе, човѣкъ не трѣбва да търси лесния пѣтъ. Съзнателниятъ човѣкъ не се страхува отъ работа. Колкото по-трудна е работата му, толкова повече го задоволява. Човѣкъ се изпитва въ мѣчнитѣ работи, а не въ лекитѣ. Ако посетите нѣкой американски пансионъ, ще видите, че всичката работа се върши отъ бедни ученици и студенти. Срещу труда си, тѣ получаватъ храна, квартира и по този начинъ сами се издържатъ. Човѣкъ трѣбва да работи, да преодолява инертната материя въ себе си. Не прави ли усилия, той дава пѣтъ на мързела въ себе си. Отидете ли на гости въ нѣкое американско семейство, ще ви отдадатъ внимание като на гостъ, но само за три дѣня. Останете ли и четвъртия дѣнь въ дома имъ, тѣ ще ви дадатъ нѣкаква работа.

Единъ младъ американецъ отишълъ на гости при баща си, дето прекаралъ единъ мѣсець. На заминаване отъ бащиния си домъ, бащата казалъ: Синко, вземи тази бележка, споредъ която ще заплатишъ сумата за едномесечното си прекарване въ моя домъ.—Добре, татко, но ще извадя отъ тази сума това, кое-

то се пада за два деня, които съмъ отсъствувалъ отъ дома ти. И бащата, и синътъ постъпили по американски. Въ този случай славянинътъ постъпва другояче. Той никога нѣма да каже на госта си, че е прекалилъ съ гостуването си и трѣбва да плати. Той остава този въпросъ на госта, самъ да се сѣти, трѣбва ли да плати, или не.

И тъй, който иска да успѣва въ живота си, той трѣбва да спазва следнитѣ нѣща: да не се произнася върху работи, които самъ не е чулъ и видѣлъ; да не разгласява нѣща, достовѣрността на които самъ не е провѣрилъ; първо да анализира нѣщата, а после да действа. Който прилага тия правила въ живота си, той всѣкога печели. Отъ правилното имъ приложение зависи, колко свѣтлина може да приеме човѣкъ. Свѣтлината, обаче, не измѣня естеството нито на човѣка, нито на растението. Всички растения се освѣтяватъ, всички приематъ свѣтлина, но пелинътъ си остава пелинъ, трънътъ — трънъ, ябълката — ябълка и т. н. Когато обвиняватъ тръна за бодилитѣ му, той казва: Азъ не съмъ виновенъ, че бодя. Такова е моето естество. Вие, които сте разумни, трѣбва да се пазите отъ мене. Щомъ сжществува въ природата, и трънътъ е потрѣбенъ. Той научи хората да си правятъ игли за шиене. Ако трънътъ не сжществувахе, игли нѣмаше да има. Ако лютитѣ чушки не сжществуваха, и гнѣвътъ нѣмаше да

сжествува. Хора, които ядатъ лютиви храни, лесно се гнѣвятъ.

Съвременнитѣ хора апелиратъ къмъ доброто въ свѣта, къмъ правене на добро, изобщо. Тѣ не знаятъ, че условията за правене на добро на нѣкой човѣкъ не сж всѣкога благоприятни. За всѣки даденъ човѣкъ природата е опредѣлила специфично време за правене на добро. Не само това, но опредѣлено е и времето, кога можете да посетите известенъ човѣкъ. Отидете ли при него на опредѣленото отъ природата време, той ще ви приеме, както трѣбва. Не спазите ли това време, той нѣма да ви приеме, както трѣбва. Като знаете това, вие трѣбва да бждете внимателни, да пазите законитѣ на природата и правилно да ги прилагате. Човѣкъ трѣбва да знае, дали на време започва една работа, на време ли отива нѣкъде, или не. За да познаете, кога постѣпвате споредъ законитѣ на природата, наблюдавайте състоянията си, следете, какво става съ васъ. Ако решите да започнете нѣкаква работа, наблюдавайте състоянията на ума и на сърдцето си. Щомъ останете тихи и спокойни въ себе си, и състоянието на вашия умъ и на вашето сърдце не се измѣни, започнете замислената работа. Вие сте попаднали въ благоприятни условия, т. е. въ времето, което природата е опредѣлила за тази работа. Стане ли нѣкаква промѣна въ състоянието ви, не започвайте тази работа. Отложете я за известенъ срокъ, докато попаднете въ опредѣленото за нея време. Този за-

конъ работи навсѣкжде въ живота: при учене, при женитби, при пжтуване и т. н. Запримѣрь, искате да пжтувате за Америка но вжтрешно сте раздвоенъ. Имате ли нѣкакво раздвояване, това показва, че трѣбва да отложите пжтуването си. Ако въпрѣки това тръгнете на пжтъ, непременно ще ви сполети нѣкакво нещастие. Всичко въ свѣта става по известни закони, т. е. нищо не е произволно. Като знаете това, изучавайте живота, изучавайте себе си, природата и живѣйте споредъ нейнитѣ закони.

Като ученици, вие трѣбва да се ползвате отъ своиѣ опитности, но безъ да пренебрегвате опитноститѣ и на другитѣ хора. Ако не се ползвате отъ опитноститѣ на хората, живѣли преди васъ. защо ви е науката тогава? Свѣтътъ се нуждае отъ разумни хора, отъ добри работници. Всѣки народъ, всѣка държава се нуждае отъ добри граждани, проводници на Божественото, носители на новата култура. Като живѣе на земята, човѣкъ трѣбва да се кали, да стане твърдъ като диаманта. Има ли свойството на диаманта, каквито мъчнотии да срѣща въ живота си, той ще запази своя вжтрешенъ миръ. Температурата на ума и на сърдцето му ще оставатъ постоянни. Така сж живѣли великитѣ хора. Не живѣе ли по този начинъ, човѣкъ не може да приложи своитѣ идеи, нито може да очаква нѣкакво постижение. Новото подразбира новъ начинъ на хранене, на мислене, на чувствуване. Не се ли храни по новъ начинъ, вжншно и вжтрешно, човѣкъ не

може да очаква голѣми постижения. Ще кажете, че храненето не прѣчи на човѣка да бжде новъ, съ нови идеи и разбирания. Той може да яде месо и пакъ да бжде новъ човѣкъ, съ стремежъ къмъ великъ моралъ. Не, покрай другото, месо-ядецътъ внася злото въ себе си и съ месната храна. Който не може да се откаже отъ месната храна, той не може да се освободи и отъ злото. Който не е влѣзълъ въ причинния свѣтъ, той не е истински вегетарианецъ.

Нѣкои вегетарианци се отказватъ отъ употребата на всѣкакви масла, съ цель да пречистятъ кръвта си. Кръвта не се пречиства само чрезъ храната. За да пречисти кръвта си, човѣкъ трѣбва да има чисти мисли и чувства, широки разбирания, да може лесно да трансформира нѣщата. Всѣки човѣкъ се нуждае отъ храна, съответна на неговото развитие. Следователно, ако месото не е вредно за нѣкого, той може да го яде. Вреди ли му, той трѣбва да се откаже отъ него. Другъ е въпросътъ, ако човѣкъ доброволно се откаже отъ месото, безъ да му вреди, по високо морални съображения. Пълненъ вегетарианецъ може да бжде онзи, чийто дѣди и прадѣди отъ четири-петъ поколѣния насамъ сж били вегетарианци. Съвременното човѣчество се намира предъ задачата да развие своето причинно и будическо тѣло. Който е развилъ своето причинно тѣло, той е станалъ вече господарь на себе си, той владѣе силитѣ на доброто и на злото. Който живѣе въ причинния свѣтъ, той може да се нарече Боже-

ственъ човѣкъ — човѣкъ на новото въ свѣта.

Когато на съвременнитѣ хора се говорятъ нѣща по-високи отъ тѣхнитѣ разбирания, тѣ се запитватъ, реално ли е всичко това. Питамъ: Реално ли е всичко, което ясновидецътъ разказва? Той казва, че вижда красиво, обширно поле, напъстрено съ различни цвѣта, но, докато говори още, картината изчезва предъ него. Той вижда красиви, величествени планини предъ очитѣ си, каквито никога въ живота си не е виждалъ, но скоро и тѣ изчезватъ. И той самъ се чуди, реално ли е това, което вижда, или не е реално. Ако ясновидецътъ вижда само картини, безъ да може да стѣпи на тия мѣста, той се намира предъ символи, които трѣбва да тълкува. Обаче, ако едновременно вижда красиви полета и планини и може да ходи по тѣхъ, той се намира въ реалността на живота. Ако ясновидецътъ види презъ деня звезда, която внася въ ума му една свѣтла идея, тя е реална. Той се свързва съ свѣтлината на тази звезда и започва правилно да мисли.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате себе си, да проявявате нѣщата, за да се домогнете до реалността на живота. Запримѣръ, нѣкой ученикъ се явява на изпитъ, очаква да получи шесторка, а въ сжщностъ свършва изпита си едва удовлетворително. Другъ пътъ се колебае въ себе си, а свършва добре. Той трѣбва да се вслушва въ себе си, да не изпада въ противоречия. Реалността изключва всѣ-

какви противоречия. Като развива своята интуиция, човѣкъ постепенно навлиза въ реалния животъ. Изучавайте природата, за да разбирате езика ѝ. Като наблюдавате изгрѣва и залѣза на слънцето, вие ще знаете, какъвъ ще бѣде утрешниятъ день: дали ще вали, ще има ли вѣтъръ и т. н. Природата учи човѣка чрезъ символи. Тѣ сж нейниятъ езикъ. Като работи съзнателно върху себе си, човѣкъ трѣбва да развива и своя вътрешенъ барометъръ, споредъ който да опредѣля, както външнитѣ, така и своитѣ вътрешни промѣни. Всѣко вътрешно неразположение въ човѣка говори за известна дисхармония въ неговитѣ мисли и чувства. Щомъ ги изправи, и хармонията му се възстановява. При това положение той става господаръ на своитѣ мисли и чувства. Свѣтътъ, който е въ самия човѣкъ, действува върху парахода му, т. е. неговото тѣло, съ което той пътува. Не е ли добре построенъ, параходътъ му ще се разбие отъ вълнитѣ на неговия вътрешенъ свѣтъ.

Следователно, искате ли да стабилизирате знанието си, вие трѣбва да правите редъ опити. Не прави ли човѣкъ опити, знанието му ще остане само теория. А всички знаете, че теория безъ практика не ползува човѣка. Дългиятъ пѣтъ, презъ който човѣкъ минава, му създава семейни и обществени опитности, които трѣбва да използва като знание. По този начинъ ще се предпазите отъ излишни страдания. Човѣкъ не е дошълъ на земята да се мж-

чи и да страда, но да изпълни волята Божия и да развие въ себе си любовъ къмъ Бога. Ако мъжътъ и жената не обичатъ преди всичко Бога, тѣ не могатъ да иматъ любовъ и помежду си. Щомъ майката и бащата нѣматъ любовъ помежду си, и децата имъ не могатъ да ги обичатъ и почитатъ. Детето е плодъ на любовта на родителитѣ си и на почитта на майката къмъ бащата. Какви ще бждатъ умътъ и сърдцето на човѣка, ако духътъ не обича душата, и ако душата не почита духа? Отношенията между ума и сърдцето се опредѣлятъ отъ отношенията между духа и душата. Трѣбва ли човѣкъ да се съмнява въ духа и въ душата си? Ако се съмнява въ духа и въ душата си, човѣкъ се съмнява въ Божественото.

Казано е въ Писанието, обаче, че никой не е видѣлъ Бога. Пророцитѣ пъкъ казватъ, че виждатъ Бога. Христосъ казва: „Отецъ ми живѣе въ мене, и азъ живѣя въ Него“. Какъ ще примирите тѣзи противоречиви на гледъ мисли? Какъ ще познаете Бога? Човѣкъ може да познае Бога само тогава, когато върви по Неговитѣ стѣпки. Стѣпи ли човѣкъ тамъ, дето Богъ е миналъ, умътъ му ще се просвѣти, сърдцето ще се облагороди, душата ще се разшири, духътъ ще укрепне — ще настане коренна промѣна въ него. Богъ постоянно подобрява сждбата на човѣка. Ето защо, за да излѣзе отъ своята лоша сждба, човѣкъ трѣбва

да даде път на Божественото въ себе си, да очаква нѣкакво щастливо бждеще. Да очаква човѣкъ на бждещето, това значи, да очаква момента на своето пробуждане. Пробуди ли се Божественото съзнание въ човѣка, работитѣ му моментално се оправятъ. Това пробуждане не става изведнѣжъ. Време, усилена работа се иска отъ човѣка, докато дойде до своето пробуждане. Нѣма по-великъ моментъ въ живота на човѣка отъ този, да почувствува Божието присѣтствие въ себе си. Богъ посещава само тия души, които Го търсятъ, които сж готови да Го видятъ. Почувствуватъ ли Божието присѣтствие въ себе си, животътъ имъ коренно се измѣня. Ако ангелъ посети човѣка, последниятъ ще се уплаши. Обаче, отъ Бога никой не се плаши. Защо? Защото Той се изявява на човѣка споредъ степенята на неговото развитие. Който е почувствувалъ Божието присѣтствие въ себе си, той е разбралъ своето предназначение на земята. Той казва: Азъ дойдохъ на земята да изпълня волята Божия.

Казано е въ Писанието: „Молете се единъ за другъ“. И азъ казвамъ: Когато забележите, че нѣкой вашъ братъ, или ваша сестра се обезсърдчатъ, или заболѣятъ, съберете се на едно мѣсто и се помолете за тѣхъ. Колективната молитва е силна. Общата работа не изключва свободата на човѣка. Ако нѣкой мисли, че въ общата работа губи свободата си,

той е на кривъ пжтъ. Докато е въ плътъ, човѣкъ не може да живѣе безъ хлѣбъ и ядене. Докато е въ плътъ, той не може да бжде свободенъ отъ хлѣбаря и отъ гостилничаря. Докато е слуга, човѣкъ не може да бжде свободенъ отъ господаря си. И докато е господарь, той не може да бжде свободенъ отъ слугата си. Господарьтъ е длъженъ да храни и да облича слугата си, както и редовно да му плаща. Свободенъ, силенъ човѣкъ е този, който върши волята Божия. Докато любовта не цари въ сърдцето на човѣка, той не може да бжде свободенъ. Любовта изисква издържливо сърдце, свѣтълъ умъ и силна воля, съ които да се устоява на всички мжчнотии и препятствия. Човѣкъ трѣбва да координира силитѣ си, да има свѣтли мисли, като на ангелитѣ; чисти чувства, като на херувимитѣ и силна воля, като тази на светията.

И тъй, новата година изисква отъ всѣки човѣкъ известно постижение. За тази целъ тя носи за човѣка благоприятни условия. Отъ човѣка зависи да използвав тия условия, или да не ги използва. Използува ли разумно условията, човѣкъ може да реализира своитѣ планове и добри желания. Той може да разплете обърканитѣ си работи. Богъ е изпратилъ въ свѣта велики и силни хора, да очистятъ пжтищата ви. Стжпите ли на чисти пжтища, вие трѣбва да подържате чистотата имъ. Това се изисква отъ васъ. Въ духовно отно-

шение 1930 година е добра. Тя носи добри условия, но отъ васъ се иска работа. Работите ли съзнателно върху себе си, вие ще се ползвате отъ плодетѣ на своитѣ усилия.

19. Лекция отъ Учителя, държана на
1 януарий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Проява на любовта

Размишление върху пътя на свѣтлината.

Пишете върху темитѣ: „Отличителната чѣрта на ученика“ и „Отличителнитѣ чѣрти на умрѣлия и на живия човѣкъ“.

Защо умира човѣкъ? — За да възкрѣсне. Който никога не е умиралъ, той не може да възкрѣсне. Който не е умиралъ, той не може да се роди. Една характерна чѣрта на умрѣлия е тази, че колкото да го хвалятъ или корятъ, той не се смущава, нито се радва. На живия, обаче, не е безразлично, дали ще го хвалятъ или укоряватъ. Умрѣлиятъ е заетъ съ важна работа, вследствие на което не се интересува, дали нѣкой ще го хвали, или укорява. Умрѣлиятъ е глухъ за всичко, което става вънъ отъ него, но буденъ за всичко, което става вътре въ него. За живия не е така. За него е важно, дали ще му кажете нѣколко сладки думи.

Като четете Библията, задавали ли сте си въпроса, коя книга отъ Стария Заветъ минава за най-важна. Споредъ мнозина, най-важна книга отъ Стария Заветъ е „Пѣсень на пѣснитѣ“ — философията на Соломона. Следъ като училъ и живѣлъ известно време, Соломонъ написалъ тази книга, въ която

възпѣлъ любовта. Тази книга е минала презъ строга цензура и едва била допусната. И до днесъ още тя не е приета, както трѣбва. Като я четатъ, мнозина се произнасятъ за нея, че не е подходяща за млади хора. Тѣ намиратъ, че моралтъ на тази книга не е съобразенъ съ днешното разбиране на хората. Книгата „Пѣсень на пѣснитѣ“ не е каноническа. Днесъ срѣщате и религиозни, и свѣтски хора, които мислятъ, че само стариятъ може да чете книгата на Соломона. Чете ли я нѣкой младъ, той ще се съблазни. Дали ще се съблазни човѣкъ, или не, това се опредѣля отъ идеала, който го ръководи въ живота. Само онзи човѣкъ се съблазнява, който нѣма високъ идеалъ. Само онзи пѣтникъ се заблуждава въ гората, който нѣма свѣтлина, която да го ориентира. Само онзи параходъ обърква пѣтя си въ морето, чийто фаръ на брѣга е загасналъ. Следователно, докато човѣкъ има фаръ въ живота си, т. е. докато има високъ идеалъ, който освѣтява пѣтя му, той никога не може да се загуби, нито да се съблазни. Съблазньта не е нищо друго, освенъ отклоняване отъ правия пѣтъ на живота. Съблазньта иде всѣкога, когато между идеитѣ на човѣка нѣма съответствие.

Кои хора се съблазняватъ? Съблазняватъ се обикновено слабитѣ, болнитѣ, а най-много децата. Докато детето е малко, майка му го поставя на строги закони. Тя му забранява да прави това или онова, да яде тази или онази

храна, да не бърка въ гърнето съ сладко и т. н. Значи, всички хора, които се съблазняватъ лесно, живѣятъ подъ строги правила и закони. Докато детето е малко, много нѣща му забраняватъ. Щомъ човѣкъ се закрепи, щомъ придобие устойчивостъ, забраната се дига отъ него, и той се чувствува свободенъ, да постъпва, както намира за добре. Както недобре асимилираната храна произвежда обратни резултати въ храносмилателната система, така и криворазбранитѣ или недоразбрани идеи внасятъ съблазънъ или противоречия въ живота. Идеитѣ сж живи нѣща. Следователно, човѣкъ не може да глѣтне нѣщо живо, безъ да го е раздробилъ и асимилиралъ предварително. Всѣко сжщество, което влиза въ стомаха на човѣка, трѣбва да умре. Ако остане живо, човѣкъ умира. Съ други думи казано: всѣко сжщество, което влиза въ човѣшкия организъмъ, трѣбва да се подчини на реда и порядъка, който намира тамъ. Не се ли съгласи съ този редъ и порядъкъ, въ организма настъпва дисхармония, разбъркване, при което непотрѣбното ще се изхвърли навънъ. Всѣка идея, която прониква въ човѣшкия умъ, трѣбва да е въ съгласие съ основнитѣ идеи на човѣка. Не е ли въ съгласие съ тѣхъ, тя произвежда обратенъ резултатъ.

Сжщиятъ законъ се отнася и до чувствата. Ако едно чувство влѣзе въ сърдцето на човѣка и не се подчини на основния редъ и порядъкъ, който сжществува между останали-

тѣ чувства, сърдцето непременно ще го изхвърли навънъ. Хората наричатъ любовъ много отъ чувствата, които влизатъ въ сърдцето на човѣка като неканени гости. Това не е любовъ. Това сж особенъ родъ чувства, които минаватъ презъ сърдцето и заминаватъ, като оставатъ следи отъ себе си. Любовта, обаче, не е преходна. Тя е нѣщо постоянно. Малцина сж готови за любовта. Днесъ повечето хора заминаватъ отъ този свѣтъ, безъ да се пробудятъ за любовта. Както сж дошли, така си отиватъ. Като не разбиратъ любовта, като не сж я опитали, тѣ наричатъ любовъ всѣко временно чувство, всѣко разположение, което изпитватъ. Едно отъ качествата на любовта е, че тя не познава злото. Любовта никога не прави зло. Дето любовта присжгствува, тамъ всѣкакво зло и престжпление отсжствуватъ. Животътъ на любещия е подведенъ подъ особена гама. Каквото да му се говори, каквиго нѣща да гледа, той навсѣкжде чува и вижда красивото. На всички нѣща той гледа особено, не както обикновенитѣ хора. Той има особени очи, особено вижда нѣщата. На пръвъ погледъ изглежда, че този човѣкъ не прави разлика между добро и зло. Тѣкмо тамъ е особеното въ него, че той всичко вижда, но си обяснява нѣщата отъ гледището на любовта. Какъ може този човѣкъ да вижда отрицателното въ свѣта, когато нѣма достжпъ до него? Предъ любовта злото и престжплението се стопяватъ. Като ъзвиди нѣ-

кой умрѣлъ, тя казва: Нѣма нищо, този човѣкъ ще възкрѣсне. — Еди-кой си билъ раненъ, кръвта му изтекла. — Нѣма нищо, кръвта ще потече известно време и ще спре. Живата кръвъ никога не изтича. Кръвъ, която изтича, е мъртва. Тя тече и изтича, но благодарение на живата кръвъ въ човѣка, тя има възможность постоянно да се възстановява.

Като не разбиратъ дълбокия смисълъ на живота, хората се плашатъ, да не се случи нѣщо лошо съ тѣхъ. Нѣма защо да се плаши човѣкъ. Като живѣе, той има една задача въ живота си: да събуди чувството на любовта въ себе си. Събуди ли това чувство, всѣкакъвъ страхъ въ живота му изчезва. Любовь и страхъ сж две несъвмѣстими нѣща. Едно се иска отъ човѣка: да не пропусне времето, когато се събужда чувството на любовта. За всѣки човѣкъ това време е различно — нѣма опредѣлена възраст. Събуждането на това чувство се съпада съ момента на новораждането въ човѣка. Когато чувството на любовта се пробуди въ човѣка, животътъ му вече не изгасва. Той влиза въ по-висока гама на живота, отдето разглежда нѣщата. Свѣтлината на това мѣсто е голѣма, вследствие на което той вижда нѣщата ясно. Следователно, свѣтлината на любовта осмисля, както физическиятъ свѣтъ, така и духовниятъ, и умствениятъ. Докато свѣтлината на любовта не огрѣе сърдцето и ума, т. е. върха и долината,

човѣкъ не може да бжде буденъ, вследствие на което не вижда ясно.

Съвременнитѣ хора гледатъ особено на любовта. Тѣ считатъ, че любовта е достояние само на младитѣ. Ако чуютъ, че нѣкой възрастенъ или старъ човѣкъ люби, тѣ го взиматъ за посмѣшище. Тѣ не правятъ разлика между любовъ и влюбване. Докато е живъ, човѣкъ трѣбва да люби. Стане ли въпросъ за влюбване, това е друга работа. Между влюбването и пиянството има нѣщо общо. Чувате, че нѣкой се влюбилъ, запалилъ се отъ четири страни, но следъ известно време изтръзнилъ. Любовъ, която запалва сърдцето на човѣка и въ скоро време този огънь изгасва, не е истинска. Запали ли се огънятъ на човѣка, той трѣбва вѣчно да гори. Срѣщате единъ ученъ, на преклонна възраст вече, но виждате, че огънятъ на любовта въ него продължава още да гори. Той живо се интересува отъ науката, работи, прави научни изследвания. Каквото да говори, каквато работа да върши, той все за науката мисли. Той е влюбенъ въ науката. Свѣтътъ се нуждае отъ влюбени хора, т. е. отъ хора на любовта. Въ обикновения животъ хората на любовта минаватъ за смахнати. Разумната природа гледа другояче на въпроса. Тя счита истински човѣкъ онзи, който люби.

Сегашниятъ животъ изисква отъ всички хора дълбока, вътрешна мисль, която да служи като филтъръ на обикновенитѣ му

мисли. Безъ филтъръ на мисълта и на чувствата, животътъ е пълненъ съ опасности. Като живѣе, човѣкъ постоянно трѣбва да филтрира мислитѣ и чувствата си, да знае, кое е ценно и кое не е ценно. Човѣкътъ на любовта се отличава отъ обикновенитѣ хора, именно, по това, че той филтрира нѣщата. Тази е причината, поради която той никога не се разочарова. Както ясновидецътъ никога не се заблуждава, така и любещиятъ никога не се разочарова. И двамата виждатъ ясно. Дето да отидатъ, тѣ сж добре приети. На тѣхъ гледатъ съ разположение, както обикновенитѣ, така и напредналитѣ сжщества. Невидимиятъ свѣтъ се интересува отъ всѣки човѣкъ, въ когото чувството на любовта се е пробудило. Възвишенитѣ сжщества полагатъ особени грижи за него. Тѣ го поливатъ, освѣтяватъ, както вие постжпвате съ цвѣтя, които обичате. Кой градинаръ не се грижи за своитѣ красиви цвѣтя? Кой бижутеръ не се грижи за своитѣ скжпоценни камъни? Кои родители не се грижатъ за своитѣ добри деца? Родителитѣ трептятъ за добритѣ си деца, като за скжпоцененъ камъкъ, защото отъ тѣхъ зависи семейниятъ имъ животъ. Когато децата сж добри, и родителитѣ живѣятъ добре. Лоши ли сж децата, семейниятъ животъ на родителитѣ се разваля. Родителитѣ и децата трѣбва да иматъ общъ идеалъ, къмъ който да се стремятъ.

Следователно, докато въ индивидуалния, въ семейния, въ общественя животъ сжще-

ствува общъ идеалъ, животътъ на всички хора ще бжде хармониченъ. Внесе ли се раздвояване въ идеала на човѣка, животътъ му се обезсмисля. Щомъ животътъ на хората се обезсмисли, тѣ започватъ да се каратъ, да спорятъ помежду си, вследствие на което идатъ страданията. Затова е казано въ Писанието: „Всѣки домъ или общество, раздѣлено противъ себе си, не може да устои“. Идеалътъ, както на отдѣлния човѣкъ, така и на цѣлото човѣчество, трѣбва да бжде любовъ къмъ Бога. Тази любовъ включва въ себе си и любовъ къмъ ближния. Мнозина казватъ, че могатъ да обичатъ ближния си, но какъ ще обичатъ Господа, Когото никога не сж виждали? Споредъ мене по-лесно е Бога да обичашъ, отколкото хората. Защо? Защото единственото сжщество, което виждате въ свѣта, това е Богъ. Що се отнася до човѣка, вие виждате само външната му страна. Какво въ сжщность представя човѣка, вие не знаете. Днесъ познавате баща си, казвате, че той има брада, мустаци, сини очи, високъ ръстъ. Какъ ще познаете баща си, когато заминете за другия свѣтъ? Отиде ли на онзи свѣтъ, веднага ще хвърлятъ брадата и мустацитѣ му. Тѣ ще кажатъ: Щомъ си дошълъ между насъ, ние веднага ще те преобразимъ. Тукъ не се приематъ дегизирани хора. Брада, мустаци, всичко това ще оставите настрана и ще дойдете съвсемъ преобразенъ. Като знаете това, какъ ще се познавате въ онзи свѣтъ?

Като говоримъ за познаване на Бога, ние имаме предъ видъ познаването на любовта. Който познава любовта, той познава и Бога. Ето защо, всѣки човѣкъ трѣбва да се стреми да развие въ себе си чувството на любовта. Ще кажете, че има време, нѣма защо да бързате. Не е въпросъ да бърза човѣкъ. Въпросътъ е да не пропуснете времето, т. е. момента, който благоприятствува за развитието на това чувство. Всѣки може да плати дълга си, но важно е, че има срокъ, въ който трѣбва да го изплати. Дойде ли срокътъ за плащане на дълга, никакво отлагане не се приема. Който е взималъ, той трѣбва да плаща. — Ама азъ мислѣхъ, че много време има до срока. — Така мислишъ, защото не виждашъ правилно. За да виждашъ правилно, трѣбва да застанешъ на страната, отдето твоятъ кредиторъ гледа. Ти гледашъ отъ друга страна, вследствие на което линията на твоя и на неговия интересъ не се съвпада. Отъ мѣстото, дето ти гледашъ, линията се продължава. Отъ мѣстото, дето кредиторътъ гледа, линията се скъсява. Въ сжщностъ линията нито се скъсява, нито се продължава, но перспективно изглежда, че се продължава или скъсява. Длъжникътъ има желание да продължи срока за изплащане на полицата си. Кредиторътъ, обаче, има желание, ако не получи по-скоро паритѣ си, поне въ опредѣления срокъ. Този е естествениятъ процесъ въ живота. Когато единъ бърза, другъ трѣбва да спира

процеса. Изобщо, който бърза много, той не печели. Човѣкъ не трѣбва да бърза, но да се стреми, да върши всичко съ импулса на любовта. Работи ли всѣкога и навсѣкжде съ любовъ, човѣкъ може да очаква добри резултати.

И тъй, докато чувството на любовта не е развито въ човѣка, той не може да разбере проявитѣ на любовта. Който е развилъ това чувство въ себе си, той го познава и въ другитѣ хора. Какъ го познава? Достатъчно е да се докосне до ржката на човѣка, за да познае, дали той има любовъ, или нѣма. Като хващате ржката на своитѣ познати, вие изпитвате приятно или неприятно чувство. Неприятното чувство се предизвиква отъ това, че ржката на нѣкой човѣкъ е много суха или много влажна. Ржката на човѣка трѣбва да има приятна топлина, да не е нито много суха, нито много влажна. Голѣмата влага на ржката може да се уподоби на влажно време. Дойде ли голѣма влага, земеделецътъ е недоволенъ. Той е недоволенъ и отъ голѣмата суша. Следователно, ако ржката на човѣка е много суха, това показва, че растителността въ него е изложена на загиване. Човѣкъ трѣбва да наблюдава, да изучава състоянията си по температурата на ржката. Има една хладина на ржката, която е естествена. Това показва, че теченията на силитѣ въ организма ставатъ правилно. Такъвъ човѣкъ обикновено е здравъ. Нормалното състояние на органи-

зъма се нарушава, когато въ човѣка се събудятъ много желанія, или когато се натѣкне на противоречиви мисли и чувства въ себе си. Освободи ли се отъ нѣкои желанія, внесе ли хармония въ мислитѣ и чувствата си, и състоянието му се подобрява.

Кои мисли и чувства сж естествени? Всѣка мисль и всѣко чувство, които не причиняватъ дисхармония въ човѣка, сж правилни. Тѣ сж съгласни съ законитѣ на природата. Сжщото се отнася и до музиката. Два тона сж хармонични, ако спазватъ законитѣ на музиката. Когато пѣе, човѣкъ трѣбва да се съобразява съ основния тонъ. Основниятъ тонъ не се опредѣля отъ камертона. Въ човѣка има едно вътрешно чувство, съ което може да схваща основния тонъ. За да развие това чувство въ себе си, той трѣбва да се упражнява. При това, ако пѣвецътъ пѣе сутринъ, по-лесно може да схваща основния тонъ. Пѣе ли на обѣдъ или вечеръ, условията за музика сж по-трудни. Който иска да стане добъръ пѣвецъ, той трѣбва да пѣе сутринъ. Следъ това може да пѣе и преди обѣдъ, и преди вечеря. Той трѣбва да пѣе най-малко по три часа на день: сутринъ, преди обѣдъ и преди вечеря.

Каквито сж законитѣ за музиката, такива сж и за мисълта. За да бжде мисълта правилна, хармонична, човѣкъ трѣбва да се упражнява, да мисли право. Мисълта трѣбва да се излива гладко, плавно, безъ напреже-

ние. Нѣкой се мжчи, напрѣга, не може да реши известенъ въпросъ. Нѣма защо да се напрѣга човѣкъ. Достатъчно е да запѣе, да отклони мисълта си отъ своята мжчнотия, и разрешението на въпроса ще дойде. Който има музика въ себе си, той лесно разрешава въпроситѣ си. Новото възпитание и самовъзпитание трѣбва да започне съ музика. Съвременнитѣ педагози, майки и учители, си служатъ съ редъ правила и закони, чрезъ които опредѣлятъ, дали дадена постѣпка е добра, или лоша. Коя е мѣрката за преценката на добритѣ и лоши постѣпки? Трѣбва да съществува една мѣрка, която да бѣде обща за всички хора. Природата има една правилна мѣрка, чрезъ която опредѣля правитѣ и криви постѣпки. Домогне ли се до тази мѣрка, човѣкъ става господарь на себе си. Не е ли придобилъ още тази мѣрка, той постоянно грѣши, вследствие на което нарушава хармонията на своя вжтрешенъ животъ. Дисхармоничното състояние въ човѣка показва, че той е изправенъ предъ своитѣ криви постѣпки, за които трѣбва да плаща. Природата е строга и вискателна къмъ всѣки, който нарушава нейния редъ и порядъкъ. Тя веднага му поднася полица да плати дълга си.

И тъй, иска ли да бѣде здравъ, човѣкъ трѣбва да прилага въ живота си мѣрката, съ която природата си служи. За да знае, дали правилно прилага мѣрката на природата въ постѣпкитѣ си, човѣкъ трѣбва да се изучава

вътрешно. При всѣка своя постѣпка той трѣбва да следи, какво е разположението му. Най-малкото неразположение, скрито дълбоко въ човѣка, показва, че той е нарушилъ тази мѣрка, като я продължилъ, или скѣсилъ. Въ това отношение човѣкъ самъ може да преценява постѣпките си. Ако той самъ не е доволенъ отъ себе си, и хората нѣма да бждатъ доволни отъ него. Ако музикантътъ е доволенъ отъ свиренето си, и слушателитѣ му ще бждатъ доволни. Невъзможно е човѣкъ да е доволенъ отъ себе си, а хората да сж недоволни отъ него. Невъзможно е сжщо, той да е недоволенъ отъ себе си, а хората да сж доволни. Като казвамъ това, имамъ предъ видъ онзи човѣкъ, който прилага мѣрката на природата къмъ себе си. Този човѣкъ има вѣрна преценка за нѣщата и не се лъже нито въ себе си, нито въ другитѣ хора.

Съвременнитѣ хора страдатъ, мжчатъ се, искатъ да се освободятъ отъ противоречията на живота си. Докато мислятъ по старъ начинъ, тѣ всѣкога ще се натѣкватъ на противоречия. Какво се иска отъ човѣка? Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да разбере, отде иде, самъ ли е дошълъ, какво трѣбва да прави и т. н. Като мисли върху тия въпроси, той ще се домогне до разрешението на въпроса, че е дошълъ да изпълни волята Божия, т. е. волята на своя Баща. Отговори ли си на този въпросъ, той ще разбере, че не е самъ на земята и не живѣе само за себе си. Той

е обиколенъ отъ своитѣ братя и сестри. Всички хора сж братя и сестри помежду си. Разреша ли този въпросъ въ себе си, човѣкъ трѣбва да се опредѣли въ отношенията си къмъ хората като тѣхенъ братъ. Почувствува ли се братъ на човѣчеството, всички противоречия въ живота му ще изчезнатъ. Сегашнитѣ хора сж забравили своя произходъ, забравили сж, че сж братя и сестри, вследствие на което сж се отдалечили единъ отъ другъ. Днесъ всѣки мисли за себе си. Що се отнася до неговия ближень, той го счита за чуждъ, а често гледа на него като на свой врагъ. Започне ли да гледа на ближния си като на душа, която познава, никой човѣкъ не може да му причини зло. Време е вече хората да започнатъ да гледатъ на себе си като на братя, родени отъ единъ Баща. Когато братътъ срещне сестра си, той ще я пригърне и цѣлуне съ свещенъ трепетъ на своята душа. Той ще познае сестра си, която ще го заведе при своя Баща. При това положение и братството, и сестринството иматъ смисълъ. Истински братъ и сестра сж ония, които отиватъ заедно при своя Баща и получаватъ Неговото благословение.

Мнозина се запитватъ, какъ трѣбва да разрешатъ въпроса за женитбата. Този въпросъ е разрешенъ още съ идването на човѣка на земята. Човѣкъ е свързанъ съ материята. Щомъ е слѣзълъ на земята, той се е вѣнчалъ за материята. Той е билъ духъ, а се е

свързалъ съ материята. Ако при това положение не е доволенъ, отвънъ нищо не може да го задоволи. Външната женитба, която става между мъже и жени, не е нищо друго, освенъ сдружаване между хората, съ цель да свършатъ заедно дадена работа. Търси ли щастие въ женитбата, човѣкъ е на кривъ пѣтъ. Женитбата е учредителенъ актъ за свършване на опредѣлена работа. Че е така, вие провѣрявате това въ самия животъ. Женятъ се млади, красиви, богати хора, но все сж недоволни, липсва имъ нѣщо. Какво липсва на човѣка? — Божественото. Докато даде пѣтъ на Божественото, човѣкъ всѣкога ще бжде недоволенъ, всѣкога ще му липсва нѣщо. Его защо, дали ще се жени, или не, човѣкъ всѣкога трѣбва да съзнава, че живѣе, за да реализира Божия планъ, да се пробуди въ него любовта, да даде предимство на Божественото въ себе си.

Като ученици, вие трѣбва да синтезирате явленията въ живота и въ природата, да правите връзка между миналото и настоящето. Като правите тази съзнателна връзка, вие ще разберете, че това, което днесъ преживявате, е резултатъ на вашето далечно минало. Невъзможно е да има послѣдствия безъ причини. Следователно, искате ли да се освободите отъ болести или недъзи, обърнете се къмъ миналото си, дето се криятъ причинитѣ на нѣщата. Като намѣрите причината и я премахнете, ще се освободите и отъ послѣдстви-

ята ѝ. Дойде ли до това разбиране, човѣкъ започва да живѣе съзнателно, защото знае, че сегашниятъ му животъ опредѣля бждещия. Нѣкои очакватъ още днесъ да бждатъ щастливи. Човѣкъ може да бжде щастливъ до толкова, доколкото е приготвилъ условия за щастието. Причинитѣ на сегашното му щастие или нещастие се криятъ въ неговото минало. Невъзможно е човѣкъ да бжде богатъ, ако не е приготвилъ условия въ себе си за богатство. Не е ли приготвилъ условия за богатство въ себе си, и да стане богатъ, въ скоро време той ще го изгуби. Преди да стане богатъ, човѣкъ трѣбва да е билъ господаръ на сиромашията. Който може да управлява сиромашията, той може да управлява и богатството.

Сега, да се върнемъ къмъ главния въпросъ — проява на любовта. Къде се проявява любовта?—Въ живота. Животътъ представя сцената, на която любовта се проявява. Не е ли приготвилъ тази сцена, човѣкъ не може да очаква никакво проявление на любовта. Любовта се проявява въ живота, но извънъ времето и пространството. Моментътъ, презъ който любовта се проявява, е кратковремененъ, но внася пълно единство въ живота. Любовта примирява всички противоречия. Излѣзе ли вънъ отъ нея, човѣкъ отново се разгласява. Любовта внася единство, а безлюбиеето — разногласие. Докато влѣзе въ областта на абсолютната хармония, човѣкъ

ще пада и става, непрекъснато ще се движи между любовта и безлюбието. Като се движи отъ единъ полюсъ на другъ, човѣкъ ту се разширява, ту се свива. Това сж процеси, презъ които той неизбежно трѣбва да мине, за да излѣзе отъ своето тѣсногърдие.

Физическиятъ животъ представя движение между полюси, между крайности. Обаче, самиятъ животъ не е въ крайноститѣ, т. е. въ полюситѣ. Ако единиятъ полюсъ представя А — начало на нѣщата, другиятъ полюсъ е В — край на нѣщата. Животътъ пѣкъ се движи между А и В. Тѣй щото, ако кажемъ, че богатството и сиромашията сж полюси, ще знаемъ, че животътъ не е въ тѣхъ. Тѣ представятъ само възможности за човѣка да живѣе. Ако въ ума на даденъ човѣкъ влѣзе само една идея, запримѣръ, или само идеята за богатство, или само идеята за сиромашия, той непременно ще умре. Държи ли въ ума си едновременно и дветѣ идеи, той непременно ще живѣе. Следователно, докато човѣкъ държи въ себе си идеята, че ще живѣе, той непременно ще умре. Поддържа ли само идеята, че ще умре, той пакъ ще умре. Поддържа ли едновременно идеитѣ, че ще живѣе и ще умре, той ще живѣе. Който не може да умре, той не може и да възкрѣсне. Като възкрѣсне, човѣкъ минава въ по-висока фаза на живота, отдето разбира нѣщата съ по-голѣма яснота. Сама по себе си смъртта не е страшна. Страшно е, когато човѣкъ умира и не може да въз-

кръсне. Като знаете това, живѣйте съзнателно, да заминете отъ този свѣтъ на време, за да можете да възкръснете. Не живѣете ли правилно, ще умрете преждевременно. Щомъ умрете преждевременно, и възкресението нѣма да дойде. Когато земеделецътъ не сѣе на време, и плодътъ не узрѣва на време. Сжщиятъ законъ се отнася и до желанията на човѣка. Сѣй на време, за да пожънешъ плодоветъ си на време.

Мнозина не успѣватъ въ живота си, понеже отлагатъ реализирането на своитѣ желания за благоприятни времена. Вземете примѣръ отъ Орфей, безсмъртниятъ пѣвецъ на вълшебната пѣсень, който съ свирката си превръщаше цѣлата природа въ слухъ. Той не търсѣше благоприятни моменти за свирене, но свирѣше между овцетъ. Той пасѣше овце и свирѣше. Овцетъ му се спираха да го слушатъ съ благоговение. Следователно, ако съ своя животъ човѣкъ не може да застави овцетъ да престанатъ да пасатъ, лошитѣ хора да се откажатъ отъ престѣпленията си, а добритъ да го последватъ, той не живѣе добре. Вълшебната свирка на Орфей представя Божественото начало въ човѣка. Всѣки човѣкъ трѣбва да извади тази свирка вънъ отъ себе си и да започне да свири съ нея. Засвири ли веднѣжъ, всички, които чуятъ това свирене, ще се събератъ около него: ще пѣятъ, ще скачатъ, ще играятъ. Който гледа, какъ скачатъ, ще ги нарече луди. Не сж луди

тия хора, но Божественото въ тяхъ се пробужда. Нѣма по-великъ моментъ за човѣка отъ този, да се пробуди Божественото начало въ него, да го посети любовта.

Следователно, когато Божественото въ човѣка започне да свири, добритѣ хора ще се спратъ да слушатъ, а лошитѣ — ще започнатъ да играятъ. Това, което става вънъ отъ човѣка, става и въ самия него. Доброто естество въ човѣка съзерцава тихо и спокойно, а лошото — скача, играе. Лошото естество е въ постоянно движение, а доброто — съзерцава, размишлява, внася красиви потици въ човѣка. Значи, докато човѣкъ живѣе, едното естество въ него трѣбва да съзерцава, а другото да работи; едни идеи трѣбва да бждатъ въ покой, а други — въ движение, въ непрекъснатата работа. За да подържа хармонията на своя животъ, човѣкъ трѣбва да смѣня състоянията на своето естество. Това естество, което е прекарало известно време въ покой, трѣбва да работи, а онова, което е било въ движение, да почива. Човѣкъ трѣбва да знае, кога да мълчи и кога да говори. Той трѣбва да знае, кога да отваря и кога да затваря очитѣ си. Дойде ли до красивото и доброто въ свѣта, той трѣбва да отваря очитѣ си. Дойде ли до злото, до грозното въ свѣта, той трѣбва да затваря очитѣ си. Който отваря очитѣ си за злото, а ги затваря за доброто, той е на кривъ пѣтъ.

Мнозина се запитватъ, какво нѣщо е доброто. Ако човѣкъ отсега нататъкъ иска да разбере, какво представя доброто, неговата работа е свършена. Днесъ и децата знаятъ, какво нѣщо е доброто. Човѣкъ трѣбва да знае, какво представятъ любовта, мъдростта, истината, добродетелта и правдата. Това сж петтѣ стълба, върху които е поставенъ човѣшкиятъ животъ. Безъ любовъ никакъвъ животъ не съществува. Безъ мъдростъ никакво знание, никаква свѣтлина не може да се прояви. Безъ истина никаква свобода не съществува. Безъ правда кръвообръщението не може да става правилно. Безъ добродетель никаква кжща не може да се съгради. Значи, доброто влиза въ строежа на живота. Човѣкъ е потопенъ въ срѣдата на добродетелитѣ, но въпрѣки това не ги разбира. Какво нѣщо е любовта, той не знае, но въздиша и мечтае за нея. Какво нѣщо е истината, човѣкъ не може да опредѣли, но се стреми къмъ свободата. Истината е онази сила, която освобождава човѣка отъ всички окови и ограничения, били тѣ физически, сърдечни или умствени.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ мъчности и страдания, безъ да търсятъ причината за това. Една отъ причинитѣ за страданията имъ е пресилването. Тѣ пресилватъ нѣщата, вследствие на което става изгаряне на жицитѣ въ тѣхната инсталация. Запримѣрь, двама души се обичатъ, иматъ хармонични отношения помежду си. По едно време единиятъ взима

една голѣма сума на заемъ отъ другия и не мисли да я плати. Той счита, че като се обичатъ, може да мине безъ плащане, но остава излъганъ. Той не разбира любовта. Наистина, любовта изисква жертви, но доброволно. Най-малкото насилие въ любовта разваля отношенията, т. е. прекъсва инсталацията на любовта. Любовта се храни съ жертви, но дадени безъ насилие. Значи, заслужава човѣкъ да пожертвува живота си, за да познае любовта.

Като ученици, вие трѣбва да се ползвате отъ всичко, което преживявате. Не се оплаквайте отъ мъжнотиитѣ си, но вижте, какво богатство се крие въ тѣхъ и го използвайте. Ще кажете, че еди-кой ви обралъ. Не сте само вие, които страдате. И добритѣ хора, и светиитѣ ги обиратъ. Кражбата е социално зло, което съществува навсѣкжде въ живота. Има два вида кражби: материална и духовна. Човѣкъ трѣбва да се пази отъ крадци и разбойници, които погубватъ душата му. Що се отнася до материалната кражба, тамъ човѣкъ ще бже изпитванъ, да познае себе си, да види, кое е неизмѣнното въ него. Добриятъ човѣкъ има нѣщо опредѣлено, устойчиво въ характера си, на което всѣкога може да разчита. И той е изложенъ на противоречия, но издържа. Той знае, че като излѣзе вънъ, когато температурата е десетъ градуса подъ нулата, непременно ще усѣти студъ, но същевременно знае, какъ да посрещне студа. Студътъ е противодействаща сила, която регулира енергиитѣ на

човѣка. Отъ студа и най-лошиятъ човѣкъ става мекъ, снизходителенъ къмъ ближнитѣ си. Той е готовъ на всѣкакви отстъпки. Ако искате да не ви хапе змия, турете я на студено.

Следователно, студътъ е за лошитѣ хора, а топлината — за добритѣ. Сиромашията е за лошитѣ хора, а богатството — за добритѣ. Всѣки човѣкъ има две страни: тъмна и свѣтла. Тъмната страна ще възпитаваме по единъ начинъ, а свѣтлата — по другъ начинъ. Тъмната страна е лошото естество въ човѣка, а свѣтлата — доброто. Въ пѣтя на самовъзпитанието си, човѣкъ трѣбва да разбира, какво представя сиромашията и какво — богатството. Той трѣбва да осиромашее за старото, а да забогатѣе за новото. Стариятъ животъ представя книжни пари, които се кжсатъ, горятъ, губятъ цената си. Новиятъ животъ, обаче, представя златни пари, които въ всички времена и епохи запазватъ своята цена.

Коя е онази идея въ човѣка, която при всички условия запазва своята цена? Това е идеята за Бога. Докато носи въ себе си идеята за Бога като нѣщо свещено, човѣкъ всѣкога ще бжде здравъ и богатъ. Да носи човѣкъ тази идея въ себе си, това значи, да живѣе като Бога, да прави това, което и Той прави. На физическия свѣтъ Богъ се изявява чрезъ даване. Следователно, бждете и вие щедри, като Бога. Доколко човѣкъ трѣбва да дава? Има единъ вътрешенъ законъ, който опредѣля степента на даването. Едно трѣбва да знаете:

човѣкъ не може да бѣде богатъ, ако не е щедъръ. Щедростта подразбира отношение къмъ всички: къмъ себе си, къмъ ближния си и къмъ Бога. Не е ли щедъръ, човѣкъ самъ затваря крановетѣ си за богатството, за източниците на живота.

Съвременнитѣ хора се плашатъ отъ живота, вследствие на което търсятъ начинъ за оправяне на свѣта. За да се оправи свѣтътъ, всѣки човѣкъ трѣбва да обича работата си. Днесъ повечето хора заематъ разни служби не отъ любовъ, а отъ желание да получаватъ голѣми заплати. За да се опитатъ, кои сж истинскитѣ работници, нека се направи следниятъ опитъ: на разсилния да дадатъ голѣма заплата, а на директора на нѣкое учреждение — малка заплата. Който обича работата си, той ще остане на поста си, безъ да се стреми къмъ положението на разсилния. Обаче, които работи за пари, той веднага ще напусне своята висока служба и ще заеме положението на разсilenъ, за да получава голѣма заплата. Но по този начинъ свѣтътъ не се оправя. Свѣтътъ се нуждае отъ истински работници, които обичатъ работата си и живѣятъ съ нея. Що се отнася до богатството и сиромашията, това сж две възможности, отъ които човѣкъ се учи. Знанието и невежеството сжщо криятъ известни възможности въ себе си. Сиромаштъ може да стане богатъ, и богатиятъ може да стане сиромашъ. Учениятъ може да стане невежа, и невежата може да стане

ученъ. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да се учи отъ всичко. На каквото положение да се намира, той трѣбва да съзнава, че е ученикъ, дошълъ на земята да учи. Мнозина бързатъ, искатъ веднага да станатъ светии. Това е невъзможно. За да стане светия, човѣкъ трѣбва да мине презъ редъ изпитания и мъчнотии. Това е въпросъ на време. Светията е човѣкъ, който разполага съ силитѣ на природата. Всѣки човѣкъ може да стане светия, но време се изисква за това. Не е въпросъ човѣкъ да се стреми къмъ светийство. Достатъчно е при положението, въ което се намира, да обработи онзи материалъ, който му е даденъ.

Сега ще ви дамъ едно упражнение за 40 дня. Който се заеме да го изпълни, само той да го започне. Ако го започнете и прекъснете, не е добре, нито за васъ, нито за ония, които сж го започнали. Не искате ли да постоянствувате, по-добре не започвайте. Упражнението е следното: въ продължение на 40 дня, всѣка сутринъ, преди закуска, ще изпивате по една чаша студена вода, на глътки. Ще пиете водата спокойно, концентрирано, безъ да бързате. Ще знаете, че вършите велика работа за стомаха си. Ония, които иматъ стегнатъ стомахъ, ще почувствуватъ голѣмо облекчение — стомахътъ имъ ще се регулира. Ония пъкъ, които иматъ редовенъ, здравъ стомахъ, и тѣ ще придобиятъ нѣщо. Това упражнение има значение и за каляване на волята. Не може човѣкъ да се моли добре, ако не е калилъ волята си.

Молитвата подразбира концентриране на мисълта. Като се моли, човекът се свързва съ всички, които се молят. По този начинъ той влиза въ тѣхнитѣ нужди, въ тѣхната радостъ и благодарностъ, отправена къмъ Бога. Той се свързва съ радостта и благодарността на майката, която е родила здраво дете; той се свързва съ радостта на болния, който става отъ леглото си, на което е прекаралъ тежка болестъ; той се свързва съ радостта на сиромаша, който, следъ нѣколкодневенъ гладъ, е получилъ единъ добъръ обѣдъ. Като се моли по този начинъ, човекътъ разбира, какво значи молитва, каква е Божията милостъ и благодетелство, отправена къмъ всички живи същества, малки и голѣми, въ момента на тѣхнитѣ нужди и затруднения.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

*

20. Лекция отъ Учителя, държана на
8 януарий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Свѣтли и тъмни действия

Размишление върху Божия Промисълъ.

Чете се темата: „Отличителнитѣ чѣрти на ученика.“

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ прави разбирания. Нѣматъ ли прави разбирания, тѣ сж осждени на страдания. Като говоря за страданията, нѣмамъ предъ видъ великитѣ, разумни страдания. Колкото по-неправилни сж разбиранията на човѣка, толкова по-неразумни сж и страданията му. Когато тия страдания се намаляватъ, това показва, че разбиранията на човѣка се подобряватъ. Колкото по-мждъръ става човѣкъ, толкова по-малко страда. Въ този смисълъ ние можемъ да кажемъ, че мждрецътъ не страда. Той разбира причинитѣ и послѣдствията на нѣщата, вследствие на което не може да се натѣква на такива страдания, на каквито се натѣкватъ обикновенитѣ хора. Философията на мждреца се различава коренно отъ философията на обикновения човѣкъ.

Каквато да е философията на човѣка, той трѣбва да дойде до нейнитѣ основни положения, които да изучава и практически, и теоретически. Приложи ли своята философия въ живота си, той все ще се натѣкне на доброто или на злото, но трѣбва да ги разглежда като

сили вѣнъ отъ себе си. Колкото да се стреми да ги избѣгне, тѣ все ще укажатъ известно влияние върху него. Доброто внася разширяване на чувствата и на мислитѣ на човѣка, а злото внася свиване. При злото човѣкъ се ограничава, т. е. лишава се отъ условията да се прояви. Ако човѣкъ върви съзнателно въ пѣтя на злого, каквото спечели. въ скоро време ще го изгуби. Какво се ползува вѣлкътъ, който напада овцетѣ? Днесъ ще изяде една две овце, но на другия денъ ще плати съ живота си. Пѣтътъ на злото води къмъ смъртъ. Ето защо, дойде ли до злото, човѣкъ трѣбва да вземе обратния пѣтъ — пѣтътъ на доброто. Пѣтътъ на злото е покритъ съ снѣгъ и ледъ. Каквото да прави, щомъ попадне въ този пѣтъ, човѣкъ е изложенъ на голѣми мъчности. Опасно е да не замръзне, да не изгуби условията за животъ.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, какъ да се справяте съ злото. Ако питаге религиозния, какъ се справя съ злото, той ще каже, че молитвата е единъ отъ методитѣ за справяне съ злото. Какво въ сжщностъ представя молитвата? Да се молишъ, това значи, правилно да мислишъ, да дишашъ и да се хранишъ. Каква храна трѣбва да употребява човѣкъ? Нѣкои подържатъ, че човѣкъ трѣбва да се храни съ месо, а други — съ растителна храна. Едни подържатъ, че, да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да пие вино, а други отричатъ виното. Тѣ казватъ, че човѣкъ трѣбва да пие само вода. Следъ това се явява въпросъ, каква

вода да пиятъ, гореща или студена, и въ какво количество. Нѣкои хора пиятъ вода повече, отколкото трѣбва; други пъкъ пиятъ малко вода. Първитѣ употребяватъ повече солени или сладки храни, вследствие на което пиятъ много вода. Нѣкои пъкъ казватъ, че човѣкъ трѣбва да пие малко вода.

За да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да употребява опредѣлено количество вода, която, отъ една страна е нужна за смекчаване на храната, а отъ друга — за промиване на вътрешнитѣ органи. Каквото е значението на водата въ природата, такова е значението ѝ за организма. Никаква реакция не може да стане безъ вода. За всѣки организмъ е точно опредѣлено, колко вода трѣбва да употребява всѣки день. При това, водата, която употребява, трѣбва да бжде доброкачествена. Ако наблизко нѣма хубава вода, човѣкъ трѣбва да отиде на два-три километра разстояние отъ дома си, но непременно да намѣри чиста, доброкачествена вода. Като не може да си достави доброкачествена вода, човѣкъ се оправдава съ нѣмане на време. Нищо не е въ състояние да оправдае човѣка. Има ли желание човѣкъ да направи нѣкакво добро за себе си, или за ближнитѣ си, времето за него се продължава. Не желае ли да направи нѣкакво добро, времето му се скъсява. Отъ човѣка зависи да продължи, или да скъси времето си. Човѣкъ има възможность и условия, каквото каже, да го направи. Що се отнася до доброто, въ това

отношение човѣкъ е магъ. Каквото пожелае, той може да го направи.]

Доброто въ свѣта е законъ на свѣтлината, а злото — законъ на тъмнината. Докато е въ свѣтлината на живота, човѣкъ всѣкога ще различава доброто отъ злото. Изпадне ли въ тъмнината на живота, човѣкъ загубва мѣрка за нѣщата и престава да различава доброто отъ злото. [Той изгубва границата, дето свършва едното и започва другото. Въ живота доброто и злото се преплитатъ така тънко, че мъчно се различаватъ границитѣ имъ. Запримѣрь, ако влѣзете въ дюкяна на човѣкъ, който си служи съ закона на тъмнината, вие трѣбва да познавате похватитѣ му. Не разбирате ли похватитѣ му, вие всѣкога ще останете излъгани. Той ще ви представя добрата стока за долнокачествена, а долнокачествената за добра, за да я продаде скъпо. Видите ли, че постъпва по този начинъ, вземете, именно, отъ стоката, която той ви представя за долнокачествена. Щомъ хванете лъжата му, вие ще си излѣзете доволенъ, че не сж ви излъгали. Този бакалинъ скоро ще фалира. Изобщо, водете се отъ правилото: срещнете ли човѣкъ, който много говори за моралъ, за своитѣ добри качества, той е търговецъ, който иска скъпо да продаде долнокачествената си стока. Влѣзете ли въ дюкяна на търговецъ, който служи на закона на свѣтлината, знайте, че той никога не лъже. Каквото каже, вѣрвайте го. Той всѣкога говори истината. Каквато стока ви

препоръча, вземете отъ нея. Следователно, вървайте на думитѣ на човѣка, който живѣе споредъ закона на свѣтлината. Обикновено той не говори за своитѣ добри качества, но каже ли нѣщо за себе си, думитѣ му сж истинни. Той е готовъ по-скоро неговитѣ интереси да пострадатъ, отколкото да ошети нѣкого.

И тъй, щомъ е слѣзълъ на земята, човѣкъ трѣбва да бжде буденъ, да знае, въ каква бакалница влиза и съ какъвъ човѣкъ има взимане-даване. Ако влиза въ бакалница на тъмнината, той трѣбва да отваря очитѣ си, самъ да си избира продукти. Влиза ли въ бакалница на свѣтлината, той трѣбва да вложи всичкото си довѣрие въ търговеца, да се остави на него да му избере отъ най-доброкачественитѣ си продукти. Дете ли ще се ражда, човѣкъ пакъ трѣбва да избира благоприятенъ моментъ на неговото зачеване. Когато едно дете се зачене въ моментъ на свѣтлината, то ще носи въ себе си благоприятни условия и възможности. Зачене ли се въ моментъ на тъмнината, това дете ще носи въ себе си неблагоприятни условия и възможности. Сжщо така отъ значение е и моментътъ на раждането. Човѣкъ, който се е родилъ вечеръ, се различава коренно отъ този, който се е родилъ сутринъ, по обѣдъ или презъ деня. Който се е родилъ вечеръ, той има въ себе си известно количество стока отъ бакалина на тъмнината, която трѣбва да обработи въ себе си. Натъкне ли се на търговецъ на тъмнината, човѣкъ самъ трѣбва да избира

·стоката. Съ бакалина на тъмнината човѣкъ трѣбва веднага да урежда работитѣ си. Тамъ никакво отлагане не се позволява. Дойде ли до бакалина на свѣтлината, тамъ човѣкъ е свободенъ. Ако не може веднага да уреди смѣткитѣ си, ще ги отложи за година, две, три и повече.

Въ широкъ смисълъ на думата, уреждането на смѣткитѣ подразбира изправяне на погрѣшкитѣ. Следователно, ако човѣкъ не изправя погрѣшкитѣ си веднага, тѣ ставатъ навикъ, отъ който мъчно се освобождава. Вземете, за примѣръ, навика на човѣка да плюва навсѣкжде, дето минава. Ако отидете въ Англия и плювате, дето попадне, веднага ще ви глобятъ. Какво ще придобиете, ако плювате безразборно. дето минавате? Не само, че нищо нѣма да спечелите, но отгоре на това всичко ще изгубите. Ако плювате десетъ пѣти на день, ще ви глобятъ десетъ пѣти. Англичанитѣ казватъ: Законитѣ на Англия сж закони на природата. Знаете ли, какво нѣщо сж законитѣ на природата? Тѣ глобяватъ човѣка безпощадно. Ако си позволи да плюва навсѣкжде, дето минава, той нѣма да се освободи отъ глобитѣ на природата, вследствие на което ще остане нейнъ вѣченъ длъжникъ. Не е лесно да бѣде човѣкъ длъжникъ на природата.

Като не разбиратъ законитѣ на природата, хората се запитватъ, защо свѣтътъ е създаденъ по този начинъ. Колкото да се запитватъ, отговоръ нѣма да получатъ. Човѣкъ

може да си отговори на този въпросъ, само следъ като живѣе съобразно разумнитѣ природни закони. Като прилага тия закони въ живота си, той ще се учи отъ тѣхъ и постепенно ще дойде до разрешаване на великитѣ житейски проблеми. Като живѣе разумно, човѣкъ ще различава всички свои положителни и отрицателни прояви, ще знае, кои отде идатъ. Като се натъкне на нѣкоя отрицателна проява, той ще знае, че тя е остатъкъ отъ неговото далечно минало и ще намѣри начинъ да се освободи отъ нея. Отрицателнитѣ прояви на човѣка сж утайки, наслоявания отъ миналото му, които лесно могатъ да се отстранятъ. Достатъчно е да приложи къмъ тѣхъ филтъра на своя умъ, за да ги тури далечъ отъ себе си като непотрѣбни. Както земеделецътъ обработва почвата на своята градина, така и човѣкъ трѣбва да обработва почвата на своето сърдце и на своя умъ, за да се освободи отъ непотрѣбнитѣ въ тѣхъ елементи. Като обработи почвата, т. е. твърдата материя на своя умъ и на своето сърдце, човѣкъ ще се домогне до изучаване силитѣ и законитѣ на течната и въздухообразна материя. Най-после той ще дойде до изучаване законитѣ на свѣтлината и на топлината. Това сж четири области, при които животътъ се проявява. Който не познава законитѣ на тия области, животътъ му не може правилно да се прояви. Разумниятъ животъ не се дава по наследство, но се придобива. Като не разбиратъ това, нѣкои казватъ, че

искатъ да бждатъ добри. Човѣкъ се ражда съ възможности да бжде добъръ, но да прояви добротата си, това е задача на живота. Човѣкъ се ражда съ възможността да мисли, но мждрецъ не се ражда. За да стане мждрецъ, той трѣбва да е работилъ, да придобие мждростта. Следователно, човѣкъ може само да се ползува отъ добродетелитѣ и силитѣ на своитѣ ближни, но не може да ги наследи. Добродетелитѣ на майка ти и на баща ти сж тѣхни добродетели. Ти можешъ да се ползувашъ, да се учишъ отъ тѣхъ, но не можешъ да ги присвоишъ. Можешъ ли да присвоишъ книгитѣ на една библиотека? Отъ книгитѣ на библиотеката можешъ само да се ползувашъ, но по никой начинъ нѣмашъ право да ги задържишъ за себе си. Каквото човѣкъ самъ придобие, това остава негова собственостъ, отъ която може да се ползува. Работитѣ на човѣка се оправятъ отъ онова, което той самъ е придобилъ чрезъ ума, сърдцето и волята си.

И тѣй, който не изпълнява Божиитѣ закони, той носи последствията на своето непослушание. Мнозина мислятъ, че могатъ да живѣятъ, както искатъ, да нарушаватъ Божиитѣ закони, безъ да носятъ нѣкаква отговорностъ. Ако това е вѣрно, какъ ще си обяснимъ страданията? Страданията сж резултатъ на нарушаване на великитѣ Божии закони. Нѣкой се качилъ на една скала, отдето иска да се хвърли. Той запитва хората около себе си, ще бжде ли наказанъ въ другия свѣтъ, ако си

позволи да се хвърли отъ канарата. Нѣма защо да чака наказание въ другия свѣтъ. Той още сега ще бжде наказанъ. Като скочи отъ канарата, той ще плати или съ главата, или съ краката си. Всѣко възмездие иде точно на време. Отъ човѣка зависи да си създаде карма, или да я избѣгне. Разумно разбиране трѣбва да има човѣкъ. Щомъ разбира правилно живота, човѣкъ е въ състояние да примири всички противоречия въ себе си. — Ама защо хората сж лоши? Защо свѣтътъ е създаденъ по този начинъ? Да мислишъ право, да имашъ прави разбирания, това значи, да гледашъ на свѣта отъ свѣтлата страна. Богъ е създалъ свѣта. Всичко, което Богъ е създалъ, е добро. Хората сж създадени отъ Бога. Следователно, хората сж добри. Дойдешъ ли до себе си, приеми, че ти си последниятъ, на когото предстои да изправишъ живота си. Щомъ изправишъ живота си, веднага ще видишъ, че свѣтътъ е добъръ. Докато мисли, че свѣтътъ не е създаденъ добре, че хората сж лоши, човѣкъ е на кривъ пжтъ. Той живѣе съ мисълта на миналото. Миналото трѣбва да се изправи. Казвате за нѣкого, че е лошъ човѣкъ. Защо е лошъ? Защото не ви далъ пари на заемъ. Преди да бѣше отказалъ да ви даде пари, той минаваше за добъръ човѣкъ. Така не се разсждава.

Съвременнитѣ хора грѣшатъ като изискватъ отъ ближнитѣ си повече отъ това, което тѣ сами могатъ да направятъ за себе си. Човѣкъ не е услужилъ правилно на своитѣ близ-

ки, които живѣятъ въ него, а иска чуждитѣ хора да му се притичатъ всѣкога на помощъ. Кой човѣкъ е далъ на своето сърдце, на своитѣ дробове, на своя стомахъ, на своя мозъкъ точно такава храна, която е необходима за тѣхното здравословно състояние? Когато човѣкъ се научи да задоволява своитѣ вътрешни органи — своитѣ близки, както трѣбва, тогава той ще получи и отъ хората това, което му е нужно. За да дойде до положение да познава истинскитѣ нужди на своитѣ органи, човѣкъ трѣбва да вземе нова посока въ живота си. Новата посока подразбира права мисль, прави чувства и прави действия. Ще кажете: Не сме ли мислили, чувствували и действували досега? Човѣкъ всѣкога е мислилъ, чувствувалъ и действувалъ, но сега се иска отъ него права мисль, право чувство и действие. Правитѣ нѣща подразбиратъ Божественото въ свѣта. Поеме ли Божествения пътъ, човѣкъ е придобилъ това, което душата му желае. Това не може да стане изведнѣжъ, но постепенно. Нѣкой човѣкъ иска да бѣде добъръ, и всички хора да го признаватъ за такъвъ. Ако е богатъ, той раздава голѣми суми на бедни, съ цель да пишатъ въ вестниците за него, че е благодетеленъ човѣкъ. Вестницитѣ пишатъ за неговитѣ благодеяния, но съ това той не става по-добъръ, отколкото е въ действителность. Добротата е Божествено качество, което почива на разумностьта въ човѣка. Разумниятъ може да бѣде добъръ, но неразумниятъ не може. Нѣкой иска да прояви

добротата си, но когато го помолят да направи нѣкаква услуга, той веднага отказва. Защо? Той се оправдава съ това, че ималъ работа и не може да я прекъсне. Този човѣкъ не може да направи разлика, коя отъ дветѣ работи е по-важна: да послужи ли на онзи, който страда, или да свърши своята работа. Ако той би услужилъ на страдащия, и неговата работа щѣше да се нареди добре. Човѣкъ трѣбва да бѣде разуменъ, да различава нѣщата. Когато срещне бакалина на тъмнината, той трѣбва да различава, кои нѣща сж за правене и кои не сж. Когато срещне бакалина на свѣтлината, тамъ трѣбва да бѣде готовъ на всичко. Каквото му каже този бакалинъ да направи, всичко е на мѣсто.

Съвременнитѣ хора сж се объркали въ съзнанието си по единствената причина, че не могатъ да употребяватъ на мѣсто знацитѣ плюсъ и минусъ. Ако предъ известни величини, съ които работите, имате знака минусъ, това показва, че дължите на нѣкого. Щомъ дължите, вие сте въ пѣтя на загубитѣ. Ако знакътъ предъ тия величини е плюсъ, това показва, че имате да взимате, или въ дадения моментъ разполагате съ известни суми. Следователно, благосъстоянието на човѣка се опредѣля отъ знаковетѣ плюсъ и минусъ, които стоятъ предъ величинитѣ, съ които той работи. Какво се ползува човѣкъ, ако има кѣща, ниви, лозя на разположение, а предъ тѣхъ стои знакътъ минусъ? Всичкото богатство на този човѣкъ ще

се изпари. Ще кажете, че кжщата, нивитѣ, лозята сж твърди вещества, не могатъ да се изпаряватъ. Ние казваме, че твърдитѣ вещества извѣтряватъ. Значи, имотътъ на богатия човѣкъ може да извѣтрѣе, да се стопи, както снѣгътъ се топи пролѣтъ. Въ природата всѣки знакъ, плюсь или минусъ, означава мисълъ. Минусътъ означава разтопяване, извѣтряване на едно вещество. Минусътъ представя механически процесъ. Плюсътъ означава събиране, растене и узрѣване на плодоветѣ. Плюсътъ, като знакъ при събирането, представя знакъ за извършване на органически процеси. Който работи съ механическитѣ процеси, той има единъ видъ резултати. Който работи съ органическитѣ процеси, той има другъ видъ резултати. Безъ да знае това, човѣкъ едновременно работи съ двата метода: съ механическия и съ органическия. При първия методъ работитѣ ставатъ бързо, но и бързо изчезватъ. При органическия методъ, обаче, работитѣ ставатъ бавно, но сж трайни. Механическитѣ методи сж стари, отживѣли времето си, затова тѣ трѣбва да се изоставятъ. Служете си съ новитѣ методи, т. е. съ органическитѣ. Тѣ сжществуватъ отъ паметивѣка, но хората търсятъ бързи резултати, затова ги избѣгватъ. Който си служи съ органическитѣ методи, той е мждъръ и добъръ. Истински стариятъ наричаме мждъръ човѣкъ, а истински младиятъ — добъръ. Затова на мждритѣ препорѣчваме да добруватъ, а на добритѣ, т. е. на младитѣ — да благуватъ. Подъ

думитѣ „мждритѣ да благуватѣ“, разбирамѣ, че тѣ трѣбва да почиватѣ. Почивката е необходима за всички живи същества като обновителенъ процесъ. Щомъ се наспи, човѣкъ се обновява въ мисли и чувства и е готовъ за работа. Чрезъ съня човѣкъ влиза въ връзка съ силитѣ на живата природа, които го обновяватъ.

Като ученици, отъ васъ се иска известно почитание и уважение единъ къмъ другъ, да не корегирате Божественото въ себе си, нито въ своитѣ близки. Всѣки човѣкъ е предметно учение, отъ което може да се поучавате. Следователно, дали ви се харесва, или не ви се харесва, не го сждете, нито го хвалете, но учете се отъ него. Първо вижте, какви знаци е поставилъ той предъ величинитѣ, съ които работи. Следъ това вижте, какъ е извършилъ действията, има ли нѣкаква погрѣшка и каква е погрѣшката му. Гледайте на тия нѣща, както математикътъ гледа, а не като обикновенъ човѣкъ. Математикътъ преглежда работитѣ си и търси резултата имъ. Ако резултатътъ е невѣренъ, той гледа, къде е погрѣшката: въ реда на единицитѣ, на десетицитѣ, на стотицитѣ, на хилядитѣ и т. н. Колкото по-нагѣво е погрѣшката му, толкова е по-голѣма. Така постѣпва и разумната природа. Тя всѣки моментъ следи човѣка, да види, прави ли погрѣшки, или не. Ако прави погрѣшки, тя иска да знае, въ коя редица сж неговитѣ погрѣшки. Ако човѣкъ е готовъ да изправи погрѣшкитѣ си, природата веднага му се притича на помощ. Тѣй щото,

като ученици, вие трѣбва да изучавате математиката и да я прилагате въ живота си. Безъ математика работитѣ на човѣка всѣкога ще бждатъ неуспѣшни.

Следователно, не се критикувайте, но вглеждайте се въ доброто, което всѣки човѣкъ има, и него дръжете въ ума си. Лошитѣ работи сж временни, преходни. Тѣ представятъ външна страна на живота, т. е. опаковка на нѣщата. Добритѣ работи сж съдържанието на живота. Тѣ представятъ капиталъ, безъ който човѣкъ не може да живѣе. Ако външнитѣ условия, при които живѣете, не сж добри, потърсете начинъ да ги смекчите. Какво прави желѣзарѣтъ, когато иска да смекчи желѣзото? Той запалва огънь и поставя желѣзото вътре, докато се стопи и омекне. Когато домакинята иска да изчисти кѣщата си, тя знае, какъ да постѣпи. Защо вие не знаете, какъ да подобрите условията на своя животъ? За да подобрите условията на живота си, човѣкъ трѣбва да знае законитѣ за това подобряване. Ако не ги знае, той трѣбва да учи. Съвременнитѣ хора не сж готови още сами да измѣнятъ условията си. Заематъ ли се преждевременно да ги измѣнятъ, тѣ сами ще си напакостятъ. Едно време Буда решилъ да помага на хората, заради което преждевременно напусналъ Школата. Като влѣзълъ въ свѣта, той забравилъ много нѣща отъ това, което училъ, и изнесълъ малка частъ отъ знанията си. Следъ това той отново се върналъ въ Школата, да

придобие още знания. Свѣтътъ не е готовъ нито да му се проповѣдва, нито самъ той да проповѣдва. Който не разбира законитѣ на природата и не работи съобразно съ тѣхъ, той всѣкога губи. Запримѣръ, десетъ души искатъ да помогнатъ на единъ беденъ човѣкъ. Всѣки отъ тѣхъ обещава да даде една сума. Ако обещанието имъ е искрено, така ще се нареди, че тѣ ще спечелятъ отнѣкъде — било отъ работата си, било отъ нѣкакво наследство. Ако при това положение не изпълнятъ обещанието си, тѣ ще изгубятъ това, което сж придобили. Човѣкъ трѣбва да бжде честенъ и изпълнителенъ въ обещанията си.

Единъ отъ великитѣ закони на природата гласи: човѣкъ успѣва, ако работи разумно и съ постоянство.— Ама нали е казано, че човѣкъ трѣбва да хлопа, да търси и да проси? —Хлопането, търсенето и просенето сж вътрешни процеси. Това не значи, че човѣкъ трѣбва да спре предъ вратата на ближния си и съ часове да хлопа. Добриятъ ученикъ не хлопа на вратата на учителя си, но учи. Хлопа ли на вратата му, това показва, че е празенъ, нищо нѣма въ главата си. Той постоянно ще пита, кое е вѣрно и кое не е. За да разбере, кое е вѣрно и кое не е вѣрно, ученикътъ трѣбва да учи. да има разумна вѣра, да изпитва нѣщата. Той трѣбва да вѣрва абсолютно въ това, което природата е вложила въ него. Ако не може да постигне едно свое желание по единъ начинъ, човѣкъ трѣбва да приложи вто-

ри, трети методъ. Въ постигане на своитѣ желания, човѣкъ има възможность да приложи много методи. Доброто желание на човѣка трѣбва да бѣде неизмѣнно; методитѣ, обаче, могатъ да се мѣнятъ. Това е красивото въ човѣшкия животъ. Запримѣръ, желанието на човѣка да яде е неизмѣнно, а какво ще яде, какъ и кѣде ще се нахрани, това сж нѣща, които постоянно се измѣнятъ.

Изпѣйте сега новата пѣсень на зората.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мѣдростъта води къмъ истината.

21. Лекция отъ Учителя, държана на
15 януарий, 1930 г. София.—Изгрѣвъ.

Опитна школа

Размишление.

Като ученици на велика Школа, вие трѣбва да се занимавате съ дветѣ значения на числата: съ тѣхното абсолютно и съ тѣхното относително значение. По отношение на философията, вие трѣбва да се занимавате съ реалнитѣ и съ нереалнитѣ величини, да ги разграничавате. Като изучавате живота, вие трѣбва да се занимавате съ човѣшкия и съ Божествения животъ. Дръжте въ ума си мисълта, че абсолютната реалностъ не може да се проявява на земята. Запримѣръ, човѣкъ яде, храни се добре, но не може да каже, че се е нахранилъ абсолютно. Следъ три-четири часа той отново огладнява. Щомъ усѣти гладъ, пакъ яде. После пакъ огладнява и т. н.

Какво представя гладътъ? Гладътъ е дълбокъ, вътрешенъ стремежъ въ човѣка, чийто произходъ е неизвестенъ. Мнозина питатъ: Не може ли безъ ядене? Щомъ гладътъ сѣществува, безъ ядене не може. Като гладува известно време, човѣкъ има възможность да изпита Божията благость върху себе си. Когато жадува, човѣкъ сѣщо има възможность да изпита Божията благость. Въ всички свои нужди и лишения човѣкъ има възможность да опита Божията милость и благость. Докато живѣе въ

изобилие, човѣкъ не познава благостта на Бога. Той ще я познае и тогава, но ако е разуменъ. Разумниятъ, добриятъ човѣкъ изпълнява волята Божия съзнателно и доброволно. За него не съществува пръчица, тояга, законъ. Когато не слуша баща си, детето опитва неговата тояга на гърба си. Когато тоягата се сложи за пръвъ пѣтъ на гърба на детето, противоречието веднага изпъква прелъ него. То се чуди, какъ е възможно, баща му, който го обича, същевременно да го наказва. Човѣкъ представя голѣмо дете, въ ума, въ сърдцето и въ волята на когото влизатъ редъ противоречия, като задачи на неговия животъ, съ които той неизбежно трѣбва да се справи.

Съвременнитѣ хора се питатъ, какъ да се справятъ съ противоречията. Това е най-лесната работа. Натъкне ли се на нѣкакво противоречие, човѣкъ не трѣбва да разправя на хората, какво преживява, но трѣбва да потърси начинъ, какъ да се освободи отъ него. Противоречието не е нищо друго, освенъ оцапване. Следователно, щомъ оцапа ржката си, човѣкъ трѣбва да отиде при нѣкой чистъ изворъ, да гребне отъ водата му и да полѣе съ нея ржката си. Като полѣе ржката си нѣколко пѣти съ тази чиста вода, всѣкаква нечистота ще изчезне. Така той ще опита свойствата на водата и ще благодари, че е могълъ по този начинъ поне да научи едно отъ нейнитѣ ценни свойства. Ще питате, защо трѣбва човѣкъ да се цапа. Докато е на земята, човѣкъ неизбеж-

но ще се цапа. Значи, докато живѣе, човѣкъ все ще грѣши. Нѣкой иска да стане светия. Ако не е грѣшилъ, човѣкъ не може да стане светия. При това, ако нѣма грѣшници въ свѣта, и светии нѣма да има. Невъзможно е въ свѣта да сѣществуватъ само светии или само грѣшници. Грѣшниците и светите сѣ два полюса, две различни категории хора. Грѣшникътъ е необходимъ, за да се прояви светията. Злото е нужно, за да се прецени доброто. Казва се, че първиятъ човѣкъ, който живѣлъ въ райската градина, се изкусилъ отъ единъ плодъ и сгрѣшилъ. Преди човѣка, обаче, други сѣщества, по-напреднали отъ него, сѣ грѣшили. Въ сравнение съ тѣхъ човѣкъ е дете. Тѣ сгрѣшили поради гордостта, която била силно развита въ тѣхъ. Какъ сгрѣшили, досега никой не знае.

Сега ще прочета 12 глава отъ Деяния на Апостолитѣ, а вие ще си правите заключенията. „А отъ църквата ставаше усърдна молба къмъ Бога за Петра.“ (— 4 ст.). Ще кажете: Щомъ Богъ знае, че Петъръ е въ тъмница, защо трѣбва другитѣ да се молятъ за него? Какво знае Богъ, това е едно нѣщо, а какво хората трѣбва да правятъ, това е друго. Човѣкъ трѣбва да се моли при всички случаи на живота си, и за себе си, и за своитѣ ближни. Че учителътъ знае много нѣща, отъ това ученикътъ не се ползува — той трѣбва да учи.

„Петъръ спѣше между двама войни, вързанъ съ две вериги; и стражари предъ вра-

тата вардѣха тъмницата.“ (— 6 ст.). Какъвъ бѣше резултатътъ на тѣхната молитва? „Ето, ангелъ Господенъ предстана, и свѣтлина осия стаята; и ангелътъ, като побута Петра по ребрата му, разбуди го и рече му: „Ставай скоро!“ И паднаха веригитѣ отъ ржцетѣ му. И рече му ангелътъ: „Опаши се, обуи сандалията, облѣчи дрехата си и ела следъ мене.“ И Петъръ излѣзе и отиваше следъ него и не знаеше, че е истинно това, което ставаше отъ ангела, но мислѣше си, че видение вижда. И оттамъ като излѣзоха, изминаха една улица, и тутакси ангелътъ отстѣпи отъ него. И Петъръ дойде въ себе си. И когато похлопа Петъръ на пѣтнитѣ врата, пристѣпи една слугиня да послуша, кой е. И щомъ позна Петровия гласъ, извести на другитѣ, че Петъръ стои предъ вратата. А тѣ ѝ рекоха: „Ти си луда!“ Но тя потвърждаваше, че това, що имъ казва, е така. А тѣ думаха: „Неговиятъ ангелъ е.“

Защо трѣбваше да бѣде хвърленъ Петъръ въ тъмница? Кога поставятъ човѣка въ тъмница? Когато извърши нѣкаква голѣма пакостъ. Значи, като проповѣдвалъ, Петъръ причинявалъ голѣми пакости. На кого? На еврейтѣ. Понеже неговитѣ проповѣди не били съгласни съ тѣхното учение, тѣ го считали опасенъ човѣкъ и го преследвали.

На какво може да се уподоби ангелътъ, който спасилъ Петра? Ангелътъ, който билъ изпратенъ отъ небето, представя Божественото начало въ човѣка. Въ каквото положение да се

намѣри човѣкъ, щомъ се обърне къмъ Божественото въ себе си, то всѣкога му се притича на помощъ. То освобождава, спасява, успокоява човѣка. Когато човѣкъ знае, че има нѣкой да се грижи за него, той се успокоява. Това, което наричаме чудеса, не е нищо друго, освенъ изявление на Бога, чрезъ което Той показва своята грижа, както къмъ отдѣлния човѣкъ, така и къмъ цѣлото човѣчество. Ще кажете, че чудесата сж само за безвѣрниците, а не за вѣрващите. Безвѣрници е имало всѣкога. Въ миналото е имало безвѣрници, и днесъ има безвѣрници, но и сегашнитѣ хора не сж отъ силновѣрващите. Ако чудесата сж били нужни въ миналото, нужни сж и сега. Слънцето, което е изгрѣвало въ миналото, изгрѣва и въ настоящето. ще изгрѣва и въ бъдещето. Звездитѣ, които сж изгрѣвали въ миналото, изгрѣватъ и въ настоящето, но ще изгрѣватъ и въ бъдещето. Невъзможно е да живѣе човѣкъ и да не вижда Божието проявление. Човѣкъ се нуждае отъ опитности, да види Божието проявление. Не е нужно всички хора да иматъ еднакви опитности. Каквито да сж опитноститѣ, малки или голѣми, всѣки човѣкъ трѣбва да мине презъ известни опитности. Има извънредни опитности, които представятъ високи планински върхове. Тѣ сж за малцина, за ония, които могатъ да ги изкачватъ. Има и обикновени опитности, които се отнасятъ до всички. Безъ да измѣри силата си, нѣкой иска да има голѣми опитности. Да има човѣкъ една голѣма опит-

ностъ, това значи, да се качи на Хималаитѣ. Колко души сж се качили досега на Хималаитѣ? Значи, между опитноститѣ на човѣка и височинитѣ на планинитѣ има известно съотношение. При това, само онзи може да стигне нѣкой високъ връхъ, който разполага съ вътрешни и външни условия и възможности. Понеже нѣщата въ природата не се повтарятъ, затова, именно, и опитноститѣ на хората не се повтарятъ. Вие не можете да срещнете две еднакви планини въ природата. Всѣка планина се отличава отъ другата по нѣколко стотици или хиляди метра. Най-високата планина въ свѣта е Хималай. Отъ нея постепенно се слиза, докато дойдете до най-низката. Сжщото нѣщо можемъ да кажемъ и за добродетелитѣ и способноститѣ на човѣка. Всички хора не могатъ да бждатъ еднакво свети, еднакво даровити, учени. Казано е: „Свети бждете“, но това не значи, че всички могатъ да бждатъ еднакво свети, или че въ даденъ моментъ всички могатъ да бждатъ свети. За всѣки човѣкъ е опредѣлено, каква способностъ, или каква дарба може да прояви. Като учи, даровитиятъ има условия да прояви своитѣ дарби. Ако не е даровитъ, човѣкъ пакъ трѣбва да учи, да придобие поне малко знание. Не пренебрегвайте малкото знание заради голѣмото. Мнозина грѣшатъ, като пренебрегватъ малкото за голѣмото.

Единъ руски виртуозъ-музикантъ слушалъ единъ по-виденъ виртуозъ отъ себе си и се обезсърдчилъ толкова много, че дошълъ до

пълно отчаяние, вследствие на което се самоубилъ. Защо трѣбва да се самоубива? Той е слушалъ по-виденъ виртуозъ отъ себе си, но и отъ него има по-слаби музиканти. Трѣбва ли ония, които стоятъ по-долу отъ него, да се самоубиватъ? Колкото по-високо стои човѣкъ, толкова по-голѣми отговорности носи, толкова по-голѣмъ е неговиятъ хомотъ. Грѣшникътъ носи хомотъ на врата си, но хомотътъ на светията е несравнено по-голѣмъ отъ този на грѣшника. Светията работи много. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да работи като светията. Той работи день и нощъ, почти не почива. Ако спи единъ-два часа, това му е достатъчно.

Като ученици, вие трѣбва да подържате връзката си съ невидимия свѣтъ, да черпите сили отъ него. Не подържате ли тази връзка, вие въ скоро време ще се превърнете въ щерни. И като щерни, пакъ ще имате животъ въ себе си, но все ще очаквате да завали дъждъ, да напълните щерната си, за да не пресъхне до втория дъждъ. Държите ли връзката си съ невидимия свѣтъ, вие ще се превърнете на извори, които постоянно ще даватъ отъ себе си. Задачата на всѣки човѣкъ е да стане изворъ, да дава на всички. Обезсърдчи ли се човѣкъ, това показва, че водата му е подпушена нѣкъде. Какво трѣбва да направи, като се обезсърдчи? Той трѣбва да се смири, да извика нѣколко братя и сестри да се помолятъ за него. Колективната молитва е силна. Щомъ е силна, молитвата дава добри резултати.

Мъчно е човѣкъ да се моли самъ за себе си. Само светията може да се моли за себе си. Казано е въ Писанието: „Молете се единъ за другъ.“ Знанието и молитвата въ ржката на вѣрващия представятъ сили, съ които той може да победи всички свои мъчнотии и страдания. Молитвата е разговоръ на човѣка съ Бога, съ възвишенитѣ същества. Като се разговаря, човѣкъ се учи. Когато иска да изучава музика, художество, скулптура, ученикътъ посещава единъ, втори, трети професоръ, разговаря се съ тѣхъ. Въ разговоритѣ си съ тия учени, той се ориентира въ областта, отъ която се интересува, и постепенно навлиза въ нея.

И тъй, за да учи, човѣкъ трѣбва да дойде до положението на малкото дете, което има пълно довѣрие къмъ окръжаващитѣ. Казано е въ Писанието: „Станете като децата.“ Когато даватъ нѣщо на детето, то взима, безъ да пита, защо му даватъ. Така трѣбва да постъпвате и вие. Когато Богъ ви дава нѣщо, взимайте, безъ да питате, защо ви се дава. Питате ли, ще се натъкнете на обратния процесъ, ще ви заставятъ да давате. И безъ това човѣкъ трѣбва да дава, но да се пази да не дойде този процесъ преждевременно, когато не е готовъ за него. Въ каквото положение да се намирате, презъ каквито изпитания и радости да минавате, навсѣкжде ще опитвате Божиата благодетъ. Дали минавате презъ областта на любовта, на мъдростта или на истината, навсѣкжде ще опитвате Божиитѣ блага. За да се ползува разумно

отъ тия блага, човѣкъ трѣбва да е готовъ да изправи погрѣшкитѣ си. Мжчно се изправятъ погрѣшки, особено тия, които не се виждатъ. Има погрѣшки, които се виждатъ, но има и добродетели, които се виждатъ. Видимитѣ погрѣшки не сж погрѣшки. И видимитѣ добродетели не сж добродетели. Това е една противоречива мисълъ, но въ сжщностъ е така. Истински добродетели сж ония, които само съ микроскопъ можешъ да уловишъ. Друга противоречива мисълъ е следната: отъ знайното излиза незнайното; и отъ незнайното излиза знайното. Като мислите известно време върху това изречение, вие ще придобиете малка свѣтлина, ще разберете неговия дълбокъ смисълъ. Въ незнайното се криятъ малкитѣ величини, а въ знайното — голѣмитѣ. Ако не започне съ малкитѣ величини, човѣкъ никога нѣма да дойде до голѣмитѣ. И ако отъ великитѣ работи не върви къмъ малкитѣ, човѣкъ никога нѣма да дойде до истинското знание. Истински опитности придобива само онзи, който може да слиза отъ великото до най-малкото и да се качва отъ най-малкото до великото. Той се движи отъ реалното къмъ относителното. Реалното е незнайното, а относителното е знайното.

Съвременнитѣ хора се стремятъ да се домогнатъ до незнайното, като си служатъ съ редъ опити и наблюдения. Като изучаватъ явленията въ живота и въ природата, тѣ дохождатъ до заключение, че има нѣщо незнайно, нѣщо велико, което по физически начинъ само

не може да се разбере. Като изучава законитѣ на живота, човѣкъ дохожда до познаване на физическитѣ и духовни закони и вижда, че когато губи на физическия свѣтъ, въ духовния печели. Такъвъ е законътъ и за радоститѣ и скърбитѣ. Когато страда, човѣкъ слиза надолу, въ сѣнката на живота, и видимо губи. Когато се радва, той се качва нагоре, лето слънцето грѣе най-силно. Физическиятъ свѣтъ представя долината на живота, а духовниятъ — високитѣ планински върхове. Като живѣе на земята, човѣкъ ту слиза, ту се качва, като придобива опитности и знания.

Като ученици, вие трѣбва да работите съзнателно върху себе си, да усилявате вѣрата си. Вие имате вѣра, но тя не е дошла до онази степенъ на развитие, да вършите чудеса съ нея. Вѣрата на нѣкого е толкова силна, че се равнява на силата на единъ конецъ. Вѣрата на другъ нѣкой по сила се равнява на силата на два конца. Какво може да направи човѣкъ съ такава вѣра? Съ тази вѣра той не може да извади даже една кофа вода отъ кладенеца. Колкото по-силна е вѣрата на човѣка, толкова по-голъми тежести може да носи съ нея. Като не знаятъ силата на своята вѣра и на своята мисль, мнозина се наематъ съ голѣми работи и, като не могатъ да ги изпълнятъ, тѣ се разочароватъ. За да не изпада въ разочарования, човѣкъ трѣбва да познава силитѣ си. Искате ли да познаете силата на мисълта си, направете следния опитъ: опнете

единъ тънъкъ конецъ между две пръчици и опитайте се чрезъ мисълта си да го скжсате. Видимо този опитъ е лесенъ, но въ действителностъ малцина могатъ да го направятъ. Ако можете да скжсате конца, вие можете да насочвате мисълта си, кждето искате, като творческа сила. Вжтрешнитѣ изпитания на човѣка представятъ подобенъ конецъ, обтегнатъ между две малки колчета. Ако може вжтрешно да скжса този конецъ, човѣкъ ще може и външно да го скжса. Не може ли вжтрешно да го скжса, и външно нѣма да го скжса. Всѣко препятствие, което човѣкъ срѣща на пътя си, не е нищо друго, освенъ конецъ, обтегнатъ между две колчета. Конецътъ трѣбва да се скжса. Ако речете да го прескочите, не може — конецътъ се подига нагоре. Да се проврете подъ него, пакъ не може — конецътъ слиза надолу. Ако искате да го развържете, много време ще отиде. Най-бързо и практично е да скжсате конца.

Опитътъ съ скжсването на конца е опитъ за усилване на вѣрата. Вѣрата помага на човѣка да издържа въ време на обезсърдяване. Като е дошълъ на земята, човѣкъ неизбежно ще мине презъ обезсърдения. Въ този случай само любовта и вѣрата могатъ да му помогнатъ. Безъ любовъ нищо не се постига. Като люби и вѣрва, човѣкъ се учи, какъ да кжса концитѣ, които срѣща на пътя си. Като се учи, човѣкъ постоянно се промѣня, понеже минава ту отъ човѣшкото въ Божественото,

ту отъ Божественото въ човѣшкото. Когато бѣше въ пустинята, Мойсей видѣ една кжпина, която горѣше, но въ този моментъ чу гласъ отъ небето: „Събуй обувката си, защото мѣстото, на което стоишъ, е свещено.“ Когато влѣзе въ тъмницата да освободи Петра, ангелъ Господенъ му каза: „Стани, препаши се, обуй се, облѣчи дрехата си и ела следъ мене.“ Защо на Мойсея се каза да събуе обувката си, а на Петра се каза да се obuе и облѣче? Мойсей влизаше отъ човѣшкия свѣтъ въ Божествения, затова трѣбваше да бжде босъ. Петъръ, обаче, излизаше отъ Божествения свѣтъ и влизаше въ човѣшкия. За да влѣзе въ човѣшкия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да бжде обутъ, облѣченъ и съ джобове, пълни съ пари.

И тъй, когато казваме, че човѣкъ може да живѣе безъ пари, имаме предъ видъ, че той отива при Бога. Щомъ отива при Бога, нищо не му трѣбва. Той не се нуждае нито отъ дрехи, нито отъ обувка, нито отъ пари. Той ще отиде при Бога голъ и босъ, безъ петъ пари въ себе си. Когато влиза въ свѣта между хората, човѣкъ ще се облѣче добре, ще се obuе добре и ще напълни джобоветъ си съ пари. Кажете ли човѣкъ, че не може да живѣе безъ пари, това показва, че той се движи въ човѣшкия свѣтъ. Кажете ли, че и безъ пари може да живѣе, той се движи въ Божествения свѣтъ.

Като ученици, вие трѣбва да бждете разумни, да не постъпвате като онзи турски

дервишъ, който отишълъ на баня безъ петъ пари въ джоба си. Той мислѣлъ, че, като служи на Бога, може да не плаща. Баняджията, обаче, не мислѣлъ така. Той направилъ банята, за да се прехранва съ нея. Той набилъ дервиша и му далъ добъръ урокъ, да се научи да мисли право. Какво показва това? Това показва, че условията за животъ при Бога сж едни, а при хората — други. Богъ дава благата си даромъ, но човѣкъ иска за всичко да му се плаща. Когато се намирате предъ доброто, ще постѣпвате по единъ начинъ; когато сте предъ злото, ще постѣпвате по другъ начинъ. Ако сте въ затворъ, трѣбва ли да се карате съ стражара и съ началника на затвора? Щомъ сте зависими отъ тѣхъ, вие ще приложите закона на любовта. Ако не приложите този законъ, положението ви ще се влоши още повече. Само любовта е въ състояние да скжса веригата на злото. Любовта е вложена въ душата на човѣка като сила. Човѣкъ трѣбва да прилага тази сила разумно въ живота си, да се ползува отъ нея.

За да развива своитѣ сили и способности, човѣкъ трѣбва да прави опити да скжса малкия конецъ, който е изпрѣченъ на пътя му и му пречатствува да върви напредъ. Той трѣбва да прави опитъ всѣки день, да не очаква на хората, тѣ да кжсатъ конца, нито пъкъ постоянно да се оплаква. Човѣшкиятъ животъ се нуждае отъ нѣщо ново, което всѣки день да се влива въ душата му като струя.

Живѣе ли съ едни и сѣщи нѣща, човѣкъ е изложенъ на страдания, обезсърдения и противоречия. Всѣко нѣщо, което не се подновява, постепенно отслабва. Ето защо, човѣкъ трѣбва всѣки день да внася по една нова мисълъ въ ума си и по едно ново чувство въ сърдцето си. Колкото малки да сѣ новата мисълъ и новото чувство, тѣ ще произведатъ известенъ резултатъ. Не е ли внесълъ нѣщо ново въ ума или въ сърдцето си, човѣкъ не трѣбва да излиза вѣнъ отъ кжщата си. Излѣзе ли безъ нѣщо ново въ себе си, работитѣ му презъ цѣлия день ще вървятъ наопаки. Старото убива човѣка, а новото дава духъ, подеъмъ, разположение.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ вѣра въ положителното, въ новото. Има ли тази вѣра въ себе си, човѣкъ може да говори красиво и убедително. Надеждата стимулира човѣка, вѣрата проправя пътя му, а любовта реализира нѣщата. Влѣзете ли въ опитната школа на живота, вие трѣбва да бждете готови, да правите, каквото ви кажатъ. Започнете ли да питате, защо трѣбва да правите този или онзи опитъ, вие не сте готови още за школата. Който влиза съзнателно въ школата, той знае, че всички задачи, които се даватъ тамъ, сѣ разумни. Ако учителитѣ на тази школа могатъ да поставятъ ученика въ положения, които да го унижатъ, тѣ не сѣ разумни. Ако задачитѣ, които учителитѣ даватъ, иматъ за целъ да подигнатъ ученика, тия учители сѣ разум-

ни. Разумнитѣ сжщества всѣкога иматъ предъ видъ подигането на човѣчеството. Ако княжески синъ влѣзе въ опитната школа на живота, първата работа, която ще му дадатъ, е да мие чинии. Той ще бжде поставенъ на сжщитѣ условия, на каквито и най-бедниятъ ученикъ. Отъ това, какъ ще измие чиниитѣ, ще се опредѣли неговото бждеще. Пособията, съ които ученикътъ прави своитѣ опити, трѣбва да бждатъ чисти. Сжщиятъ законъ се отнася и до мислитѣ и чувствата на човѣка. Всѣка мисль и всѣко чувство, съ които ученикътъ оперира, трѣбва да бждатъ чисти. Въ чистотата се крие тѣхната сила.

Сега, дръжте въ ума си мисълта, че единъ день, когато сте въ затворъ, ангелъ Господенъ ще дойде при васъ, ще ви бутне по ребрата, ще разкъса оковитѣ ви и ще каже: Ела следъ мене! Той ще ви остави на нѣкоя улица, но свободенъ. Оттамъ вие сами ще намѣрите дома на вашитѣ близки и, когато не се надѣватъ, ще имъ се представите, ще имъ разправите своята опитность.

Изпѣйте сега пѣсенъта: „Зора се свѣтла зазорява.“

Помнете следнитѣ правила: Никога не се ровете въ миналото си. Никога не чоплете раната си. Превържете ли я веднѣжъ, оставете я свободно да нараства. Като я превързвате по единъ пжтъ на день, това е достатъчно. — Ама не съмъ способенъ човѣкъ, грѣшенъ съмъ. — Не мисли за това. Благодари, че си грѣ-

шенъ, че си неспособенъ човѣкъ. Ти си дошълъ на земята да познаешъ Божията благодѣль. Като я познаешъ, тогава ще познаешъ и себе си. Докато не познае Бога, човѣкъ нищо не може да направи. Познае ли Го веднѣжъ, той ще стане великъ човѣкъ. Докато дойде до това положение, човѣкъ трѣбва да благодари за всичко, безъ разлика на това, дали е слабъ или силенъ, ученъ или невежа, богатъ или сиромасъ. Всѣко положение, въ което човѣкъ се намира въ даденъ моментъ, е на мѣсто. Като знае това, той трѣбва да се радва на ония, които сж силни, богати, учени. Тѣ сж работили на времето си, за да придобиятъ тѣзи качества. Ще дойде день, когато и вие ще ги придобие. Ония пъкъ, които сж придобили тия качества, трѣбва да се отнасятъ съ внимание къмъ слабитѣ, невежитѣ и сиромаситѣ, защото тѣ сж причина за тѣхното проявление. Ако нѣма слаби, невежи и сиромаси, нѣма да има и богати, силни и учени. Ако всѣки моментъ се упреквате, че сте грѣшни, неспособни, вие ще приличате на мухитѣ, които постоянно се блѣскаатъ въ затворенитѣ прозорци. Като се блѣска въ прозорцитѣ, мухата ще се осакати, но по никой начинъ не може да счупи прозореца и да излѣзе навънъ.

Следователно, и на васъ казвамъ: Не мислете, че и вие ще можете да счупите прозорцитѣ съ главата си, да излѣзете вънъ. Прозорцитѣ сж по-здрави отъ вашата глава. Щомъ се намѣрите въ затворъ, не се блѣскайте въ

прозорцитѣ, но наблюдавайте, какво прави господарѣтъ на затвора. Щомъ видите, че отваря прозорцитѣ на затвора, не се бавете много, но приближете се спокойно къмъ прозореца и излѣзте вънъ, на свобода. Разумность се иска отъ човѣка. Не съжалявайте, че сте невежа, или че нѣкога не ви дохожда на умъ, какво да кажете на онзи, който ви е обидилъ. Може би, ако и вие му кажете нѣкоя обидна дума, вмѣсто да се успокоите, да произлѣзе по-голѣма разпрания. Добре е понѣкога човѣкъ да не знае, какво да каже, за да се избѣгнатъ лошитѣ последствия. Докато Божественото не посети човѣка, той всѣкога ще живѣе въ оскъждность и лишения. Щомъ Божественото го посети, той ще живѣе въ вѣчно изобилие.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, да придобивате знание и сила. Имате ли онова вътрешно, положително знание, вие ще превръщате енергията, която събирате отъ природата, въ валута, съ която работите на земята, и всѣкога ще бъдете богати. Днесъ много хора се оплакватъ отъ лишения, защото се намиратъ въ положението на пѣтела, който изровилъ на бунището единъ скъпоцененъ камъкъ, но го подхвърлилъ на-страна и казалъ: Да бѣше поне едно житно зрънце вмѣсто този лъскавъ камъкъ! Той не знае, че ако продаде скъпоценния камъкъ, съ него ще се нахранятъ не единъ пѣтелъ, а хиляди. Мнозина се занимаватъ съ дребни зрън-

ца, съ дребни идеи, и като се натъкнатъ на скжпоценни камъни, т.е. на велики идеи, подритватъ ги, като непотрѣбни вещи. Неуспѣхитѣ на хората се дължатъ, именно, на това, че подритватъ най-красивитѣ и свѣтли идеи, които достигатъ до тѣхнитѣ умове. Всѣки день носи за човѣка известно благо, чрезъ което може да се подигне, но, като не разбира това, той го подритва. Бжди благодаренъ на малкото, което ти се дава, и разумно го използвай. Въ него се крие велико благо. Хвани най-малкия клупъ. Хванешъ ли го, всичко друго ще върви напредъ.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

★

22. Лекция отъ Учителя, държана на
22 януарий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Махалото

Размишление.

Когато изучавате природата, вие се натъквате на различни сили въ нея, положителни и отрицателни. Съ помощта на специални уреди вие можете да измѣрвате тия сили, да ги различавате, и по този начинъ да избѣгвате ония, които действуватъ вредно. Сжщитѣ сили действуватъ и въ човѣка. Съ помощта на специаленъ уредъ, въ който има махало, въ видъ на стрелка, можете да познавате, какъвъ е човѣкътъ: нервенъ или спокоенъ, пессимистъ или оптимистъ, гордъ или смиренъ. Махалото се движи по единъ циферблатъ, раздѣленъ на градуси. По градуситѣ познавате състоянието на човѣка. Както по израза и позата познавате, дали даденъ човѣкъ е гордъ или смиренъ, така и по силното и слабо отклоняване на махалото познавате характера и състоянието му. Отъ позата на ученика къмъ учителя познавате неговия характеръ; отъ позата на войника къмъ офицера сжщо познавате неговия характеръ. Следователно, достатъчно е човѣкъ да стисне уреда въ ржката си, за да се опредѣли състоянието му въ дадения моментъ.

Въ живота на човѣка има преходни нѣща, които се отразяватъ върху неговитѣ вж-

трешни състояния. Като знае това, човѣкъ трѣбва да се изучава, да различава състоянията си, да знае, кои сж сжществени, кои не сж сжществени; кои сж негови, кои идатъ отвънъ, по отражение. Каже ли човѣкъ, че е разположенъ или неразположенъ, че е радостенъ или скърбенъ, той трѣбва да знае, отде идатъ тия състояния, негови ли сж, или ги получава чрезъ отражение. Ако състоянията, които човѣкъ преживява, не сж негови, той прилича на стъкло, покрито съ калаена амалгама. Най-малкото търкане на тази амалгама е въ състояние да открие отново стъклото. Човѣкъ започва да се чуди, какво е станало съ него, какъ се е освободилъ отъ неразположението си. Неразположението не е било негово, нито е било нѣщо сжществено.

Сега, като изучавате закона на махалото, ще видите, че две еднакви състояния, но съ различна интензивностъ, произвеждатъ обратенъ резултатъ. Запримѣръ, ако единъ скърбенъ човѣкъ се приближи при другъ, който е по-скърбенъ отъ него, той става радостенъ. Или, ако двама радостни се срещнатъ, помалко радостниятъ ще стане скърбенъ. Съ помощта на махалото, или на стрелката въ специалния уредъ може да се познае, кои сили преобладаватъ въ човѣка: силитѣ на ума, на сърдцето или на волята. Ако турите апарата върху дланъта на ржката, ще забележите, че махалото се отклонява къмъ тази посока, въ която силитѣ сж най-интенсивни. Ако въ чо-

вѣка преобладаватъ умственитѣ енергии, махалото ще се отклони въ посоката на умствената линия на човѣка. Всѣки човѣкъ има такова махало въ себе си, съ помощта на което може да опредѣля състоянията си. Щомъ стане отъ сънь, добре е да провѣри, накѣде се отклонява махалото му, да знае, какъ да се справи.

Всѣки човѣкъ трѣбва да се познава, да знае, съ какъвъ капиталъ разполага въ живота си. Като познава себе си, той ще познава и ближния си, нѣма защо да го подлага на изпитания. Днесъ хората не се познаватъ, вследствие на което се изпитватъ. Срѣщате едного, който ви пита: Колко пари имашъ въ джоба си? Защо се интересува отъ вашия джобъ? Той се интересува отъ състоянието на джоба ви, за да знае, може ли да вземе нѣщо на заемъ. Нѣкой влиза въ едно общество и веднага пита, кой е най-почтениятъ членъ въ обществото. Защо иска да знае, кой е най-почтениятъ членъ? Защото има нѣкакъвъ интересъ, да използва това общество. Другъ нѣкой дойде въ това общество и веднага пита, кой е най-силниятъ членъ на обществото. Той се интересува за силата на тия хора, защото мисли да предприеме нѣкаква работа. Всѣки човѣкъ въ свѣта търси това, което отговаря на него. Върѣки това, тѣ често попадатъ на нѣща, които не отговарятъ на тѣхнитѣ желанія и разбиранія, вследствие на което се натъкватъ на голѣми противоречия.

Сега, вие сте дошли на земята да работите, да учите и да съзнавате, че нищо не можете да получите даромъ. Като работи съзнателно върху себе си, човѣкъ може да създаде мощна мисълъ, мощни чувства, които да потекатъ презъ ума и сърдцето му, да го превърнатъ въ изворъ. Значи, човѣкъ лесно може да превърне сухитѣ извори на своя животъ въ живи, течащи извори, около които растенията цвѣтятъ, а птичкитѣ пѣятъ, изливатъ своята радостъ. Като погледнете човѣка, вие можете да се произнесете, способенъ ли е той да направи това превръщане въ себе си. Какъ ще познаете това? Достатъчно е да приложите върху лицето му линията на природата. Природата има една линия, съ която мѣри нѣщата. Тази линия е нормата на правилния животъ. Ако чъртитѣ на човѣшкото лице падатъ подъ линията, или излизатъ надъ нея, този човѣкъ не е дошълъ още до нормалната мѣрка. Той или се е разширилъ много, или се е свилъ. Той трѣбва да работи още върху себе си, докато дойде до нормата, съ която природата си служи. Линията на природата е пророческа линия, която може да предскаже, дали даденъ човѣкъ ще успѣе въ своитѣ предприятия, или нѣма да успѣе. Нѣкой човѣкъ взелъ едно предприятие и иска да знае, ще успѣе ли въ него, или нѣма да успѣе. Турямъ линията на природата върху лицето му и мѣря. Виждамъ, че силитѣ на ума и на сърдцето му оставатъ подъ линията, не сж още добре раз-

вити. Следователно, каквото да прави, какъвто вътрешенъ потикъ да изпитва, каквато радостъ да го движи, човѣкъ нѣма да успѣе въ предприятието си. Защо? Защото силитѣ, съ които разполага, не отговарятъ на изискванията на предприятието. Той ще направи едно движение напредъ и едно назадъ. Каквото спечели, той ще го изгуби.

И тъй, докато човѣкъ се раздвоява, всичкитѣ му работи ще бждатъ наполовина вѣрни и резултатни. Ако спечели две, ще изгуби две. Въ края на краищата, както е влѣзълъ, така ще излѣзе. Съ нула е влѣзълъ, съ нула ще излѣзе. Нулата въ живота на човѣка показва, че той трѣбва да подобри лошитѣ условия. Какъ ще ги подобри? Чрезъ подкупъ. Подкупътъ е методъ, чрезъ който и природата си служи. Въ широкъ смисълъ на думата „подкупътъ“ разбира внасяне въ човѣка такива елементи, които отжтствуватъ въ неговия организъмъ. Значи, думата „подкупъ“ може да се замѣсти съ думитѣ „внасяне, даване, смекчаване, разтопяване“ и т. н. Какъ ще стане подкупа, това зависи отъ материята и силата, съ която ще се справяте. Ледътъ се подкупва чрезъ топлината, твърдото вещество—чрезъ водата, въздухообразното — чрезъ налѣгане, течното — чрезъ изстудяване. Като ученици, вие трѣбва да изучавате вътрешната страна на химията, да знаете, какъ да се справяте съ различнитѣ видове материя и съ различнитѣ сили въ природата. Както можете отъ безопа-

сното вещество глицеринъ да получите взривно вещество динамитъ, така можете да превръщате опаснитѣ вещества въ безопасни. Природата постоянно изпитва ученика, да види, доколко е разуменъ. Тя му дава на разположение елементитѣ на любовта и отдалечъ следи, какви реакции ще образува отъ тѣхъ. Каквито съединения образува, такива ще бждатъ и последствията.

Като говоримъ за природата, ние имаме предъ видъ химията, съ която тя работи. Тя прави различни реакции, образува различни съединения, които се отличаватъ по това, че не експлодиратъ. Въ любовта на човѣка често ставатъ експлозии; въ любовта на природата, обаче, експлозии не съществуватъ. Тамъ може да се говори за активна и пасивна любовъ, но не и за любовъ съ експлозии. Когато люби, човѣкъ има предъ видъ своето благо, но не и благо на онзи, когото люби. На физическия свѣтъ човѣшката любовъ започва съ плюсъ, който скоро се превръща въ минусъ. Божествената Любовъ започва съ минусъ, който скоро се превръща въ плюсъ. Божията Любовъ внася въ човѣка разширяване, подмладяване, осмисляне на живота, а човѣшката — точно обратно. Въ първо време човѣшката любовъ подига, разширява човѣка, а на края той свършва съ разочарование. Който е живѣлъ по закона на човѣшката любовъ, въ края на живота си той започва да съжалява, че не си е поживѣлъ, както трѣбва. Ако е

билъ вегетарианецъ, той съжалява, че не е ялъ месце. Ако е живѣлъ добъръ животъ, съжалява, че не се е отпусналъ да поживѣе, както хората живѣятъ. Не, и въ младини, и въ старини човѣкъ трѣбва да живѣе така, че никога да не съжалява.

Като се натъкватъ на противоречия и страдания, мнозина се запитватъ, защо свѣтътъ е създаденъ така, че хората трѣбва да страдатъ. Свѣтътъ, който виждате отвънъ, не е този, въ който Богъ живѣе и който нѣкога ще видите. Сегашниятъ свѣтъ още не е завършенъ. Той не представя замисъла на Бога, но постепенно върви къмъ реализиране на Неговата идея. Като е дошълъ на земята, човѣкъ е внесълъ нѣкои свои елементи, които не сж присжци на природата. Можете ли да кажете, че спиртътъ е присжщъ елементъ на гроздовия сокъ? Гроздето се състои отъ гроздена и овощна захаръ, соли, вода и други примѣси, но спиртъ нѣма. Когато влѣзатъ въ него ферменти, тогава гроздената и овощна захаръ се разлагатъ на спиртъ и вжгледвуоокись.

Единъ турчинъ отишълъ въ дома на единъ български чорбаджия. Чорбаджията го угостилъ добре, почерпилъ го съ старо вино, което подействувало силно на турчина. Той се развеселилъ, започналъ да пѣе. — Чорбаджи, пѣе ми се. — Пѣй, ефенди, свободенъ бжди! — Чорбаджи, играе ми се. — Поиграй си! — Чорбаджи, дай още една чашка отъ червеното. Отначало турчинътъ билъ сериозенъ, но щомъ

пилъ отъ старото вино, изгубилъ сериозността си и започналъ да пѣе и да играе. Кой внесе това разположение въ него? — Виното. Следователно, човѣкъ е внесълъ много нѣща въ свѣта, които Богъ не е предвидилъ. Всѣко нѣщо, което човѣкъ приема отвѣнъ, като елементъ, който не е присжщъ на неговото естество, създава редъ реакции въ него. Мнозина приематъ нѣкои нови идеи, нови учения, но ако между тѣхъ и идеитѣ имъ нѣма нищо общо, тѣ скоро се разочароватъ.

Иоанъ Веслей, виденъ английски реформаторъ на църквата, се оженилъ, но на третия день следъ сватбата си казалъ на единъ свой приятель: Не струва човѣкъ да се жени. По-късно дошълъ при него единъ младъ момъкъ, членъ на неговата църква, и му казалъ, че харесалъ една млада мома, добра последователка на Христа, и желае да се ожени за нея. Младиятъ момъкъ дошълъ за съветъ, но Иоанъ Веслей веднага му казалъ да не предприема тази работа. — Момата е много добра, ще живѣя съ нея споредъ любовта на Христа. — Момата е добра, съ Христа може да живѣе, но не и съ тебе. По характеръ вие не си подходате. — Ще се нагодимъ, ще правимъ взаимни отстъпки. Хората мислятъ, че като правятъ усилия да се нагаждатъ едни къмъ други, ще постигнатъ нѣщо. Докато привикнатъ едни на други, тѣ ще минатъ презъ голѣми страдания, които ще ги заведатъ на онзи свѣтъ. Нѣма защо човѣкъ да се излага

на ненужни и непосилни страдания. И въ страданията има граница. Това, което хората наричатъ страдания, не сж още истински страдания. Има страдания, които не сж на мѣсто. Истински страдания сж ония, отъ които човѣкъ расте, подига се и изправя живота си.

Какъ може да се изправи животътъ? Каквото да правите, животътъ не може да се изправи. Защо? Защото животътъ е изправенъ, нѣма какво да се изправя. Единственото нѣщо, което можете да направите, това е да извадите отъ живота ония елементи, които произвеждатъ взривъ. Вие сте внесли тия елементи, вие сами трѣбва да ги извадите. Самъ по себе си глицеринътъ е безопасно вещество. Прибавите ли къмъ него азотна киселина, вие го превръщате въ динамитъ — силно експлозивно вещество. Експлозивността не е присъщо свойство на глицерина, но изкуствено му го придадоха, като го превърнаха въ динамитъ.

Следователно, говоримъ ли за свѣта, създаденъ отъ Бога, ние разбираме свѣтъ, въ който слънцето постоянно грѣе, птичкитѣ весело пѣятъ, цвѣтята растатъ, цвѣтятъ и далечъ разнасятъ благоуханието си; плодоветѣ зрѣятъ, изворитѣ бликатъ и напояватъ тревн, цвѣта, дървета и животни. Влѣзете ли въ свѣтъ, въ който слънцето изгрѣва и залѣзва, облацитѣ покриватъ хоризонта, изворитѣ пресъхватъ, цвѣтята се коренятъ, знайте, че въ този свѣтъ сж внесени чужди елементи отъвънъ, съ които човѣкъ трѣбва да се справи.

Като изучавате хората и отношенията си къмъ тѣхъ, вие ще разберете, кои хора сж Божествени, и кои не сж. Ако въ дома ви дойде човѣкъ, изпратенъ отъ Бога, този день вие ще бждете въ рая. Посети ли ви човѣкъ, който не е изпратенъ отъ Бога, той непременно ще внесе въ дома ви нѣкаква сѣнка. Това се отнася не само до отношенията ви къмъ хората, но до всичкитѣ ви работи. Дали ще се жените, дали ще изучавате нѣкаква наука, дали ще ви назначаватъ на служба, следете, какво е състоянието ви отъ деня на замислянето на дадена работа до деня на свършването ѝ. Така ще познаете, отъ Бога ли е дадена тази работа, или отъ хората.

Съвременнитѣ хора говорятъ за религия, за наука, за моралъ, но сами още не сж се изправили. Като изучавамъ френологически човѣшката глава, както и на българина специално, разбирамъ, защо хората не успѣватъ. Като виждамъ слабоститѣ имъ, търся причинитѣ въ тѣхното далечно минало и, като ги намѣря, вадя закони, какъ могатъ да се изправятъ. Много причини има за слабоститѣ на човѣка. Едни отъ тѣхъ се криятъ въ храната, други — въ начина на живѣенето, трети — въ тѣхната мисль и т. н. Запримѣръ, една отъ характернитѣ чѣрти на българина е неговата твърдостъ. Много причини сж повлияли за развиване на твърдостъта му. Много причини сж повлияли за спиране на религиозното чувство въ българина. Знае ли причинитѣ, той

лесно може да си въздействува. Мжно може да се превъзпита цѣлъ народъ, но отдѣлниятъ човѣкъ лесно може да излѣзе отъ влиянието на своя народъ и да се превъзпита. Обаче, затова се изисква съзнателна работа. Кръвта, която тече въ единъ народъ, създава известни елементи, общи за всички хора отъ този народъ. При това, кръвта на различнитѣ народи е различна. Запримѣръ, кръвта на българина се различава отъ кръвта на всички останали народи.

Като ученици на новото учение, вие ще задържите доброто, което имате като българи, и върху него ще градите. Отъ слабоститѣ на българина ще се освободите. Задачата ви, като ученици, е да създадете убеждение въ себе си. Имате ли убеждение, вие ще се освободите отъ заблужденията, които съществуватъ въ този и въ онзи свѣтъ. Какво убеждение се иска отъ човѣка? Човѣкъ трѣбва да има такова убеждение, което да устоява на буритѣ и вѣтроветѣ на този и на онзи свѣтъ. Мнозина мислятъ, че като отидатъ на онзи свѣтъ, ще придобиятъ голѣма свѣтлина. Каква свѣтлина ще придобиятъ, това зависи отъ степента на тѣхното развитие. Фанатикътъ на земята остава фанатикъ и на онзи свѣтъ. Затова е казано: „Каквото развържешъ на земята, развързано ще бжде и на небето; каквото завържешъ на земята, завързано ще бжде и на небето“. Ако отидете на онзи свѣтъ като православни, протестанти или католици, таки-

ва ще си останете. Вие ще влѣзете въ връзка съ същества, които иматъ вашитѣ разбирания, и нищо нѣма да разберете отъ Божествения свѣтъ. Ще минете и заминете презъ онзи свѣтъ, безъ да придобиете нѣщо отъ него.

Като се намѣрятъ въ известно затруднение, хората се питатъ, какво трѣбва да правятъ, какъ да се освободятъ отъ мъчнотията, въ която сж изпаднали. Не е тамъ въпросътъ. Важно е, кои методи трѣбва да приложатъ, за да се освободятъ отъ затруднението. Единъ отъ методитѣ, съ който и природата си служи, е пѣнието. Чрезъ пѣнието хората се тониратъ, примиряватъ, улесняватъ. Пѣнието помага за здравословното състояние на чувствата. Който пѣе, той нарежда живота си добре. Всички хора, свѣтски и духовни, пѣятъ. Безъ пѣсень животътъ нѣма смисълъ.

Като говоря за необходимостта отъ пѣние и музика, мнозина оставатъ доволни. Защо? — Защото обичатъ музиката. За тѣхъ музиката представя благодатенъ дъждъ. Каквото представя този дъждъ за нивата, такова нѣщо представя пѣнието за човѣшката душа. Обаче, падне ли върху нѣкоя книга, този дъждъ ще заличи написаното върху нея. Значи, всѣко нѣщо има смисълъ, само когато пада на своето мѣсто. Ако човѣкъ нѣма кжде да подслони главата си, за него дъждътъ не е на мѣсто. Той се нуждае отъ свѣтла, здрава и

суха кжща. Кжщата, въ която човѣкъ живѣе, представя неговото тѣло. Искате ли правилно да се развива, човѣкъ трѣбва да има здраво тѣло.

Днесъ малка частъ отъ хората иматъ здраво тѣло. Здравото тѣло подразбира здрави, положителни мисли и чувства. Положителна, свѣтла мисълъ е онази, която подига човѣка не само по духъ, но и по тѣло. Наистина, хора, които иматъ силна мисълъ, могатъ да се подигнатъ на нѣколко метра височина отъ земята. Колко хора могатъ днесъ да се подигнатъ на известна височина чрезъ мисълъта си? Не е лесно да се подигне човѣкъ отъ земята. Да се подигне духа на човѣка, това е лесна работа, но да се подигне тѣлото му на единъ сантиметъръ само, това е мъчна работа. Едно се иска отъ човѣка: да съзнава, че свѣтътъ, създаденъ отъ Бога, е добъръ; да благодари за всичко, което му е дадено. Спазва ли тия две положения, той ще прояви своята доброта. Такъвъ човѣкъ наричатъ добъръ. Стремете се да запазите добротата си, а същевременно и да я проявявате.

И тъй, основната мисълъ, която трѣбва да остане въ ума ви, че онова, което разумната природа е вложила въ васъ, е повече отъ това, което вие сте въ състояние да обработите и да оцените. Който ги е оценилъ, той работи за тѣхъ, да се проявятъ и реализиратъ.

Размишление върху стиха: „Озарилъ
 «С и н и с ъ л ю б о в ѣ т а С и, и н и е в и ж д а -
 м е ч у д н и т ѣ Т и д ѣ л а “.

*

23. Лекция отъ Учителя, държана на
 29 януарий, 1930 г. София.—Изгрѣвъ.

Новитѣ вѣяния

Ще прочета втората глава отъ Посланието на апостолъ Павла къмъ Солунянитѣ.

Като четете тази глава, виждате, че, отъ времето на Павла досега, свѣтътъ не се е измѣнилъ много. Въ живота се забелязватъ явления, подобни на тия въ природата. Запримѣръ, както топенето на снѣга, изпаряването на водата сж преходни явления, такива явления сжществуватъ и въ живота. Въпрѣки това, както въ природата, така и въ живота, има явления, които непрестанно се развиватъ.

Съвременнитѣ хора трѣбва да развиватъ съзнанието си, да дойдатъ до правилно разбиране на Божиитѣ пѣтища. Мнозина разглеждатъ нѣщата по механически начинъ: едни казватъ, че човѣкъ може да се спаси чрезъ вѣра; други казватъ, че спасението иде чрезъ усилията на духа, чрезъ еволюция. И едното, и другото твърдение сж теории. Чрезъ еволюция нѣщата не се постигатъ лесно. Чрезъ усилия сжщо нѣма голѣми постижения. Запримѣръ, нѣкой казва, че прави усилия да бжде добъръ. По естество човѣкъ е добъръ, нѣма защо да прави усилия да бжде добъръ. Какви усилия може да прави изворътъ, който непрестанно тече? Какви усилия трѣбва да прави здравиятъ, за да ходи? Болниятъ прави уси-

лия. За да стане отъ леглото си, той трѣбва да прави усилия. Праведниятъ прави ли усилия да живѣе добре? Грѣшникътъ прави усилия да подобри живота си, а не праведниятъ. Доброто въ праведния тече непрерывно, както водата — въ планинския изворъ.

И тъй, искате ли да дойдете до правилно разбиране на великитѣ закони въ Битието, разглеждайте явленията въ живота въ тѣхнитѣ естествени прояви. Запримѣръ, естествена проява на човѣка е да бжде добъръ. Не е ли добъръ, това е неестествена проява, която натѣква човѣка на противоречие. А всѣко противоречие се ражда като резултатъ на неестественитѣ прояви въ човѣшкия животъ. Ако двама души не се разбиратъ, причината за това неразбиране се крие въ тѣхнитѣ прояви, въ тѣхнитѣ неестествени действия. Ако членоветѣ на дадено общество не се разбиратъ, причината за това се крие въ семейния животъ. Ако майката и бащата не се разбиратъ помежду си, не можете да очаквате разбиране и между членоветѣ на обществата. Сегашнитѣ общества сж построени върху началата на семейството. Всѣки членъ на обществото е преди всичко членъ на семейството, по-малката единица отъ обществото. Следователно, ако той въ семейството не живѣе добре, въ обществото още повече не може да се прояви добре. Невъзможно е да има съгласие между децата на едно семейство, ако между родителитѣ отсъствува съгласие и разбирателство. Какво ви-

ждаме днесъ? Майката и бащата спорятъ за нищо и никакво. Този споръ се предава и на децата. При това положение не може да става въпросъ за възпитание на децата. Ако се вгледате въ живота на птицитѣ, ще видите, че когато мжтятъ яйцата си, тѣ живѣятъ въ пълна хармония. Докато наредятъ гнѣздата си, докато избератъ мѣсто за жилището си, може да се яви нѣкакъвъ споръ помежду имъ. Започнатъ ли да мжтятъ, всѣкакъвъ споръ изчезва. Когато мжтятъ яйцата си, тѣ непрекъснато пѣятъ.

Животътъ на съвременнитѣ хора е построенъ върху семейството. Ако основата на семейството е добра, цѣлиятъ човѣшки животъ ще бжде добъръ. Ако майката и бащата нѣматъ високо съзнание за своята роль въ живота, и децата, които родятъ, ще приличатъ на тѣхъ. Обикновено децата приличатъ на родителитѣ си. Въ рѣдки случаи тѣ не приличатъ на тѣхъ. Запримѣръ, Каинъ не приличаше на баща си. Адамъ бѣше кротъкъ, добъръ човѣкъ. Той бѣше вегетарианецъ, не ядѣше месо. Синоветѣ му, особено Каинъ, бѣше жестокъ, грубъ човѣкъ. За нищо и никакво той уби брата си. Отъ завистъ къмъ него той го уби. Какво е виновенъ Авелъ, че димътъ на Каиновата жертва не възлизалъ нагоре, а пълзѣлъ по земята? Сжщата причина внася раздори и въ семействата, между мжжа и жената. И тѣ спорятъ, негодуватъ, сърдятъ се, защо димътъ отъ жертвеника на одного отъ

тѣхъ отива нагоре, а на другия — надолу. Този споръ не разрешава въпроситѣ. Майката и бащата трѣбва да родятъ такива деца, които да бждатъ въ услуга на семейството си, на обществото, както и на цѣлото човѣчество. Свѣтътъ се нуждае отъ благородни и възвишени души. Днесъ свѣтътъ е пѣленъ съ готовановци, които очакватъ да дойде Царството Божие на земята, да ядатъ и пиятъ, да се удоволствуватъ. Земята е училище, а не мѣсто за удоволствия. Не съзнава ли това, човѣкъ е изложенъ на редъ страдания и противоречия. Всѣко удоволствие води следъ себе си наказание. — Нали трѣбва да се живѣе? — Животъ и удоволствие сж две различни нѣща. Не може да кажемъ, че човѣкъ живѣе, ако мисли само за удоволствия. Сжщо така не можемъ да наречемъ майка онази, която ражда престѣпници. Жена, която ражда престѣпници, ние наричаме кърмилница на злото и престѣпленieto, а не майка. Жената трѣбва да бжде майка, да ражда добри синове и дѣщери. Майката трѣбва да ражда възвишени души, които да оправдаятъ идването си на земята. Само такива жени наричаме майки. Можете ли да наречете изворъ онзи източникъ на вода, отъ който извира мжтна, нечиста течность? Изворъ наричаме онова, отъ което извира чиста, кристална вода.

Бждещето семейство ще се различава коренно отъ днешното. Майката ще бжде на лице, а бащата ще бжде далечъ отъ семейството

си. Той ще се явява по единъ пжтъ въ месеца, като гостъ, като приятелъ. Децата ще гледатъ на него като на тѣхенъ приятелъ. Като дохожда между тѣхъ, той ще имъ носи нѣщо ново. Тѣ ще го очакватъ съ радостъ и нетърпение. Стане ли въпросъ за баща имъ, тѣ ще иматъ въ душата си свещенъ образъ за него, безъ да го познаватъ. Като не го познаватъ, тѣ ще се стремятъ къмъ него, ще чувствуватъ желание да го видятъ, но и като го видятъ, пакъ нѣма да знаятъ, че този, когото наричатъ свой приятелъ, е тѣхенъ баща. Това, именно, създава въ тѣхъ импулъсъ въ живота. Майката пкъ, която е въ постояненъ контактъ съ децата си, ще се ползува съ голѣмъ авторитетъ между тѣхъ. Майката трѣбва да роди най-много две деца, съ високи качества и способности, а не да роди нѣколко деца, между които да излѣзе Каинъ, престѣпникъ-синъ. Роди ли синъ като Каина, майката не само, че не може да се подигне, но ще остане назадъ въ развитието си. Бждещитѣ синове и дъщери ще почитатъ майка си, нѣма да бждатъ като сегашнитѣ. Много отъ съвременнитѣ синове и дъщери казватъ на родителитѣ си: Щомъ сте ни родили, вие сте длѣжни да ни подържате. Бждещитѣ синове и дъщери, като сжщества отъ високо развитие, малко ще учатъ и много ще знаятъ. Тѣ ще помагатъ на родителитѣ си, ще работятъ заедно съ тѣхъ.

Днесъ всички хора изучаватъ числата, но не влизатъ въ тѣхния дълбокъ, вжтрешенъ

смисль, както ще ги изучаватъ въ бждеще. Днесъ всѣки работи съ числата. извършва различни действия съ тѣхъ, но какво е значението на тия числа, не знае. Запримѣръ, единицата представя личността, т. е. човѣкъ, който живѣе въ личния си животъ. Като прибавите къмъ първата единица още една, получавате числото две. което представя женски принципъ. Влѣзете ли въ това число, вие се натъквате на известно противоречие, на борба, която се разрешава само съ числото четири. Въ своята школа Питагоръ е дошълъ до числото четири. По-горе отъ числото четири той не е отишълъ. Докато е самъ, човѣкъ лесно изпада въ противоречия, но щомъ го посети нѣкой приятелъ, противоречието му постепенно изчезва. Това се забелязва, както въ децата, така и между възрастнитѣ. Докато е самъ, детето се инати, не иска да работи, нито да учи. Щомъ му дойде нѣкое другарче, въ него се заражда желание за работа. И дветѣ заедно започватъ да работятъ. Такива приятели човѣкъ може да намѣри вънъ и вътре въ себе си. Всѣка клетка въ човѣка е неговъ добъръ другаръ. Клеткитѣ сж микроскопически, но разумни сжщества. Човѣкъ може да се разговаря съ тѣхъ, като съ разумни хора. Не постъпва ли съ тѣхъ, както трѣбва, той ги излага на голѣми опасности. За да не пострадатъ, тѣ се обявяватъ противъ него, докато единъ день го напуснатъ. Обаче, това е неестественъ процесъ. Като познава естеството на клеткитѣ, човѣкъ

трѣбва да си създава приятели отъ тѣхъ, за да избѣгне противоречията, на които се натѣква.

Като изучавате човѣка и неговитѣ прояви, вие дохождате до разбиране на това, че азъ-тъ не е изразъ на човѣшката мисль, нито съзнанието му е изразъ на неговитѣ чувства. Значи, нито азъ-тъ създава мисльта, нито съзнанието създава чувствата. Мислитѣ и чувствата на човѣка иматъ свой специфиченъ произходъ. Запримѣръ, единъ старъ човѣкъ върви по улицата, подпира се съ тояжка и мисли за онзи свѣтъ. Срещу него иде млада, красива мома. Изведнѣжъ сърдцето му трепва, и той я поглежда крадливо. Като почувствува трепването на сърдцето си, той веднага започва да се осжда, какъ е посмѣлъ да погледне красивата мома. Нѣма нищо лошо въ поглеждането на красивата мома, но той намира несѣответствие между възрастьта си и чувството, което е трепнало въ сърдцето му. Старецътъ не трѣбва да се сжди, но трѣбва да учи, да разбере, отде иде това чувство въ него. Като започне да мисли, да изучава себе си, той ще разбере, че това чувство иде отъ самата природа, която изпраща къмъ него особенъ родъ козмическа енергия. Тази енергия сжествува въ природата и отъ време на време обхваща всѣки човѣкъ, всѣко живо сжество, независимо отъ това, каква е възрастьта му. Колкото да се вглежда въ себе си, най-после човѣкъ дохожда до убеждението, че чувствата и мислитѣ сжествуватъ вънъ отъ него. Ако ги

търси въ себе си, той ще мяза на пѣтелъ, на когото подхвърлятъ житни зрънца да яде. Щомъ ги види, пѣтелътъ започва да рови съ краката си, като мисли, че той самъ ги е изровилъ. Той не подозира, че земята е доста твърда, и съ ровенето си нищо нѣма да извади отъ нея.

Следователно, не ровете въ вашата земя, въ която нѣма нищо. — Ама искамъ да изроя нѣщо. — Нѣма какво да ровишъ! Това, което търсишъ, не е заровено въ земята. То се намира въ пространството. Отъ тебе се иска само едно: да отворишъ ума и сърдцето си, да възприемашъ правилно. Като нѣматъ работа, мнозина започватъ да ровятъ върху въпроса: съществува ли Богъ, или не. Този въпросъ не се разрешава външно, но по вътрешенъ пътъ. За да си отговорите на този въпросъ, първо си задайте въпроса, съществува ли слънце, или не. За да се разреши този въпросъ, трѣбва да започнете отъ видимото къмъ невидимото. Какво забелязваме въ природата? Сутринъ слънцето изгрѣва, а вечеръ залѣзва. Като залѣзе, слънцето пакъ съществува, само че на другия край на земята, т. е. въ другото полушарие. Ако имаме лѣто, това слънце, което е залѣзло, рано сутринъта, въ четири часа, отново ще изгрѣе. Вечеръта пакъ ще залѣзе, а на другия день пакъ ще изгрѣе. — Докажи това! — Отвори часовника си и чакай да изгрѣе. Като мине опредѣленото вре-

ме, слънцето отново ще се покаже на хоризонта, съ нова свѣтлина.

Които не разбиратъ, какво става съ слънцето, защо изгрѣва и защо залѣзва, питатъ, кжде отива, отде иде и т. н. Каквито отговори да се дадатъ, това сж философски разсжждения. Важенъ е фактътъ, че слънцето изгрѣва и залѣзва. Този фактъ е интересенъ за всѣки, който пита, сжществува ли Богъ, или не; чрезъ него той може да си обясни, защо едни хора вѣрватъ въ сжществуването на Бога, а други не вѣрватъ. Ония, които вѣрватъ, живѣятъ въ фазата, когато слънцето изгрѣва. Които не вѣрватъ, тѣ живѣятъ въ залѣза на слънцето, т. е. въ нощта. Щомъ слънцето изгрѣе, тѣ иматъ вече представа за него. Мнозина си представятъ Бога като човѣкъ. Богъ не е въ човѣшка форма. Той не може да прилича на своитѣ създания. Грънчарьтъ прилича ли на гърнето? Коларьтъ прилича ли на колата си? Женага, която тъче, прилича ли на платното? Следователно, говоримъ ли за Бога, ние ще имаме за Него неограничена идея, вънъ отъ всѣкаква позната за насъ форма. Какво е въ сжщностъ Богъ, това ще остане за винаги една отъ великитѣ тайни на Битието. Да искате да опредѣлите, какво нѣщо е Богъ, това значи, да бждете по-голѣми отъ Него. Това е невъзможно. Богъ всѣкога ще остане една неопредѣлена величина за насъ, следователно, и по-голѣма и неограничена.

Като не могат да си отговорятъ на въпроса, какво представя Богъ, хората отправятъ вниманието си къмъ въпроса за бъдещето общество, за неговия строй. Бъдещето общество ще следва строя на онова общество, което съществува вече. То е обществото на светиитѣ, на напредналитѣ същества, на ангелитѣ и арахангелитѣ. Обществото на тия същества почива на пълна хармония. Тѣ живѣятъ въ взаимно разбирателство помежду си. Като искатъ да се освободятъ отъ противоречията, хората на новитѣ вѣрвания работятъ за създаване на нова религия. Добре е да се създаде нова религия, но тя не трѣбва да внася споръ между членоветѣ. Започнатъ ли да спорятъ помежду си, кжде е истината, тѣ сж на кривъ пътъ. Истината е неограничена. Никаква религия, никаква форма не може да я включи. Днесъ православнитѣ, католицитѣ, протестантитѣ спорятъ, кои сж на правата страна. Който счита себе си за правъ, той трѣбва да живѣе като светия. Ако православнитѣ сж на правата страна, тѣ би трѣбвало да живѣятъ като светии, но не е така. Днесъ и православни, и католици, и протестанти спорятъ за нищо и никакво: кой седналъ на първо мѣсто, кой билъ повече почитанъ и уважаванъ. Ако членоветѣ на едно общество, или на една религия сж прави въ разбиранията си, тѣ биха могли да се смаятъ толкова, че всички да седнатъ на единъ столъ. Религиознитѣ, хората на различнитѣ общества спорятъ още и за яденето,

кой ялъ повече и кой — по-малко. Природата дава изобилно храна. Тя може да отгледа не само тия сжщества, които днесъ живѣятъ, но и още толкова. Злото не е въ недоимъка на храната, но въ неправилното ѝ разпредѣляне. Когато спороветѣ между хората престанатъ, когато благата на природата се разпредѣлятъ равномерно между тѣхъ, тогава ще настѣпи истинско приятелство между слуга и господарь, между последния служителъ и патриарха. Когато отношенията на хората се поставятъ на база на приятелство, свѣтътъ ще се оправи.

Защо иде смъртъта между хората? Защото не разбиратъ Великия Божи законъ и не Му се подчиняватъ. Каквито блага да получаватъ, тѣ все сж недоволни, все повече искатъ. Но вмѣсто да получатъ това, което искатъ, смъртъта дохожда да ги вземе. И следъ това хората се утешаватъ, че туй, което не сж получили на земята, ще го получатъ на небето. Тѣ сж на кривъ пжтъ. Невъзможно е да се отдаде почитание и уважение на човѣкъ, който на земята не е билъ почитанъ. Невъзможно е да благува на небето онзи човѣкъ, който на земята е разплаквалъ бедни вдовици и сирачета, който е онеправдалъ брата си. Видятъ ли на небето, че такъвъ човѣкъ иде, тѣ веднага взиматъ мѣрки, да не го допуснатъ между възвишенитѣ сжщества. Невъзможно е човѣкъ да е живѣлъ зле на земята, а на онзи свѣтъ да бжде добре. Мѣстото не измѣня условията на живота. Положението, което човѣкъ заема, се

опредѣля до известна степенъ отъ съзнанието.

Кога ще се оправи свѣтътъ? Свѣтътъ ще се оправи, когато хората научатъ закона на смаляването. Този законъ е основа на приятелството. Смаляването подразбира раздробяване. При този законъ цѣлото, т. е. единицата се раздробява на малки части, наречени дроби. Ако единицата не би могла да се раздробява, нещастieto щѣше да остане за винаги въ свѣта. Значи, дробитѣ представятъ методъ за изправяне на погрѣшкитѣ, за спасяване отъ нещастия. Представете си, че на гърба на единъ човѣкъ сж закачени 50 куки, на всѣка отъ които виси по единъ килограмъ злато. Този човѣкъ е доволенъ, че е осигурилъ животътъ си. По едно време той пада въ морето, дето е осжденъ на потъване. Докато цѣлото тегло е на гърба му, той ще види дъното на морето. Какво трѣбва да прави, за да се спаси? Той трѣбва да приложи закона на смаляването, на раздробяването: цѣлата единица да я раздоби. Той трѣбва бързо да откачва кука следъ кука отъ гърба си и да ги хвърля въ водата, докато дойде до уравновесяване на стоеото тегло съ това на водата. Щомъ дойде до това тегло, той ще се задържи надъ водата и ще се спаси.

Следователно, искате ли да излѣзете отъ относителното разбиране на живота и да влѣзете въ абсолютното, вие трѣбва да изхвърлите всичко излишно отъ себе си. Остане ли излишното въ душата ви, то произвежда споръ и

противоречия. Който спори за правата си, той воюва. Който воюва, той не е на правата страна. Като воюва, той ще излѣзе съ счупенъ кракъ, съ счупена рѣка или глава, и въпроситѣ пакъ оставатъ неразрешени. Природата е дала право на човѣка да разрешава най-малкитѣ мжчно-тии. Тѣ се разрешаватъ безъ война и съ най-малко разходи. За голѣмитѣ въпроси тя има грижата.

Човѣкъ трѣбва да си зададе въпроса: майка ли е, баща ли е, или синъ. Ако е майка, тя ще бѣде господарка въ дома. Като разумна и добра господарка, синътъ и дъщерята ще изпълняватъ съветитѣ ѝ безъ никакво противоречие. А бащата ще бѣде настрана и ще дохожда само по единъ пѣтъ въ месеца, като приятелъ на дома, който ще носи нѣщо ново съ себе си. Не пренебрегвайте малкитѣ величини, защото въ тѣхъ се крие такова богатство, каквото и въ голѣмитѣ. Представете си, че нѣщо отвѣтре ви казва да станете въ четири часа сутринята, да се помолите, да помогнете малко на жена си. Вие лежите и не се подавате на този гласъ. Не само това, но даже намирате, че е безсмислено да ставате толкова рано да мръзнете. Обаче, като не изпълните това, което ви се подшушва, цѣлиятъ день сте недоволни отъ себе си. Кажете ли ви нѣкой да станете рано, не отлагайте, веднага станете. Отде знаете, може би въ този часъ да дойде нѣкой отвънъ и да ви донесе една голѣма сума. — Ама защо трѣбва да стана

толкова рано? — Стани и после разсждавай. Стани, вземи торбата съ паритѣ и после мисли, какъ ще ги разпредѣлишъ. Всѣко послушание отъ страна на ученика носи въ себе си малка или голѣма торба съ нѣкакво благо. Не се отказвайте отъ благо, което ви се предлага.

Като ученици, вие трѣбва да съградите въ себе си истинска представа за семейството. Ако майката и бащата не внесатъ въ душата на детето свещенъ образъ за Бога, тѣ не сж изпълнили своето предназначение, както трѣбва. Децата трѣбва да запазятъ въ душата си свещенъ образъ за майка си и за баща си, като замѣстници на Бога. Въ сжщность така ли е? Много синове и дъщери очакватъ родителитѣ имъ по-скоро да си заминатъ за онзи свѣтъ, да ги наследятъ. Слушате нѣкой синъ или нѣкоя дъщеря да казватъ: Време е вече старитѣ да си отидатъ на онзи свѣтъ. Казватъ ли така за майка си и за баща си, тѣ не сж истински майка и баща.

Първото нѣщо, къмъ което трѣбва да се стремите, е да подигнете чувството къмъ майката и бащата на онзи уровень, на който сж били нѣкога. Каквото да правите, както да се отнасяте къмъ майка си и баща си, тѣ сжществуватъ въ васъ на всѣко време. Каквото да прави, човѣкъ не може да се освободи отъ майка си и отъ баща си. Тѣ сжществуватъ въ самия него. Майката символизира любовта, а бащата — мъдростта. Следовател-

но, човѣкъ трѣбва да има свещенъ образъ за любовта и за мъдростта. Спомни ли си за майка си и за баща си, той трѣбва да забрави всички неволи и страдания, да се освободи отъ всички скърби и недоволства. Ако не може да се освободи отъ мъжнотиитѣ си и да се зарадва, или баща му и майка му не сж това, което трѣбва да бждатъ, или той не ги е разбралъ. Това сж новитѣ вѣяния, къмъ реализирането на които човѣкъ трѣбва да се стреми.

Сегашниятъ животъ на хората е преходна фаза къмъ съвършения животъ, който постепенно настѣпва. Ако и въ бждеще хората прилагатъ сегашния редъ и порядъкъ на нѣщата, ако и въ бждеще създаватъ семейства като сегашнитѣ, това е губене на време. Това могатъ да правятъ и невежитѣ, но разумнитѣ хора на бждещата раса, на новитѣ течения се отказватъ да раждатъ деца като Каина. Децата на новитѣ хора трѣбва да се отличаватъ съ чистота и светостъ. Дойде ли едно такова дете въ нѣкой домъ, то трѣбва да носи благословение, както за дома си, така и за своитѣ близни.

Разправятъ единъ интересенъ случай отъ живота на Христа. Бащата на Исуса билъ добъръ дърводелецъ. Отъ царския дворъ му била дадена една доста мъчна работа, която трѣбвало въ скоро време да свърши. Макаръ и опитенъ, той се натъкналъ на известна мъжнотия, съ която не могълъ да се справи за

времето, което му било дадено. Като минавалъ покрай баща си и видѣлъ затруднението му, Исусъ се приближилъ и започналъ да работи. Въ кратко време той направилъ това, което бащата за повече време не могълъ да направи. Отъ този моментъ бащата започналъ да гледа на сина си съ по-голѣмо уважение. Той разбралъ, че синътъ му носи въ себе си особени дарби и способности. Наистина, щомъ слиза отъ свѣта на любовта, човѣкъ носи благоговение за човѣчеството.

И тъй, искате ли да придобиете знание, не го очаквайте отъ обикновенитѣ хора, нито отъ окръжаващата срѣда. Ако може нѣкой да ви даде знание, т. е. да отвори пѣтя на знанието къмъ васъ, това сж сжществата отъ възвишения свѣтъ. Затова е казано, че знанието иде отгоре — отъ слънцето и отъ звездитѣ. Казано е въ Битието: „И създаде Богъ небето и земята; земята бѣше неустроена и пуста. И Духъ Божи се носѣше надъ бездната“. Материалитѣ, които бѣха нужни за съграждане на земята, се носѣха отдалечъ нѣкъде. И до днесъ още земята не е свършена; всѣки день се прибавя къмъ нея по нѣщо ново. Всѣка епоха носи съ себе си нѣщо ново, което преустройва земята, дава ѝ новъ видъ, ново направление. Новъ животъ трѣбва да се приложи на земята. Ако новото не се приложи, животътъ ще си остане такъвъ, какъвто е билъ досега. Новиятъ животъ, обаче, ще измѣни

формитѣ, като внесе въ тѣхъ Божествена красота и сила.

Помнете следното: прилагате ли Великия Божи законъ въ живота си доброволно, безъ никакво насилие, вие първи ще се ползувате. Вие трѣбва да приложите този законъ доброволно, безъ никакво насилие. Приложите ли го така, вие ще изразходвате малко енергия. Защо? Понеже съпротивлението е малко. Колкото по-малко е съпротивлението, толкова по-малко енергия се изразходва. Като знаете това, вие можете да си обясните, защо е допуснатъ грѣхътъ. Ако направи опитъ да ограничи грѣха и злото, невидимиятъ свѣтъ ще изразходва повече енергия, отколкото като ги остави да се проявятъ. Като допусчатъ злото и грѣха въ живота, разумнитѣ същества използватъ тѣхнитѣ енергии за добро. Ако се противи на злото и на грѣха, човѣкъ непременно ще се зарази отъ него. За да не се зарази, той трѣбва да се справя съ него по пжтя на най-малкото съпротивление. Срещнете ли злото, проявено въ нѣкаква форма, не говорете лошо за него. Поздравете го и продължете пжтя си. Чуе ли ви, че говорите лошо за него, то ще се раздразни и ще търси начинъ да ви отмъсти.

Единъ день, когато съветътъ на боговетѣ се събралъ на съвещание, поканили и дяволътъ да даде мнението си по различнитѣ въпроси, които били поставени на разискване. Богъ се обърналъ къмъ дявола съ думитѣ: „Позна-

вашъ ли моя рабъ Иовъ? Като него нѣма подобенъ на земята.“ — Вѣрни сж думитѣ Ти, отговорилъ дяволътъ. Иовъ е добъръ, праведенъ, понеже е поставенъ при добри условия. Той има на разположение камили, говеда, овце, ниви, лозя, добри синове и дъщери. Който да би билъ на негово мѣсто, нѣмаше да бжде по-лошъ отъ него. Опитай се да му отнемешъ всичко това и тогава ще го познаешъ. Остави на мене, азъ да го изпитамъ. Богъ предостави тази работа на дявола. Наистина, Иовъ бѣше поставенъ на голѣми изпитания. Той изгуби всичко, което имаше. Като издържа изпита си, всичко му се върна отново.

Какво представя дяволътъ? Той е единъ отъ главнитѣ членове на изпитната комисия, предъ която се явяватъ всички хора. Помнете, че всѣки моментъ и вие се намирате предъ тази изпитна комисия. Следователно, не говорете лошо по адресъ на дявола. Какви сж неговитѣ качества, това не е ваша работа. Негова задача е да ви изпита, да ви прекара презъ сериозни изпити и тогава да ви пусне готови въ живота. Каквито максими да има, човѣкъ трѣбва да ги приложи въ живота си. Щомъ ги приложи, той прѣвъ ще се ползува отъ тѣхъ. Човѣкъ трѣбва да бжде готовъ да прилага, а не само да събира знания, които могатъ да се наслоятъ въ съзнанието му и да го обременятъ. Малкото, което ви се дава, трѣбва разумно да го използвате и да бждете благодарни отъ него. Можете ли да използвате

малкото, което ви се дава, ще използвате и голѣмитѣ опитности и знания. Когато бждете готови, ще ви дадатъ свободенъ билетъ да се разходите по всички планети. Това става по особенъ начинъ, съ специална колесница. Като се върнете отново на земята, хората ще ви посрещнатъ съ голѣми почести. Вие ще носите нѣкѣде на главата, или на лицето си особенъ белегъ, по който ще се познава, че сте ходили по другитѣ планети, като Мойсей, който слизаше отъ планината и носѣше нѣщо съ себе си. Когато слѣзе отъ планината, т. е. отъ небето, Мойсей носѣше нѣщо особено съ себе си — белегъ за отиването му на небето.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

•

24. Лекция отъ Учителя, държана на
5 февруарий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Съчетание на числата

Размишление върху „пътът на разумния живот“.

Чете се темата: „Отличителни черти на живия и на умиращия човек.“

Като пишете нѣкоя тема, вие се стремите да изнесете нѣщо научно. Като пише върху известенъ въпросъ, преди всичко човекъ трѣбва да има ясна представа за това, което пише. Запримѣръ, преди да изнесе разликата между мъртвия и живия, човекъ трѣбва да има ясна представа, какво нѣщо е смъртта и какво — животътъ. Първоначално смъртта е съществувала въ Битието като една възможность, безъ да се прояви. Смъртта излиза отъ живота. Като живѣе и грѣши, човекъ дава възможность на смъртта да се прояви. Следователно, дето има животъ, тамъ има и смъртъ. Но обратното не можемъ да кажемъ: дето има смъртъ, тамъ има и животъ. Това е невъзможно. Животътъ може да роди смъртта, но смъртта никога не може да роди живота. Това е опитано и въ него нѣма никакво изключение. Единъ принципъ е вѣренъ, не само когато се докаже теоретически, но и когато се приложи въ живота. Когато изучава законитѣ и принципитѣ, съ които природата си служи, човекъ не трѣбва да се задоволява

само съ теоретическото имъ познаване, но и съ методитѣ на тѣхното прилагане. Запримѣрь, хората изучаватъ числата, работятъ съ тѣхъ, но не познаватъ тѣхния вътрешенъ смисълъ. Числата представятъ богата почва, но разумниятъ човѣкъ трѣбва да обработи тази почва, за да не даде бодили и тръне. Числата играятъ важна роль при изграждане на човѣшкия характеръ. Хора, които работятъ съзнателно съ числата 2, 5 и 8, сж богати. Числата 3, 6 и 9 създаватъ голѣми неприятности на човѣка. Всички хора се страхуватъ отъ числото 13. Дойдатъ ли до гова число, тѣ бѣгатъ далечъ отъ него. Ако огъ 13 извадите 3, остава числото 10, което не е опасно. Значи, тройката е правила числото 13 опасно. Числото 11 е разумно число. Ако разуменъ човѣкъ отиде съ това число при Бога, ще получи голѣмо благословение; ако неразуменъ човѣкъ отиде съ това число при Бога, отново ще го пратятъ на земята да учи. Числото 14 е число на жертва, на даване. Срещне ли нѣкой скжперникъ, то го хваща за врата, разтърсва го и го заставя да дава. Числото 14 не позволява на хората да турятъ бентове на богатата, на които е опредѣлено да се раздаватъ. Числото 17 е трезво, то обича хора, които разсжждаватъ. Срещне ли хора, които не разсжждаватъ, това число имъ причинява голѣми нещастия, съ цель да започнатъ да мислятъ върху всичко, което предприематъ. Въ числата 12, 15 и 18 имате единица, свързана съ числата 2, 5 и 8.

Последнитѣ числа 2, 5 и 8 сж отрицателни. Тѣ обещаватъ много, но малко изпълняватъ. Като се натѣкнете на отрицателни числа, вие трѣбва да ги превръщате, да ги впрѣгате на работа. Запримѣрь, знаете ли, какъ можете да превърнете числата 12, 15 и 18 въ 21, 51 и 81? Не е лесна работа да впрѣга човѣкъ числата на работа.

Числата играятъ важна роль въ човѣшкия организъмъ. Нѣма удѣ въ организма на човѣка, който да не е построенъ върху известно съчетание на числа. Запримѣрь, дали е хармонично устроена главата, или не, сждимъ по съчетанието на числата, които получаваме при измѣрването ѝ. По числата сждимъ още и за трудноститѣ, презъ които даденъ човѣкъ е миналъ. Ако човѣкъ е билъ поставенъ при голѣми мжнотии и трудности и се е борилъ да ги преодолѣе, напрѣчниятъ диаметъръ на главата му е голѣмъ. Ако единъ човѣкъ съ широка глава поставите при благоприятни условия на живота, нищо нѣма да излѣзе отъ него. Той ще се предаде на широкъ, разпуснатъ животъ. Поставите ли го при неблагоприятни условия, отъ него човѣкъ ще излѣзе. Чрезъ неблагоприятнитѣ условия енергията, която се намира въ задната частъ на главата, ще мине отпредъ, къмъ челото и ще помогне за развиване на умственитѣ способности. Има редъ научни методи, чрезъ които човѣкъ може да си създаде тѣло, глава, ржце, крака, каквито иска. Обаче, това могатъ

да направятъ майката и бащата, преди още да е дошло детето на земята. Човѣкъ може да се оформи и следъ раждането си, но по-мъчно. За това се изискватъ голѣми знания. Веднѣжъ слѣзълъ въ гжстата материя, условията сж вече по-трудни, нужни сж чукъ и наковалня, т. е. голѣми страдания.

Съвременнитѣ хора сж предоставили своето изправяне на природата. Като методъ за тѣхното изправяне природата е избрала огъня. Въ миналото природата си е служила съ вода. Тя е избрала потопа като методъ за изправяне на хората. Днесъ тѣ сж станали толкова твърди, че никаква вода не помага. Днесъ само огънятъ може да ги изправи. Енергията, която действува въ природата, е огънь, който пече хората. Нервността на съвременнитѣ хора се дължи отчасти на огъня, презъ който минаватъ. Мнозина се оплакватъ, че нѣщо ги пече. Това е огънятъ, презъ който минаватъ. Като се намѣрятъ въ известни затруднения, хората отричатъ всичко и дохождатъ до заключение, че животътъ нѣма смисълъ, че всичко седи въ яденето и пиенето. Обаче, видятъ ли, че животътъ имъ е застрашенъ, веднага започватъ да викатъ, да търсятъ помощъ. Ако, наистина, смисълътъ на живота е само въ ядене и пиене, защо искатъ да запазятъ този животъ, който нѣма никакъвъ смисълъ? Не, смисълътъ на живота не е само въ ядене и пиене. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да яде и да пие, но важно е, каква храна да

употрѣблява. Всѣки човѣкъ трѣбва да употрѣблява такава храна, която съответствува на неговия организъмъ. Много хора ядатъ месо, но страдатъ. Това показва, че месото не подхожда на тѣхния организъмъ. Въ такъвъ случай, тѣ трѣбва да намѣрятъ, коя храна съответствува на тѣхния организъмъ и нея да употрѣбляватъ. Ако нѣкой прави насилие надъ организма си и употрѣблява храна, каквато му даватъ, той върши престѣпление. Не само това, но човѣкъ трѣбва да се изучава, да знае, ако се храни съ месо, какво месо, именно, отговаря на неговия организъмъ: говеждо, овче, свинско, козе и т. н. Нѣкои актьори, които трѣбвало да играятъ нѣкаква любовна сцена, преди да се явятъ на сцената, два-три месеца наредъ сж употрѣблявали овче месо. Крайно безстрашни хора пѣкъ сж употрѣблявали заешко месо, за да познаятъ, какво нѣщо е страхъ. Хора, които искатъ да живѣятъ много години, сж употрѣблявали козе месо. Оттукъ можемъ да извадимъ заключението, че всѣка храна съдържа известни елементи въ себе си, които се предаватъ на онзи, който я употрѣблява. Това сж твърдения, които сж извадени отъ опити, но тѣ се нуждаятъ отъ научно доказване.

Съвременнитѣ учени изучаватъ растенията, животнитѣ, хората отъ анатомическо и физиологично гледище. Бждещитѣ учени, обаче, освенъ това изучаване, тѣ ще отидатъ по-далечъ. Тѣ ще изучатъ строежа на растенията и животнитѣ въ математическо и геометриче-

ско отношение, въ плоскости и линии отъ една страна и въ числа — отъ друга. Тѣ ще се интересуватъ да намѣрятъ, при какви плоскости и линии, при какви числа, какви енергии действуватъ. Тѣ нѣма да се интересуватъ само отъ материята на тѣлата, но и отъ енергията, която действува въ тѣхъ. Намѣрено е, че различнитѣ елементи внасятъ различни енергии въ организъма. Запримѣръ, златото внася единъ видъ енергия, среброто — другъ видъ, а желѣзото — трети видъ. Оттукъ можемъ да кажемъ, че хората се различаватъ споредъ различнитѣ видове материя и енергия, както и отъ различното имъ количество.

Това сж научни въпроси, които днесъ не могатъ да се разрешатъ, но поне заставятъ човѣка да мисли. Като мисли върху редъ явления, човѣкъ се натѣква на особени факти въ живота. Запримѣръ, той забелязва, че различнитѣ хора обичатъ различни животни. Едни хора обичатъ кучета, други — котки, трети — коне, четвърти — крави и т. н. Коя е причината, че всѣки човѣкъ отправя обичта си къмъ специални животни? Това се дължи на енергиитѣ, които различнитѣ животни съдържатъ въ себе си. Значи, между енергията на даденъ човѣкъ и любимото отъ него животно има известно съответствие, или допълване. Оттамъ човѣкъ предава обичта си и къмъ своитѣ подобни. Нѣкой обича нѣкого, понеже прилича на конь: спретнатъ, високъ, пѣргавъ. Другъ обича нѣкого, защото прилича на куче по

ние. Съ това се обясняват престъпленията и грѣшките, които вършатъ. Тѣ сж резултатъ на атаквистически състояния. Попадне ли въ една по-низка фаза на развитие отъ тази, въ която днесъ се намира, каквото да говорите на човѣка, както да му проповѣдвате, той ще извърши нѣкаква погрѣшка, ще постѣпи споредъ своя моралъ. Намѣри ли се предъ отворена каса, той веднага ще се изложи на изкушението да бръкне вътре. Безъ голѣма борба и колебание той бърка въ касата, изважда една сума и се оправдава съ думитѣ: И азъ трѣбва да живѣя. Въ това отношение той е подобенъ на гжсеница. Турете една копринена буба на черничевъ листъ и кажете ѝ да не яде отъ него. Безъ никакво колебание, тя ще се нахвърли на листа и спокойно ще започне да яде. Има ли законъ въ природата, който да ограничава постѣпката на бубата, или на човѣка, който се е намѣрилъ предъ отворена каса? Такъвъ законъ въ природата не съществува. Тя не ограничава нито гжсеницата да яде листа, нито човѣка, който бърка въ чужда каса. Обаче, човѣшкитѣ закони ограничаватъ гжсеницитѣ, които нападатъ листата на дърветата, както и хората, които бъркатъ въ чужди каси.

Човѣшкиятъ животъ е послѣдствие на нѣщо и води следъ себе си друго послѣдствие. Следователно, докато не се освободи отъ условията на гжсеницата, човѣкъ не може да мине въ живота на пеперудата. За та-

зи целъ той трѣбва да работи върху себе си, да превъзмогне една форма и да мине въ друга, по-висока отъ нея. Човѣкъ прилага редъ възпитателни методи върху себе си, но въпрѣки това, все още не може да дойде до познаване на истината. При възпитанието и самовъзпитанието човѣкъ трѣбва да се ръководи отъ правилото: благого, къмъ което то се стреми, да бжде благо и за неговия блий женъ. Тогава, при каквито трудности да се натѣква за постигане на известно благо, и другитѣ хора ще иматъ сила да го следватъ, защото виждатъ, че и той самъ се натѣква на изпитания и мъжнотии.

Казано е въ Писанието: „Повѣрвай въ Господа Исуса Христа и ще бждешъ спасенъ ти и дома ти.“ Мъжното е, какъ да повѣрва човѣкъ. Това положение е подобно на уморения и жаденъ пѣтникъ, който иска да пие вода, а хората около него му казватъ да отиде на три-четири километра нагоре, дето ще намѣри чиста, планинска вода. Той пита, какъ да отиде. Като си почине малко, ще отиде. Той знае, какъ да отиде, но като задава въпроса, какъ да отиде, има друга мисълъ предъ видъ. Той иска да каже: Какъ да отиде, като съмъ уморенъ много. Той мисли, че като е уморенъ и отслабналъ, нѣма да може да се справи съ мъжнотииѣ, които ще срещне на пътя си.

Днесъ всичкитѣ хора се нуждаятъ отъ една основна мисълъ, съ която да се справятъ.

при всички случаи въ живота си. Иматъ ли такава мисълъ, тя ще имъ дава импулсъ да се справятъ съ всички мъчности. Нѣкои хора лесно се справятъ съ мъчнотиитѣ си, а други — мъчно. Запримѣрь, циганитѣ се справятъ доста лесно съ мъчнотиитѣ си. Тѣ сж привикнали да просятъ и, колкото да ги пждятъ, тѣ ходятъ отъ кжща на кжща и си казватъ: Говорете, колкото искате, само хлѣбъ ни дайте. Наистина, този методъ не е правиленъ, но все таки тѣ си служатъ съ него и донѣкжде успѣватъ. Ако нѣкой благородникъ бжде поставенъ въ положението на циганката, да проси, щомъ го изпждятъ отъ една кжща, на втора нѣма да посмѣе да похлопа. Той счита просията за нѣщо срамно, недостойно за човѣка. Циганката не гледа на просията като на недостойно нѣщо. Има случаи въ живота, които заставятъ и благородника да преодолѣе срама и да тръгне отъ кжща на кжща да проси. Кое е заставило циганката да изгуби срама си и да проси? Ще кажете, че сиромашията е заставила хората да просятъ. Сиромашията сама ли иде при човѣка, или човѣкъ я поканилъ?

Едно трѣбва да се знае: човѣкъ не се ражда нито сиромыхъ, нито богатъ. Той отпосле става богатъ или сиромыхъ. Като не може да се справи съ сиромашията, сиромыхътъ отива при богатия. Какъ трѣбва да постѣпва богатиятъ? Ако е изворъ, богатиятъ трѣбва да тече — никаква друга философия. При това, той трѣбва да тече толкова, колкото извира. Ако е

щерна, той може да даде толкова, колкото вода събира. Тя съдържа само известно количество вода. Щомъ и последната кофа вода излѣзе навънъ, щерната престава да дава. Сжщевременно, водата на щерната не може да бжде толкова прѣсна и свежа, както водата на извора. Слушате нѣкой да казва, че човѣкъ трѣбва да бжде всѣкога разположенъ. Ако си изворъ, ще бждешъ всѣкога разположенъ, ще пѣшъ, отдалечъ да те чуватъ. Ако си щерна, ще бждешъ тихъ и спокоенъ, безъ особено разположение на духа. И ученицитѣ въ училищата биватъ тихи като щерната, или пѣргави и подвижни като извора. Кажете ли човѣкъ, че иска да бжде тихъ, подразбирамъ тихъ като щерна. Красивъ е животътъ и на щерната, но за предпочитане е животътъ на извора, който постоянно блика, напоява треви, растения и дървета, уталожва жажда на уморени и жадни пѣтници, оросява голѣмо пространство около себе си.

Съвременнитѣ хора говорятъ за права мисль, за красива обхода. Какви сж формитѣ на правата мисль и на красивата обхода, мжно може да се каже. Тѣ се познаватъ отъ резултатитѣ. Правата мисль внася миръ, тя разрешава противоречията. Красивата обхода пѣкъ хармонизира нѣщата. Всѣки народъ, всѣки човѣкъ има специфична обхода. Като дойдете до животнитѣ, и тѣ иматъ обхода. Когато двама души се срещнатъ, какво трѣбва да си кажатъ? Ако сж свѣтски хора, тѣ ще се запитатъ, какво правятъ, какъ сж домашнитѣ имъ

и т. н. Ако въ една тъмна гора срещнете пжтникъ, който е объркалъ пжтя си, какво трѣбва да му кажете? Каквото да му говорите, нищо не помага. Той не знае пжтя, пѣкъ и нищо не вижда. Единственото нѣщо, съ което можете да му помогнете, е да запалите фенерчето си и да освѣтите пжтя му. Следователно, истинска и красива обхода е тази, при която можете да освѣтите пжтя на човѣка чрезъ своята мисълъ. Ако срещнете гладенъ човѣкъ, най-добрата обхода, която можете да проявите къмъ него, е като му дадете парче топълъ пшениченъ хлѣбъ. Жадния пѣкъ ще посрещнете съ чаша, пълна съ чиста, свежа вода. А тъй, да говорите, да се запитвате, какъ сте, какъ прекарвате, това е механическо отнасяне. Искате ли да създадете правилна обхода помежду си, обърнете се къмъ природата. Тя разполага съ естествени методи, които сж общи за всички хора и народи. Тия методи ще срещнете въ разумнитѣ отношения на хората. Разумнитѣ отношения подмладяватъ хората, разширяватъ ума и сърдцето имъ, вследствие на което тѣ се чувствуватъ вътрешно богати. Да бжде човѣкъ богатъ, това не значи да трупа богатства, да осигури старостъта си. Каква осигуровка е тази, когато човѣкъ не може вече да се движи, не вижда добре, не може да се храни? Той гледа паритѣ около себе си, но нищо не помага. Нѣкой събира пари за черни дни и се ограничава въ ядене, въ обличане, въ придобиване на знания, за да може на стари години да жи-

вѣе добре. Щомъ на младини не може да живѣе добре, на старини още повече не може да поддържа този животъ. Стариятъ е подобенъ на влюбения. Той разправя за миналото, за младостта си, за своитѣ подвизи. Срещнете ли нѣкой старъ човѣкъ, ще чуете да говори, какъвъ е билъ едно време, а какъвъ е сега. Какво е придобилъ отъ събраното богатство?

Новиятъ животъ изключва външнитѣ осигуровки. Защо? Защото човѣкъ самъ по себе си е осигуренъ. Въ него сж вложени редъ дарби и способности, които представятъ капиталъ за обработване. Обработи ли този капиталъ, човѣкъ осигурява и бждеция си животъ. Човѣкъ е дошълъ вече до положение на пеперудата, т. е. до новия животъ, който изисква новъ начинъ на хранене, на мислене, на чувствуване, на постъпване. Разликата между старото и новото е подобна на разликата между стара и нова дреха. Искане ли да облѣче нова дреха, да влѣзе въ новия животъ, човѣкъ трѣбва да съблѣче старата си дреха, да се окъпне и следъ това да облѣче нова. Облѣче ли веднѣжъ нова дреха, той не трѣбва да се връща къмъ старата. Щомъ е съблѣкълъ старата си дреха, това подразбира пълна ликвидация съ старото. Мнозина се държатъ здраво за старото, не искатъ да се откажатъ отъ него, като мислятъ че могатъ да го примирятъ съ новото. Не, старото и новото сж непримирими. На времето си старото е било на мѣсто, но днесъ то е изиграло ролята си, не е потрѣбно вече. Чо-

вѣкъ всѣки моментъ трѣбва да използва новитѣ условия, да върви напредъ. Който може да използва новитѣ условия, той ще решава задачитѣ си лесно; който не може да ги използва, той постоянно ще се натѣква на противоречия. Велика наука е да живѣе човѣкъ правилно.

Днесъ отъ всички хора се иска приложение. Не е достатѣчно човѣкъ да разбира само нѣщата, но той трѣбва да ги прилага. Нѣкой казва, че докато не види нѣщо, докато не го разбере, не може да го приложи. Въ известни случаи е така, но понѣкога виждането на нѣщата е придружено съ голѣми неприятности. Въ такъвъ случай по-добре е човѣкъ да не ги вижда. Запримѣръ, нужно ли е човѣкъ първо да опита милосърдието на хората върху себе си, а после да го приложи? Да познаешъ милосърдието на хората, това значи, да си билъ при условия, при които да го опитащъ. Кой опитва милосърдието? Слабиятъ, болниятъ, немощниятъ. Значи, ти трѣбва да си билъ слуга при жестокъ господарь, за да предизвикашъ милостта на окръжаващитѣ. Ти трѣбва да си билъ слабъ, боленъ, немощенъ, за да предизвикашъ милостта на своитѣ ближни. Не е ли по-добре въ тѣзи случаи човѣкъ да проявява милосърдието, безъ да го опитва на гърба си? Обаче, каквото да прави, човѣкъ не може да избѣгне условията да види милосърдието на хората, проявено къмъ самия него. Като живѣе, човѣкъ ще бжде и беденъ, и слабъ, и немо-

щенъ и ще види, какъ се отнасятъ хората.

Чрезъ страданията човѣкъ, отъ една страна, изучава хората, а отъ друга — възпитава себе си. Чрезъ страданията се култивиратъ добродетелитѣ. Страданието прави човѣка милосърденъ. Щомъ придобие милосърдието, страданието се оттегля. Искане ли да се освободи отъ страданието, човѣкъ трѣбва да стане милосърденъ. Единственото сръдство за освобождаване отъ страданието е милосърдието. Следователно, пита ли човѣкъ, защо страда, трѣбва да знае, че не е приложилъ този методъ, чрезъ който страданието се смекчава и бѣга. Само милосърдието е въ състояние да се справи съ страданието. Злото пъкъ се лѣкува съ доброто, но то може да се лѣкува и съ любовъ, съ милосърдие, съ истина и съ редъ още добродетели.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате силата на добродетелитѣ, да знаете, какъ и кжде да ги прилагате. По този начинъ ще си въздействувате при самовъзпитанието. Всѣка добродетель съдържа въ себе си специфиченъ видъ лжи, които действуватъ лѣчено. Отрицателнитѣ чувства, противоречивитѣ мисли сжъ така отдѣлятъ специфични лжи, които се отразяватъ вредно върху организъма. Като знаете това, вие трѣбва да бждете внимателни, да не се подавате на вредното влияние на тия лжи. Попаднете ли подъ тѣхното действие, ще си помагате съ благотворнитѣ лжи на добродетелитѣ. За да се предпази отъ разрушителното влияние на отрицателнитѣ сили въ при-

родата, човѣкъ трѣбва да има великъ моралъ, като противодѣйствуваща сила на злото. Той трѣбва да има топлина въ сърдцето си, да има любовъ къмъ всичко живо, за да може да разтопява онази твърда черупка около себе си, която отрицателното създава. Тази твърда обвивка е подобна на леда въ рѣкитѣ, въ езерата, въ моретата. Дето има ледъ, тамъ топлината е малка. Увеличи ли се топлината, ледътъ непременно ще се стопи. Човѣкъ не трѣбва да се страхува отъ отрицателнитѣ сили въ природата и отъ неблагоприятнитѣ условия въ живота, но трѣбва да бжде разуменъ да ги избѣгва. Не може ли да ги избѣгне, той трѣбва да знае, какъ да се справя съ тѣхъ. Има ненужни страдания и изпитания, които човѣкъ трѣбва да избѣгва, но има специфични страдания, които сж нужни за неговото развитие. Дойде ли такова страдание, човѣкъ трѣбва да благодари, че го е посетило. Такива страдания идатъ само по единъ пѣтъ въ живота на човѣка. Сжщото се отнася и до специфичнитѣ радости. И тѣ идатъ само по единъ пѣтъ въ живота на човѣка.

Другъ методъ за самовъзпитание е приложение на музиката и на пѣнието. Човѣкъ трѣбва да пѣе за себе си поне по половинъ часъ на день. Не пѣе ли, работитѣ му нѣма да вървятъ добре. Стари и млади — всички трѣбва да пѣете. Споредъ мене, младиятъ трѣбва повече да мисли, а стариятъ — да пѣе. Външно или вътрешно, човѣкъ трѣбва да пѣе. По-добъръ

методъ за трансформиране на състоянието отъ музиката не съществува. Дали сте неразположени, скръбни, обременени, вие трѣбва да пѣете. Безъ пѣсень човѣкъ мжчно разрешава задачи-тъ си. Една българска поговорка казва: „Кой-то пѣе, зло не мисли.“ Музиката може да стопи и най-коравата обвивка около човѣка. Тя може да се уподоби на слънцето въ живота. Човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ, да пѣе за себе си, да не мисли да се харесва на другитѣ. Човѣкъ за човѣка не може да бжде идеалъ. Всѣки трѣбва да търси своя идеалъ вънъ отъ обикновения животъ, вънъ отъ обикновенитѣ форми. Като пѣе за себе си и е доволенъ отъ своето пѣние, човѣкъ може да задоволи и своитѣ ближни. Като пѣе, човѣкъ трѣбва да мисли за своя идеалъ, за възвишеното, него да задоволи.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ новото, но живѣятъ по старъ начинъ. Тѣ искатъ да турятъ старото съдържание въ нови форми. Това е невъзможно. Новитѣ форми, които се отличаватъ съ голѣма пластичностъ, изискватъ ново съдържание. Новиятъ животъ се нуждае отъ нови разбирания, отъ новъ моралъ, отъ нови религиозни системи и убеждения. Не е само да кажете, че това е ново, а онова — старо, но трѣбва да сте ги опитали, да ги различавате добре. Нѣщата не се опредѣлятъ отъ имената имъ, отъ тѣхнитѣ външни форми, но отъ тѣхното съдържание и отъ тѣхния смисълъ. Новото не търпи никакви примѣси къмъ себе си. Облѣче ли се въ старата си

дреха, човѣкъ трѣбва да знае, че е съ стара дреха. Облѣче ли новата си дреха, и това трѣбва да знае. Но да облича старото върху новото, или новото върху старото, това не е позволено. Хората щѣли да се смѣятъ на този, който е облѣченъ съ стари дрехи. Нищо смѣшно нѣма въ старитѣ дрехи. Който е облѣченъ съ стара дреха, той е работникъ, отишълъ на нивата и на лозето да копае. Като свърши работата си, той ще облѣче новата си дреха и ще излѣзе съ нея предъ свѣта.

Каквото да се случва въ живота на човѣка, той трѣбва да се учи отъ него, да го използва за добро. Дали е богатъ или беденъ, ученъ или невежа, боленъ или здравъ, всичко е за добро. Защо нѣкой човѣкъ е богатъ, а другъ — сиромасъ? Богатиятъ представя рѣка, която тече презъ такива мѣста, че събира много притоци. Притоцитѣ увеличаватъ водата ѝ, правятъ я широка и пълноводна. Защо е така? Пжтьтъ ѝ е такъвъ. Ще дойде време, когато рѣката ще измѣни пжтя си, притоцитѣ ѝ ще я изоставятъ, и тя ще се намали, ще осиромашее. Защо е станало така? Пжтьтъ ѝ се измѣнилъ. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да мине и презъ сиромашията, и презъ богатството, да се поучава. Защо днесъ е богатъ, а на другия день сиромасъ, той трѣбва да си каже: Такава е волята Божия.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

*

26. Лекция отъ Учителя, държана на
19 февруарий. 1930 г. София. — Изгнѣвъ.

Доброто значение

Размишление.

Ще прочета 119. Псаломъ, буква К—Кофъ.

Сега, като чета този Псаломъ, разбиратъ ли го всички? Ако онзи, който е писалъ Псаломъ, е между васъ, ще го разбере ли? И той, като васъ, ще слуша и ще си каже: Какво ли е искалъ да изнесе Псалмопѣвецътъ съ този Псаломъ? Значи, Псалмопѣвецътъ е писалъ нѣщо, отъ което се ползуватъ повече другитѣ, отколкото той самъ. И портокалътъ, и лимонътъ, и ябълката сж изработили онова, което сж искали и разбирали, но други се ползуватъ отъ тѣхната работа, а не тѣ сами. Следователно, когато човѣкъ се стреми да направи нѣщо, както той разбира, въ края на краищата, други ще се ползуватъ отъ неговата работа, а не той самъ. Нѣкой иска да постигне нѣщо велико, да стане богатъ, ученъ, силенъ. Той прави редъ усилия, за да постигне това, което желае, но, въ края на краищата, други се ползуватъ отъ неговото постижение. Тѣ изяждатъ постижението му, както ядатъ плода на нѣкое дърво. Дървото само ли яде плодетѣ си? Тѣй щото, искате ли да придобиете нѣщо, ползувайте се отъ това, което е неразбрано за васъ, а разбрано за другитѣ;

ползвайте се отъ това, което е лошо за васъ, а добро за другитѣ.

Съвременниятъ човѣкъ си служи съ две мѣрки въ живота: едната мѣрка прилага къмъ себе си, а другата — къмъ окръжаващитѣ. Споредъ първата мѣрка едни нѣща сж добри, а споредъ другата — не сж добри. Съ други думи казано: това, което е добро за даденъ човѣкъ, за другъ не е добро. Или, ако нѣщо е добро за човѣка, не е добро за животнитѣ. Запримѣръ, за нѣкой човѣкъ е добре да заколи една кокошка, да я очисти, да я опече и да седне около нѣкой студентъ планински изворъ, да си хапне и пийне. Обаче, за кокошката това не е добре. Понѣкога учениятъ казва, че молитвата не е за него. Само децата, само проститѣ хора трѣбва да се молятъ. Не се минава много време, работата се обръща другояче. Учениятъ, който не признавалъ молитвата, започва да се моли. Защо се моли? Защото се е намѣрилъ въ трудно, безизходно положение. Той се моли на всички, които го ограничаватъ и измѣчватъ. Като види, че тѣ не влизатъ въ положението му, най-после той се обръща къмъ Бога. Щомъ Богъ го освободи отъ трудното положение, той измѣня вече мнението си за молитвата. Има думи, съдържанието на които за едни хора е обидно, а за други не е обидно. Ония, които се обиждатъ отъ нѣкои думи, не ги забравятъ презъ цѣлия си животъ.

Всѣка дума крие въ себе си известна сила, съ която човѣкъ трѣбва да се справя.

Ако силата, която се крие въ нѣкоя дума, е отрицателна, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да я превърне. Изкуство е, човѣкъ да знае, какъ да превръща отрицателнитѣ енергии въ положителни. Като ученици, вие трѣбва да различавате силитѣ, които сж скрити въ думитѣ. Има думи, които привидно сж приятни, сладки като захарьта, но вземете ли ги вътрешно, ако не причиняватъ вреда, поне полза не принасятъ. Запримѣрь, външно захарьта е приятна, на вкусъ сладка, но споредъ нѣкои учени, вътрешно взета, тя не храни човѣка. Значи, захарьта крие въ себе си нѣкаква лъжа. Има постѣпки, съдържанието на които е подобно на това въ захарьта. Отивате нѣкъде на гости, дето ви приематъ любезно, съ разположение. Обаче, едва мръднете кракъ да си отидете, веднага чувате задъ васъ да се говори: Защо дойде този човѣкъ да ми отнеме толкова време? Съжалявамъ за изгубеното време. Дано втори пътъ не ми дойде. Искренъ приемъ ли е този? Вие не можете да му кажете истината въ очитѣ, да знае, че сте заети, да не отнима времето ви. Понеже не можете да кажете истината въ очитѣ му, вие я казвате задъ гърба му. Това не е моралъ. Лошиятъ човѣкъ е смѣлъ, всѣкога може да каже истината въ очитѣ на човѣка.

Значи, когато казва истината, човѣкъ става лошъ. Когато обикаля истината, той е добъръ. Като отидете нѣкъде на гости и ви почерпятъ съ кафе и сладко, вие сте доволни,

казвате, че тия хора сж добри. Почерпването още не е изразъ на доброта. Това представя външно отношение, което може да има съдържание, а може да бжде и безъ съдържание. Това още не представя истинско гостуване. Да отидешъ нѣкжде на гости, това значи, да стане правилна обмѣна. Да отиде човѣкъ на църква, това значи между свещеника и него да е станала правилна обмѣна. Да отиде ученикътъ на училище, и това означава правилна обмѣна между учителитѣ и него. Стане ли тази обмѣна правилно, презъ цѣлия си животъ човѣкъ остава ученикъ. Дето не става правилна обмѣна, тамъ нѣма животъ, нѣма движение, нѣма мисль, нѣма никакви чувства. Опитал ли се човѣкъ да задържи живота, мисльта и чувствата за себе си изключително, той се намира въ дисонанса на живота. Този дисонансъ показва, че обмѣната не е станала правилно, течението на силитѣ е подпушено нѣкжде.

За да дойде до прави разбирания, до права мисль, човѣкъ трѣбва да бжде абсолютно здравъ, да не ставатъ въ него никакви подпушвания. При това положение той ще разбира правилно любовта и нейнитѣ прояви. Той ще разбира живота въ всичкитѣ му прояви, външни и вътрешни. Не е ли здравъ, човѣкъ ще мисли криво. Какво сж доброто и злото, въ тѣхния дълбокъ смисль, той нѣма да разбира. Какво представя любовта, сжщо нѣма да разбира. Той ще живѣе, както му по-

падне, и ще казва, че всичко е позволено, че човѣкъ е свободенъ да върши, каквото намира за добре.

Какво разбираме подъ думата позволени нѣща? Позволени нѣща сж относителнитѣ. Значи, това, което е позволено за здравия, не е позволено за болния; това, което е позволено за болния, не е позволено за здравия. Следователно, ако нѣкои блага се отказватъ на човѣка, това показва, че тѣ не сж за него. Ако той не разбира нѣкои нѣща и не му даватъ възможность да ги разбере, това показва, че умътъ му е слабъ, не сж за него. Ако нѣкои постѣпки се забраняватъ на човѣка, това показва, че той нѣма мораленъ устой. Ако забраняватъ на нѣкого известна храна, това показва, че той е боленъ: стомахътъ му не може да асимилира тази храна. Щомъ оздравѣе, той може да яде отъ забранената храна. Ако днесъ не може да се говори на хората за онзи свѣтъ, това показва, че тѣ не сж готови да го разбератъ. Каквото да имъ се говори, тѣ ще си го представятъ като живота на земята. Тѣ не могатъ да иматъ друга представа. Ето защо, не е позволено да се говори за духовния свѣтъ на хора, които не сж готови да го разбератъ. Влѣзе ли нѣкой неподготвенъ въ духовния свѣтъ, никой нѣма да му обърне внимание. Влѣзе ли нѣкой готовъ да разбира духовния свѣтъ, всички ще станатъ прави, ще го посрещнатъ съ голѣмо уважение.

Сжщиятъ законъ действува и въ свѣта.

Когато престъпникът се явява предъ сѣдията, последниятъ седи на стола си спокойно, нѣма намѣрение да му става на крака. Защо? Защото престъпникътъ носи нѣщо лошо въ себе си. Той е изопачилъ характера си толкова много, че е изгубилъ човѣшкото си достоинство. Влѣзе ли при сѣдията човѣкъ, въ жилитѣ на когото тече царска кръвъ, сѣдията веднага става на крака, предлага му столъ и любезно се разговаря съ него. Каквито сѣ отношенията на хората къмъ насъ, такива ще бѣдатъ и отношенията на Бога, на всички разумни същества. Ако характерътъ ни е подобенъ на този на престъпника, никой нѣма да ни обърне внимание. Ако въ жилитѣ ни тече царска кръвъ, всички разумни същества ще ни приематъ съ радостъ, ще ни укажатъ своето внимание.

Сега, като ученици, отъ васъ се изисква чистъ животъ, да облагородите кръвта си, да станете царе, господари на себе си. Това значи, всѣки день да се влива въ човѣка Божествена енергия. Дойде ли до това положение, човѣкъ започва да разбира добре нѣщата и е готовъ вече на всички жертви, които животътъ изисква отъ него. Безъ жертви животътъ не може да се прояви. Следователно, не живѣе ли споредъ законитѣ на разумната природа, човѣкъ е осѣденъ на катастрофи. Вследствие на това нѣкои отъ пластоветѣ на неговата земя ще се размѣстятъ, теченията на водитѣ му ще се оттеглятъ, и той ще бѣде

изложенъ на голѣми лишения и страдания. Не върви ли въ правия пътъ, човѣкъ неизбежно ще бжде изложенъ на голѣми промѣни въ съзнанието си. Тия промѣни пѣкъ разклащатъ изцѣло неговитѣ разбирания. Крайно материалистичнитѣ разбирания на много отъ съвременнитѣ хора се дължатъ, именно, на отклоняването имъ отъ правия пътъ. Тѣ сж изгубили онова духовно гледане на нѣщата, поради което свеждатъ всичко къмъ обикновения земенъ животъ. Не, животътъ не е само физически, т. е. материаленъ. Животътъ бива органически и психически. Поради сложността на живота, казваме, че да живѣе човѣкъ правилно, разумно, това е велика наука.

Като говоримъ за добъръ, за разуменъ, за възвишенъ животъ, мнозина се отказватъ отъ него, считатъ го невъзможенъ. Казано е, обаче, че невъможнитѣ нѣща за човѣка сж възможни за Бога. Следователно, даде ли човѣкъ ходъ на Божественото начало въ себе си, невъможнитѣ нѣща за него ще станатъ възможни. За новия животъ невъможни нѣща не съществуватъ. Тамъ всичко е възможно. Защо? Защото човѣкъ е проявилъ всичкитѣ си добродетели. Защо страдатъ хората, защо ги болятъ зжбитѣ, за това има редъ причини. Да изнасяме причинитѣ за страданията и нещастията имъ, това значи, да ги освободимъ отъ едно зло, а да ги натъкнемъ на друго. Има смисълъ да се казва истината на хората, но само тогава, когато абсолютно ги осво-

бождаваме отъ злото. Затова е казано, че истината прави човѣка свободенъ. Не е ли готовъ да чуе тази истина, по-добре да се отложи този моментъ. Като живѣе, като грѣши и се изправя, човѣкъ самъ ще дойде до закона за причини и послѣдствия на нѣщата.

Свѣтътъ се нуждае отъ разумни хора. Такива трѣбва да бждатъ ученицитѣ на окултната школа. Разумността на човѣка се изразява въ правилното разглеждане на нѣщата. Като срещне единъ човѣкъ, разумниятъ първо вижда доброто въ него. Що се отнася до неговитѣ отрицателни прояви, той гледа на тѣхъ като на преходни нѣща. Благодарение на своята разумностъ, той се ползува отъ благата на живота правилно. Разумниятъ разбира законитѣ на живота и ги прилага въ отношенията си къмъ хората. Които не разбиратъ законитѣ на живота, тѣ се дѣлятъ на млади и стари, на учени и прости. Всѣки може да бжде младъ — отъ него зависи. Младостта е въ съзнанието на човѣка. Достатъчно е човѣкъ да се чувствува младъ, за да бжде такъвъ. Щомъ се чувствува младъ, той има силата и духа на младия и проявява неговитѣ качества.

Едно отъ качества на младия е неговата работоспособностъ. Съвременнитѣ хора остаряватъ преждевременно, защото бързатъ въ всичко: въ ядене, въ движение, въ учение. Тѣ искатъ да успѣватъ бързо: като започнатъ една работа, скоро да я свършатъ. Ако не успѣятъ, тѣ се обезсърдчаватъ, изгубватъ раз-

положение за по-нататъшна работа. Тѣ се подаватъ повече на чувства, отколкото на мисълъ. Ако мислѣха повече, тѣ нѣмаше да остаряватъ толкова скоро, а същевременно щѣха да се ползватъ отъ красотата, която природата е вложила въ всѣко нѣщо. Запримѣрь, като вземете единъ плодъ, не бързайте да го изядете изведнѣжъ, но разгледайте го внимателно. Спрете се върху формата, цвѣта му и вижте, какво ще почувствувате. Като го подържите известно време въ ржката си, вие ще възприемете ония сили и енергии, които сж работили за неговото създаване. Следъ като го изядете, не хвърляйте семкитѣ му, но посадете ги. Постѣпвате ли по този начинъ, вие си въздействувате върху самовъзпитанието. Всѣка форма, създадена отъ природата, съдържа известни енергии, които човѣкъ трѣбва разумно да използва. Тѣ ще помогнатъ, както за физическото, така и за духовното му развитие.

Изпѣйте пѣснитѣ: „Зора се свѣтла зазорява“ и „ще се развеселя“.

Т. м.

*

27. Лекция отъ Учителя, държана на
26 февруарий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Термометърът на човѣка

Размишление.

Мислете върху следнитѣ изречения: малката стая събира малко въздухъ; голѣмата стая събира много въздухъ. Малката стомна събира малко вода; голѣмата стомна събира много вода. Кое отъ дветѣ положения е за предпочитане: да има човѣкъ голѣма или малка стомна? Ако водата е чиста, свежа, за предпочитане е човѣкъ да има голѣма стомна. Ако водата е нечиста, за предпочитане е тогава да има малка стомна. Защо? Защото, като нечиста, водата остава утайки. Следователно, малката стомна, която събира малко вода, има и малко утайки. Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ знанието. Добре е човѣкъ да има много знания, но да сж чисти. Не сж ли чисти, по-добре е човѣкъ да има малко знания.

Съвременнитѣ хора се ползватъ малко отъ знанието, отъ силата, отъ богатството, които придобиватъ, защото мислятъ повече за себе си. Откато се е родилъ, докато умре, човѣкъ постоянно мисли за себе си. Добре е човѣкъ да мисли за себе си, но трѣбва да знае, че колкото много да мисли, себе-то не може да стане по-голѣмо, отколкото сж неговитѣ възможности. Първоначално детето е

малко, слабо, ниско, но като израсте, като стане голѣмъ човѣкъ, на височина 160—170 см., колкото да мисли за себе си, по-високъ не може да стане. Преди да е дошълъ до 21 годишна възраст, човѣкъ може да мисли за растенето си, но следъ 21 годишна възраст той трѣбва да престане да мисли за своята височина. Той се е оформилъ вече, трѣбва да мисли за други работи. Отъ 21—33 годишна възраст човѣкъ трѣбва да мисли за здравето си, да се закрепи и усили. Отъ 33 до 60 годишна възраст човѣкъ трѣбва да мисли, какъ да стане уменъ, да придобие знания. Отъ 60 годишна възраст нататкъ човѣкъ може да мисли за плодотворна работа: малко работи, но правилно, съ любовъ. Дали ще копае, оре, жъне, чете, пише или учи, навсѣкжде да прилага закона на любовта.

Сега, като говоря за годинитѣ, нѣмамъ предъ видъ това буквално разграничаване. Преди всичко младостта и старостта сж непостоянни нѣща. Тѣ сж фази въ живота на човѣка, които нѣматъ външенъ изразъ. Срѣщате единъ човѣкъ, знаете, че е младъ, но намирате, че е преждевременно остарѣлъ. Кжде отиде младостта му? Скрила се е нѣкжде. Днесъ нито младитѣ сж истински млади, нито старитѣ сж истински стари. Защо? Защото при днешнитѣ условия на живота нито младостта, нито старостта иматъ условия да се проявятъ на земята. Въ умѣрения поясъ младостта трае само три месеца: отъ мартъ до

юни. Следъ това тя дига пособията си и заминава. Едва човѣкъ се почувствува малко обновенъ и подигнатъ, отново започва да губи силитѣ си и да остарява. За да се развивате добре, вие трѣбва да работите съзнателно. Дали сте млади или стари, не е важно. Ще работите като разумни млади и като разумни стари. Младиятъ представя начало на нѣщата, а стариятъ — край. За да се свърши известна работа, стариятъ трѣбва да влѣзе въ главата на младия. Стариятъ може да укроти младия, само когато влѣзе въ главата му като мисль. Представете си, че младиятъ е глава на змията, а стариятъ — нейна опашка. Какво ще бжде положението ви, ако срещу васъ излѣзе змия? Тя непременно ще ви ухапе. За да не ви ухапе, стариятъ, въ видъ на опашка, трѣбва да влѣзе въ устата на змията. Каквото да правите съ змията, каквото да ѝ говорите, щомъ е свободна, тя всѣкога ще хапе.

Човѣшкиятъ животъ може да се уподоби на термометъръ. Понеже на човѣка е опредѣлено да живѣе 120 години, всѣка година представя единъ градусъ. Значи, животътъ на човѣка е раздѣленъ на 120°. Както живакътъ въ термометъра се подига при известно атмосферно налѣгане, или при висока температура, така и при растенето на човѣка жизненитѣ сили се подигатъ нагоре. Отъ деня на раждането си до 21 годишна възраст човѣкъ постепенно расте, по-силно или по-слабо, въ зависимостъ отъ условията. Човѣшкиятъ термометъръ, оба-

че, не спира действието си само до 21 годишна възраст, но продължава до 120 години. По-нагоре отъ 120 години човѣкъ не може да живѣе. Има изключения и отъ това правило, но тѣ сж рѣдки. Отъ тази възраст нагоре силитѣ на човѣшкия организъмъ се оттеглятъ, и душата му излиза отъ цевъта на неговия животъ. Цевъта на човѣшкия животъ е неговото тѣло, въ което душата временно пребивава, докато единъ день окончателно го напусне, и ние казваме, че човѣкъ умира. Ако живѣе правилно, човѣкъ може да стигне до 120 годишна възраст, т. е. до 120°, следъ което започва да се топи и изчезва. Нѣкои хора се топятъ въ ранната си възраст, около 30—40—50°, а други—къмъ 60°. Малко хора издържатъ до 120° температура на своя животъ.

И тъй, искате ли да изучавате живота, спрете вниманието си върху промѣнитѣ, които ставатъ въ тѣлото ви. Вънъ отъ тѣлото си вие не можете да изучавате живота. Въ това отношение всѣки човѣкъ е специфиченъ уредъ за измѣрване на своята енергия. Занимавате ли се съ другитѣ хора, вие ще изучавате тѣхнитѣ уреди, но не и своя. За да се справя съ мжчнотиитѣ си, преди всичко човѣкъ трѣбва да изучава себе си. Какво ще се ползвате отъ доброто свирене, говорене, отнасяне на единъ човѣкъ къмъ васъ, ако сте слѣпъ и глухъ, не виждате и не чувате? Какво ще ви ползува красотата на природата, ако не можете да я видите? Какво ще ви ползува свѣтли-

ната, ако не можете да я възприемете? За да се ползува отъ благата на живота и на природата, човѣкъ трѣбва да знае, съ какви сили, съ какви дарби и способности разполага, за да може да ги развива. Той трѣбва да познава себе си. За да познае себе си, човѣкъ трѣбва да изучава своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Ако тѣ сж хармонични, тази хармония ще се предаде на всички негови удове, на цѣлото му тѣло. Не сж ли хармонични, дисхармонията ще се отрази на тѣлото му.

Защо хората се обличатъ? Защо покриватъ тѣлото си? Една отъ причинитѣ, поради която хорага се обличатъ въ различни дрехи, се дължи на неблагоприятнитѣ природни условия. Отъ друга страна, тѣ се обличатъ, за да прикриятъ дефектитѣ на своето тѣло. Днесъ почти всички хора иматъ повече или по-малко дефекти на тѣлото си: голѣма пълнота, голѣма сухота, изкривяване на раменетѣ, на врата, на гръбнака, на ржцетѣ, на краката и т. н. Малко хора ще срещнете нормално развити. Днесъ хората откриватъ само лицето и ржцетѣ си. Който разбира, той ще види дефектитѣ на човѣка и на лицето. Запримѣрь, дебелинѣ устни говорятъ за човѣкъ, който обича да яде много, да се удовлетсвува. Но и крайно тънцитѣ устни показватъ нѣкакъвъ дефектъ, главно на сърдцето. Дебелинѣ устни показватъ животинското въ човѣка, а тънцитѣ — змията. Истинскиятъ човѣкъ има нормална линия на устнитѣ — нито много дебели, нито много

тънки. Тази линия не може да се опредѣли съ думи, тя се чувствува.

Като дойдатъ до добродетелитѣ, мнозина мислятъ, че тѣ произхождатъ отъ тѣхъ. Тѣ мислятъ, че любовта, мъдростта, истината сж въ самитѣ тѣхъ, но се лъжатъ. За да разберете заблудението, въ което се намирате, ще си послужи съ следния примѣръ. Вие отивате при единъ майсторъ грънчаръ и му заръчвате да ви направи едно гърне отъ най-чистъ и доброкачественъ порцеланъ. За да изпълни поръчката ви, той трѣбва да потърси отнѣкъде първокачественъ материалъ, най-чиста глина — каолинъ. Като намѣри глината, той я счуква на ситно, пресѣва я и залива съ чиста вода, да образува глинено тѣсто. Следъ това взима форма, каквато искате, и излива въ нея тѣстото, или пъкъ го туря на грънчарското колело и го формува, споредъ модела, който желаете. Като приготви гърнето, майсторътъ го туря въ пещта да се пече. Както виждате, за да се приготви гърнето, грънчарътъ си служи съ глина, вода, огънь — материали, които сж вънъ отъ него. Единственото нѣщо, което излѣзе отъ него, това бѣше формата. Материалитѣ, обаче, бѣха вънъ отъ него.

Следователно, добродетелитѣ на човѣка сж вънъ отъ него. Само формата, т. е. тѣлото му е негово. Въ тази форма се втичатъ добродетелитѣ и, когато потрѣбва, изтичатъ, или се изявяватъ навнъ. Търсите

ли добродетелитѣ, като нѣща сжществени за вашия животъ, ще ги намѣрите въ Бога. Свържете ли се съ Него, тѣ ще потекатъ и къмъ васъ. Христосъ казва: „Азъ съмъ пжтътъ, истината и животътъ“. Това значи: Азъ съмъ пжтътъ, по който животътъ иде. Животътъ пкъ иде отъ Бога. На друго мѣсто Христосъ казва: „Както ме Отецъ възлюби, така и азъ ви възлюбихъ“. Оттукъ виждаме, че и любовта иде отнѣкжде. Откжде иде любовта? Отдето иде животътъ.

Какво представя човѣкътъ? Човѣкъ е гърне, което трѣбва да се опече добре, за да не се пука лесно. Колкото по-равномѣрно и при по-висока температура е печено гърнето, толкова е по-издържливо. Преди да се тури въ пещъта, гърнето се пече на слънце. Докато се пече на слънце, то е доволно, нѣма страдания. Турятъ ли го въ пещъта, то започва да плаче, да вика, да търси помощ. Колкото да вика, нѣма да го извадятъ отъ пещъта. То трѣбва да се нагрѣе до 33°, най-високата температура, която опредѣля неговото бждеще. Ако издържи на тази температура, ще продължатъ да го пекатъ до 120°. Не издържи ли, то се пука. Грънчарътъ взима пукнатото гърне, туря го настрана и следъ време отъ него прави нова форма. Ако не се пукне, той го изважда отъ първата пещъ и го излага на показъ. Който го хареса, той плаща скжпо за него и го взима за своя употреба.

Мжнотиитѣ и страданията, отъ които съвременнитѣ хора се оплакватъ, не сж нищо друго, освенъ процесъ на печене въ пещъ, презъ който всички хора неизбѣжно трѣбва да минатъ. Не минатъ ли презъ печене, прѣстѣта, отъ която сж направени, ще се разсипе и отъ тѣхъ нищо нѣма да излѣзе. Въ този смисълъ страданията сж необходими. Безъ страдания нѣма животъ. Безъ страдания никаква форма не сжществува. Страданията се уравни-весаваатъ съ радоститѣ. Колкото страда човѣкъ, толкова и ще се радва. Страданието представля необработенъ материалъ, даденъ на човѣка за работа. Той е подобенъ на вълна, остригана отъ овцетѣ. За да я използва добре, човѣкъ трѣбва да я чисти, пере, преде и тогава да си служи съ нея за различни цели. Радостта е обработенъ материалъ, т. е. звонковъ капиталъ, предоставенъ на човѣка за лично ползуване, когато и колкото пожелае. — Не може ли да се избѣгнатъ страданията? — Абсолютно не може. Ако искашъ да станешъ човѣкъ, непременно ще страдашъ. При това, колкото повече страдашъ, толкова по-добре за тебе. — Опекоха ме, нищо не остана отъ мене. — Лъжешъ се. Колкото повече те пекатъ, толкова повече ще се калишъ и изчистишъ.

Силата на човѣка се крие въ издържливостта му. Колкото повече издържа на огъня, толкова по-чиста е материята, отъ която е направенъ. — Докога ще ме пекатъ?

— Докато дойдешъ до положение да отговаряшъ на известни условия. Като извади гърнето отъ пещъта, майсторътъ го чука оттукъ—оттамъ и, ако е опечено, изважда го навънъ; ако не е добре опечено, пакъ го туря въ пещъта. По чукането той познава, дали е готово, или не. Който не иска да го пекатъ, той не е трѣбвало да става гърне. Колкото да вика, той трѣбва да знае, че майсторътъ е по-уменъ отъ него. Той разбира отъ работата си и знае, колко време трѣбва да пече всѣко гърне. Ако е разумно, презъ време на печенето гърнето трѣбва да търпи. Нѣкой едва го напекли до 10^0 и започва да вика. Ако не може да издържа на 10^0 температуръ, какво ще прави по-нататкъ, когато температурата се увеличи на 120^0 , 500^0 , 1000^0 ? Какво ще прави, като го нагрѣятъ до единъ милионъ градуса? Човѣкъ трѣбва да знае, че докато е въ разумния животъ, нѣма отъ какво да се страхува. Въ този животъ всичко е строено опредѣлено.

Сега, като говоря за страданията, азъ имамъ предъ видъ разумнитѣ страдания, а не ненужнитѣ, които човѣкъ самъ си създава. Влѣзе ли въ стѣлъковение съ естественитѣ процеси на природата, човѣкъ се натѣква вече на неразумни страдания. — Ама защо съмъ беденъ? — Това е философски въпросъ. — Защо съмъ богатъ? — И това е философски въпросъ. Ти не си нито беденъ, нито богатъ. Ти си гърне, което трѣбва да се пече. Докато страдашъ и се радвашъ, ти още не си опе-

ченъ, пекалъ те въ пещъта. Щомъ те опекалъ, скръбъта ти ще се превърне въ радостъ, и радостъта ти ще бжде постоянна. Като те опекалъ, ще те занесатъ на пазаръ, да те продаватъ. Кой какъ мине, ще се спре да гледа. Много гърнета има на пазара. Тукъ се стичатъ благородници, добри хора, светии, а по-нѣкога отъ небето слизатъ ангели, арахангели, даже и богове, да гледатъ, какво има на пазара и да си купятъ нѣщо. Като си харесатъ нѣкое гърне, тѣ го взиматъ, турятъ го подъ мишца и го занасятъ на небето. Тия гърнета, които отиватъ на небето, представятъ напреднали души. Останалитѣ гърнета съжालяватъ, че не ги е харесалъ нѣкой светия или ангелъ, но най-после се примиряватъ съ положението си. За тѣхъ дохождатъ обикновени хора. Като ги купятъ, тѣ ги употребяватъ за домашни нужди.

Като ученици, вие трѣбва да имате ясна представа за всичко, което става съ васъ, да се познавате. Като се изучава, като анализира мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ си, човѣкъ лесно може да види погрѣшкитѣ си и да ги изправи. Който не мисли за изправяне на погрѣшкитѣ си, той само се изобличава, нарича се грѣшникъ. Не е важно, защо грѣши човѣкъ, важно е да се изправя. Като изправя погрѣшкитѣ си, той се учи. Ако не изправя погрѣшкитѣ си, човѣкъ не може да се ползува отъ богатата на живота и на природата. Сжщевременно човѣкъ трѣбва да познава добре устройство-

то на своето тѣло. То е инструментъ, съ който свири. Ако знае, какъ да управлява тѣлото си, човѣкъ ще може да даде изразъ на всичко онова, което става въ него. Както цигуларьтъ трѣбва да знае да управлява лжка си, така всѣки човѣкъ трѣбва да знае, какъ да управлява силитѣ на своя организъмъ, да имъ бжде господарь. Мнозина мислятъ, че това може да се постигне съ единъ замахъ, по механически начинъ. Не, това е невъзможно. Въ единъ моментъ човѣкъ не може да стане ученъ, богатъ, силенъ, здравъ. Работа, усилия, упражнения, учене се иска, за да придобие човѣкъ онова, което душата му желае. Това сж задачи, които той трѣбва да реши. Не е важно, дали ще ги реши правилно. Добре е да ги реши правилно, обаче, както да ги реши, ценни сж усилията, които той е правилъ. Усилията помагатъ за развитието му.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ всичко онова, което е въ състояние да ви възпита. Дали ще учите, пѣте, свирите или рисувате, всѣкога имайте предъ видъ самовъзпитанието си. Не може ли дадена наука, или известенъ инструментъ, на който свирите, да ви възпита, оставете ги настрана. За да успѣва въ работата си, човѣкъ трѣбва да работи за себе си, да задоволи своя вътрешенъ стремежъ. Задоволи ли себе си, той ще задоволи и своитѣ ближни. Дали човѣкъ свири на нѣкакъвъ инструментъ, или не свири, това не е важно. Най-добриятъ инструментъ, на който-

всѣки човѣкъ може да свири, това е животътъ. Като свири на този инструментъ, той трѣбва да се стреми да излѣзе майсторъ — музикантъ. Колкото по-добре и разумно живѣе човѣкъ, толкова по-добре и правилно свири. Като свири, т. е. като живѣе, той трѣбва да знае, че всѣки моментъ има кой да го слуша. Все нѣкое сѣщесѣво отъ невидимия свѣтъ ще даде ухо на неговото свирене. Ако свири добре, ще му рѣкоплѣска. Не свири ли добре, ще запуши ушитѣ си и бързо ще отмине. Не само разумнитѣ сѣщества възприематъ тази музика, но и вие можете да я чувате. Достатъчно е да имате добре развитъ вътрешенъ слухъ, за да чуete музиката, която излиза отъ всѣки добъръ, любещъ човѣкъ. Добриятъ човѣкъ е цигулка, отъ тоноветѣ на която всѣки се възхищава. Засега тази цигулка издава само тонове, но ще дойде день, когато тя ще проговори. Днесъ доброто издава само музикални тонове, но единъ день то само ще проговори. Не само доброто ще проговори, но и науката, и изкуството. Внесе ли се тази придобивка въ културата, казваме, че човѣчеството е направило вече крачка напредъ къмъ Царството Божие.

По какво се познава доброто свирене? Ако слушате нѣкой цигуларъ да свири и решите въ себе си да направите нѣкакво добро, това показва, че цигуларътъ е свирилъ добре. Не сте ли готови да направите нѣкакво добро, цигуларътъ не е свирилъ добре. При това, ка-

то слушате нѣкой добъръ цигуларъ, вие сте готови да му платите повече, отколкото той е искалъ. — Не може ли да слушаме даромъ? — Това зависи отъ онзи, който свири. Който много дава, той всѣкога е готовъ да дава даромъ. Богъ дава даромъ, понеже работи съ закона на любовта. Пъкъ и този, който взима даромъ, сжщо трѣбва да е готовъ да дава даромъ. Сърдце се иска за това. Колкото и да плащатъ на добрия цигуларъ, въ края на краищата изразходваната енергия отъ него сжщо не може да се плати. Докато публиката не престане да критикува цигулара, той всѣкога ще чувствува, че е изразходвалъ много енергия, вследствие на което се изтощава. Ето защо, като свири, цигуларътъ трѣбва да омалгоса слушателитѣ си, да престане всѣкаква критика въ тѣхъ. Като се унесе самъ въ музиката, той забравя критицитѣ си. На сжщото основание казвамъ: Като се унесе въ живота, човѣкъ забравя критицитѣ. Следователно, докато критикува живота, човѣкъ не може да бжде музикантъ. Тогава окръжаващитѣ иматъ влияние надъ него. За да се освободите отъ влиянието на окръжаващитѣ, поставете си задача да не критикувате живота.

За да разреши тази задача, човѣкъ трѣбва да пѣе и да свири. Който има добъръ гласъ, той трѣбва да продължава да пѣе, да развива гласа си. И който нѣма добъръ гласъ, сжщо трѣбва да се упражнява въ пѣнието. Безъ пѣние и музика никой не може да се домогне до

музиката на висшитѣ свѣтове. Кой се стреми да отиде на концертъ? Който донѣкжде поне знае да пѣе и да свирѣ, или който обича музиката. Ако това е условие за посещаване на концертитѣ на физическия свѣтъ, колко повече се изисква отъ човѣка, за да може да слуша концертъ въ невидимия свѣтъ. Нѣкои ще кажатъ, че сж стари, че пѣнието и музиката не сж за тѣхъ. Не, стари или млади, всички трѣбва да пѣете и свирите. Съ музиката сж свързани редъ дарби и способности. Не пѣе ли човѣкъ, никакви дарби не могатъ да се развиватъ. Външно или вътрешно, т. е мислено човѣкъ трѣбва да пѣе. Жената-домакиня стои цѣлъ день предъ тенджеритѣ и мисли, че не ѝ трѣбва музика. Колкото да отрича музиката тя пакъ се движи въ нея. Когато яденето ври въ тенджеритѣ, и това е музика, но еднообразна, уморителна. Ще дойде день, когато тази музика ще се замѣсти съ нѣщо ново. Днесъ хората не вѣрватъ, че сегашниятъ начинъ на хранене ще се замѣсти съ новъ. съвършено различенъ отъ този, на който сж привикнали. И гжсеницата е привикнала да се храни съ листа, но като се превърне на пеперула, храната ѝ коренно се различава отъ първата. За да подобрятъ яденето, сегашнитѣ жени трѣбва да внесатъ въ него музикаленъ елементъ. Това се постига съ музика. Като готви, жената трѣбва да пѣе. Ако нѣколко жени се събератъ и започнатъ да пѣятъ и свирятъ презъ време на готвенето, яденето ще бѣде много по-вкусно и здравословно отъ

Онова, което е готвено безъ музика и пѣсенъ.

Идеята, която искамъ да ви оставя, е да внасяте Божественъ елементъ въ всичко, каквото правите. Божествениятъ елементъ се изразява въ чиста, възвишена мисль. въ благородни чувства и постѣпки. Тѣзи мисли и чувства се подхранватъ съ музика и пѣние. „Който пѣе, зло не мисли.“ Когато плодоветѣ зрѣятъ, въ природата всичко пѣе и се весели. Колкото повече сж пѣли на единъ плодъ, толкова по-сладъкъ е той. Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣка. Човѣкъ, който е откърменъ съ музика и пѣсенъ, има свѣтла мисль и широко, отворено сърдце. Той се радва на всичко. Каквото срещне въ живота си, той го разглежда отъ добрата му страна. Искане ли да придобие красивото и великото въ себе си, човѣкъ трѣбва да отправи погледа си къмъ природата. Въ нея се крие всичко велико: и музика, и пѣсенъ, и знание, и красота. Искане ли да придобие тѣзи качества, човѣкъ трѣбва да следва пѣтя на природата. Да следва пѣтя на природата, това значи, да изучава законитѣ ѝ и да ги прилага. Като прилага законитѣ на разумната природа, човѣкъ дохожда до положението, което нѣкога апостолъ Павелъ е преживѣлъ. Той изразява това състояние съ стиха: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е приготвилъ за онѣзи, които Го любятъ.“

И тѣй, работете съобразно законитѣ на природата, да се самоусъвършенствувате. Не

спазвате ли тия закони, вие ще бъдете изложени на голѣми страдания. Който не работи върху себе си, ще се намѣри въ пещьта, при високата температура. Като се пречисти и опече, той ще бъде готовъ да живѣе споредъ великитѣ закони на природата. Каквото да правите, както да работите, все ще придобиете нѣщо. Въ природата нѣма загуба. Тамъ всичко се преработва и видоизмѣня. Не е далечъ времето, когато човѣкъ ще придобие онова, къмъ което се стреми. Тогава той ще има по-красиво, по-здро и усъвършенствувано тѣло. Днесъ човѣкъ живѣе въ постоянна борба между плътта и духа. Когато изработи своето ново тѣло, той ще живѣе въ миръ и равновесие. Той ще излѣзе отъ живота на борбата, отъ двойствения животъ.

Основната идея, която трѣбва да остане въ ума ви, е да работите за развиване на своитѣ дарби, за да се ползвате отъ благата на живота. Като работи за развиване на своитѣ дарби и способности, човѣкъ се освобождава отъ своитѣ слабости и недъзи. Достатъчно е човѣкъ да е готовъ да изправя недъжитѣ си, за да има поне малкъ резултатъ. Отъ усилията, които той прави, зависи, дали по-скоро или по-бавно ще се освободи отъ нѣкой свой недостатъкъ. Ще кажете, че условията за работа сж неблагоприятни. Мислите ли така, вие сте на кривъ пѣтъ. Днешнитѣ условия, добри или лоши, сж дадени за развиване на сегашнитѣ ви дарби. Изгубите ли тия условия,

заедно съ тѣхъ изгубвате и възможноститѣ. Бъдещитѣ условия ще се дадатъ за постигане на други дарби. Следователно, ако трѣбва да свирите днесъ, не отлагайте работата си за другъ день. Свирете още днесъ.

Какъ се познава човѣкътъ на любовта? Любещиятъ човѣкъ внася въ окръжаващитѣ миръ, равновесие, доволство. Любовта изключва всѣкакво съмнение и безвѣрие. Който живѣе въ свѣта на любовта, той има всичко на разположение. Тази е причината, поради която въ свѣта на любовта никакви кражби и престѣпления не ставатъ. Ако апашъ или крадецъ влѣзе въ този свѣтъ и се опита да открадне нѣщо, докато проточи ржце къмъ нѣкой предметъ, предметътъ изчезва предъ очитѣ му. Човѣкътъ на любовта никога не се опетнява, нито външно, нито вътрешно. Неговата дреха е всѣкога чиста. Що се отнася до душата му, тамъ въпросъ даже не става. Душата е всѣкога чиста. Никаква сила не е въ състояние да опетни човѣшката душа. Обикновениятъ, слабиятъ човѣкъ може да се опетни външно, но душата му никога не се опетнява. Като знаете това, разчитайте на чистотата на душата си и престанете да говорите за вашитѣ грѣхове. Ако е въпросъ за грѣхове, свѣтътъ е пѣленъ съ такива, но сжщевременно той е пѣленъ и съ добри дѣла. Грѣхътъ представя руда, която трѣбва да се тури въ пещъта, да се стопи, за да отдѣлятъ отъ нея ценното — метала, който ще се използва въ живота. Доброто пѣкъ представя съ-

вокупностъ отъ всички условия, необходими за изваждане на ценното, което се съдържа въ рудата.

И тъй, вие трѣбва да знаете, че въ всѣки човѣкъ сж вложени дарби и способности, които трѣбва още сега да развива. Нѣкои питатъ кжде трѣбва да работятъ: на този, или на онзи свѣтъ. Този и онзи свѣтъ сж на едно мѣсто. Като сте дошли на земята, вие ще работите едновременно и на този, и на онзи свѣтъ. — Между ангелитѣ, или между хората? — И между ангелитѣ, и между хората. — Можемъ ли да виждаме ангелитѣ? — Човѣкъ всѣки моментъ може да срещне нѣкой ангелъ, но като се усъмни въ него, веднага ще го изгуби. Задъ всѣко добро дѣло, задъ всѣка свѣтла мисль, задъ всѣко възвишено чувство се крие единъ ангелъ. Усъмните ли се въ добрата постѣпка, въ свѣтлата мисль и въ благородното чувство, ангелътъ моментално изчезва. За да го задържите по-дълго време при себе си, вѣрвайте въ всичко възвишено и благородно, въ когото да сте го видѣли. Вѣрвайте въ всичко, което ви подига, и благодарете за всичко, което ви се случавя. Дали сте здрави или болни, богати или сиромаси, учени или прости, благодарете, че ще научите нѣщо. Боли ви кракъ, благодарете, че не ви болятъ двата. Боли ви глава, благодарете, че краката и рѣцетѣ ви сж здрави. Като благодарите за всичко, нѣма да забележите, какъ ще изчезне болестъта ви. Много

примѣри има въ живота, когато човѣкъ заболява изведнѣжъ и оздравява изведнѣжъ.

Какво представятъ болеститѣ и страданията? Тѣ сж пробенъ камѣкъ, чрезъ които невидимиятъ свѣтъ изпитва вѣрата, търпението, любовта и мъдростта на човѣка. Човѣкъ може да се лѣкува чрезъ мисълта си. Колкото по-силна и съсрѣдоточена е мисълта на човѣка, толкова по-лесно може да се излѣкува отъ известна болестъ. Достатъчно е да каже една дума, за да се излѣкува. Има думи, които действуватъ магически върху човѣка. Но затова се иска знание. Тои трѣбва да знае, кога да каже думата. Всѣко нѣщо трѣбва да става на своето мѣсто и време. Запримѣръ, можете ли да посадите лозови прѣчки въ блато? За всѣко нѣщо се изискватъ специални условия. Лозовитѣ прѣчки вирѣятъ при специални за тѣхъ условия.

Мнозина се запитватъ, какво трѣбва да работятъ. Много работи има за човѣка. Срещнете ли боленъ човѣкъ помолете се за него. — Дали ще ме послуша Богъ? — Това не е ваша работа. Вие виждате на земята единъ камѣкъ. Ваша работа е да го отмѣстите отъ пътя, да не спъва хората. Кой го е турилъ, не е ваша работа. Срѣщате човѣкъ, който критикува хората. Помолете се за него. Богъ да обърне неговото красноречие въ друга посока, да проповѣдва за славата Божия. Срѣщате двама души, които се биятъ. Помолете се тѣхния ударъ да се превърне въ музикаленъ тактъ, и

двамата да станатъ добри приятели. Изкуство е да те биятъ, а ти да стоишъ тихъ и спокоенъ, да запазишъ пълно самообладание. Такъвъ примѣръ даде Христосъ. Следъ като Гобиха и разпнаха на кръста, Той запази пълно самообладание и се обърна къмъ Господа съ думитѣ: Господи, прости ги. Тѣ нѣматъ нужната свѣтлина, да видятъ и разбератъ, какво правятъ. Ако Христосъ не бѣше се помолилъ за евреитѣ, страданията имъ щѣха да бждатъ по-голѣми отъ тия, презъ които днесъ минаватъ. Христосъ показа на човѣчеството, какъ трѣбва да се живѣе.

Т. м.

×

28. Лекция отъ Учителя, държана на
5 мартъ, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Идейната обичь

Размишление.

Ще прочета 5. глава отъ Посланието къмъ Солунянитѣ.

Прочетената глава отъ Посланието е писана приблизително преди две хиляди години. Като четете тази глава, вие виждате, че съзнанието на тогавашнитѣ хора не е било подалечъ отъ съзнанието на сегашнитѣ. Разликата между тогавашнитѣ и сегашнитѣ хора е въ културата. Сегашнитѣ хора сж покултурни. Разликата между еднитѣ и другитѣ е такава, каквато е между бедния и богатия човѣкъ. Бедниятъ е просто облѣченъ, а по-нѣкога съ скжсани дрехи и обуца; богатиятъ е облѣченъ съ нови, скжпи дрехи и обуца, съ пръстени на ржцетѣ, съ копринена риза и т. н. Разликата между тогавашнитѣ и сегашнитѣ хора е такава, каквато е между учения и простия. Съвременниятъ ученъ се е специализиралъ по известенъ отрасълъ отъ науката, носи титла докторъ по математика, по естественитѣ науки, по физика, по химия и т. н. Ако нѣкой отъ тогавашнитѣ хора живѣе днесъ на земята, ще мине за простъ човѣкъ. Обаче, по онова време той е билъ ученъ. Тогавъ сж изучавали кабалата. Ученитѣ сж били кабалисти, пророци, гадатели. Свѣтътъ е билъ пълненъ съ

гадатели и пророци, които сж тълкували. какво говорятъ боговетѣ. И днесъ има много пророци и гадатели въ свѣта. Тѣ тълкуватъ значението на слънчевитѣ петна за земята. Едни отъ тълкуванията на миналитѣ пророци се сбждаха, други не се сбждаха. И днесъ е сжщото. Обясненията на нѣкои учени за значението на слънчевитѣ петна излиза вѣрно. а на други не излиза вѣрно. И въ миналото, и днесъ земята се върти около слънцето и около осъта си, а заедно съ нея и хората се въртятъ. По онова време радиото не бѣше известно. но много хора имаха свое вжтрешно радио, чрезъ което виждаха и чуваха това, което ставаше въ пространството. Тѣ бѣха ясновидци и яснослушащи.

Какво представятъ ясновиждането и яснослушането? Тѣ сж подобни на радио - апарата, съ който съвременнитѣ хора си служатъ. Всѣки иска да има радио. да слуша, какво става по свѣта. Не е достатъчно само човѣкъ да има радио, но той трѣбва правилно да го инсталира. Не е ли добре инсталирано, хората се оплакватъ отъ него, че ги заболѣла глава, и търсятъ лѣкаръ да имъ помогне. Отъ какво страдатъ? Отъ главоболие. Радиото имъ бръмчи силно въ главата. Съ други думи казано: когато въ главата на човѣка дойде нѣкаква идея, отъ която не може да се освободи, той веднага търси лѣкаръ. Лѣкарътъ дойде съ своята спринцовка, направи нѣколко инжекции. и по този начинъ прекжсва инсталацията. Отъ

две хиляди години насамъ хората работятъ старателно да прекъснатъ инсталацията на своето вътрешно радио — не искатъ да бждатъ ясновидци и яснослушачи. Съ помощта на сегашното радио нѣкои учени опитватъ пулса на човѣка отдалечъ. Особено това правятъ съ авиаторитѣ. Като опитватъ пулса имъ отдалечъ, тѣ познаватъ състоянието на авиатора. Такова свойство има и вътрешното радио. Сегашнитѣ хора извадиха вътрешното радио отвънъ. Понеже мѣстото му въ главата е малко, тѣ не можаха да търпятъ шума му и го извадиха отвънъ. Като не могатъ да издържатъ шума на радиото, нѣкои хора полудяватъ. Нѣкой нагласилъ радиото си, слуша музика отдалечъ нѣкъде и казва, че била ангелска. Музика, която предизвиква главоболие, не е ангелска. Наука и религия, които причиняватъ главоболие и разстройватъ човѣка, не сж ангелски. Това сж опити само, които не сж дошли още до положението на истинската наука и религия. Истински ученъ е този, за когото природата оживява. Канаритѣ, планинитѣ, земнитѣ пластове му проговарятъ. Той чете по тѣхъ живота на миналитѣ поколѣния като по книга.

Който знае да чете по земнитѣ пластове, канари и планини, той може да се домогне до човѣшката речъ и мисль отъ хиляди години насамъ. На земнитѣ пластове е написана цѣлата история на земята отъ началото на създаването ѝ досега. Съвременнитѣ геолози четатъ по зем-

нитѣ пластове, по тѣхнитѣ огъвания и наклонявания, презъ какви перипетии е минала земята. Обаче, тия данни не сж абсолютно вѣрни. Какъ сж наредени пластоветѣ отвънъ, това е едната страна на науката; важно е, обаче, какво е тѣхното вътрешно положение. Една книга е ценна отвънъ, но още по-ценно е нейното съдържание. Да цените книгата по външността ѝ, това е все едно да се произнасяте за онзи свѣтъ по това, което знаете за физическия свѣтъ. Като не могатъ да проникнатъ въ онзи свѣтъ, мнозина мислятъ, че като умратъ, тогава ще знаятъ, какво представя онзи свѣтъ. Тѣ не знаятъ, че ако нѣматъ духовна свѣтлина, като умратъ, нѣма да виждатъ нищо, слѣпи ще бждатъ. За да вижда нѣщата въ онзи свѣтъ, човѣкъ трѣбва да е изработилъ своето духовно тѣло, а сжщевременно да има приятели, които да го обичатъ. Духовното тѣло представя инструментъ, съ който човѣкъ може да си служи на онзи свѣтъ. Нѣкои мислятъ, че като умратъ, ще се освободятъ отъ мъчнотиитѣ и страданията, които сж имали на земята. Тѣ сж прави, само когато сж развили своето духовно тѣло. Не сж ли развили духовното си тѣло, тѣ ще се намѣрятъ въ положението на инвалиди.

Съвременнитѣ хора живѣятъ на земята и мислятъ главно за земния животъ. Малцина се замислятъ за онзи свѣтъ. Освенъ за своето физическо тѣло, малцина работятъ съзнателно и за духовното си тѣло. Като живѣе на земята, добре е човѣкъ да мисли за физическото си

тѣло, но следъ като живѣе 50—60 години и замине за другия свѣтъ, нѣма ли да се намѣри въ положението на търговецъ, който е работилъ усърдно съ капитала си цѣли 60 години и единъ день фалира и остава безъ стотинка? Човѣкъ трѣбва да живѣе съзнателно, да изработи своето духовно тѣло, съ което да продължи живота си на онзи свѣтъ. Затова, именно, е дошълъ на земята. Като съзнава задачата си на земята, човѣкъ може да работи спокойно, безъ тревоги и безпокойства. Ако се тревожи, той нѣма да постигне нищо. Какво дете ще роди онази майка, която презъ всичкото време на своята бременностъ постоянно се тревожи и безпокои? Детето, което се ражда отъ такава майка, ще бѣде слабо, хилаво, не може да издържа на мъжнотията въ живота. Съмненията, тревогите, обезсърдченията сж условия, които прѣчатъ за развитието на човѣшката душа и на човѣшкитѣ идеи. Всѣка идея, която се е заченала и расла при такива условия, не може да устои. Тя ще бѣде плодъ. преждевременно падналъ на земята и изгнилъ.

Сжщиятъ законъ се отнася и до чувствата и постѣпките на човѣка. За да не се осакатява, човѣкъ трѣбва да храни мислитѣ, чувствата и желанията си съ чиста храна, която да помага на тѣхното правилно растене и развиване. Докато е младъ, човѣкъ обича хората, радва се на тѣхнитѣ успѣхи, вѣрва въ Бога. Щомъ остарѣе, той започва да се обезвѣрява, да се съмнява въ доброто и счита,

че онова, въ което е вѣрвалъ, и на което се е надѣвалъ, било празна работа. Не, и въ младини, и въ старини човѣкъ трѣбва да има едно положително вѣрую, да не се обезвѣрва. Дали е младъ или старъ, беденъ или богатъ, човѣкъ трѣбва да има една основна идея въ живота си, въ която никога да не се разколебава. Какво печели богатиятъ, ако вѣрва въ своето богатство? Той вѣрва, че богатството му дава условия да постигне всичко, каквото желае. Какво ще стане съ неговата вѣра, когато изгуби богатството си? Бедниятъ пъкъ вѣрва, че като сиромасъ постоянно ще живѣе въ ограничения. Какво ще стане съ неговага вѣра, ако нѣкога забогатѣе?

Добре е човѣкъ да вѣрва, но така, че никога да не се разколебава. Всѣки човѣкъ не може да вѣрва. Защо? Органътъ на вѣрата не е добре развитъ въ него. Нѣма ли този органъ въ себе си, вѣрата може да го спъне. Ако младъ, но сиромасъ момъкъ се влюби въ царската дъщеря и вѣрва, че може да се ожени за нея, тази вѣра ще го спъне. Защо? Защото, като не може да постигне желанието си, той ще се разочарова. Защо този момъкъ не обича царската дъщеря, безъ да желае да се ожени за нея? Защо не е готовъ да и стане слуга? Трѣбва ли човѣкъ да пожелава любовта само за себе си? Когато види Бога, когато почувствува любовта Му, човѣкъ трѣбва да е готовъ да Му служи, а не да Го обсебва. Никой не може да задържи любовта за себе си, ни-

кой не може да я обсеби. — Ама не мога да живѣя безъ любовта. — Наистина, човѣкъ не може да живѣе безъ любовта, но никой не му дава право, като види, че тя се изявява чрезъ нѣкоя форма, да я пожелае за себе си. Любовта ражда живота, но животътъ трѣбва да бѣде осмисленъ. Да познаете любовта само отвънъ, това е едно, а да я познаете и вътрешно, като животъ, който е вложенъ въ васъ, това е друго нѣщо.

Следователно, помогнете ли се до любовта, вие трѣбва да се освободите отъ всѣкакво користолюбие. Само онзи може да служи на любовта, който е дошълъ до пълно самоотричане въ живота. Какво значи да се самоотрече човѣкъ? Самоотричането подразбира отказване отъ онова, което е неестествено въ живота: пияницата трѣбва да се откаже отъ пиянството, скжперникътъ — отъ скжперничеството, безвѣрникътъ — отъ безвѣрието, крадецътъ — отъ желанието си да краде. Какво трѣбва да постави човѣкъ на мѣстото на изхвърленитѣ желанія въ себе си? Той трѣбва да ги замѣсти съ естествени, положителни желанія. Пиенето на вино, на ракия трѣбва да се замѣсти съ пиене на вода; скжперничеството — съ готовностъ за даване, за жертви; безвѣрието — съ вѣра, желанието да краде — съ желание за даване. Користолюбието се крие въ неестественитѣ желанія на човѣка. Защо човѣкъ да не се вдъхнови отъ любовта, а трѣбва да пожелае да я обсеби? Само онзи е разбралъ лю-

бовъта, който се вдъхновява отъ нея и работи за нея. Посети ли го веднѣжъ, тя остава при него завинаги. Започне ли човѣкъ да страда, че не може да обсеби любовта, да я задържи само за себе си, той е на кривъ пѣтъ. Да пожелава човѣкъ любовта за себе си, това значи, да я направи слугиня. Какъ е възможно любовта да стане слугиня на кого да е, когато тя е въ състояние да изпрати най-малко десетъ слуги да му служатъ? Всички слуги служатъ на любовта. Доброволно тя може да служи, но насилствено — никога. Сегашнитѣ богати сж били нѣкога влюбени въ Бога, слугували сж Му, затова сега Той ги направилъ богати, да разполагатъ съ пари, за да помагатъ на хората. Следователно, искате ли да станете богати, влюбете се въ Господа, отворете сърдцето си за царската дъщеря, т. е. за любовта, и тя ще ви даде пари, имоти, слуги. Любите ли царската дъщеря, ще имате, каквото желаете.

И тъй, две теории сжществуватъ за обяснение на богатството. Споредъ едната теория човѣкъ може да стане богатъ, ако се влюби въ Господа. Споредъ индуската теория човѣкъ може да бжде богатъ, само ако живѣе добре. За да живѣе добре, човѣкъ все трѣбва да има нѣкого предъ видъ. И тогава, ако живѣе за Бога, отъ любовъ къмъ Него, тази теория се слива съ първата. Човѣкъ обича Бога, и Богъ го обича, защото е изразъ на Неговата мисль и на Неговитѣ чувства. На сжщото основание човѣкъ обича ближния си дотолкова, докол-

кото той отразява неговата мисъл Човѣкъ обича ближния си, докато може да се оглежда въ него. Значи, ближниятъ ви е огледало, въ което вие се оглеждате. Потъмнѣе ли това огледало, т. е. престане ли да отразява вашия образъ, любовта ви къмъ него изчезва. Обичате ли по този начинъ, вие сте намѣрили своя приятелъ. Всѣки търси приятели, които да бждатъ отзвукъ на неговитѣ мисли, чувства и желания.

Законътъ е вѣренъ и по отношение на Бога. Човѣкъ е любимъ на Бога, докато може да отразява Неговитѣ мисли и желания. Той трѣбва да бжде огледало, Богъ да се оглежда въ него. Щомъ Богъ обича човѣка, и той Го обича. Въ този смисълъ, човѣкъ е огледало за Бога, и Богъ — за човѣка. Като се оглежда въ лицето на Бога, човѣкъ трѣбва да бжде красивъ. Не е ли красивъ, той самъ ще Го отбѣгва. За да могатъ свободно да се оглеждатъ въ лицето на Бога, като въ огледало, хората трѣбва да бждатъ красиви.

Сега, като говоря за любовь къмъ Бога, азъ имамъ предъ видъ проявата на любовта като принципъ, а не като чувство, което, само по себе си, е преходно. Като обичате нѣкого, вие сте готови на голѣми жертви за него: храните го, обличате го, прашате го на училище да учи, но това още не е любовь. Казано е, че любовта ражда живота. Значи, да любишъ нѣкого, това значи, да го освободишъ отъ смъртта, отъ всички ограничения. Огра-

ниченята, отъ които човѣкъ страда, сж резултатъ на човѣшкия животъ. Ето защо, докато не излѣзе отъ човѣшкия животъ и влѣзе въ Божествения, човѣкъ нѣма да разбере, какво представя идейната любовъ. Щомъ не може да разбере идейната любовъ, човѣкъ не може да се ползува отъ богатата на живота. Той ще бжде потопенъ въ тѣхъ, безъ да може разумно да ги използва. Какъвъ човѣкъ е този, който е потопенъ въ блага, а не може да се ползува отъ тѣхъ? Той е човѣкъ, който не обича да работи, нито да учи. За да придобие известни блага, човѣкъ трѣбва да работи. За да придобие нѣщо, човѣкъ трѣбва да има любовъ въ себе си. Слугата може да придобие нѣщо отъ господаря си, ако го обича. Какво правятъ хората, когато обичатъ нѣкого? Тѣ му се радватъ, посрѣщатъ го добре; ако получаватъ писма отъ него, тѣ ги четатъ и препрочитатъ по нѣколко пжти. Не обичатъ ли нѣкого, тѣ не го приематъ въ къщи, не му се радватъ; получатъ ли писмо отъ него, тѣ веднага го изгарятъ. Като изгарятъ писмата му, съ това тѣ искатъ да кажатъ, че неговитѣ чувства се нуждаятъ отъ огънь, т. е. отъ пречистване. Когато се изгори, любовното писмо отива въ невидимия свѣтъ, между разумнитѣ същества. Тѣ разглеждатъ праха на това писмо, анализиратъ го и се чудятъ, защо хората на земята приематъ една любовъ, а друга не приематъ. Отъ Божествено гледище, на любовта трѣбва да се отговаря съ любовъ. Не

се ли отговаря на любовта съ любовъ, това показва, че има нѣкакви причини. Човѣкъ трѣбва да изучава тия причини, за да си обяснява правилно явленията въ живота.

Днесъ иде новата раса — шестата раса, въ която мъжетъ и женитъ ще се разбиратъ. Колкото повече промѣни претърпяватъ, толкова по-добре ще се разбиратъ. Идеитъ на хората трѣбва коренно да се измѣнятъ. Въ сърдцата имъ пѣкъ трѣбва да влѣзе любовта. Влѣзе ли любовта въ сърдцата имъ, тя ще изхвърли навънъ всѣкакво користолюбие. Любовта не търпи никакво користолюбие на пѣтя си. Най-малкото користолюбие въ човѣка е въ състояние да произведе голѣма реакция въ свѣта на любовта. Най-малкото отрицателно чувство — умраза, завистъ, безвѣрие, съмнение е въ състояние да прекъсне пѣтя на любовта. Щомъ любовта изчезне отъ човѣка, неговиятъ животъ е неестественъ. И като резултатъ на този животъ се явяватъ редъ болести и страдания. И днесъ, когато се натѣкватъ на мъжнотии и нещастия, на страдания и болести, ще знаете, че причината за това е отсъствието на любовта въ живота. Дето любовта отсъствува, тамъ владѣе пълна анархия и безпорядѣкъ. Влѣзе ли любовта въ живота, редътъ и порядѣкътъ се възстановяватъ.

Ние говоримъ за безкористната любовъ, защото тя прави човѣка силенъ. Ако има нѣщо забележително въ характера на Христа,

това е Неговото смирение. търпение и безкористие. Той слѣзе на земята, за да приеме най-долното положение. Той трѣбваше да слѣзе отъ своето величие, да приеме човѣшка форма, да покаже на хората, какво значи смирение. И въ този образъ Той трѣбваше да понесе най-големитѣ поругания, докато най-после Горазпнаха. Тукъ Той показва велико търпение. Безъ да пороптае, безъ да се усъмни, Той търпеливо понесе своитѣ страдания. Презъ цѣлия си животъ Христосъ даде примѣръ на пълно безкористие. Той лѣкуваше, учеше хората, безъ да очаква нѣщо отъ тѣхъ. Благодарение на това безкористие Христосъ можа да понесе такива страдания, каквито никой човѣкъ досега не е изпиталъ. Христосъ е проповѣдвалъ на свѣта великъ моралъ. Христовото учение — учението на любовта е ценно за всички времена и епохи.

Съвременнитѣ хора казватъ, че учението на Христа е неприложимо. Защо е неприложимо? Защото имъ липсва нѣщо. Благодарение на живота на своитѣ дѣди и прадѣди, тѣ сж изгубили нѣщо ценно въ себе си. Днесъ почти всички хора страдатъ отъ известенъ недоимѣкъ въ мозъка. Мжчно се набавя мозъчното вещество. Съвременното поколѣние, както и бждешитѣ поколѣния, трѣбва да работятъ съзнателно върху себе си, да водятъ добъръ животъ, за да придобиятъ това, което сж загубили. Като наблюдавамъ хората, виждамъ, че на нѣкои отъ тѣхъ носовѣтъ не сж пра-

вилни, на други — ушитѣ, на трети — очитѣ, на четвърти — веждитѣ. Отъ тази неправилностъ сѣдя, кой кжде се е отклонилъ въ миналото. Казано е въ Писанието: „Когато дойде Духътъ на истината, Той ще ни научи, какво да правимъ.“ Това значи: когато Божественото въ човѣка се събуди, той ще знае, какъ да работи и какво да изправя въ себе си. Сегашнитѣ хора иматъ различни слабости, вследствие на което постоянно се изкушаватъ. Дайте на нѣкого да занесе нѣкжде една кошница зрѣли, хубави череши и вижте, дали нѣма да вземе поне една череша. Като носи черешитѣ, той ще каже: Ще си взема една череша, да ги опитамъ, какви сж. Нѣма нищр престѣпно въ това, че е взелъ една череша, но по-добре би било, ако не бѣше се изкусилъ. Споредъ закона на любовта, като занесе черешитѣ на опредѣленото мѣсто, той ще получи цѣла чиния череши, добре измити.

Какъвъ ще бжде моралътъ на хората отъ шестата раса? Като носи кошница съ череши, новиятъ човѣкъ ще ги занесе на опредѣленото лице, безъ да хапне изъ пѣтя отъ тѣхъ. Бждещиятъ моралъ изключва всѣкакво изкушение. Изкуство е човѣкъ да пренася Божиитѣ блага отъ едно мѣсто на друго, безъ да се изкушава. За да не изпада въ изкушения, човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да не се връща къмъ атаквистическитѣ състояния на миналото. Той трѣбва да приложи мисълта, чувствата и волята си, за да преодолява всички

свои слабости и неджзи. Тръбва ли човѣкъ за своитѣ слабости да се оправдава съ възпитанието си, съ лошитѣ условия, или съ лошото си наследство? Щомъ има умъ — да мисли, сърдце — да чувствува и воля — да прави добро, човѣкъ съ нищо не може да се оправдае. Днесъ повечето хора прилагатъ кражбата и на физическия, и въ сърдечния, и въ умствения свѣтъ и следъ това се оправдаватъ, че имали слабости. Ако се оправдавате съ слабоститѣ си, защо носите името „човѣкъ“? Кражбата е насилие, а като хора, които се стремятъ къмъ свобода, вие трѣбва да се откажете абсолютно отъ кражбата, въ каквото поле да е извършена.

Хората на шестата раса ще иматъ пълно довѣрие помежду си. Който да влѣзе въ дома имъ, тѣ ще се радватъ, че ги е посетилъ. А той, както да намѣри кѣщата, отворена или затворена, еднакво ще се радва. Той посещава единъ домъ съ цель да внесе нѣщо ново, красиво въ него, а не да изнесе. Новиятъ животъ изисква жертви. Човѣкътъ на шестата раса живѣе повече за другитѣ, отколкото за себе си. Да живѣешъ за другитѣ хора, това значи, да виждашъ проявлението на Бога въ множеството. Но Богъ се проявява и въ единството. Като люби Бога, човѣкъ ще Го вижда и въ едно лице, и въ много лица. Понѣкога Богъ се оттегля и отъ единицата, и отъ множеството. Божественото въ човѣка го прави обиченъ. Оттегли ли се Божественото отъ него, и хо-

рата се оттеглятъ. Човѣкъ постоянно се пълни и празни. Днесъ го виждате пълень съ красиви и възвишени чувства, а на другия день е изпразненъ вече. Това е човѣкътъ на промѣнитѣ, на приливитѣ и отливитѣ. Истинскиятъ човѣкъ трѣбва да бжде изворъ, постоянно да дава.

Едно отъ качествата на великата любовъ е даването. Придобие ли това качество, вие ще запазите Божественото въ себе си. Безъ него вие всичко ще изгубите и, въ края на краищата, животътъ ви ще се обезсмисли. Когато Божественото посети човѣка, той трѣбва да бжде готовъ да забрави всичко: задължения, умраза, неразположение, недоволство. Сърдцето му трѣбва да се разшири и да приеме всички въ себе си. По този начинъ само той ще разбере, какво представя идейната любовъ. Като се говори на хората за тази любовъ, тѣ се страхуватъ да не стане нѣкаква промѣна въ живота имъ, да загубятъ своята личностъ. Нищо нѣма да загубятъ. Защо? Защото идейната любовъ е Божията Любовъ, и като такава, тя включва всичко въ себе си. Направете опитъ да дадете мѣсто на тази любовъ въ душата си и ще видите, че цѣлиятъ свѣтъ ще се открие предъ васъ. Тогава братътъ и сестрата нѣма да бждатъ форми, лица за васъ, но ще бждатъ души, съ които всѣкога ще се разбирате. Мойсей каза на евреитѣ да възлюбятъ Господа, но тѣ не изпълниха този законъ, заради което и до днесъ страдатъ. Христосъ

каза на тогавашнитѣ вѣрващи да възлюбятъ Господа, но и тѣ не изпълниха закона. Днесъ и на васъ се казва да възлюбите Господа. Ако и вие не изпълните този законъ, страданията ви ще бждатъ по-голъми отъ тия на миналитѣ поколѣния.

Сега, нека се явятъ нѣколко души кандидати, които да приложатъ Божията Любовь безъ страхъ. Кандидатитѣ трѣбва да бждатъ нито много млади, които да сж влюбени въ свѣта, нито много стари, които да напушатъ свѣта разочаровани. Онѣзи, които се решатъ да приложатъ Божията Любовь, трѣбва да знаятъ, че не ги очаква щастие. Да живѣете съ великата любовь, това значи, да живѣете на небето. Който отива на небето, той не може да бжде щастливъ. Защо? Защото трѣбва да съблѣче старитѣ си дрехи, които сж здраво сраснали за кожата му. Щомъ съблича тия дрехи, той неизбежно ще изпита голѣми болки. Не може човѣкъ да не страда, щомъ дератъ кожата му. Кажете ли, че можете да отидете на небето, безъ да събличате старитѣ си дрехи, вие ще останете въ свѣта, привидно щастливи. Тѣй щото, сега искамъ отъ васъ трима души кандидати. Тѣ трѣбва да бждатъ герои, да носятъ земята на гърба си. Ако при това положение тѣ не се колебаятъ, задачата имъ е свършена. Човѣкъ успѣва въ работитѣ си, когато не се колебае.

Двама царе имали по единъ добъръ приятель. Тѣ се хвалили съ приятелитѣ си, че

били готови да направятъ за тѣхъ всичко, каквото имъ се заповѣда. Единъ день царетѣ решили да подложатъ чувствата имъ на изпитъ. Първиятъ царъ казалъ на приятеля си: Качи се на тази канара и се хвърли оттамъ. Той чулъ думитѣ на царя, но си мислѣлъ: Възможно ли е моятъ господаръ да ме подлага на такова изпитание? Не знае ли, че като се хвърля отъ канарата, ще се убия? Той тръгналъ къмъ канарата, но постоянно се обръщалъ назадъ, да види, нѣма ли царьтъ да му заповѣда да се върне. Като видѣлъ това, царьтъ му казалъ: Спри! Достатъчно е толкова. Вториятъ царъ направилъ сѣщия опитъ съ приятеля си. Като чулъ заповѣдта на своя царъ, приятельтъ му веднага се отправилъ къмъ канарата, безъ никакво колебание, и се хвърлилъ отгоре. Въ подножието на канарата стояли двама души, слуги на царя, които веднага го поели. Вториятъ приятелъ издържалъ изпита си, защото не мислилъ за себе си. Той не мислилъ и за крайната целъ на своя господаръ.

На сѣщото основание казвамъ и на васъ: Възлюбете Господа съ всичкото си сърдце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа и съ всичката си сила и не мислете за крайната целъ на живота. Като живѣете, ще страдате, ще се мѣчките, ще воювате, ще падате, ще ставате, но не се стремете да си обяснявате, защо става това. Много философи, учени, поети сѣ писали върху смисъла на живота, но никой нищо не е могълъ да открие. Ка

къвъ е замисълътъ на Бога, никой не знае. Смисълътъ на живота се заключава въ това, да възлюбишъ Господа и да бждешъ едно съ Него и въ множеството, и въ единството. Постигнешъ ли това, ти ще разберешъ донѣкжде поне крайнитѣ цели на Битието.

И тъй, искамъ трима души кандидати, които сж готови да изпълнятъ всичко, каквото имъ се казва, безъ да се колебаятъ, безъ да питатъ, защо трѣбва да направятъ това или онова, безъ да се обръщатъ назадъ. Това, което предлагамъ, е лотария, въ която печелятъ само трима души.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

•

29. Лекция отъ Учителя, държана на
12 мартъ, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Правилни форми

Размишление върху понятието „служене“.

Тема за следния път: „Каква представа имамъ за Бога.“

Тази тема е доста отвлѣчена, защото хората нѣматъ ясна представа за Бога. Стане ли въпросъ за Бога, всѣки си Го представя по различенъ начинъ, както децата рисуватъ човѣка различно. Нѣкое дете рисува лицето на човѣка въ видъ на кръгъ, съ две чъртички за очитѣ, една перпендикулярна на тѣхъ за носа и друга, перпендикулярна на носа — за устата. Тази рисунка дава представа за човѣка, но не е истински човѣкъ. Така и хората говорятъ за духъ, за материя, безъ да иматъ точна представа за тѣхъ. Подъ духъ едни разбиратъ нѣщо въздухообразно, други — сѣщество, което мисли, трети го свързватъ съ понятието ангелъ и т. н. За да бжде духъ, човѣкъ трѣбва да има въ себе си животъ, движение, мисълъ. Чувствата пъкъ подразбиратъ усѣтъ, направление, посока къмъ нѣщо. Обаче, мисълта и чувствата, проявени заедно, представятъ разумността въ човѣка.

Следователно, ако искате да пишете нѣщо за Бога, трѣбва да мислите и да чувствувате правилно. Дето мисълта, чувствата и постъп-

китѣ сж прави, тамъ разумността действува. Дето е разумността, тамъ е Богъ. Нѣкой казва, че известна постѣпка е благородна. Благородството е свързано съ разумността. Думата „благороденъ“ е съставена отъ думитѣ „благо и родъ“. Значи, човѣкъ трѣбва да ражда благи, сладки нѣща, за да бжде благороденъ. Отъ устата му трѣбва да излизатъ сладки думи. Въ този смисълъ, одумването е сборъ отъ горчиви, кисели думи. Да одумвашъ нѣкого, това значи, да го хукашъ, да го ругаешъ. Благородниятъ човѣкъ никога не одумва. Човѣкъ може да хука вълка, но не и своя ближенъ. Ако не хука вълка, той непременно ще задигне нѣкоя овца отъ стадото му.

Ако художникътъ разглежда човѣшкото лице, рисувано отъ нѣкое дете, ще каже, че това е механическа представа за човѣка. Лицето на човѣка никога не може да представя идеаленъ кръгъ. Защо? Защото всички негови точки сж въ постоянно движение. Споредъ вътрешния и външенъ животъ на човѣка, лицето му е въ постоянно движение, вследствие на което формата му не може да остане идеално кръгла. Правилни форми сж ония, които природата създава. Художникътъ трѣбва да изучава тия форми и да ги копира. Природата учи и хората, и животнитѣ, какво да правятъ. Когато е сама, птичката мисли само за ядене. Започне ли да снася яйца и да мжти, тя проявява своитѣ строителни способности. Тя започва да строи гнѣздо, да го нарежда. Кой е

научилъ птичката да строи? И тя, както всички живи същества, има свой вътрешенъ учителъ. Значи, за всѣко живо същество е опредѣлено друго нѣкое да се грижи. Дали това същество е видимо или невидимо, не е важно. Важно е, че всѣко същество дохожда до идеята за онзи великъ Промисълъ въ свѣта, Който има предъ видъ нуждитѣ му. Човѣкъ разбира проявата на този Промисълъ по-добре отъ всички живи същества на земята, вследствие на което има по-добри условия за развитие. Като мисли право върху нѣщата, всѣки моментъ човѣкъ вижда проявата на този разуменъ Промисълъ. Той се проявява чрезъ хората и чрезъ животнитѣ. Понѣкога едно животно може да помогне на човѣка, както хората взаимно си помагатъ.

Казано е въ Писанието, че никой никога не е видѣлъ Бога. Какъ можете тогава да си Го представите? Човѣкъ има представа само за онова, което е видѣлъ. За невидимитѣ нѣща той не може да има реална представа. Обаче, ние казваме, че само глупавитѣ хора не могатъ да видятъ Бога. Разумнитѣ хора Го виждатъ. Когато искатъ да рисуватъ Бога, хората си Го представятъ въ човѣшка форма. Следъ като мислятъ известно време, тѣ казватъ, че има нѣщо, по което човѣкъ прилича на Бога, заради което си представятъ Бога въ човѣшка форма. Казано е въ Битието, че Богъ е вдъхналъ дихание въ човѣка. и той станалъ жива душа. Значи, диханието въ чо-

вѣка представя Божия Духъ. Този Духъ не присѣдствува постоянно въ човѣка, вследствие на което той се стреми къмъ Него, да го посети и да го учи. Защото Духътъ на Истината учи човѣка. Той не се влива въ човѣка по механически начинъ. Отношенията на човѣка къмъ Духа сж такива, каквито между ученика и учителя. Дето Духътъ работи, тамъ е силата, здравето, знанието. За да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да се храни правилно, да мисли, да чувствува и да постѣпва хармонично. Всѣка дисхармонична мисль и всѣко дисхармонично чувство въ човѣка създаватъ редъ болезнени състояния. Каквито сж мислитѣ и чувствата на човѣка, такъвъ е и той самъ. Нѣкой вижда една пресъхнала чешма и постоянно мисли за нея. Държи ли тази мисль въ себе си, не се минава много време, и той заболява: въ организма му става нѣкакво подпушване, въ резултатъ на което жизненитѣ сили въ него пресъхвватъ.

Съвременнитѣ християни се наричатъ християни, но въпрѣки това се съмняватъ, дали ще свършатъ живота си добре, или не. Отде е дошло това съмнение въ тѣхъ? Да е тѣхно, не е, да е на баща имъ и на майка имъ, не е, защото тѣ, както и родителитѣ имъ, желаятъ доброто. Значи, това е мисль, дошла отвънъ нѣкъде. Ако сте въ гората нѣкъде и чуete гръмъ, ще знаете, че той иде отъ нѣкой разбойникъ. Следователно, всички отрицателни мисли, всички съмнения и

колебания въ човѣшкия умъ сж подобни на гръмъ, който излиза отъ пушката на разбойника. — Каква е целта на разбойника? — Това не е важно. За васъ е важно, да видите, дали сте ранени. Ако сте ранени, ще вземете мърки да превържете раната си, да не се яви нѣкакво усложнение. Тѣй щото, натъкнете ли се на нѣкаква отрицателна мисль, ще знаете, че тя е куршумъ отъ пушката на нѣкой разбойникъ, който се е прицелилъ къмъ васъ.

Като се намѣрятъ въ трудно положение, хората се успокояватъ съ това, че Богъ ще промисли за тѣхъ. Като е далъ умъ на човѣка да мисли, да учи, да живѣе правилно, Богъ е промислилъ вече за него. Повече отъ това какво може да иска? Сжщевременно Той му е далъ сърдце, съ което да чувствува, да различава доброто отъ злото. И най-после Той му е далъ воля, чрезъ която да прилага доброто въ живота си. Мисльта е мощна сила, чрезъ която човѣкъ може да си служи. Не знае ли, какъ да я направлява, той нищо не може да постигне. Ако не може да направлява мисльта си, както трѣбва, освенъ че нѣма да има постижения, но човѣкъ може да изгуби всичко, каквото е придобилъ: знание, богатство, сила. Който е свършилъ гимназия, той знае столицитѣ на всички държави. Той помни, какво е училъ. Питаге ли този човѣкъ, коя е столицата на ума, на сърдцето, на духа и на душата, той нищо не може да отговори. Защо? Не знае човѣкътъ. Нѣкой е изучавалъ и тия

столици, но днесъ не помни. Защо не помни? Защото е обременилъ мисълта си съ ненужни знания и с изгубилъ правата посока на нейното движение. Коя е столицата на любовта, и това не знае.

Мнозина се хвалятъ съ знанието си, но като дойдатъ до известна мъчнотия, не могатъ да си помогнатъ. Знание, съ косто човѣкъ не може да си помогне въ труднитѣ моменти на живото, и съ което не може да даде изразъ на своя животъ, не е истинско, не е реално. Какъвъ туризъмъ е този, при който човѣкъ обикаля планини и долини, рѣки и гори, а не знае забележителноститѣ на мѣстата, презъ които е миналъ? Какъвъ смисълъ има човѣкъ да следва въ странство — въ Парижъ, Лондонъ, Берлинъ, Римъ, а да не знае, какви сж забележителноститѣ на тия градове? Днесъ хората си служатъ съ думи, съ понятия, значение то на които не знаятъ. Какво означава думата Парижъ? Парижъ е мѣсто. населено съ много хора, съ цель да работятъ разумно. Какво означава думата „мжжъ“? Мжжътъ е същество, което мисли. Какво означава думата „съпругъ“? Съпругъ е онзи, който се е впрегналъ на работа. Съпругътъ и съпругата сж се съпрегнали да работятъ заедно. Българитѣ казватъ: Не е мжжъ онзи, който не може да опасва пояса си.

Опасването на пояса подразбира разумность, мисълъ. Значи, не е мжжъ онзи, който не може да мисли. Поясътъ представя човѣш-

кия умъ. Щомъ поясътъ се влаци, човѣкъ не може да си служи съ него. Съ други думи казано: когато умътъ на човѣка е разсѣянъ, той не може да работи. Другъ нѣкой пѣкъ туря шапка на главата си и я накривява на една, или на друга страна. Дали ще вървятъ работитѣ на човѣка, или не, ще познаете отъ начина, по който носи шапката си. Видите ли, че нѣкой намръщи вежди и нахлупи шапката си, ще знаете, че отъ този човѣкъ мжно можете да получите нѣщо. Човѣкъ трѣбва да оставя челото си отворено. Човѣкъ съ закрито чело по-скоро може да обере нѣкого, отколкото да даде нѣщо отъ себе си. Обирането всѣкога не подразбира нѣщо лошо. Човѣкъ обира плодетѣ на една круша и угощава ближнитѣ си. Но и богатиятъ има нужда нѣкога да бжде обранъ като крушата. Като го обератъ, той олеква и съ това тегло може по-лесно да преплава океана.

Едно отъ качества на природата е пълното разнообразие. Тя не обича еднообразието и застоя. Роди ли едно дърво плодове, тѣ трѣбва да се обератъ. Останатъ ли на дървото, тѣ ще презрѣятъ и окапятъ. Паднатъ ли на земята, тѣ ще изгниятъ. Природата обича сжщо така изобилието. Тя щедро дава, за да се ползватъ огъ богатата ѝ всички живи същества. Кой бере плодетѣ на дърветата, природата не се интересува. За нея е важно, като дойде човѣкъ при дървото, да знае, какъ и отде да бере плодетѣ му. За нея е важно,

който отива на извора, да знае, какъ и отде да пълни сжда си. Не знае ли това, той ще остане съ празенъ сждъ.

Като се натъкватъ на противоречия, мнозина се запитватъ: Господъ не знае ли нуждитъ, трудноститъ ни? Защо не ни се притече на помощъ? Господъ знае всичко. но човѣкъ самъ трѣбва да разреши задачитъ си. Учителтъ преподава на ученика си, но той самъ учи. Работата, която е за мъжа, самъ трѣбва да я свърши. Като не му се работи, той очаква на жена си, тя да свърши всичко за него. Другаде жената оставя работата на мъжа си, той да я свърши вмѣсто нея. И едното, и другото положение не се позволяватъ. Мъжътъ не иска да слугува, и жената не иска да слугува, поради което започватъ да спорятъ. Тѣ искатъ другъ нѣкой да имъ слугува. Като се родятъ деца, родителигъ очакватъ на тѣхъ, да имъ слугуватъ, да ги гледатъ на старини, но не излиза така. И децата подържатъ философията на родителитъ си, и тѣ търсятъ слуги. Въ края на краищата всички се разочароватъ едни отъ други и казватъ, че животътъ нѣма смисълъ.

Какво представя слугата? Да бждешъ слуга, това значи, да бждешъ служителъ на нѣщо по-високо отъ себе си. Слугуването е изразъ на правата мисълъ. Който знае да служи, той има права мисълъ. Който не може да служи правилно на себе си и на окръжаващитъ, той нищо не може да постигне. За онзи,

който разбира живота, слугуването е приятна работа. Въ този смисъл и молитвата е работа. Да се молишъ съзнателно, това значи, да отправяшъ енергиитѣ си къмъ Разумното въ свѣта. Накъде е Разумното: нагоре, надолу, на изтокъ или на западъ? Дето е Разумността, тамъ е истинската посока, която може да бже изтокъ, западъ, северъ, югъ — безразлично. Ние не държимъ за външната посока, но за смисъла на нѣщата. Дълбоката, истинска молитва се приема всѣкога, независимо това, какъ и откъде иде. Когато молитвата на човѣка се приема, това показва, че телефонътъ за горния свѣтъ е билъ отворенъ. Не се ли приема молитвата му, телефонътъ за горния свѣтъ е билъ затворенъ. Мнозина казватъ, че и безъ молитва може да се живѣе. Не, безъ молитва не може. Колкото е възможно безъ дишане, безъ ядене, безъ мисълъ, безъ чувства, безъ работа, толкова е възможно и безъ молитва. Спре ли единъ отъ тия процеси, цѣлиятъ животъ спира. Човѣкъ е сложна машина, за подържането на която сж нужни различни енергии.

Следователно, като живѣе, човѣкъ се нуждае отъ въздухъ, отъ храна, отъ мисълъ, отъ чувства, отъ действия, отъ молитва. Отнемете ли му едно отъ тия нѣща, той се осакатява. Като работи съзнателно върху себе си, човѣкъ трѣбва да прилага всички сили, които сж вложени въ него, да се упражнява. Ако се упражнява постоянно и съ любовъ, той мо-

же да развие мисълта си така, че чудеса да прави съ нея. Ще кажете, че искате доказателства, да видите силата на мисълта. Като работи въ тази област, всѣки самъ ще провѣри това, нѣма защо да му се доказва отвънъ. За всѣко нѣщо има различни начини на доказване. Какъ ще докаже богатиятъ, че е богатъ? Ако е щедъръ, той ще подпише единъ чекъ отъ нѣколко хиляди лева и ще каже: Идете съ този чекъ въ Народната банка и си послужете съ тази сума, както искате. Чекътъ не е ли доказателство за богатството на този човѣкъ?

Следователно, всѣко нѣщо, всѣка идея може да се докаже, но по специфиченъ начинъ. Какъ ще докажете, запримѣръ, какво нѣщо е Богъ? Идеята за Бога е отвлѣчена. Единствениятъ конкретенъ образъ за Бога е слънцето. Всѣки знае, какво носи слънцето за човѣка, а сжщевременно и за всички живи сжщества. Чрезъ свѣтлината и топлината си слънцето носи животъ, радостъ, подема на духа. Слънцето осмисля нѣщата. Какви сж научнитѣ теории за слънцето, това е другъ въпросъ. Важно е, какъ се отразява слънцето върху човѣка въ този видъ, въ който той го вижда и възприема. На сжщото основание казвамъ: За човѣка е важно, каква идея има той самъ за Бога, непосредствено съградена въ него, а не какво ученикъ и философитѣ казватъ. Ако човѣкъ би приелъ въ себе си идеята за Бога, както философитѣ я разви-

ватъ, умътъ му би се разстроилъ. Кой каквато идея има за Бога, нека я държи въ ума си. Ако тази идея единъ день се разшири, толкова по-добре за него. Каже ли нѣкой, че Богъ не съществува, подразбирамъ, че неговото небе е облачно, слънцето е скрито. и той не го вижда. Щомъ облацитѣ се разпрѣснатъ, слънцето ще блѣсне на хоризонта, и човѣкъ ще го види. Така и Богъ ту се скрива, ту излиза на човѣшкия хоризонтъ. Ще дойде день, когато слънцето на човѣшкия животъ ще грѣе постоянно, нѣма да залѣзва и да изгрѣва. Богъ е първиятъ. Който е промислилъ за човѣка. Той постоянно го държи въ ума си, има предъ видъ неговитѣ нужди и ги задоволява.

Задачата на човѣка е да съзнае, защо е дошълъ на земята, кой го е изпратилъ. Той е дошълъ на земята да бжде проводникъ на Божественитѣ мисли. Не е ли проводникъ на тия възвишени мисли, той спира въ себе си течението на живота. Безъ тия мисли той е подобенъ на човѣкъ безъ дробове, безъ стомахъ, безъ мозъкъ. Както храната е необходима за стомаха, въздухътъ — за дробовѣтъ, мисълта — за мозъка, така и Божественитѣ мисли сж необходими за изграждане на духовното тѣло въ човѣка. Безъ духовно тѣло човѣкъ е осакатенъ. Животътъ се предава чрезъ въздуха, чрезъ водата, чрезъ храната, чрезъ мисълта и чрезъ чувствата. Разбере ли живота, човѣкъ ще разбере и любовта.

Разбере ли любовта, ще разбере и мъдростта, и истината. Щомъ разбере тия нѣща, човѣкъ може да живѣе разумно. Каквато работа предприеме разумниятъ, добре ще я свърши. Той познава езика и на приятеля, и на неприятеля и знае, какъ да се справя. Дали е търговецъ, свещеникъ, учителъ, дипломатъ, държавникъ, той знае, какъ да постѣпва.

Мнозина отричатъ дипломацията. Тѣ намиратъ въ дипломацията нѣщо неискрено. Тѣ казватъ, че човѣкъ трѣбва да бѣде искренъ, прѣмъ въ отношенията си. Човѣкъ трѣбва да бѣде прѣмъ, но разуменъ, да знае, кога и какъ да говори. Разумността изключва злото, грубото, нечистото. Разумниятъ цени хората като себе си. Той знае, че неговото благо е благо и на ближния му, затова е внимателенъ и предвидливъ въ постѣпките си. Той разбира смисъла на живота и го цени. Не само разумниятъ, но всѣки човѣкъ разбира, какво нѣщо е животътъ. Думата „животъ“ е съставена отъ две срички: жи - вотъ. Ударението пада на втората сричка, но силата е въ първата.

Като ученици, прилагайте пѣнието въ живота си. Каквато работа предприемете, пѣйте. Който пѣе, той има условия да мисли добре; като мисли добре, и работитѣ му ще се нареждатъ добре.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

*

30. Лекция отъ Учителя, държана на 19 мартъ, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Съзнателният животъ

Размишление върху съзнателния животъ.

За какво страда човѣкъ? Човѣкъ страда за това, което е изгубилъ. Какво най-много цени човѣкъ въ живота си? На този въпросъ мжно може да се даде отговоръ. Защо? Защото въ различни случаи човѣкъ цени различни нѣща. Ако е отишълъ на концертъ, да слуша нѣкой цигуларъ, човѣкъ може да цени цигуларя, свиренето или цигулката. Като изучава тоноветъ при свирене на различни музиканти, специално цигулари, човѣкъ вижда, че тонътъ трѣбва да има освенъ чистота, още и мекота, сила и да произвежда мисль. Всѣка мисль, всѣко чувство, всѣка постѣпка представятъ тонове на цигулката, или на какъвъ да е инструментъ, по които се опредѣля човѣшкиятъ характеръ. Въ музиката се говори за чисти, правилни тонове, а въ живота — за хармонични и нехармонични действия. Дето има хармония, тамъ има право. Сжщевременно, всѣка правилна форма съдържа въ себе си известенъ моралъ.

Днесъ всички говорятъ за моралъ, но малцина го иматъ въ себе си. Да имашъ моралъ, това значи, да виждашъ нѣщата правилно. Сегашнитъ хора не виждатъ правилно, вслед-

ствие на което се натъкватъ на редъ противоречия. Запримѣръ, слушате бащата и майката да казватъ за сина си: Голѣмъ нехранимайко е нашиятъ синъ! Нѣма да излѣзе човѣкъ отъ него. Младата мома казва за сжщия момъкъ, че е отличенъ човѣкъ. Професорътъ му казва, че е даровитъ, способенъ момъкъ. Кой отъ тримата е най-правъ: бащата, младата мома или професорътъ? Всички иматъ право, но най-голѣмото право се пада на бащата. Той разбира сина си най-добре. Пъкъ и човѣкъ самъ се опредѣля отъ своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Ако не постѣпва добре съ себе си, човѣкъ не може да постѣпва добре и съ другитѣ. При това положение човѣкъ не може да има никакво вѣрую.

Ще каже нѣкой, че има достоинство, че не иска да го тъпчатъ. Който има достоинство, той трѣбва да се отнася правилно съ всички разумни същества. Какви трѣбва да бждатъ отношенията между две разумни същества? Първото нѣщо, което се изисква въ отношенията имъ, е искреностъта. Щомъ сж искрени помежду си, отношенията имъ всѣкога ще бждатъ правилни. Освенъ това, тѣ трѣбва да иматъ поне три допирни точки помежду си. И тогава, като говорятъ, тѣ лесно ще се разбиратъ. Докато сж на земята, тѣ разглеждатъ и изучаватъ нѣщата по единъ начинъ. Отидатъ ли въ духовния свѣтъ, тамъ ги изучаватъ по другъ начинъ. Докато е на земята, човѣкъ трѣбва да учи много, за да се

домогне до известно знание. Въ духовния свѣтъ, обаче, въ малко време той придобива много знания. Тамъ свѣтлината е голѣма, вследствие на което изведнѣжъ вижда всичко. Тамъ лесно се придобиватъ знания, но лесно се губятъ. Разумнитѣ сжщества знаятъ разликата между двата свѣта и лесно се ориентиратъ. Тази е причината, поради която лесно се разбиратъ. Между тѣхъ не произлизатъ такива противоречия, каквито между обикновенитѣ хора.

Следователно, щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва да работите, да се ориентирате въ духовния свѣтъ, защото той направлява физическия. Отношението между духовния и физическия свѣтъ е такова, каквото между клонетѣ и коренитѣ на дървото. Отъ състоянието на клонетѣ ще познаете състоянието на коренитѣ. И обратно: отъ коренитѣ ще познаете състоянието на клонетѣ. Ако коренитѣ се повредятъ, и клонетѣ ще започнатъ да страдатъ. Често въ човѣка се явява желание да отиде въ духовния свѣтъ. Това е невъзможно. Защо? Защото човѣкъ е корень. За да отиде въ духовния свѣтъ, коренътъ трѣбва да измѣни естеството си, да стане клонъ. И обратно: ако нѣкое сжщество отъ духовния свѣтъ пожелае да слѣзе на земята, сжщо така трѣбва да измѣни състоянието си, да стане корень. Какво ще стане съ дървото, ако коренътъ му пожелае да посети клонетѣ? Дървото ще изсѣхне. Или, какво ще стане съ дървото, ако

клонетѣ пожелають да посетятъ корена? Ще изсъхне. Искать ли да останатъ на мѣстото на корена, клонетѣ трѣбва да претърпятъ видоизмѣнение, да се превърнатъ на корени.

Религиознитѣ хора се стремятъ да влѣзатъ въ духовния свѣтъ, съ цель да видятъ онова, което на земята не сж могли да видятъ. Отъ друга страна, тѣ се стремятъ да станатъ любимци на Бога. И това е възможно, но при следното условие: отъ деня на раждането до деня на заминаването си човѣкъ да не е отпавилъ нито една лоша мисль, нито едно лошо чувство и нито една лоша постѣпка къмъ кое да сжщество, създадено отъ Бога. Това не значи, че Богъ не обича човѣка. Казано е въ Писанието: „Възлюбилъ Си истината въ човѣка.“ Значи, Богъ обича човѣка, но не специално, както той изисква, да се занимава изключително съ него. Колко животни, колко хора човѣкъ е пренебрегналъ! Като мине покрай нѣкоя жаба, той я подритне и смаже. Като види змия, дигне тояга и я убие. Види ли вълкъ, насочи пушката си и го застреля. Защо убива вълка? Защото нападалъ овцетѣ. Защо убива лисицата? Защото нападала кокошкитѣ. Какво ще кажете за човѣка, който напада и овцетѣ, и кокошкитѣ? Трѣбва ли да дойде нѣкой посиленъ отъ него да го убие? Като говори и върши нѣкой нѣща, човѣкъ трѣбва да бжде справедливъ. Ако той има нужда отъ храна, и вълкътъ, и лисицата се нуждаятъ отъ сжщото.

Като се намѣрятъ въ затруднения и про-

тиворечия, като падатъ и ставатъ, мнозина се утешаватъ съ това, че последниятъ моментъ опредѣля тѣхното бждеще. Не, човѣкъ опредѣля бждещето си отъ първия и последния моментъ на своя животъ. Като съедините тия два момента, ще образувате кръга, въ който той се е движилъ. Този кръгъ представя частъ отъ неговия животъ. Защо? Защото цѣлиятъ животъ на човѣка е съставенъ отъ много първи и последни моменти. Човѣкъ се ражда много пѣти, а не само единъ пѣтъ. Той се ражда всѣка година, всѣки месецъ, всѣка седмица, всѣки день, всѣки часъ и всѣка минута. Това показва, че човѣкъ се е родилъ, но окончателно не се е родилъ. Промѣнитѣ, презъ които той минава, показватъ тъкмо това, че човѣкъ не е завършилъ още процеса на своето раждане. Само по себе си раждането е завършенъ процесъ, въ който не ставатъ никакви промѣни. Като излѣзе изъ утробата на майка си, детето минава презъ всички радости и страдания, каквито майката е преживяла презъ периода на своята бременность.

Промѣнитѣ въ живота на човѣка сж неизбѣжни. Той трѣбва постоянно да се ражда, докато дойде до положение, при което да ставатъ промѣни, безъ да се измѣня. Днесъ всички хора сж бременни, и трѣбва да родятъ. Казваме, че човѣкъ трѣбва да живѣе. За кого? За детето въ себе си. Нѣма човѣкъ на земята, който да не е бремененъ. Намѣрите ли единъ човѣкъ, който да не е бремененъ, ще знаете, че ножъ

виси надъ главата му. Защо колятъ яловата крава? Защото не може да се телли. Въ преносенъ смисълъ на думата „яловъ човѣкъ“ разбираме онзи, който нѣма никаква мисълъ, никакво чувство, никакво желание въ себе си. Този човѣкъ не е бремененъ.

Като ученици, вие трѣбва да имате широки възгледи за живота, да се освободите отъ дребнавоститѣ. Кой какво направилъ, това не е ваша работа. Стремете се къмъ възвишеното въ свѣта, къмъ отношения, каквито разумнитѣ сжщества иматъ помежду си. Гледайте на земния животъ като на преходенъ. Докато сте на земята, ще учите, ще вѣрвате, да изработите нѣщо ценно, което да занесете съ себе си на онзи свѣтъ. — Сжществувa ли онзи свѣтъ? — Сами ще провѣрите. Много хора сж виждали своитѣ близки покойници, но едни отъ тѣхъ вѣрватъ на очитѣ си, други не вѣрватъ. Който вѣрва, той може да се ползува. Който не вѣрва, той ще провѣри нѣщата въ бждеше.

Съвременнитѣ хора вѣрватъ въ много нѣща, но не вѣрватъ, че животътъ не се прекъсва. Животъ има и на земята, и на другия свѣтъ. Вѣрата на съвременнитѣ хора е лишена отъ обектъ, който може да ги ориентира въ живота. Тѣ знаятъ само, че сж страдали много, че главитѣ имъ побѣлѣли отъ страдания. Какво отъ това, че сж страдали? Поумнѣли ли сж отъ страданията? Ако човѣкъ страда и поумнява, страданията сж на мѣсто. Като поумнѣе, чо-

вѣкъ трѣбва да приложи любовта. Само разумниятъ знае, какъ да люби. Когато люби, глупавиятъ върши редъ погрѣшки, за които после съжالياва. Любовта дава и никога не съжالياва. Проявява ли любовта си, човѣкъ трѣбва да бжде чистосърдеченъ, искренъ къмъ себе си и къмъ ближнитѣ си, да бжде готовъ всѣкога да изправя погрѣшкитѣ си. Щомъ е искренъ, той вижда погрѣшкитѣ си и лесно ги изправя. Защо сте грѣшили, не питайте. Кой е причината да грѣшите, сжщо не питайте. Защо? Защото причинитѣ на нѣщата се криятъ въ далечното минало, дето човѣкъ не може лесно да проникне. Като грѣши, човѣкъ разполага съ възможности да се изправя и да учи. Ако грѣши въ любовта, човѣкъ има възможностъ да я разбере по-добре. Иначе, той не би могълъ да я разбере. Колкото по-нагоре се качва човѣкъ, толкова по-малко ще грѣши и ще изучава причинитѣ на нѣщата. Като дойде до причинния свѣтъ, той ще види погрѣшкитѣ си и ще се усмихне на себе си, че е билъ толкова глупавъ да страда за нищо и никакво.

Казано е въ Евангелието, че Богъ е огъньъ всепояждащъ. Това е кривъ преводъ. Богъ е огънь, наистина, но огънь, който носи животъ въ себе си. Самъ по себе си Божествениятъ огънь не разрушава. Човѣшкиятъ огънь гори, разрушава нѣщата. Понеже хората не познаватъ Божествения огънь, тѣ приписватъ на Бога качества, които не притежава. Невъзможно е огъньтъ на Божестве-

ния свѣтъ да изгаря нѣщата. Този огънь чисти, възраства и съгражда. Този огънь е всепояждащъ за онзи, който се противи. Казва се още, че този огънь ще дойде отъ облацитѣ нѣкъде. Не, той ще се яви въ умоветѣ на хората, въ тѣхнитѣ мисли. Ако Христосъ не влѣзе въ умоветѣ на хората, хиляди години още могатъ да Го чакатъ, но Той нѣма да се изяви. Въ 1845 г. американцитѣ очакваха явяването на Христа. Милиони вѣрващи бѣха облѣчени въ бѣли дрехи и рано сутринята, преди изгрѣвъ на слънцето, тѣ очакваха Христа, да дойде на земята. Така сж предсказали тогавашнитѣ пророци, но предсказанието имъ претърпѣ крахъ. Впрочемъ, Христосъ дойде и тогава, но не въ плътъ, а като идея. Той влѣзе въ умоветѣ на хората, следъ което спиритизмътъ се яви въ свѣта.

Въ 1915 година религиознитѣ пакъ очакваха слизането на Христа на земята, но Той не дойде, както Го очакваха. Той дойде въ форма на нови идеи, които се зародиха въ умоветѣ на управници, учени и философи, но пакъ не Го разбраха. Ако умоветѣ на цѣлото духовенство, на всички учени, философи се съединятъ въ едно, тѣ ще възприематъ новитѣ идеи и ще отворятъ пътя на Христа къмъ земята. Той ще дойде на земята и славно ще бжде Неговото посрѣщане: учени и прости, богати и сиромаси, млади и стари ще си подадатъ ржка и ще се възлюбятъ. Духовенството ще хвърли своитѣ стари, черни дрехи и ще се облѣче въ нови,

бѣли дрехи. Царетѣ и князетѣ ще отварятъ . дворцитѣ си, всички да влизатъ свободно, да ги посещаватъ. Професоритѣ ще отворятъ , широко вратитѣ си, безпрепятствено да влиза всѣки, който търси свѣтлина. Търговцитѣ ще отворятъ магазинитѣ си и даромъ ще даватъ. Кой каквото има, даромъ ще дава. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не отвори сърдцето и ума си при идването на Христа на земята.

Съвременнитѣ хора не могатъ още да отворятъ сърдцата и умоветѣ си, защото единиятъ или двата имъ крака сж изкълчени. Нѣкой изкълчилъ крака си, а близкитѣ му казватъ да върви право. — Не мога, кракътъ ми е изкълченъ. — Намѣсти го. — Не мога самъ. — Правъ е човѣкътъ, не може самъ да намѣсти крака си. Ако искашъ да ходи право, помогни му. Намѣстишъ ли крака му, той ще върви право, стройно като войникъ. Изкълченитѣ крака на много отъ съвременнитѣ хора представятъ тѣхнитѣ изкривени идеи. Съ такива идеи не може да се върви напредъ. Тѣ трѣбва да се изправятъ. Изправятъ ли се идеитѣ на човѣка, и ходътъ му се изправя. Новото учение има задача да намѣсти изкълченитѣ крака на хората, т. е. да изправи идеитѣ имъ. Новото учение е несъвмѣстимо съ стария редъ и порядъкъ на нѣщата. Царството Божие не може да дойде при стария редъ и порядъкъ на живота.

Днесъ всички хора се оплакватъ отъ страданията си, защото не разбиратъ тѣхния смисълъ. Тѣ не знаятъ, че въ страданията се криятъ блага, каквито другаде мъчно могатъ да се намѣрятъ. За да извлѣче блага, които се съдържатъ въ страданията, човѣкъ трѣбва да бжде магъ. Разумното страдание не е нищо друго, освенъ пръчица въ ръката на любящия баща, на добрия учителъ. Тази пръчица прави човѣка истински човѣкъ. Който е опиталъ тази пръчица върху гърба си, той е станалъ човѣкъ. Който не я е опиталъ, той е останалъ глупецъ. За да поумнѣе, отъ време на време пръчицата трѣбва да играе върху неговия грѣбъ. Като съзнаете значението на тази пръчица, вие трѣбва да благодарите на всѣки, който си е послужилъ разумно съ нея, а не да се оплаквате, че сж ви измъчвали. Човѣкъ трѣбва да благодари, че е минавалъ и минава презъ страдания, защото тѣ представятъ перо, съ което той пише придобититѣ знания и опитности. Безъ страдания нѣма наука, нѣма знания и опитности, нѣма животъ.

Казано е въ Писанието: „Блажени нажаленитѣ, защото тѣ ще се утешатъ.“ Значи, не може човѣкъ да се утеши, докато не е страдалъ, докато не се нажали. Привилегия е човѣкъ да страда. Ще каже нѣкой, че не иска да бжде жена, не иска да ражда, да отглежда деца, да страда. Едно трѣбва да знаете: човѣкъ ще страда и като мъжъ, и като жена. Страданията сж неизбѣжни. Щомъ е жена, ще ражда. Не

ражда ли, ще бжде ялова крава, надъ главата на която ножътъ ще виси всѣки моментъ. Щомъ си мжжъ, непременно ще градишъ и творишъ. Не творишъ ли, ножътъ ще виси и върху твоята глава. Съ други думи казано: сърдцето ще ражда, ще приготвя матетериалъ, а умътъ ще гради, ще обработва този материалъ. Ако мжжътъ и жената, ако умътъ и сърдцето не изпълняватъ великитѣ Божии закони, тѣ ще се превърнатъ въ пустини, въ безводни планини и неплодородни полета. Като живѣе на земята, човѣкъ трѣбва да бжде герой. Като страда и като се радва, като се обезсърдчава и насърдчава, като губи и печели, той еднакво трѣбва да е доволенъ. Свѣтътъ се нуждае отъ герои. И ученикътъ трѣбва да бжде герой.

Да бжде човѣкъ герой, това подразбира да понася всичко съ любовъ. Любовта е сила, която осмисля нѣщата. Който носи любовта въ себе си, той е готовъ да цѣлуне ржка на онзи, който му е ударилъ една плесница. Единъ мжжъ ударилъ плесница на жена си. Въ този моментъ тя се обърнала къмъ него и цѣлунала ржката му. Изненаданъ отъ тази постѣпка, мжжътъ се трогналъ и започналъ да иска извинение отъ нея. Плесницата била предизвикана отъ нѣкакво малко недоразумение между мжжа и жената, но ефектътъ отъ нея билъ отличенъ. Жената се готвѣла да разстрои една добра работа, но отъ плесницата съзнанието ѝ се пробудило, и тя се отказала отъ намѣрението

си. Ако ржката на твоя ближенъ е проводникъ на Божествената любовъ, цѣлуни тази ржка, която те е ударила. Тази плесница е на мѣсто. Тя ще събуди съзнанието ти и ще те върне отъ опасния пжтъ, по който си тръгналъ. Въ този смисълъ, разумнитѣ страдания не сж нищо друго, освенъ Божествени плесници, които иматъ предъ видъ да върнатъ човѣка отъ опасния пжтъ на злото, къмъ който е тръгналъ. Върнешъ ли се отъ пжтя на злото, цѣлуни ржката на този, който те е ударилъ. Който разбира вжтрешния смисълъ на страданията, той понася геройски всички мжчнотии и страдания.

Мнозина не успѣватъ, защото очакватъ благоприятни условия. Тѣ приличатъ на онѣзи ученици, които разчитатъ на учителитѣ си, тѣ да ги спасятъ и извадятъ отъ безизходното положение. Добритѣ учители ще дойдатъ, но тѣ искатъ способни ученици, добре да разбиратъ и прилагатъ учението имъ. Нима Христосъ, единъ отъ Великитѣ Учители, не дойде преди две хиляди години на земята? Нима Той не донесе най-великото учение на свѣта? Приложи ли се това учение? Христовото учение и до днесъ още не е приложено. Защо? Хората не сж готови още за това учение. Нѣкои сж го приложили, но това не е достатъчно. Всички, които се наричатъ християни, трѣбва да приложатъ учението на Христа въ живота си. Не желаятъ ли да го приложатъ, колкото пжти да дохожда Христосъ на земята, уче-

нието Му ще остане неприложено. Преди всичко вие трѣбва да се освободите отъ своя вътрешенъ страхъ. За това ще ви помогне любовта. Казано е въ Писанието, че любовта изпжда страха вънъ отъ човѣка. Страхливиятъ не може да влѣзе въ Царството Божие, въ царството на любовта. Да любишъ, това значи, да се примиришъ съ Бога, съ всички живи същества. Който люби, той вижда и външната, и вътрешната страна на живота. Който не е приелъ любовта въ себе си, той вижда само външната страна на живота, вследствие на което се натѣква на голѣми противоречия.

Като ученици, вие трѣбва да имате взаимно уважение и почитание помежду си. Не може да бѣде ученикъ онзи, който нѣма нужното уважение и почитание къмъ своя ближень. Не може да бѣде приетъ за ученикъ въ окултна школа онзи, който не е въ състояние да превърне желѣзото въ злато и обикновения камѣкъ въ диамантъ. Това сѣ изпити, презъ които всѣки човѣкъ неизбежно трѣбва да мине. Чрезъ изпитанията човѣкъ придобива търпение, което му е необходимо да преодолява мъжнотиитѣ въ живота си. За да бѣде приетъ като ученикъ въ Божествената Школа, т. е. въ школата на Великия животъ, човѣкъ се изпитва въ търпение, милосърдие, любовъ и знание. Като изпитва човѣка, невидимиятъ свѣтъ провѣрѣва, какво може да излѣзе отъ него. Отъ успѣха, който човѣкъ е показалъ

при изпититѣ си, зависи неговото мѣсто въ свѣта. Както вие опредѣляте мѣстото на всѣко животно, така и невидимиятъ свѣтъ опредѣля мѣстото на всѣки човѣкъ въ живота. Вие туряте кокошката въ курникъ, свинята — въ свинарникъ, коня — въ конюшна и т. н. Мѣстото на човѣка се опредѣля отъ неговата мисль. Когато говоримъ за рая, ние разбираме общество на хора съ висока мисль и просвѣтено съзнание. Следователно, всѣки човѣкъ, който има възвишена мисль и пробудено съзнание, ще живѣе въ рая. Искать ли да влѣзе въ рая, първиятъ изпитъ, на който подлагать човѣка, е да изсвири или изпѣе едно класическо парче. Вториятъ предметъ, по който ще го поставятъ на изпитъ, е да напише едно стихотворение. Не може ли да издържи изпититѣ си, ще му кажатъ, че като се пригответи добре, тогава ще го приематъ въ рая.

Съвременнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, защото живѣять повече за себе си. За да иматъ успѣхъ въ живота си, тѣ трѣбва взаимно да си помагатъ. Видять ли нѣкой боленъ, тѣ трѣбва да му се притекатъ на помощъ, кой съ каквото може: единъ ще му помогне съ пари, другъ ще му направи нѣкакъвъ компресъ, трети ще му прислужва въ приготвяне на храната и т. н. Ако пъкъ нѣкой е слабъ въ уроцитѣ си, ще му изпращате своитѣ добри пожелания, да се насърдчи. Каквото правите, ръководете се отъ принципа: който дава, и на него се дава. Който помага,

и на него се помага. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да разчита първо на себе си, а после на другитѣ. Ако не знаете, къде има чиста, изворна вода, ближниятъ ще ви покаже. но вие сами трѣбва да си донесете чаша и да си гребнете, колкото искате. Учителътъ ще ви даде свѣтлина, но вие сами трѣбва да я използвате, да придобиете знание. Въ това се заключава новото учение.

И тъй, искате ли да успѣвате, разглеждайте живота отъ неговата добра страна, чрезъ която Богъ се проявява. Ако чувалътъ ви е празенъ, не се обезсърдчавайте. Потърсете онзи хамбаръ, въ който житото е въ изобилие. Този хамбаръ е Божественъ. Отъ него всичко излиза даромъ. — Какъ ще го намѣря? — Запали свѣщъта си. Запалената свѣщъ представя човѣшкия умъ, който трѣбва да се приложи въ действие. Търсете изобилие въ Бога, а не въ човѣка. Дърветата, които Богъ е посадилъ, даватъ изобилно. Вземайте отъ тѣхнитѣ плодове и благодарете за всичко, което получавате. Какъ ще изкажете благодарността си? Като полѣте дървото и посадите семкитѣ му. Човѣкъ трѣбва да дойде до съзнание, да благодари за всичко. Дойде ли до това съзнание, той се е подигналъ надъ обикновения животъ, надъ обикновенитѣ условия.

Днесъ отъ всички хора се изисква права, чиста мисль. Каквото да се случи въ живота имъ, тѣ трѣбва да иматъ будно съзнание, да пазятъ чистотата на своята мисль.

Като живѣе на земята, човѣкъ неизбежно ще се натѣква на лоши мисли, които идатъ отвънъ, или пъкъ се зараждатъ въ самия него, но ако съзнанието му е будно, той лесно може да се справя съ тѣхъ. Не е въпросъ да пжди нечиститѣ мисли отъ себе си. но да имъ даде нѣщо, съ което да ги задоволи. Щомъ ги задоволи, тѣ сами ще си отидатъ. Христосъ изпжждаше лошитѣ духове отъ хората съ любовъ, а не съ насилие. Приложете ли насилието по отношение на лошитѣ мисли и чувства въ себе си, вмѣсто да се освободите отъ тѣхъ, тѣ ще се стремятъ повече да се закрепватъ. Насилието ражда насилие. Като знаете този законъ, служете си съ любовъ. Любовта е единствената сила, която може да освободи човѣка отъ всички противоречия и ограничения.

Чиста мисълъ е нужна на човѣка. Щомъ мисълъта е чиста, и чувствата му ще бждатъ чисти. Щомъ мислитѣ и чувствата сж чисти, и постжпкитѣ му ще бждатъ чисти.

— Божията Любовъ носи пълния животъ.

31. Лекция отъ Учителя, държана на
26 мартъ, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Права мисъл

Размишление.

Чете се темата: „Каква представа имамъ за Бога“.

Единъ пжтникъ минавалъ презъ една гжста гора. Въ торбата си той носѣлъ хлѣбъ и шише, пълно съ медъ. Като се уморилъ, той седналъ подъ едно дърво да си почине. На дървото отгоре седѣла една маймуна. Пжтникътъ извадилъ хлѣба и меда отъ торбата да си хапне. Презъ всичкото време маймуната го наблюдавала, какво прави. Като се нахранилъ, той бръкналъ съ прѣстъ въ меда и започналъ да маже съ медъ дрехитѣ си. Съ това той искалъ да залъже маймуната, да я привлѣче при себе си. По едно време пжтникътъ задрѣмалъ. Въ този моментъ маймуната скочила ловко отъ дървото, взела шишето съ меда и започнала да ближе отъ него и да маже тѣлото си съ прѣстъ, потопенъ въ медъ. Не се минало много време, пчели накацали маймуната. Съ това глупаво подражание тя намѣрила своето нещастие.

Често хората изпадатъ въ положението на маймуната и се чудятъ, защо идатъ нещастията върху тѣхъ. Много просто. Когато човѣкъ не знае, какъ да употребѣи нѣщо, нещастията се сипятъ върху главата му. Когато

подражава на другитѣ хора, нещастията пакъ го следватъ. Сжщиятъ пжтникъ разправя понататъшната история съ маймуната. Като видѣла, че той още спи, тя извадила отъ джоба на дрехата му часовника и го закачила на себе си. Какво ще ѝ допринесе този часовникъ? За да вземе часовника си назадъ, пжтникътъ измислилъ една хитрина. Той събулъ обувката си, намазалъ ги отъжтре съ медъ и се присторилъ на заспалъ. Маймуната слѣзла отъ дървото и обула обувката, но като започнала да се катери по дървото, видѣла, че не може — обувката я спѣвали. Пжтникътъ веднага скочилъ, хваналъ маймуната здраво, вързалъ я и я занесълъ съ себе си нѣкжде въ Европа, като особенъ екземпляръ.

Съвременнитѣ хора често изпадатъ въ положението на маймуната. Тѣ възприематъ такива идеи, които не могатъ да приложатъ, нито знаятъ, кжде да ги употрѣбятъ, вследствие на което ставатъ смѣшни, а понѣкога се натъкватъ и на страдания. Какво означава думата „маймуна“? Маймуната е сжщество, което не разбира истинскитѣ отношения на нѣщата. Маймуната има почти толкова заложби, колкото и човѣкътъ, но нѣма съответни органи да ги прояви. Единъ день, когато тия органи се развиятъ, тя ще прояви своитѣ заложби.

Сега, азъ правя сравнение между маймуната и човѣка, за да покажа, че и човѣкъ, отъ своя страна, има такива заложби въ себе си,

каквито иматъ и разумнитѣ сжщества. Като знае това, отъ него не се иска нищо друго, освенъ работа. Като е работилъ, той е станалъ гениаленъ. Безъ работа нищо не се постига. Нѣкой казва, че е грѣшникъ, че никога не може да стане гениаленъ, и завинаги ще си остане грѣшникъ. Човѣкъ може да умре като грѣшникъ, но грѣшникъ не може да остане. Дървото, турено въ огъня, изгаря, но не остава като дърво. Значи, като умре, грѣшникътъ изгаря, не остава сжщиятъ. Казватъ нѣкои, че грѣшниците ще горятъ въ вѣчния огънь. Тѣзи, които казватъ така, нѣматъ ясна представа за нѣщата. Защо? Защото огънятъ има край.

Какво се разбира подъ думитѣ „вѣчностъ, вѣченъ“? Вѣчността е граница на вѣчното. Вѣчността представя дълъгъ, непреривенъ периодъ, но не вѣченъ. Въ Стария Заветъ нѣкъде Богъ е казалъ: „Ще ви изхвърля отъ очитѣ си завинаги, за вѣчни времена“. Нѣкои богослови тълкуватъ този стихъ въ смисълъ, че човѣкъ ще бжде наказанъ отъ Бога, ще бжде подхвърленъ на вѣчно мѣчение. На друго мѣсто, обаче, е казано: „О, Израилю, обърни се къмъ мене!“ Какъ е възможно това Богъ да наказва единъ човѣкъ за вѣчни времена, и сжщиятъ Богъ да го зове къмъ себе си? Значи, тълкуването на богословитѣ не е право. Думата „вѣчностъ“ е образувана отъ думата „вѣкъ“. Значи, вѣчността подразбира вѣкъ — единъ, два или повече, споредъ ну-

ждата. Сегашнитѣ сѣдии наказватъ нѣкой престѣпникъ на десетгодишенъ затворъ, а богословитѣ го осѣждатъ на толкова годишенъ затворъ, колкото се получава отъ числото 10^{100} . Не е въпросъ за продължителность на страданията и наказанията, но за тѣхната интензивность. Въ една година човѣкъ може да изживѣе толкова страдания, колкото въ десетъ години.

Следователно, когато проповѣдватъ на човѣка, че има вѣчни страдания, богословитѣ иматъ предъ видъ да вложатъ въ ума му идеята за отговорность на неговитѣ постѣпки. Като знае, че има голѣми страдания въ свѣта, той държи смѣтка за своя животъ и се счита отговоренъ за дѣлата си. За разумния човѣкъ не сѣ нужни много страдания. Като му ударятъ една тояга, той разбира вече, какво се иска отъ него.

Единъ французки капитанъ искалъ да се противопостави на единъ законъ. За да реши, може ли да се противопостави на закона, той отишълъ при единъ свой приятель, съблѣкълъ дрехитѣ си и му казалъ: Вземи сабята и започни да удряшъ съ тѣпата частъ върху гърба ми. Удряй, докато ти кажа да спрешъ. Приятельтъ му взелъ сабята и започналъ да удря. При първия ударъ още капитанътъ казалъ на приятеля си: Спри, стига толкова! Той разбралъ, колко може да издържа, и дали има смисълъ да се противопоставя на закона. Разумниятъ човѣкъ лесно се учи отъ страдания-

та. Глупавиятъ, обаче, страда много и пакъ не научава урока си. Като започне да страда, той вика, плаче, разправя за страданията си, но не взима урокъ отъ тѣхъ.

Страданията на хората могатъ да се раздѣлятъ на две категории: нужни и ненужни, или полезни и безполезни. Запримѣръ, кажатъ на едного една обидна дума, и той не може да я забрави цѣлъ животъ. Дето ходи, каквото прави, все за тази дума мисли. Каква обидна дума му казали? Нѣкой му казалъ, че е магаре. Какво лошо има въ думата „магаре“? Най-лошата чѣрта на магарето е неговата упоритостъ. Каквото му се каже да направи, то се противопоставя. Каквото да говорите на пияницата, и той не е готовъ да отстъпи отъ своя навикъ. Ако пияницата, съ усилие на волята си, не може да се откаже отъ своята слабостъ, тоягата може да го застави да не пие. Тоягата въ ржката на човѣка не е нищо друго, освенъ страданието въ ржката на природата. Когато иска да възпита човѣка, природата го подлага на редъ страдания. За да се освободи отъ ненужнитѣ страдания, човѣкъ трѣбва да има права мисль, да е готовъ на отстъпки. Запримѣръ, двама души се срѣщатъ на единъ тѣсенъ мостъ. За да се разминатъ, единиятъ трѣбва да отстъпи. Кой ще отстъпи? Разумниятъ. Ако и двамата не отстъпватъ, ще се сблъскаатъ, ще се натъкнатъ на ненужни страдания.

Нѣкои казватъ, че за да не страда, човѣкъ трѣбва да вѣрва. Не, вѣрата не може да спаси човѣка отъ страданията. За да вѣрва, човѣкъ трѣбва да е изработилъ въ себе си права мисль. Вѣрата се проявява само при права мисль. Дето има права мисль, тамъ има и вѣра. Само разумниятъ може да бжде истински вѣрващъ. Като не искатъ да мислятъ, нѣкои хора търсятъ причинитѣ на нѣщата. Като намѣрятъ причинитѣ, тѣ си обясняватъ послѣдствията. Разумниятъ човѣкъ, обаче, не търси причини и послѣдствия на нѣщата, но търси началото и края. И Богъ се интересува отъ началото и края на нѣщата, а не отъ тѣхнитѣ причини и послѣдствия. Казано е, че краятъ увѣнчава всѣка работа. Ако краятъ е добъръ, оправдаватъ се причинитѣ и послѣдствията. Ако човѣкъ вѣрва, че може да стане ученъ, муикантъ, художникъ или писателъ и става такъвъ, вѣрата му е била на мѣсто. Като вѣрва въ нѣщо и работи въ това направление, човѣкъ все ще го постигне. Обаче, ако само вѣрва, безъ да работи, той изпада въ суевѣрие. Вѣрата се нуждае отъ работа, а суевѣрието почива на илюзии, на фантазии. Какъ може грѣшникътъ да вѣрва, че ще стане праведенъ? За да стане праведенъ, човѣкъ трѣбва да работи. За да стане ученъ, човѣкъ трѣбва да вѣрва, но вѣрата му трѣбва да се подкрепва съ работа. Като вѣрва, че има, въ себе си заложби, човѣкъ трѣбва да работи да използува условията за развиване на тия

заложби. Не работи ли, условията не могат да се използват, но и заложбитъ не се развиватъ.

Какви заложби носи човѣкъ въ себе си, това се вижда по неговата глава. Онзи, на когото главата отзадъ е тѣсна, обича да се облича добре, да има доброто мнение на хората. Той е спретнатъ, всѣкога чистъ и добре нареденъ. Когато това чувство е чрезмѣрно развито, ражда се щеславието. Ако главата отзадъ е тѣсна и сплесната, щеславието въ човѣка е силно развито. Този човѣкъ има голѣмъ стремежъ къмъ придобиване на пари, съ единствена целъ да се облича хубаво, да носи украшения, златни пръстени съ диаманти, че кой какъ го види, да се очудва. Онзи, у когото щеславието никакъ не е развито, не се стреми къмъ външенъ блѣсъкъ, вследствие на което минава за скроменъ. Въ сжщностъ той не е скроменъ, но гордъ. Понѣкога е за предпочитане човѣкъ да бжде щеславенъ, отколкото гордъ. Защо? Защото щеславието е чувство, което се изявява навънъ, по отношение на хората, а гордостта — навътре, къмъ самия човѣкъ. Като живѣе на земята, човѣкъ трѣбва да се облича добре. Както облича тѣлото си съ чисти, хубави дрехи, така трѣбва да облича ума си съ свѣтли мисли, сърдцето си — съ благородни и възвишени чувства и желания, а волята си — съ красиви постѣпки. Човѣкъ трѣбва всѣки денъ да се облича съ нови дрехи, които ще

помогнатъ за неговото растене. Обаче, обличали се външно само, той нищо нѣма да постигне. Нѣкои хора, съ прекаленото си външно докарване, предизвикватъ подигравкитѣ на окръжаващитѣ.

Като ученици, вие трѣбва да дойдете до положение да представяте нѣщата такива, каквито сж въ действителностъ. Каква скромность е тази, която има само външенъ изразъ? Срѣщате единъ човѣкъ, скромно облѣченъ, а вътрешно е гордъ, мисли, че стои по-високо отъ окръжаващитѣ. Въ такива заблуждения изпадатъ нѣкои отъ ученицитѣ на окултната школа. Тѣ мислятъ, че сж окултисти, а въ сжщность едва сж кандидати за окултни ученици. Въ такива заблуждения се намиратъ и мнозина православни, протестанти и католици. Православнитѣ се считатъ за правовѣрни. Евангелиститѣ, отъ своя страна, мислятъ, че тѣ сж на правъ пѣтъ, а другитѣ сж заблудени. Католицитѣ сжщо иматъ високо мнение за себе си. Какво означава думата „православенъ“? Православенъ е онзи, който право слави Бога. Всѣки счита своята вѣра за права, защото я наследилъ отъ баща си, отъ дѣдо си и пра-дѣдо си. Истинска и права вѣра е тази, която изтича отъ дълбочината на човѣшката душа. Тази вѣра е неизмѣнна. Всѣка друга вѣра или религия, която изхожда отъ човѣшкото сърдце, е изложена на постоянни промѣни. Религия, която е изложена на постоянни промѣни, внася известни заблуждения въ хората. Ще дойде

единъ религиозенъ да описва баща ви. Какво описание ще бжде това? Ако става въпросъ за баща ви, вие го знаете по-добре отъ него. Не само това, но вие приличате на баща си, вие сте неговъ портретъ. Огледайте се въ огледалото и ще видите баща си.

Следователно, кой може да опише Бога така, че да ви даде истинска представа за Него? Ако е искренъ, всѣки човѣкъ може да има нѣкаква представа за Бога, по-вѣрна отъ тази, която другитѣ ще му дадатъ. И най-отрицателниятъ човѣкъ познава Бога въ себе си. Колкото да е отмъстителенъ и жестокъ, той знае, че Богъ е всепращаващъ и благъ. Той знае, че отмъщението не е нѣкакво високо качество. То е по-скоро животинско, отколкото човѣшко. Има кучета, които сж много отмъстителни. Ако го ударите, или се отнесете зле съ него, и не може на момента да ви отмъсти, то ще помни обидата и, следъ две-три години, когато не очаквате, ще се хвърли и ще ви ухапе. Всички животни сж отмъстителни, което показва, че това чувство е животинско.

Задачата на възпитанието и самовъзпитанието се свежда къмъ освобождаване на човѣка отъ всички животински качества, които е придобилъ отъ животинското царство. На времето си тѣзи качества сж имали смисълъ, но днесъ тѣ оставатъ безпредметни. Страхътъ, безвѣрието сж остатъци отъ животинското състояние на човѣка. Всички животни сж без-

вѣрници. Ако се опитате да погалите единъ заекъ, ще видите, че той отдалечъ още бѣга. Защо? Не вѣрва, изгубилъ е вѣра въ всички, даже и въ човѣка. Той има опитностъ и отъ човѣка. Той знае, че човѣкъ го преследва за месото му, за кожата му, не вѣрва вече на никого. Голѣмъ атеистъ е заекътъ. И човѣкъ е безвѣрникъ. И той е изгубилъ вѣрата си, тъй щото сега трѣбва да работи, да възстанови загубената си вѣра. Има смисълъ човѣкъ да вѣрва, но въ абсолютното, въ положителното, въ което нѣма никаква измама. Придобие ли тази вѣра, човѣкъ ще стане здравъ, веселъ. Всички болести, всички мрачни състояния на човѣка се дължатъ на отрицателния мирогледъ, който си е съставилъ за свѣта. Щастието и нещастието на човѣка се опредѣлятъ, именно, отъ неговия мирогледъ.

Мнозина проповѣдватъ, че трѣбва да се вѣрва. На кого да се вѣрва? На човѣшкия езикъ може ли да се вѣрва? Той е губерка, която бode, дето трѣбва и не трѣбва. На губерката може ли да се вѣрва? За да не изпитваге действието на тази губерка, бждете внимателни едни къмъ други. Говори ли ви нѣкой, слушайте го, дайте му възможностъ да се изкаже. — Ама не мисли като мене.—Всички хора не мислятъ по единъ начинъ.—Криво мисли. — Кой мисли право днесъ? Почти всички хора мислятъ криво. Като правите сравнение между единъ и другъ човѣкъ, все ще намѣрите нѣкой да мисли право. Но сравните

ли този човѣкъ съ нѣкой светия или ангелъ, и неговитѣ възгледи сж криви. По отношение на възвишенитѣ сжщества съвременнитѣ хора сж деца, които иматъ нужда да се люлѣятъ въ люлките си. Като видите едно дете въ люлка, вие пожелавате да го полюлѣте. Така и невидимитѣ разумни сжщества пожелаватъ понѣкога да ви полюлѣятъ. Вие знаете, че нѣкой ви е полюлѣлъ, но кой е този човѣкъ, не знаете. Има случаи, когато човѣкъ пада отъ голѣма височина и отскача като топка, безъ да се удари. Какъ е станало това, и той не знае. Значи, нѣкое невидимо сжщество го е подкрепило. Това може да ви се види невъзможно, обаче, колкото да е невъзможно, фактъ е. Както акробатитѣ падатъ отъ голѣми височини въ спасителни мрежи и не се убиватъ, така и въ духовния свѣтъ поематъ човѣка, който пада, въ спасителни мрежи, и той остава неповреденъ. Ако човѣкъ пада отъ петъ—шестетажна кжща, безъ да се уплаши, и отправи мисълта си къмъ Бога, силитѣ на организма му се поляризиратъ, тѣлото му олеква, и той пада на земята като парашутъ. Той самъ се чуди, какъ е станало това, че не се е ударилъ. Който не вѣрва, може да направи опитъ, но затова се иска голѣмо съсрѣдоточаване на мисълта. Не може ли да съсрѣдоточи мисълта си, човѣкъ може да падне само отъ единъ метъръ височина и да се убие.

Въ Писанието е казано, че грѣшнитѣ ще погинатъ. Кои сж тия грѣшни? Това сж яло-

витѣ крави. За свое оправдание човѣкъ казва, че условията сж го направили грѣшникъ. Наистина, има външни неблагоприятни условия, но има и вътрешни условия въ човѣка, за които той самъ е отговоренъ. Отъ него зависи да подобри, или да влоши своитѣ вътрешни условия. Запримѣръ, ако въ периода на своята бременность майката е минала презъ неблагоприятни външни условия, тѣ ще се отразятъ и върху детето. Обаче, това дете разполага съ вътрешни възможности и условия, съ които може да преодолѣе външнитѣ. Добриятъ артистъ не казва, че обществото е некултурно, грубо, но той се съобразява съ него и преодолява условията. Добриятъ земеделецъ не казва, че почвата е слаба, но преди да я използва, той я наторява. Той не казва, че растенията, които ще посажда, сж слаби, но знае, какво имъ трѣбва и го доставя. Добриятъ учителъ не казва, че ученицитѣ му сж неспособни, но работи върху тѣхъ съ любовъ, да имъ помогне. Добриятъ майсторъ разглежда нѣщата външно и вътрешно. Понѣкога нѣщата външно изглеждатъ слаби, грозни, а вътрешно сж силни и съ голѣми възможности. Външно човѣкъ може да е богатъ, силенъ, ученъ, но ако нѣма вътрешни възможности, чрезъ които да разработи и задържи тия нѣща въ себе си, той скоро ще ги изгуби. Какъвъ смисълъ има красивата цигулка и лжкъ, ако човѣкъ не е музикаленъ? Това не значи, че ако не е надаренъ, човѣкъ не трѣбва да работи. Човѣкъ

трѣбва да работи при всички условия и възможности.

Като ученици, отъ васъ се иска работа. Ученикътъ трѣбва да ликвидира съ своя мързелъ. Мързеливиятъ е изложенъ на голѣма опасностъ. Той може да затлъстѣе толкова много, че да се намѣри подъ тежестъта на своитѣ тлъстини. Всички хора, които не мислятъ, не чувствуватъ и не действуватъ правилно, сж изложени на затрупване. Мислитѣ, чувствата и постѣпките на човѣка сж тонове, които трѣбва да бждатъ правилни. Не изправи ли единъ отъ тия тонове, човѣкъ е осжденъ на заравяне. Има тонове, които сж крайно динамични. Не взима ли тия тонове правилно, човѣкъ може да развали цѣлия си животъ. На съвременнитѣ хора не се позволява да свирятъ и пѣятъ неправилно. Всѣки неправиленъ, нечистъ тонъ носи нещастие за човѣка. Който иска да бжде музикантъ, той трѣбва да има вътрешно желание да учи, да свири и пѣе, да обича музиката. Той не трѣбва да гледа на музиката само като на външно изкуство, но като на изкуство, което внася животъ въ човѣка. Ако не пѣе и не свири правилно, човѣкъ не може да подобри живота си. Безъ пѣсень и музика той не може да направи крачка напредъ въ живота си. Който не иска да пѣе и да свири, той не може да бжде добъръ човѣкъ. Ако рѣката не иска да се втича въ морето, тя е осждена на пресѣхване. Какво ще кажатъ другитѣ рѣки, ако една отъ тѣхъ се

влѣе въ морето? Да казватъ, каквото искатъ, рѣката ще тече, ще пѣе своята пѣсенъ и ще се стреми къмъ морето, къмъ дълбокия животъ.

И тъй, да пѣе и да свири човѣкъ правилно, това значи, да даде изразъ на своя животъ. Щомъ този изразъ е правиленъ, той е доволенъ отъ живота си. Като не живѣе правилно, човѣкъ започва да се отегчава и пожелава да заmine за другия свѣтъ. Кжде ще отиде, и той не знае. Пъкъ и билетъ нѣма за свободно пътуване. Като иска да заmine за другия свѣтъ, човѣкъ трѣбва предварително да направи опитъ, да излѣзе вѣнъ отъ тѣлото си, да види, какво има въ този свѣтъ. Може ли да направи съзнателно този опитъ, той ще види, има ли смисълъ да желае преждевременно да заmine за другия свѣтъ. Всѣко преждевременно заминаване за другия свѣтъ е свързано съ редъ мъчности и изпитания. Преждевременната смъртъ е нещастие за човѣка, а навременната — благословение. За да не се отегчава отъ живота, да не желае преждевременно да заmine за другия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да проявява доброто въ себе си, да подслажда живота си. Добриятъ животъ е неразривно свързанъ съ човѣка, както доброто свирене — съ неговитѣ мисли и чувства. Добриятъ животъ се опредѣля отъ мислитѣ и чувствата на човѣка. Добрата, права и чиста мисълъ предизвиква добри и чисти чувства. Кой добъръ музикантъ или артистъ не е предизвикалъ добри и възвишени чувства въ

слушателитѣ си? Добритѣ музиканти и артисти сѣж любимци на публиката. Когато любовта засѣга земни, материални работи, тя представя външната страна на живота. Истинската, Божествена любовъ събужда възвишена мисълъ въ човѣка.

Любовта е сила, която се движи между два полюса. Тя започва отдолу и постепенно възлиза нагоре, къмъ високитѣ върхове. Тя съединява долините съ високитѣ планински върхове. Сама по себе си любовта не слиза, нито се качва, но като проявява чувствата си човѣкъ ту слиза, ту се качва. Искате ли да живѣете въ полето на любовта, качвайте се по високитѣ върхове на живота. Човѣкъ, на когото съзнанието е будно, може да се ползува отъ благата, които любовта дава на високитѣ мѣста. Нѣма ли будно съзнание, той не може да се ползува отъ тия блага, вследствие на което веднага слиза долу, въ любовта на долините, оттамъ да придобие нѣщо. Има смисълъ човѣкъ да се качва и да слиза по линията на любовта, но ако може да придобие нѣщо. Има смисълъ да обичате великитѣ хора — музиканти, художници, скулптори, философи, поети, ако придобивате нѣщо отъ тѣхното изкуство. Който носи изкуството въ себе си, той всѣкога бива оцененъ.

Мнозина се оплакватъ, че нѣматъ работа, че никжде не ги приематъ. Защо? Изкуство нѣматъ въ себе си. Представете си, че имате изкуството и знанието да превръщате желѣ-

зото въ злато. При това положение нѣма ли да ви приематъ за слуга? Дето отидете да предложите услугитѣ си, веднага ще ви приематъ. Всѣки се нуждае отъ слуги, които носятъ въ себе си нѣкакво велико изкуство или занаятъ. Ако слугата може да превръща обикновения камѣкъ въ диамантъ и желѣзото — въ злато, и най-обърканитѣ работи на господаря му ще се оправятъ. Господарьтъ е доволенъ отъ своя слуга и казва: Откакъ дойде този слуга въ дома ми, всичкитѣ ми работи се оправиха. Ученикътъ трѣбва да има качеството на този слуга. Той не трѣбва само да разправя за своята любовъ къмъ учителя си, но трѣбва да владѣе изкуството да превръща желѣзото въ злато и обикновения камѣкъ въ диамантъ. Кажете ли ученикътъ, че обича учителя си, последниятъ ще го запита: Можешъ ли да превърнешъ желѣзото въ злато и камѣка въ диамантъ? — Не мога още. — Когато можешъ, тогава ще говоришъ за любовта си. — Ама много се мжча, условията и хората сж лоши. — Това не те извинява. — Ама азъ съмъ последователъ на новитѣ идеи. —

Щомъ не можешъ да превръщашъ нѣщата, ти си човѣкъ отъ старото учение, ти носишъ още старитѣ идеи въ главата си. Докато е на високо мѣсто, човѣкъ мисли и чувствува добре. Слѣзе ли въ долината, мисълта му се помрачава. Той облича пакъ черната, стара дреха. Истинскиятъ човѣкъ не се влиже отъ

условията. Той мисли право и на планината, и въ долината.

Новото учение изисква нови форми, нови движения, нови прояви. Какъвъ новъ човѣкъ е този, който ходи съ наведена или съ изкривена глава? Има едно естествено движение на главата, естествена посока, които отговарятъ на разумнитѣ движения и посоки на силитѣ въ природата. Главата на човѣка трѣбва да бжде въ права посока, въ молитвено положение, да може да се тонира. И боленъ да е, заеме ли това положение, той непременно ще оздравѣе.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ придобиване на знания, заради което изучаватъ различни науки. Много науки изучаватъ, но все недоволни оставатъ. Никоя наука не може да имъ помогне да се справятъ съ мъжнотиитѣ и трудноститѣ въ живота. Истинска наука е тази, която опредѣля положението на човѣка като му дава права насока, учи го на ония правилни геометрически форми, каквито природата създава. Ако всѣка планета се движи по своя орбита, ако всѣки атомъ се движи по свой, строго начѣртанъ пжтъ, и човѣкъ, като разумно същество, ще се движи по свой опредѣленъ пжтъ. Достатъчно е съ ставането си отъ сънь, човѣкъ да знае, какъ да застане, какво положение да вземе тѣлото му, за да се свърже съ ония разумни същества, които управлявстъ вселената, и отъ тѣхъ направо да възприема. Има ли разположението на разумнитѣ същества, човѣкъ ще улесни живота си. При

това положение той нѣма да се безпокои, какво ще стане съ него. Помисли ли човѣкъ, че може да живѣе и да работи самъ, той прекъсва връзката си съ разумния свѣтъ. Щомъ изпадне въ това положение, той вижда, че работитѣ му започватъ да се обѣркатъ. Не само обикновениятъ човѣкъ, но и светията не може да работи самъ. Светията се радва и на малкитѣ си придобивки, както на голѣмитѣ.

Казано е въ Писанието: „Вѣрниятъ въ малкото е вѣренъ и въ голѣмото.“ Това проповѣдва и новото учение. Нѣкой мисли, че е дребна работа, какво положение да даде на тѣлото си, кжде да тури ржцетѣ си и т. н. Външно тия нѣща сж дребни, но въ сжщностъ тѣ сж отъ голѣма важностъ за човѣка. Не е безразлично, какъ и кжде туря човѣкъ ржцетѣ си. Нѣкой застава на молитва, но не знае, кжде да тури ржцетѣ си. Най-естественото положение е ржцетѣ да бждатъ спуснати надолу, въ почивателно състояние. Преди да започне да се моли, човѣкъ трѣбва да се изправи, съ спуснати надолу ржце, и така да прекара десетина минути въ съзерцание, свободенъ отъ всѣкакви вълнения и грижи. Това положение на ржцетѣ помага и за правилното кръвообръщение.

Мнозина казватъ, че сж остарѣли вече, че не се интересуватъ отъ живота. Щомъ сж могли да остарѣятъ, тѣ могатъ и да се подмладятъ. Казватъ, че сж религиозни, а сж-щевременно остаряватъ. Каква религия е тази,

която не може да подмлади човѣка, нито може да даде потикъ на неговитѣ дарби и способности да се развиватъ? Ако въздухътъ, който човѣкъ диша, не може да внесе животъ въ него, защо му е той? Ако свѣтлината и топлината, които възприема отъ слънцето, не внасятъ животъ въ него, защо му сж тѣ? Ако православниятъ се кръсти и не може да се освободи отъ злото, защо трѣбва да се кръсти? Има единъ начинъ на кръстене, при който човѣкъ се магнетизира, т. е. внася магнетизъмъ въ организъма си. Така той се лѣкува. Хората и до днесъ още не правятъ кръста, както трѣбва, и дохождатъ до пълно механизирание. Какво означава кръстътъ? Когато се кръсти, човѣкъ туря прѣститѣ си първо на главата, което значи, че трѣбва да мисли. После той туря ржката си на корема, което значи, че трѣбва да яде малко. Най-после той туря ржката си на дѣсното и на лѣвото рамо, което значи, че трѣбва да работи. Следователно, да се кръстишъ, това значи, че трѣбва да мислишъ много, да ядешъ малко и да работишъ повече. Работата е отъ Бога, трудътъ — отъ хората, а мъчението — отъ дявола.

Какъ може човѣкъ да се подмлади? Какъ може да направи коситѣ си черни? За да боядиса косата си, човѣкъ трѣбва да внесе въ ума си свѣтли мисли, а въ сърдцето си — благородни, възвишени чувства. Сжщевременно, нека употребява цѣла година, или година и половина коприва. Като яде коприва, косата

му ще почернѣе. Всички възможности се криятъ въ мисълта. Тя регулира функциитѣ на органитѣ въ човѣшкото тѣло. Тя регулира всички системи въ човѣка. Щомъ човѣкъ изправи мисълта си, и функциитѣ на неговитѣ системи се оправятъ. Когато всички функции на човѣшкия организъмъ бждатъ въ изправно положение, работитѣ му се нареждатъ моментално. Въ една година той може да постигне толкова, колкото въ 20 години. И обратно: не сж ли въ изправно положение функциитѣ на органитѣ въ човѣшкия организъмъ, въ една година, даже и въ единъ моментъ, той може да изгуби това, което е спечелилъ въ 20 години. Натъквате ли се на известни болести, знайте, че това сж задачи, които правилно трѣбва да разрешите. Болеститѣ сж състояния, които сжществуватъ извънъ времето и пространството. Отрицателната мисль може да създаде редъ болезнени състояния. Хармоничната мисль пкъ може да махне тѣзи състояния. Мощно нѣщо е човѣшката мисль.

Една американка боледувала 12 години, вследствие на което станала инвалидъ. Единъ день тя чела въ една медицинска книга, че човѣкъ може да се лѣкува съ вѣра и мисль. Тя веднага скочила отъ леглото си и казала: И азъ мога да приложя вѣрата си. Въ името на Господа Исуса Христа ставамъ отъ леглото. Както казала, така направила. Като я видѣлъ вънъ отъ леглото, мжжътъ ѝ се почудилъ, какво е станало съ нея. Когато влѣзе въ човѣш-

ката мисълъ, любовта върши чудеса. Любовта е начало и край на нѣщата. Мъдростта е причина и последиствие. Любовта и мъдростта вървятъ заедно.

Сега, имайте предъ видъ две важни нѣща: условия и възможности. Условиата представятъ външния животъ; тѣ не зависятъ отъ човѣка. Възможноститѣ пъкъ сж вътре въ човѣка; тѣ сж свързани съ неговия вътрешенъ животъ. Условиата всѣкога се подчиняватъ на възможноститѣ, както външниятъ животъ се подчинява на вътрешния. Като знаете това, занимавайте се главно съ възможноститѣ, които се криятъ въ васъ, но не и съ условията, които сж вънъ отъ васъ. Да не се занимавате съ условията, това значи, да отхвърлите външния свѣтъ. Каквото да правите, вие не можете да се освободите нито отъ външния свѣтъ, нито отъ условията, но ще знаете, че тѣ не трѣбва да спиратъ вашето развитие. Не се борете съ свѣта, но ползвайте се отъ него. Изучавайте свѣта, за да го разбирате, да не ви подчини съ своитѣ условия.

И тъй, искате ли да се ползвате отъ условията, вие трѣбва да приложите възможноститѣ, които се криятъ въ васъ. Не приложите ли възможноститѣ си, нѣма да се ползвате и отъ външнитѣ условия на живота. Готовъ ли е да приложи възможноститѣ си, човѣкъ всѣкога ще има помощта на Бога. — Ама ще осгарѣя, ще стана инвалидъ. Отъ човѣка зависи да стане инвалидъ. Ако не при-

лага възможноститѣ си и грѣши, той прежде- временно остарява. Работи ли разумно и съ- любовъ, човѣкъ не може да стане инвалидъ. Въ програмата на съзнателния човѣкъ не е пред- видено да бжде инвалидъ. Да мисли човѣкъ, че отъ него зависи бждещето му, е право; но да мисли, че всичко може да превъзмогне самъ, това е крайностъ. Каквито знания и въз- можности да има, ако не е свързанъ съ разум- ния свѣтъ, човѣкъ не може да се ползува нито отъ възможноститѣ си, нито отъ външнитѣ условия. Какво се ползува човѣкъ отъ добритѣ условия, ако съзнанието му е заспало?

Мнозина мислятъ, че като знаятъ астро- логия, като разбиратъ съчетанията на плане- титѣ, могатъ да измѣнятъ настоящето си и да подобрятъ бждещето си. Въпрѣки всичкото си знание, тѣ не успѣватъ да подобрятъ живота си. За да си помогне самъ, човѣкъ трѣбва да разбира условията и възможноститѣ, които се криятъ въ физическия, въ духовния и въ Бо- жествения свѣтъ. Значи, той трѣбва да разбира хороскопитѣ на физическия, на духовния и на Божествения свѣтъ. Ако се ползува само отъ първия хороскопъ, човѣкъ може да подо- бри положението си на една трета. Ако по- знава хороскопитѣ на двата свѣта, той ще подобри положението си два пжти повече отъ първия случай. Най-после, ако познава тритѣ хороскопа, той ще подобри живота си изцѣ- ло. Който разбира астрология, той лесно ще се справи съ планетнитѣ влияния върху себе

си. Като види, че Юпитеръ започва да му заповѣдва, той ще апелира къмъ неговото благородство и ще каже, че и безъ законъ е готовъ да изпълни заповѣдитѣ му. Като дойде до разсѣжденията и критиката на Сатурна, той ще му каже, че е готовъ на критика, но само по отношение на човѣшкото. Започне ли да критикува Божественото, той се излага на голѣми страдания и противоречия. Дойде ли до Венера, богинята на любовта, човѣкъ трѣбва да е готовъ да я постави на мѣстото ѝ. Той трѣбва да ѝ каже: Не искамъ само да паля чергитѣ на хората, но да любя, както Богъ люби. Венера трѣбва да внесе миръ и радостъ въ човѣшката душа. Тя може да постигне това, като запали свещения огънь въ олтаря на човѣшката душа.

И тъй, искате ли да се домогнете до положителната наука, изучавайте условията на здравето, на доброто въ свѣта. Какво представятъ болеститѣ, грѣха, това е отживѣло времето си. Ние не се интересуваме отъ живота на Адамъ и Ева. Ние не се интересуваме нито отъ живота на Давида и Соломона. На времето си тѣ сж живѣли по единъ начинъ, но ако дойдатъ при новитѣ условия, тѣ ще живѣятъ по другъ начинъ. Ако ескимосътъ живѣе при нови условия, той нѣма да се облича и храни, както се е обличалъ и хранилъ на северъ. Той ще се ползува разумно отъ благоприятнитѣ условия на живота. Неблаго-

приятнитѣ условия на живота не могатъ да бждатъ идеалъ за човѣка.

Като ученици, отъ васъ се искатъ следнитѣ нѣща: много да мислите. малко да ядете, повече да работите. Да мислишъ много, това подразбира да имашъ чиста мисль. Каквото предприеме съ мисльта си, човѣкъ трѣбва да го очисти отъ всички примѣси. Остане ли нѣщо нечисто въ мисльта му, безъ да иска той опетнява и себе си, и своитѣ ближни. Човѣкъ трѣбва да има чисти мисли и чисти чувства, като вжтрешенъ моралъ въ себе си. Има ли този моралъ, човѣкъ ще има предъ видъ благото на ближнитѣ си като свое благо. Да яде човѣкъ малко, това значи, да не преяжда нито въ мисли, нито въ чувства. Всѣко преяждане въ физическия, духовния или умствения свѣтъ води къмъ пресищане. Пресищането пъкъ е причина за редъ болезнени състояния. Казва се, че човѣкъ трѣбва да работи повече, но не чрезмѣрно. И въ работата не се позволява пресищане. Човѣкъ трѣбва да работи, докато му е приятно. Истинска работа е онази, която организира силитѣ на човѣка.

Като се намѣрятъ въ известно затруднение, хората казватъ: Господъ да оправя работитѣ! Богъ е направилъ работитѣ добре, нѣма какво да ги оправя. Своитѣ лични работи вие сами ще оправите, като бждете съработници съ Бога. Работете на Божествената нива съ любовъ, съ радостъ и съ чистота въ мислитѣ

и въ чувствата си. Това приближава човѣка къмъ новия животъ — животъ на любовъ, на работа и на свобода.

— Проявената Божия Любовь носи пълния животъ.

*

32. Лекция отъ Учителя. държана на
2 априль, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Значение на числата

Размишление.

Съвременнитѣ хора се стремятъ повече къмъ голѣми работи, отколкото къмъ малки. Голѣмитѣ работи представятъ голѣми числа — хиляди, милиони, а малкитѣ работи — малки числа, повече дробни. Всѣки човѣкъ има свои любими числа, съ които работи въ живота си. Сжщевременно, човѣкъ има и свои любими работи. Запримѣръ, нѣкой обича да яде повече плодове, да се облича съ свѣтли дрехи, а другъ обича повече месни храни, пѣстри дрехи и т. н. И любовта има нѣщо любимо. Това е човѣшката уста. Любовта обича човѣшката уста, защото чрезъ нея се проявява. Достатъчно е човѣкъ да отвори устата си и да каже една дума, за да разберете, живѣе ли въ него любовта, или не. Устата е органъ, отдето излизатъ сладки, благи нѣща. Тя представя човѣшката разумностъ. Понѣкога отъ устата излизатъ горчиви думи, но това не е въ реда на нѣщата. Това показва, че устата се е отклонила отъ истинското си предназначение.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да знае конкретно, какво обича и какво не обича. Каже ли веднѣжъ въ себе си, че обича нѣщо, той не трѣбва да го разлюбва. Дъщерята обича майка си, синътъ обича баща си,

но следъ известно време дъщерята престава да обича майка си, и синътъ престава да обича баща си. Защо? Защото сж влюбени въ другъ човѣкъ: дъщерята обикнала нѣкой момъкъ, а синътъ — нѣкоя мома. Їѣ не сж на правъ пжтъ. Защо? Да обичашъ нѣкого, това значи, да го облѣчешъ съ дреха, изтъкана отъ твоитѣ най-хубави мисли и чувства. Да разлюбишъ този човѣкъ, това значи, да съблѣчешъ тази дреха отъ него и да я дадешъ на другъ. Правилно ли е това? Защо не оставишъ дрехата на гърба на първия, а трѣбва да го съблѣчешъ? Щомъ обичашъ другъ нѣкой, облѣчи и него съ нова дреха. Койго иска да обича едновременно нѣколко души, той трѣбва да има богато сърдце, да облича своитѣ възлюбени съ дрехи, изтъкани отъ мислитѣ и чувствата му. Въ колкото хора се влюбишъ, толкова нови дрехи трѣбва да изработишъ. А така, да съблѣчешъ едного, за да облѣчешъ другъ, това е неразбиране на любовта. Това е влюбване, а не любовъ. Влюбването е непостояненъ процесъ — процесъ на прекъсване. Когато се влюбва, човѣкъ туря образа на своя възлюбенъ близо до очитѣ си, вследствие на което не вижда другитѣ образи и предмети. Като не вижда нищо друго, освенъ единъ образъ, той прекъсва връзката си съ хора, които по-рано е виждалъ и обичалъ.

Казано е въ Писанието: „И направи Богъ човѣка по образъ и подобие свое.“ Въ този стихъ се говори за „образъ и подобие.“ Кой е

образът и кое — подобие? Човѣкъ, който се намира подъ ръководството на Божията Мъдростъ, е образътъ Божий. Човѣкъ, който се намира подъ влиянието на Любовта, е подобие на Бога. По лицето на човѣка виждате, какво е състоянието му, дали е радостенъ или скърбенъ. Радостта иде отъ любовта, а красотата — отъ мъдростта. Видите ли истински красивъ човѣкъ, ще знаете, че той живѣе съ мъдростта. Само мъдритѣ хора могатъ да бждатъ красиви. Тѣхната красота е пластична, подвижна, а не статическа. Всички велики Учители, които сж дохождали на земята, сж били красиви. Формитѣ, които природата създава, сж красиви, но човѣкъ трѣбва да знае, какъ да гледа. Когато гледате човѣка, сжщо трѣбва да знаете, кжде да гледате. Ако го гледате право въ очитѣ, въ веждитѣ, въ устата или въ брадата, той ще се безпокои. Има едно мѣсто на човѣшкото лице, дето можете свободно да гледате човѣка, безъ да се безпокои. Кое е това мѣсто, вие сами ще го намѣрите. Кажете ли ви се наготово, вие нѣма да го научите. Лесно се изучаватъ ония нѣща, до които човѣкъ самъ се домогва. Очаква ли да научи нѣщата наготово, човѣкъ става ленивъ. Какви деца сж тѣзи, които очакватъ да получатъ вода отъ майка си и баща си? Разумнитѣ родители оставятъ децата сами да си взиматъ вода. Богъ е далъ и дава деца на хората, но тѣ трѣбва да знаятъ, какъ да ги възпитаватъ.

Кое число въ дома играе важна роля при възпитанието на детето? Майката и бащата оставятъ детето въ кжщи, да играе, да скача, а тѣ излизатъ на разходка. Въ стаята, дете детето играе, има единъ долапъ, пълненъ съ сладка, но добре затворенъ, да не може лесно да се отваря. На една отъ стенитѣ на стаята бащата закача една пржчица. Като излизатъ, бащата казва на детето: Ще те оставимъ да играешъ свободно, но да не пипашъ въ долапа. Бутнешъ ли безъ позволение. ще знаешъ, че пржчицата ще играе по гърба ти. Докато детето е малко, отъ 1—7 годишна възраст, тѣ прилагатъ върху него закона на единицата, т. е. пржчицата. Отъ 7—14 годишна възраст, тѣ прилагатъ другъ законъ. Отъ 14—21 годишна възраст прилагатъ трети законъ. Когато бащата остарѣе, синътъ му отговаря съ сжщото. И той затваря долапитѣ отъ баща си и му казва, че нѣма право да бута безъ позволение. Сега бащата опитва закона върху себе си. Защо? Защото законитѣ, които родителитѣ създаватъ, трѣбва да бждатъ еднакви — и за децата, и за тѣхъ. Тѣ нѣматъ право да поставятъ децата си на изкушения и следъ това да ги наказватъ. Стаята, въ която децата играятъ, трѣбва да бжде съвършено празна, безъ никакви долапи, пълни съ изкушения. Иначе, какъвто законъ създаватъ, следъ време тѣ сами ще го опитатъ върху гърба си. Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да не опита закона върху себе си? Той трѣбва да го про-

мѣни, преди да е дошло времето да го опита върху себе си.

За да разберете значението на числата, вижте, съ кои числа природата си служи. Ония числа, съ които природата най-много си служи, това сж нейнитѣ любими числа. Тя е поставила единицата на човѣшкото лице — една уста. Двойката е поставила като горни и долни членове на тѣлото му: две рѣце и два крака. Двойката е творческо число. Когато двама души искатъ да станатъ приятели, тѣ се рѣкуватъ съ дѣснитѣ си рѣце. Единиятъ дава своитѣ петъ прѣста, и другиятъ — своитѣ петъ и се образува числото десетъ — число на приятелство.

Като ученици, вие трѣбва да се ползвате разумно отъ числата, съ които природата е писала върху тѣлото ви. Който иска да придобие знание и мъдростъ, той трѣбва да разбира значението на числата. За да се ползува отъ силитѣ на своя организъмъ, човѣкъ трѣбва да знае значението поне на тия числа, съ които природата е писала върху неговото тѣло. Природата е турила по десетъ прѣста на рѣцетѣ и на краката му, но той и до днесъ още не знае значението на числото десетъ. Числата сж живи величини. Всѣко число е свързано съ известни разумни сили. Сжщевременно на всѣко живо число отговаря едно разумно сжщество. Въ този смисълъ, нѣма свободни числа въ природата. Голѣмитѣ числа може да сж свободни, но числата отъ милионъ надолу

не сж свободни. Човѣкъ работи повече съ малкитѣ числа. Като работи съ тѣхъ, той трѣбва да знае, какъ да се ползува отъ тѣхнитѣ сили. Запримѣръ, ако човѣкъ работи съ числото сто и допусне въ ума си една нечиста мисль, ще се натъкне на нѣкакво нещастие. Безъ да иска, той ще предизвика известно състресение въ невидимия свѣтъ. Всички сили, които сж свързани съ числото сто, ще се раздвижатъ. Ако е разуменъ, човѣкъ може да се справи съ тия сили; ако не е разуменъ, той ще се намѣри въ чудо и ще търси външна помощ.

Това, което говоря, прилича малко на приказкитѣ отъ „Хиляда и една нощъ.“ Единъ пѣтникъ седналъ край единъ изворъ да си почине и изпѣшкалъ, казалъ „охъ“. Въ този моментъ отъ извора излѣзло едно сѣщество и попитало пѣтника: Защо ме викашъ? — Не те викамъ. Азъ седнахъ тукъ да си почина, а ти кой си, не те познавамъ. — Азъ се казвамъ „охъ“, и ти ме извика. — Другъ пѣтъ ще зная, да не пѣшкамъ, като сѣдамъ при извори.

Следователно, човѣкъ трѣбва да се научи, да не пѣшка, нито да се оплаква. Нѣкой се влюби въ една мома и постоянно пѣшка и охка. Щомъ охка отъ любовта, той се оплаква отъ Бога. За да се научи да не охка, Богъ ще го направи жена. Ако пѣкъ жената охка отъ мъжа, Богъ ще я направи мъжъ. Човѣкъ трѣбва да дойде до съзнание, да не се оплаква отъ това, което Богъ е създалъ. Чрезъ жената ще

изучавате любовта, а чрезъ мъжа — мъдростта, безъ да се оплаквате, безъ да се произнасяте за тяхъ. Който ги е създалъ, само той има право да се произнася за тяхъ. Защо човѣкъ не трѣбва да се произнася за мъжа и за жената? Защото той нѣма сжщинска мѣрка за доброто и за злото. Това, което той счита зло, не е зло за природата, за цѣлокупния животъ. Запримѣрь, за дървото, което изгаря, огънятъ е зло, но за хората, които се топлятъ, огънятъ е голѣмо благо.

За да дойдатъ до абсолютни знания и разбирания за живота, хората трѣбва да се освободятъ отъ всички подозрения. Тѣ трѣбва да работятъ усилено върху себе си, да гледатъ на всичко, което става, чисто, безъ никакви подозрения. Искатъ ли да се освободятъ отъ подозрението, тѣ трѣбва да обърнатъ вниманието си къмъ себе си, да започнатъ да се изучаватъ. Човѣкъ има една уста и не знае, колко е голѣма, какви сж устнитѣ му, дебели или тънки, какво устройство иматъ и т. н. Днесъ хората виждатъ само голѣмината на устата и казватъ, че е голѣма или малка, но какво е значението на голѣмата и на малката уста, не знаятъ. Ако чешмата има малко отвѣрстие, малко вода ще дава. Ако отвѣрстието ѝ е голѣмо, много вода ще дава. Сжщото се отнася и до устата. Отъ малката уста излиза малко енергия, отъ голѣмата — много енергия. Ако отъ малката уста излиза много енергия, има опасностъ да стане нѣкакво пропукване.

Ето защо, между количеството на енергията и голѣмината на формата, презъ която енергията минава, трѣбва да има известно съответствие. Ако пияницата види крана на бурето отворенъ, той познава, че бурето е празно и е недоволенъ. Дето има отвърстие, човѣкъ очаква нѣщо отъ него. Не излиза ли нѣщо отъ него, отвърстието е безпредметно.

Единъ старъ турчинъ срещналъ единъ младъ, пиянъ момѣкъ и му казалъ: Синко, нали знаешъ, че Коранътъ забранява пиене на вино и ракия? Ако продължавашъ да пиешъ, знай, че ще бждешъ въ ада. Тамъ ще окачатъ на врата ти много бѣчви, и ти постоянно ще ги носишъ съ себе си. — Какви ще бждатъ бѣчитѣ, празни или пълни? — Пълни, разбира се, да тежатъ. Щомъ сж пълни, азъ съмъ доволенъ, цѣлъ животъ ще пия.

По аналогия на това, казваме, че и устата на човѣка трѣбва да е пълна, т. е. да има какво да изтича отъ нея. Това не значи, че устата трѣбва постоянно да дава. Колкото е правилно непрекъснато да дава, толкова е правилно никакъ да не дава. Ако на физическия свѣтъ нищо не дава, въ умствения свѣтъ дава много. Наистина, срещнете ли човѣкъ, който говори малко, ще знаете, че той мисли много. Устата, като единица, може да изрази творчеството на духа въ човѣка. Тази единица е поставена въ хоризонтално положение, като преграда. Докато духътъ не е свършилъ работата си, устата трѣбва да мълчи. Щомъ ду-

хътъ свърши работата си, устата се отваря, и единицата, т. е. преградата на мълчанието се дига. Щомъ устата се отвори, ние казваме, че човѣкъ говори. Отворената уста има форма на кръгъ. Отъ горната устна се познава, много ли ще говори човѣкъ, или малко. Отъ дебелината на устнитѣ сѣдятъ за силитѣ, за теченията, които минаватъ презъ човѣка. Ако нѣкой държи устата си малко отворена, казватъ за него, че е смахнатъ. Ако държи устата си затворена, казватъ, че този човѣкъ е мждъръ. Човѣкъ не трѣбва да държи устата си много отворена, или много затворена. Това сѣ крайности. Човѣкъ трѣбва едва да докосва устнитѣ си, но не непрекъснато. Отъ време на време той трѣбва ту да отваря, ту да заваря устата си, съ слабо докосване на устнитѣ си. Само по този начинъ теченията на организма ставатъ правилно.

Който държи устата си дълго време затворена, той си причинява известно болезнено състояние, което мъчно се лѣкува. Не иска ли да боледува, човѣкъ трѣбва да държи устата си въ естествено положение, съ едва докосващи се устни, за да могатъ теченията въ организма да ставатъ правилно. Езикътъ може да контролира движението на единицата, т. е. на човѣшката уста. Природата е създала правата линия, а човѣкъ е поставилъ две прави линии въ перпендикулярно положение една на друга, и по този начинъ създалъ кръста — знакъ на противоречие. За да се справи съ известно

противоречие, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да поставя устата си. Нѣкой може да е философъ, ученъ, писателъ и поетъ, но ако не знае, какъ да отваря и затваря устата си, какъ да я поставя, може самъ да си създаде голѣми мъчнотии. Както да отваря и затваря устата си, щомъ движенията не сж правилни, човѣкъ не може да разреши своитѣ мъчнотии.

Като наблюдавате хората, виждате, че тѣ правятъ неестествени движения ту съ главата, ту съ рѣцетѣ си. Щомъ сж неестествени, движенията не сж красиви. Не само това, но като повтаря тия движения, най-после човѣкъ си създава лоши навици, отъ които мъчно се освобождава. Срѣщате единъ човѣкъ, който държи главата си наклонена надѣсно, другъ — налѣво. Това се дължи на факта, че тия хора много пѣти сж наклонявали главата си надѣсно или налѣво, вследствие на което сж придобили навикъ да държатъ главата си въ неестествено положение. Кога човѣкъ наклонява главата си надѣсно? Когато се очудва на нѣщо. Нѣкой се очудва на богатството, на хитрината на хората и наклонява главата си надѣсно. Когато пѣкъ съжалява нѣкого, той наклонява главата си налѣво. Нѣма защо човѣкъ да се очудва на богатството на хората. Види ли нѣкой богатъ човѣкъ, по-добре нека се запита, какъ е спечелилъ това богатство. Като разбере, че богатството е спечелено съ трудъ и работа, той трѣбва да се зарадва и усмихне само съ очитѣ си. Тази лека усмивка предава на лицето кра-

сота и приятност. Ако съжالياва нѣкого, пакъ нѣма нужда да наклонява главата си налѣво, да си създава лошъ навикъ. Достатъчно е вътрешно да изпрати своето съчувствие къмъ пострадалия, за да изкаже онова, което е преживѣлъ. Това вътрешно съчувствие къмъ ближния предава на човѣшкото лице мекота и благородство.

Да знае човѣкъ, какви движения да прави, това е наука, до която може да се помогне чрезъ редъ упражнения и работа. Мнозина искатъ знания, но да ги придобиятъ безъ усилия и работа, по механически начинъ. Това е невъзможно. Мнозина искатъ да придобиятъ сила, богатство, но да не се мжчатъ, да не страдатъ, на ржце да ги носятъ. И това е невъзможно. Майката носи детето си на ржце, защото го обича. Като го носи, тя изпитва известна трудност и мжчнотия. Всичко това тя понася отъ любовъ къмъ детето си, съ надежда, че единъ день и то ще ѝ отговори съ любовъ. На какво отгоре възрастниятъ изисква сжщото отъ ближнитѣ си? Защо той самъ не иска да страда, а създава страдания на другитѣ? Да носишъ голѣмъ човѣкъ на ржце, това е голѣмо страдание. При това, може ли единъ день и той да отговори съ сжщото на онзи, който го е носилъ, или на другъ нѣкой? Защо този човѣкъ не уповава на собственитѣ си крака, а уповава на другитѣ? Когато е създавала човѣка, природата не е предвиждала други съобщителни срѣдства, освенъ краката. Всичко

това, съ което хората днесъ си служатъ — файтони, автомобили, тренове, параходи, аероплани сж човѣшки изобретения. Разчитайте на изобретенията на разумната природа, а не на човѣшкитѣ.

И тъй, що се отнася до човѣшкитѣ изобретения — съобщителни и размѣнни срѣдства, дръжте ги далечъ отъ ума си. Ползвайте се отъ тѣхъ, когато трѣбва, но не ги дръжте въ ума си. Паритѣ ще държите въ касата си, а не въ своя умъ. Тѣ сж зараза, която причинява редъ болезнени състояния.—Ама искамъ да бжде богатъ.—Ти искашъ да си богатъ, за да се разхождашъ съ файтонъ, съ автомобилъ, слуги да ти услужватъ. Това иска и болниятъ. Щомъ е така, можемъ да извадимъ заключение, че богатиятъ и болниятъ си приличатъ. И двамата сж вискателни къмъ храната, искатъ другитѣ да имъ услужватъ, не обичатъ да работятъ. Ржцетѣ и на двамата сж меки, гладки. Има смисълъ човѣкъ да бжде богатъ, но ако знае, какъ да се ползува отъ богатството. Богатството трѣбва да направи човѣка здравъ, силенъ, ученъ. Изнѣжва ли го, губи ли силата и знанието си, това богатство не е на мѣсто. Ржката на човѣка трѣбва да бжде мека, пластична, пѣргава, способна за работа. Такава е ржката на добрия, на щедрия, на любещия човѣкъ. Който носи любовта въ сърдцето си, той е здравъ човѣкъ. Казано е, че Богъ е Любовь. Невъзможно е любовта да мине презъ човѣка, и той да остане боленъ. Любовта носи съ

себе си животъ, сила, здраве, радостъ, миръ и веселие въ човѣка.

Сегашнитѣ хора страдатъ, мжчатъ се, боледуватъ, защото не разбиратъ любовта. Нѣкой казва, че обича нѣкого. но намира. че той не заслужва любовта му. Ако ти вѣрвашъ, че Богъ е Любовь, какъ можешъ тѣй авторитетно да се произнасяшъ, че този човѣкъ не заслужва твоята любовъ? Ако нѣкой казва, че неговиятъ възлюбенъ не заслужва любовта му, другъ ще каже същото за него. Въ заключение ще излѣзе, че никой човѣкъ не заслужва любовта. За кого е тогава любовта? Любовта се дава на всѣки, който я заслужва. Следователно, щомъ обичате нѣкого, той заслужва вашата любовъ. Той има нужда отъ любовта. На кого даватъ пари? На сиромаситѣ. На банкеритѣ, на милиардеритѣ даватъ ли пари? И на тѣхъ можете да дадете пари, но тѣ не се нуждаятъ. Значи, любовта е за беднитѣ, за страдащитѣ, за немощнитѣ, за слабитѣ, за грѣшнитѣ. Праведнитѣ носятъ любовта въ себе си, тѣ не се нуждаятъ отъ външна любовъ. Праведниятъ живѣе въ любовта, а грѣшникътъ я търси отвънъ. Щомъ е така, грѣшникътъ има право да се топли на огъня и да се грѣе на слънцето, както и праведниятъ. Грѣшникътъ и безъ това е измръзналъ. Не се ли грѣе на огъня, той съвсемъ ще измръзне. И да не се грѣе, праведниятъ пакъ е топълъ. Той не е изложенъ на такива опасности, на каквито грѣшникътъ е изложенъ.

Като слушатъ тия работи, нѣкои искатъ магическата тояжка, като ударятъ съ нея, да получатъ, каквото желаятъ. Добре е да придобие човѣкъ магическата тояжка, но за да се ползува отъ нея, той трѣбва да бѣде разуменъ. Не е ли разуменъ, той ще направи редъ пакости, за които единъ день ще съжالياва.

Въ древността нѣкога живѣли царь и царица. Царицата била много красива, но горда и щеславна жена. Единъ день тя настояла предъ мжжа си да ѝ даде царството си, да управлява известно време. Това желание на царицата показва, че тя не обичала мжжа си. Царьтъ се съгласилъ, далъ ѝ властъ да управлява царството му три деня. Като поела властѣта въ рѣцетѣ си, още на първия день царицата заповѣдала да арестуватъ царя. На третия день тя заповѣдала да го освободятъ и следъ това предала царството отново на мжжа си. Така управлява всѣко сжщество, което живѣе само въ плѣтъта, а не и въ духа. На такива сжщества властъ не се дава. Властъ може да има само Духа, само Богъ. Човѣкъ може и трѣбва да се подчинява на Онзи, въ чиито рѣце е властѣта. Ще кажете, че не искате да бждете слуги. Ако сте слуга на Господа, вие заемате най-почетното мѣсто въ свѣта. Ето защо, слугувате ли на нѣкого, знайте, че слугувате на Господа. Той ви изпитва, какъ ще свършите работата си.

Кой човѣкъ е богатъ? Богатъ човѣкъ е онзи, въ сърдцето на когото любовта живѣе.

Богатъ е онзи, въ ума на когото мъдростъта живѣе. Богатъ е онзи, въ постъпкитѣ на когото Богъ живѣе.

— Проявената Божия Любовь носи пълния животъ.

Δ

33. Лекция отъ Учителя, държана на
9 априлъ, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Хваление

Размишление.

Сега ще прочета 147. Псаломъ.

Като четете Свещената книга, вие не разбирате всичко, което е писано въ нея. Неразбирането се дължи на известно прекъсване на съзнанието. Прекъсване на съзнанието става въ човѣшкия животъ, но не и въ Божествения. Прекъсване на съзнанието става въ живота на стария, но не и въ живота на младия. Азъ взимамъ думитѣ „младъ и старъ“ въ този смисълъ, както хората ги разбиратъ, но не и въ Божественъ смисълъ. Ако разглеждаме младия и стария въ Божественъ смисълъ, съзнанието не се прекъсва нито на младия, нито на стария. Подъ думата „младостъ“ ние разбираме още и начало на всѣка съзнателна епоха, а старостъ — край на тази епоха. Старостъта приготвя плодове за нова епоха. Като не разбиратъ младостъта и старостъта, нѣкои хора преждевременно се товарятъ съ законитѣ на старостъта и мислятъ, че иматъ голѣми знания и опитности. Обаче, ако рекатъ да използватъ своитѣ знания и опитности, едва ли ще могатъ да си приготвятъ отъ тѣхъ ядене за единъ обѣдъ.

„Хвалете Господа, защото е добро да пѣемъ на Бога нашего.“ (— 1 ст.). — Защо

трѣбва да се пѣе на Господа? Зададе ли се този въпросъ, следва въпросътъ: Защо човѣкъ трѣбва да скърби?

„Защото е приятно; хвалата е прилично нѣщо.“ (— 2 ст.). Много нѣща сж приятни на човѣка. Запримѣръ, приятно е на човѣка да яде, да пие, да се облича добре, да се разхожда, да учи. Защо тогава да не му е приятно да хвали Господа?

„Господъ гради Ерусалимъ.“ — Защо сж нужни градове на Господа? — Защо сж нужни дрехи на хората? Не могатъ ли да ходятъ голи?

„Изцѣлява съкрушенитѣ въ сърдце и обвързва ранитѣ имъ.“ (— 3 ст.). Сърдцето на човѣка трѣбва да бѣде здраво, защото е източникъ на животъ. Заболѣе ли сърдцето, веднага търсите лѣкари да ви помагатъ. Сърдцето на човѣка не трѣбва да боледува. Мнозина се оплакватъ, че нѣматъ сърдце. Чудна работа! Богъ е далъ сърдце на хората, а тѣ казватъ, че нѣматъ сърдце. Други пъкъ се оплакватъ, че нѣматъ умъ. И това е чудно. Богъ имъ е далъ умъ, а тѣ го отричатъ. Следъ като иматъ сърдце, умъ, тѣло, хората отричатъ тия нѣща и създаватъ въ умоветѣ си една философска каша. Добре е човѣкъ да прави каши, но отъ прѣсно и доброкачествено брашно и масло. Направи ли каша отъ горчииво брашно и гранясало масло, той прѣвъ ще разстрои стомаха си. Мнозина иматъ такива гранясали мисли, горчиви чувства, вследствие на

което разстройватъ стомаситѣ си и страдатъ. Започнатъ ли да страдатъ отъ своитѣ мисли и чувства, тѣ трѣбва да взематъ очистително, да се освободятъ отъ тѣхъ. За да не страда, човѣкъ трѣбва да се храни само съ чисти мисли и чувства.

„Брои множеството на звездитѣ; нарича ги всички по име.“ (— 4 ст.). Подъ думата „звезда“ ние разбираме разумното въ свѣта. Въ Божествения свѣтъ всѣки разуменъ човѣкъ представя звезда. Всѣка звезда носи специално име.

„Приготвя дъждъ за земята.“ (— 8 ст.). Значи, Богъ се интересува за облацитѣ и за дъжда.

„Господъ благоволява въ онѣзи, които Му се боятъ; и на онѣзи, които се надѣятъ на Неговата милость.“ (— 11 ст.). Съ други думи казано: Богъ благоволява въ онѣзи, които Го любятъ. Божията милость пѣкъ е законъ, върху който почива еволюцията на човѣка. Единственото нѣщо, на което можемъ да разчитаме и въ което можемъ да призоваваме Бога, това е Неговата милость, а не Любовта Му. Защо? Защото любовта, сама по себе си, е непреривна. Освенъ това, любовта е за здравитѣ, а не за болнитѣ хора. Болниятъ постоянно се съмнява. Каквото да му се говори, той постоянно роптае, съмнява се въ истинността на думитѣ. Трѣбва ли човѣкъ да се съмнява въ задачата, която решава? Щомъ я реши правилно, щомъ резултатътъ е вѣренъ, той нѣма

право да се съмнява. За да не се съмнява, човѣкъ трѣбва да има мѣрка за нѣщата, както бакалинѣтъ има везни, съ които точно мѣри. Тури ли мѣрката на едното блюдо и стоката на другото, той гледа да ги уравни. Щомъ ги уравни, той не се съмнява, дали е далъ повече или по-малко.

И тъй, иска ли човѣкъ да има вѣрна преценка за нѣщата, да не се съмнява въ тѣхъ, той трѣбва да се ръководи отъ това, което носи животъ, свѣтлина и свобода въ себе си. Дето е животътъ, свѣтлината и свободата, тамъ е разумниятъ животъ. Ако една мисль съдържа животъ, свѣтлина и свобода въ себе си, приеете я. Ако едно чувство носи животъ, свѣтлина и свобода въ себе си, приеете го. Чувство безъ мисль, безъ свѣтлина внася мракъ въ съзнанието на човѣка. Изпадне ли въ това състояние, той започва да се спъва. Искате ли да помогнете на този човѣкъ, внесете свѣтлина въ съзнанието му. Чувство безъ мисль води човѣка въ кривъ пѣтъ. Докато не познава законитѣ на разумния животъ, човѣкъ не познава и себе си. Той мисли, че знае много нѣща, че мисли и чувствува правилно, че разбира отъ музика, отъ изкуство и т. н. Какво разбиране е това, когато сжщиятъ човѣкъ се оплаква отъ неразположение и постоянно е недоволенъ? Карате го да изпѣе нѣщо, но той казва, че е неразположенъ, не може да пѣе. Истински гениалниятъ музикантъ пѣе и свири на всѣко време. Той не се оправдава съ не-

разположение. Сжиятъ законъ се отнася и до молитвата. Човѣкъ не може да каже, че е неразположенъ да се моли. Молитвата е непреривенъ процесъ. И като скърби, и като се радва, човѣкъ трѣбва да е готовъ да се моли. Молитвата, ученето, любовта сж непреривни процеси. Не може днесъ да обичате нѣкого, а на другия день да не го обичате.

Днесъ всички хора говорятъ за любовъ, за обичъ, но какъ изразяватъ любовта си? Това, което тѣ наричатъ любовъ, не е истинска любовъ. Никжде въ природата нѣма да срещнете такава любовъ. Хората наричатъ любовъ много отъ изопаченитѣ си чувства, но се разочароватъ отъ своята любовъ. Човѣшката любовъ се изявява чрезъ пригрѣдки и цѣлувки, но това не е любовъ. Това сж човѣшки изобретения. Истинската любовъ носи всички блага въ живота. Докато обича, човѣкъ е радостенъ, вдѣхновенъ; престане ли да обича, всичко се обезсмисля за него. Съ изгубване на любовта си, човѣкъ престава да живѣе. Той ходи, яде, говори, но всичко му е празно. Нѣкой се оплаква, че хората не го обичатъ. Той не говори истината. За да не го обича никой, причината е той самъ. Той е затворилъ сърдцето си, не пропуска единъ слънчевъ лжчъ въ него. Щомъ отвори сърдцето си, много слънчеви лжчи ще проникнатъ въ него. При това положение мнозина ще го обикнатъ. Дето е свѣтлината, тамъ е и любовта. Както музикантътъ знае, какъ и жде да поставя прѣститѣ си на пианото, или

на цигулката, така всѣки човѣкъ трѣбва да знае, какъ да разтваря сърдцето си за слѣнчевитѣ лъчи.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате съзнанието си, да можете лесно да се справяте съ всички свои прояви. Какво представя съзнанието? Ние уподобяваме съзнанието на единъ отъ най-мощнитѣ, сложни и голѣми инструменти, какъвто досега не е изнамѣренъ. Веднѣжъ има този инструментъ, човѣкъ трѣбва да го изучава, да знае, кога, какъвъ клавишъ да натисне. Какъвто клавишъ бутне, това ще се прояви. Ако бутне клавиша на съмнението, човѣкъ започва да се съмнява, дето трѣбва и не трѣбва. Като клавишъ на съзнанието, съмнението е необходимо, но човѣкъ трѣбва да знае, кога да го натисне. Не го ли натисне на време, съзнанието му потъмнява. Следъ това той трѣбва да натисне клавиша на вѣрата, за да дойде отново свѣтлина. Клавишитѣ на съзнанието сж редъ възможности, които човѣкъ трѣбва отъ време на време да натиска, за да възприема впечатления и образи отъ външния и вътрешния свѣтове. Изгуби ли този инструментъ, човѣкъ самъ се ограничава. Такова ограничаване настава, когато човѣкъ изгуби единъ отъ своитѣ удове: ръка, кракъ, око, ухо и т. н. Ако всички удове на човѣшкия организъмъ се откажатъ да служатъ, човѣкъ се ограничава напълно. Кжде е тогава човѣкътъ?

Сега, става ли въпросъ за любовта, не очаквайте хората да ви обичатъ, но вие оби-

чайте. Бждете проводници на Божията Любовъ. Ако всѣки очаква да бжде обичанъ, свѣтътъ би се обърналъ на мъртвило. Когато сте били малки, майкитѣ сж ви кжпѣли, обличали и събличали, носѣли на ржце, но днесъ, когато сте станали на 21 година, трѣбва ли да изисквате сжщото? Щомъ сте станали пълнолѣтни, сега вие ще помагате на майка си, вие ще проявите любовта си къмъ нея. Щомъ сте израсли, щомъ съзнанието ви се е пробудило, вие не трѣбва да очаквате другитѣ да ви обичатъ, да ви носятъ на ржце. но сами трѣбва да се грижите за себе си.

Като се натъкватъ на противоречия, хората се запитватъ, кое е правото въ свѣта. Ако е въпросъ за личното право на човѣка, въ свѣта сжществуватъ толкова лични права, колкото сж хората на земята. Всѣки има специфично разбиране за правото, обаче, правото на едного не е право на всички хора. Търси ли човѣкъ абсолютното право въ свѣта, това е правото, което изтича отъ Бога. То е единствено и абсолютно право. Това право не предизвиква никакви противоречия и недоразумения между хората. Който живѣе споредъ Божественото право, той лесно решава задачитѣ си. Който живѣе споредъ човѣшкото право, той всѣкога остава недоволенъ.

Трима мждреци, които боравили съ човѣшкото право, се събрали заедно предъ една печена кокошка и започнали да философствуватъ, какъ трѣбва да си раздѣлятъ кокошката.

Следъ дълги разисквания тѣ дошли до заключение, че кокошката не трѣбва да се дѣли, но да се изяде цѣла. Сега се явилъ въпросътъ, кой отъ тримата трѣбва да я изяде. За тази целъ тѣ решили да заспятъ и, като се събудятъ, всѣки да разкаже съня си. Чийто сънъ се укаже най-чуденъ и интересенъ, той самъ ще изяде кокошката. И тримата легнали да спятъ. Двамата заспали веднага, а третиятъ не могълъ да заспи. Като нѣмалъ какво да прави, той се приближилъ тихо до кокошката и я изялъ. Следъ малко двамата мждреци се събудили отъ сънъ и започнали да разправятъ съня си. Първиятъ казалъ, че въ съня си се подигналъ високо въ пространството, дето видѣлъ необикновени нѣща. Като се разхождалъ известно време въ пространството, най-после разбралъ, че билъ на небето. Вториятъ казалъ, че билъ дълбоко въ земята, къмъ центъра нѣкъде, дето видѣлъ небивали работи. — Ами ти какво сънува? — запитали третия си другаръ. — Едва се унесохъ и видѣхъ, че единиятъ отъ васъ отива на небето, другиятъ — къмъ центъра на земята. Веднага се стреснахъ и не можахъ повече да заспя. Останахъ самъ да ви чакамъ. Следъ много чакане, разбрахъ, че вие нѣма да се върнете скоро, затова решихъ да изямъ кокошката.

Една българска поговорка казва: „Докато мждритѣ се намждруватъ, лудитѣ се налудуватъ“. Значи, докато единиятъ мждрецъ се разхождалъ по небето, вториятъ — къмъ центъра

на земята, третиятъ се приближилъ къмъ кокошката и я изялъ. Право ли сж разрешили задачата тримата мждреци? Не сж я разрешили право. Тѣ трѣбваше да оставятъ кокошката да живѣе, да снася яйца. Като снася яйца, и тримата мждреци щѣха да се ползватъ отъ нея. Споредъ мене, възникне ли въпросъ за дѣление на кокошката, най-правилното разрешение на въпроса е да оставятъ кокошката жива. Щомъ е жива, тя ще може да снася яйца, отъ които мнозина ще се ползватъ. Разумниятъ човѣкъ оставя своята мждростъ на свобода, за да произвежда все по-нови и нови форми. Разумниятъ човѣкъ не поставя на разрешение въпроса, какво нѣщо е Богъ. Този въпросъ е неразрешимъ, т. е. недѣлимъ.

Казано е въ Писанието: „И създаде Богъ човѣка по образъ и подобие свое.“ Има нѣщо, по което човѣкъ е подобенъ на Бога, но поради отклонението си отъ правия пътъ, човѣкъ значително е загубилъ подобieto си съ Бога. Запримѣръ, човѣкъ се съмнява въ своя Създателъ, а Богъ никога не се съмнява въ своитѣ създания. Той знае, че рано или късно човѣкъ ще се върне въ пътя на своето отклонение. Като знае това, Богъ е готовъ всѣкога да помага. Той дава изобилно отъ своитѣ блага на всички сжщества, безъ да си задава въпроса, заслужватъ ли тѣ, или не. Нѣма сжщество на земята, на което да не е дадено изобилно отъ благата на живота. И ако при това положение човѣкъ се счита сиромасъ, причината е въ са-

мия него. Той не е готовъ да възприеме и обработи полученитѣ блага, вследствие на което си остава сиромасъ. Всѣки цвѣтъ, който се отваря, възприема Божиитѣ блага. Не се ли отваря, нищо не може да възприеме. Следователно, достатъчно е човѣкъ да излѣзе вѣнъ, да направи усилие да отвори устата си и да започне да говори, за да получи нѣщо. Не може ли да отвори устата си, нищо не може да получи. При всѣко вдишване, човѣкъ поглѣща въздухъ — 20 вдишки въ минута. Значи, за една минута той получава 20 подарѣка. Като издишва поглѣнатия въздухъ, човѣкъ се освобождава отъ непотрѣбнитѣ вещества въ дробовѣтъ си. При всѣко вдишване, човѣкъ приема нѣщо; като издишва, той дава и на другитѣ отъ това, което е получилъ. По този начинъ човѣкъ приема и изявява любовта си. Любовь, която се изявява само съ взимане, безъ даване, не е истинска любовь.

Въ едно предание се разправя за любовта на комаритѣ къмъ една царска дъщеря. Комаритѣ се влюбили въ нея и единъ следъ другъ започнали да я посещаватъ, да взиматъ нѣщо отъ нея за споменъ. Като се изредили десетки комари, всички кацали на лицето ѝ и взимали по малко кръвчица. Като се погледнала въ огледало, царската дъщеря се ужасила: лицето ѝ било надупчено отъ комаритѣ. Кой би желалъ да има такава любовь? Най-после дошло друго сѣщество, кацнало на лицето на царската дъщеря и загладило всичкитѣ ѝ рани.

Ако съ своята любовъ ти не можешъ да загладишъ ранитѣ на своя братъ, това не е любовъ. Любовта внася животъ въ човѣка. Влѣзе ли нѣкжде, любовта трѣбва да заличи поне най-малката рана. Всѣки, който те обича, трѣбва да даде нѣщо живо отъ себе си. И ако си билъ боленъ, слабъ, неджгавъ, ти непременно ще оздравѣешъ и ще се засилишъ. Тази е реалната придобивка отъ любовта.

Мнозина се интересуватъ отъ въпроса, какво представя Богъ, какви сж Неговитѣ атрибути. Колкото да разискватъ по тия въпроси, тѣ нѣма да дойдатъ до никакви заключения. Защо? Отвлѣчени въпроси сж това. Важенъ въпросъ е този за любовта, за да можете още днесъ да се ползвате отъ нея. Ако на гладния човѣкъ предложите една прѣсна пита съ сирене и единъ чекъ за нѣколко хиляди лева, кое отъ дветѣ нѣща ще предпочете? Гладниятъ ще предпочете прѣсната пита съ сирене предъ паритѣ, които ще получи въ бждеще. Важно е семето, което сега се сѣе. Любовта трѣбва да се опита сега, въ момента още, а не въ далечното бждеще. Остане ли да чакашъ обещания, нищо нѣма да постигнешъ. Любовта действува въ настоящето и прави човѣка щастливъ. Но любовъ безъ мъдростъ не може да се прояви. Тѣ вървятъ заедно. Любещиятъ човѣкъ е сжщевременно и разуменъ. Дето е любовта, тамъ е и мъдростта. Съединятъ ли се, тѣ раждатъ истината. Истината върви по мъжка линия, затова е казано,

че истината ще ни направи свободни. Истината иска да освободи човѣка отъ ненужния товаръ, а той седи и разисква по въпроса, кой го обича, и кой не, дали ще бжде щастливъ и т. н. Когато пожелае, човѣкъ може да бжде щастливъ. Отъ него зависи да бжде щастливъ или нещастенъ.

Нешастието на хората произтича отъ факта, че тѣ искатъ сами да наредятъ живота си и мислятъ, че могатъ да направятъ това. Тѣ се заблуждаватъ. Никой не може самъ да нареди живота си. Преди да се е явилъ човѣкъ, Богъ е съществувалъ. Христосъ казва: „Преди Аврама азъ бѣхъ.“ Това е красивото, именно, че Богъ е съществувалъ отъ начало и като Любовь, и като Мъдростъ. Следователно, като се проявява въ Любовта и въ Мъдростта на Бога, човѣкъ не трѣбва да се плаши, че ще бжде нещастенъ. Може ли при това положение да се говори за нещастия, за болести, за сиромашия? — Ама не мога да се примиря съ мжнотиитѣ си. — Ако доброволно не се примиришь, насила ще те заставятъ.

Презъ време на европейската война рускитѣ параходи бомбардираха Варна. Една голѣма бомба се прѣсна близо до църквата. Всички богомолци, заедно съ свещеника, избѣгали навънъ, и всѣки поелъ, наждето очитѣ му виждали. Свещеникътъ разправя своята опитностъ. Той билъ слабъ, болнавъ, едва отивалъ до църква, да изпълнява службата си. Обаче, като чулъ гърма отъ бомбата, той се

изплашилъ много и въ страха си ударилъ на бѣгъ. Като се успокоилъ, той спрѣлъ да си почине. Каква била изненадата му, като видѣлъ, че се намира на нѣколко километра вѣнъ отъ града. До този моментъ той се чувствувалъ слабъ, немощень, не могълъ да ходи, а подъ влиянието на страха той могълъ да извърви нѣколко километра пжть съ тичане. Следъ това той се окуражилъ, разбралъ, че не е толкова слабъ, колкото си мислилъ. Една граната го заставила да излѣзе вѣнъ отъ града. Той си мислилъ: Чудно нѣщо! Защо не направихъ опитъ, да излѣза вѣнъ отъ града безъ тази граната?

Какво представя гранатата? Гранатата, бомбата не е нищо друго, освенъ страданието, отъ което хората се оплакватъ. Като дойде голѣмото страдание, човѣкъ стжпва на краката си и бѣга вѣнъ отъ дома си. Ако е въпросъ човѣкъ да излѣзе вѣнъ, на открито, далечъ отъ ограничителнитѣ условия на живота, защо трѣбва да дойде страданието, да го застави да направи това? Не може ли и безъ страдание да излѣзе вѣнъ, на свобода? Станешъ ли отъ сънь, съблѣчи старитѣ дрехи на недоволството, благодари на Бога, че живѣешъ, и излѣзъ вѣнъ. — Ама нѣмамъ достатъчно знания. — Не ти трѣбва повече товаръ. За днесъ ти имашъ точно толкова, колкото е потрѣбно. Всѣки човѣкъ има известни дарби и способности, но иска нѣщо повече. Всѣки иска да бжде видень музикантъ, художникъ, ученъ,

философъ, да говорятъ всички хора за него. Ако работи за развиване на своитѣ дарби, той ще постигне това. Всѣки човѣкъ е билъ виденъ, знаменитъ артистъ или ученъ, но ако днесъ не е такъвъ, той е на почивка. Когато нѣкой голѣмъ артистъ даде нѣколко концерта, той се отдѣля нѣкъде на уединение, да си почине. Въ време на почивката той замисля нови планове, които следъ време ще постигне.

Следователно, всѣки човѣкъ, който не се е проявилъ още, трѣбва да знае, че е на почивка нѣкъде, дето замисля известенъ планъ. Следъ време той ще реализира своя планъ, но работа се изисква. Виднитѣ музиканти, отъ които днесъ се възхищаваме, сж свирали съ часове. Тѣ сж работили усилено върху своя инструментъ, по седемъ-осемъ часа на день, а понѣкога и повече. Дали човѣкъ ще работи за развиване на своитѣ способности или добродетели, той трѣбва да знае, че работа, усилия се искатъ отъ него. Запримѣръ, за да бжде добъръ, човѣкъ е работилъ върху ума и сърдцето си съ хиляди години наредъ. Казваме, че човѣкъ се е родилъ добъръ. Защо? Защото е работилъ върху доброто. Въ единъ день човѣкъ не може да стане добъръ.

И тъй, за да развие доброто въ себе си, човѣкъ трѣбва да живѣе добре. Добриятъ животъ пѣкъ е основа за развиване на човѣшкото сърдце и на човѣшкия умъ съ всички негови способности. Като се говори за дарби и способности на човѣка, мнозина се запитватъ, ка-

кво представя човѣкъ. Като не могатъ да си отговорятъ на въпроса, тѣ казватъ, че човѣшкиятъ животъ има смисълъ, докато сърдцето бие. Спре ли биенето на сърдцето, човѣкъ изгнива. Не, това, което гние, не е човѣкътъ. Това е неговата дреха, съ която се е облѣкълъ. Дрехата не е човѣкътъ. Истинскиятъ човѣкъ живѣе на друго мѣсто. Това, въ което човѣкъ живѣе, не гние, нито умира. Клеткитѣ на тѣлото сж живи, затова, като съблѣче човѣкъ дрехата си, клеткитѣ се освобождаватъ, и всѣка отива на своето мѣсто. Докато клеткитѣ се разпрѣснатъ изъ пространството, тѣлото минава презъ процеса гниене, който показва, че човѣкъ плаща дълговетѣ си. Докато не плати дълговетѣ си, докато не разреши въпроситѣ на взимане и даване, гниенето не престава. Щомъ разреши тия въпроси, гниенето спира. Човѣкъ пъкъ, заедно съ духовното си тѣло, излиза отъ стария животъ, съблича старата си дреха и влиза въ Божествения свѣтъ, да ремонтира съзнанието си. Въ този смисълъ, смъртта не е нищо друго, освенъ ремонтране на човѣшкото тѣло. Кжде ще го ремонтиратъ, това зависи отъ човѣка: тѣлото на едни хора се ремонтира въ ада, на други — на небето, а на трети — на земята, дето сж дошли да живѣятъ.

И тъй, който иска да умре, той трѣбва да си вземе билетъ за ада, дето мъчението ще бжде неговото възнаграждение. Който иска да живѣе, той трѣбва да остане на земята, дето скръбта ще бжде неговото възнаграждение.

Който иска да възкръсне, той ще отиде на небето, дето го очаква радостъ и веселие. Следователно, ако искашъ да изследвашъ мъчно-тиитѣ, трѣбва да умрешъ, да отидешъ въ ада. Ако искашъ да изследвашъ скръбъта, трѣбва да останешъ на земята, между хората. Ако искашъ да изследвашъ радостъта, трѣбва да възкръснешъ, да отидешъ на небето. Съ други думи казано: ако не се мъчишъ, не можешъ да разберешъ ада. Ако не скърбишъ, не можешъ да разберешъ хората. Ако не се радвашъ, не можешъ да разберешъ ангелитѣ. Мъчението подразбира лошитѣ условия на живота — ада. Скръбъта подразбира условията на земята, а радостъта — условията на небето. Кажете ли нѣкой, че не иска да живѣе, той не говори истината. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ ще живѣе, ще се храни и облича, ще учи. Другъ нѣкой казва, че не иска да бжде жена. Трети не иска да бжде мъжъ. И жена ще бжде, и мъжъ ще бжде, докато стане едно цѣло, единица, въ която мъжътъ и жената живѣятъ заедно. Въ този човѣкъ любовта и мъдростъта се проявяватъ правилно. Той може да се нарече човѣкъ, въ пълния смисълъ на думата.

Сега, пазете съзнанието си будно, да не се раздвоявате, да не се запитвате, защо нѣкои отъ васъ сж жени, а други — мъже. За васъ е важно да знаете, като сте жени и мъже, съ какво трѣбва да се занимавате. Ако сте жени, ще се занимавате съ сърдцето си;

ако сте мъже, ще се занимавате съ главата си, съ своя умъ. Когато женитѣ престанатъ да се занимаватъ съ сърдцето си, а мъжетѣ — съ ума си, всичко е изгубено. Българитѣ често употрѣбаватъ поговорката: „Кжца безъ жена, и мъжъ безъ пари, огънь да ги гори!“ Ние правимъ следния преводъ на тази поговорка: Жена безъ сърдце, и мъжъ безъ умъ огънь да ги гори. Жената трѣбва да урежда сърдцето си, а мъжътъ — ума си. Иде време, когато мъжътъ и жената трѣбва да гледатъ по другъ начинъ на живота, на отношенията помежду си. Докато не обичашъ човѣка, ти мислишъ по единъ начинъ за него; щомъ го обикнешъ, ти мислишъ вече другояче за него. Докато си вѣнъ отъ свѣтлината, ти виждашъ нѣщата по единъ начинъ; щомъ влѣзешъ въ областта на свѣтлината, ти ги виждашъ по другъ начинъ. За да дойде до правилно разбиране на живота, човѣкъ трѣбва да се вгълби въ себе си, да бжде доволенъ и разуменъ при всички условия на живота си — добри или лоши. Какво трѣбва да прави човѣкъ, докато дойде до това положение? Той трѣбва да прилага музиката, като методъ за тониране. Ще каже нѣкой, че не може да пѣе, или да свири. Колкото и каквото може, той трѣбва да прилага пѣнието. Силниятъ човѣкъ се познава по това, че и при най-голѣмата скръбъ пѣе. Може ли при скръбта и недоволството си да пѣе, той е силенъ човѣкъ. Ако въ време на болестта си, тежкоболниятъ

може да пѣе, той непременно ще оздравѣе. Не може ли да пѣе, оздравяването му е проблематично. Следователно, дето ходите, каквото правите, каквито скърби да имате, пѣйте въ себе си и хвалете Господа. Да пѣе човѣкъ, това не значи да бжде пѣвецъ. Всѣки ще пѣе, както и колкото може. Никога въ свѣта не е имало толкова много пѣвци и музиканти, както днесъ. Това е добъръ признакъ. Това говори за съзнанието на човѣчеството. Пѣнието и свиренето не е достигнало още до онази степенъ на развитие. до която трѣбва да дойде, но постепенно се развива, върви напредъ.

Съвременнитѣ хора се натѣкватъ на старитѣ си навици, които ги спѣватъ и въ пѣнието, и въ науката. Запримѣръ, тѣ мислятъ, че трѣбва да пѣятъ, да свирятъ, само ако сж добри пѣвци или музиканти. Не сж ли добри пѣвци, не се решаватъ да пѣятъ. Въ това отношение тѣ сж на кривъ пѣтъ. Всички хора не могатъ да бждатъ добри пѣвци. Когато единъ пѣе, другитѣ трѣбва да бждатъ готови, да слушатъ. Ако нѣма кой да го слуша, той не може да пѣе. Ако не мисли за нѣкое живо същество, човѣкъ не може да пѣе. Пѣнието подразбира реализиране на нѣщо. Иначе, пѣнието е безсмислено. Когато хората наредятъ работитѣ си, тѣ си хапватъ, пийватъ и пѣятъ. Пѣнието и мисълта сж два процеса, които вървятъ паралелно. Който мисли, той може да пѣе. И който пѣе, той може да мисли. Музиката крие въ себе си магическа сила, която трѣб-

ва да се използва разумно. Колкото по-съзнателно човѣкъ пѣе, толкова повече може да се ползува отъ магическата сила на музиката. Безъ да подозира, той се свързва съ всички разумни, възвишени същества, които му се притичатъ на помощ. Тѣ се интересуватъ отъ музиката и взиматъ участие въ пѣнието или свиренето на пѣвеца или музиканта. За да се свърже съ разумния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да пѣе съ разположение и да съзнава, че не пѣе само той — цѣлата природа пѣе.

„Хвалете Господа, защото е добро да пѣемъ на Бога нашего“.

„

34. Лекция отъ Учителя, държана на
16. априлъ, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Съдържание

	стр.
1. Степени на съзнанието	3
2. Личност и душа	24
3. Проява на любовта	79
4. Свѣтли и тъмни действия	104
5. Опитна школа	120
6. Махалото	138
7. Новитѣ вѣяния	152
8. Съчетание на числата	171
9. Новото въ живота	190
10. Доброто значение	204
11. Термометърътъ на човѣка	213
12. Идейната обичъ	233
13. Правилни форми	251
14. Съзнателниятъ животъ	263
15. Права мисль	279
16. Значение на числата	304
17. Хваление	319